

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

28 januari 2003

ONTWERP VAN DECREET

betreffende het Vlaamse inburgeringsbeleid

VOORSTEL VAN DECREET

– van de heer Herman Lauwers c.s. –

**houdende instelling van een kader voor het afsluiten van samenwerkingsovereenkomsten
tussen de gemeenten en de Vlaamse Gemeenschap met het oog op de organisatie
van inburgeringstrajecten voor nieuwkomers**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen
uitgebracht door mevrouw Ria Van Den Heuvel**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : mevrouw Patricia Ceysens.

Vaste leden :

mevrouw Sonja Becq, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, mevrouw Ingrid van Kessel ;

mevrouw Patricia Ceysens, mevrouw Claudine De Schepper, de heren Jacques Devolder, Koen Helsen ;

mevrouw Niki De Gryze, mevrouw Marijke Dillen, de heer Felix Strackx ;

de heren Guy Swennen, Jan Van Duppen ;

mevrouw Ria Van Den Heuvel ;

de heer Jan Roegiers.

Plaatsvervangers :

mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever, mevrouw Veerle Heeren, de heren Luc Martens, Paul Van Malderen ;

de heren Jozef Browaeys, Frans De Cock, André Moreau, Cis Schepens ;

de heren Wilfried Aers, Julien Librecht, mevrouw Marleen Van den Eynde ;

de heren Patrick Hostekint, Chokri Mahassine ;

mevrouw Ann De Martelaer ;

de heer Kris Van Dijck.

Zie :

1229 (2001-2002)

– Nr. 1 : Ontwerp van decreet

– Nr. 2 : Verslag hoorzitting

– Nr. 3 : Amendementen

– Nr. 4 Advies Raad van State

– Nrs. 5 en 6 : Amendementen

Zie ook :

129 (1999-2000)

– Nr. 1 : Voorstel van decreet

– Nr. 2 : Verslag hoorzitting

INHOUD

	Blz.
1. Procedure	5
1.1. Vergadering van 15 oktober 2002	5
1.2. Vergadering van 5 december 2002	6
1.3. Vergadering van 12 december 2002	7
2. Toelichtingen	8
2.1. Vergadering van 4 mei 2000	8
Toelichting door de heer Herman Lauwers bij het voorstel van decreet houdende instelling van een kader voor het afsluiten van samenwerkingsovereenkomsten tussen de gemeenten en de Vlaamse Gemeenschap met het oog op de organisatie van inburgeringstrajecten voor nieuwkomers	8
2.2. Vergadering van 15 oktober 2002	10
Toelichting door mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking, bij het ontwerp van decreet betreffende het Vlaamse inburgeringsbeleid	10
3. Algemene bespreking	16
3.1. Vergadering van 15 oktober 2002	16
3.2. Vergadering van 5 december 2002	16
3.3. Vergadering van 12 december 2002	32
3.3.1. Toelichting en bespreking van de adviezen van de Commissies voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme en voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid aan de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen over het ontwerp van decreet betreffende het Vlaamse inburgeringsbeleid	32
3.3.2. Voortzetting van de gewone algemene bespreking	35
3.4. Vergadering van 9 januari 2003	41
3.4.1. Bespreking van het advies van de Raad van State over de amendementen van N-VA en de meerderheid (<i>Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, nr. 1229/4</i>)	41
4. Artikelsgewijze bespreking en stemming	45
5. Aankondiging van een reflectienota	80
6. Stemming over het geheel	80
Tekst aangenomen door de commissie	81

BIJLAGE 1 : Doelgroep van het inburgeringsbeleid	89
BIJLAGE 2 : Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid : Gedachtewisseling en formulering van een advies aan de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen, over het ontwerp van decreet betreffende het Vlaamse inburgeringsbeleid	93
BIJLAGE 3 : Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme : Gedachtewisseling en formulering van een advies aan de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen, over het ontwerp van decreet betreffende het Vlaamse inburgeringsbeleid	105

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen behandelde op 15 oktober, 7 november, 5 en 12 december 2002 en 9 en 23 januari 2003 het ontwerp van decreet betreffende het Vlaamse inburgeringsbeleid (*Parl. St. Vl. Parl. 2001-2002, nr. 1229/1*) en het voorstel van decreet van de heer Herman Lauwers c.s. houdende instelling van een kader voor het afsluiten van samenwerkingsovereenkomsten tussen de gemeenten en de Vlaamse Gemeenschap met het oog op de organisatie van inburgeringstrajecten voor nieuwkomers (*Parl. St. Vl. Parl. 1999-2000, nr. 129/1*).

Het voorstel van decreet van de heer Herman Lauwers c.s. (Stuk 129 (1999-2000) – Nr. 1) werd op 4 mei 2000 door de heer Herman Lauwers toegelicht in de commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen. Deze toelichting werd opgenomen bij de Toelichtingen in dit verslag. Naar aanleiding van dit voorstel van decreet werden ook hoorzittingen gehouden. Het verslag daarvan is als apart stuk gedrukt (*Parl. St. Vl. Parl. 2001-2002, nr. 1229/2*).

Krachtens art. 55, 4, van het Regl. werd het ontwerp van decreet (Stuk 1229/1, 2001-2002) als basis voor de artikelsgewijze bespreking genomen. De goedkeuring van het ontwerp van decreet houdt in dat het voorstel van decreet als verworpen moet worden beschouwd.

Ook de Commissies voor Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid, voor Cultuur, Media en Sport, voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme, en voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid werden uitgenodigd de vergaderingen over inburgering bij te wonen.

Op 15 oktober besliste de Commissie om krachtens art. 31 van het Reglement de Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme, en de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid om advies te vragen. De adviezen van beide Commissies zijn als bijlage bij dit verslag opgenomen.

Op 7 november 2002 hield de commissie een hoorzitting over het ontwerp en voorstel van decreet. Het verslag van de hoorzitting werd als een afzon-

derlijk stuk gedrukt (*Parl. St. Vl. Parl. 2001-2002, nr. 1229/2*).

In het kader van de behandeling van het voorstel van decreet van de heer Herman Lauwers werden werkbezoeken georganiseerd : op 17 november 2000 aan het PRIC in Hasselt en inburgeringsprojecten in Limburg, op 8 december 2000 aan inburgeringsprojecten in Antwerpen (ontmoeting met Pricma en PINA), en op 16 maart 2001 aan Amsterdam (Taskforce Inburgering, Regionaal Opleidingen Centrum en Bureau Instroom Nieuwkomers Amsterdam).

De amendementen op het ontwerp van decreet zijn gedrukt als *Parl. St. Vl. Parl. 2001-2002, nrs. 1229/3,5 en 6*.

Op 12 december besliste de Commissie bij unanimité om krachtens art. 64, punt 1 en punt 4, van het Reglement het advies van de Raad van State te vragen over de amendementen van de heren André Denys en Chokri Mahasinne, mevrouw Ria Van Den Heuvel en de heer Herman Lauwers en over de amendementen van de heren Kris Van Dijck, Jan Loones en Chris Vandenbroeke.

Het advies werd gevraagd binnen een termijn van drie dagen. Het advies van de Raad van State is gedrukt als afzonderlijk stuk (*Parl. St. Vl. Parl. 2001-2002, nr. 1229/4*)

1. Procedure

1.1. Vergadering van 15 oktober 2002

Voorafgaand aan de toelichting door de minister vindt er een discussie plaats over een eventueel uitstel van de bespreking van het ontwerp van decreet.

De heer Filip Dewinter vraagt om de bespreking van het ontwerp van decreet uit te stellen, omdat door de meerderheidsfractie Spirit de oprichting van een commissie ad hoc ter evaluatie van het integratiebeleid is gevraagd. Zijn fractie is vragende partij voor een evaluatie van het globale integratiebeleid. Het is aangewezen dit ontwerp pas te bespreken wanneer deze evaluatie heeft plaatsgevon-

den. Hoorzittingen zijn geen aangewezen instrument om het beleid te evalueren. Hoorzittingen zijn immers louter informatief van aard.

De heer Herman Lauwers verduidelijkt dat zijn fractie inderdaad pleit voor de oprichting van een commissie ad hoc om het integratiebeleid te evalueren, maar dat zijn fractie wel de bespreking van het ontwerp van decreet wil aanvatten. Zijn fractie is immers vragende partij voor een inburgeringsbeleid. De spreker verwijst naar het voorstel van decreet (Stuk 129, 1999-2000) dat hij enkele jaren geleden reeds indiende. Voorts wijst de spreker erop dat een inburgeringsbeleid slechts een klein onderdeel vormt van het integratiebeleid. De hoorzittingen moeten tot het inburgeringsbeleid worden beperkt. Hoorzittingen over het globale integratiebeleid zijn veel te vergaand.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen stelt dat haar fractie de bespreking van het ontwerp niet wil uitstellen. Wel moet er eerst een evaluatie komen van het huidige beleid. Pas als deze evaluatie er is, dienen de hoorzittingen te worden georganiseerd. Bovendien wijst de spreker erop dat het eerste experimenteel jaar met inburgeringstrajecten nog niet voorbij is. De trajecten zijn gestart op 1 november 2001 en lopen nog tot 31 oktober 2002.

De spreker vraagt zich ook af of het wel zinvol is om de bespreking aan te vatten, gezien de commotie die rond dit dossier bestaat. Wordt dit ontwerp nog wel gedragen door de Vlaamse regering? De spreker haalt allerlei voorbeelden aan waaruit blijkt dat er binnen de meerderheid tegenstrijdige meningen bestaan over inburgering. Minister Renaat Landuyt verklaarde dat hij maatregelen wil nemen rond inburgering via tewerkstelling. In de bestaande experimentele inburgeringstrajecten zit evenwel al een onderdeel oriëntatie op de arbeidsmarkt, aldus mevrouw Riet Van Cleuvenbergen. Minister Landuyt zei ook dat minister-president Dewael consequent moet zijn en voldoende middelen voor inburgering moet uittrekken, wanneer men pleit voor verplichte inburgeringstrajecten. In de septemberverklaring 2001 sprak de minister-president over 750 miljoen frank voor inburgering. Hij telde daarbij wel alle middelen voor het migrantenbeleid samen. Dit toont volgens mevrouw Riet Van Cleuvenbergen aan hoe weinig de VLD van inburgering afweet.

De heer Kris Van Dijck merkt eveneens op dat er door de meerderheidspartijen onduidelijkheid wordt gecreëerd rond inburgering. De verschillende fracties nemen in de pers verschillende stand-

punten in, hoewel er een door de Vlaamse regering goedgekeurd ontwerp van decreet ter bespreking voorligt.

De heer André Denys vindt dat dit ontwerp dringend moet worden besproken. Zijn fractie is er geen voorstander van om een algemene evaluatie van het integratiebeleid af te wachten. Voorts pleit de spreker ervoor om ook de Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme en de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid bij de bespreking in deze commissie te betrekken en uit te nodigen om een advies over inburgering uit te brengen. Dit is meer aangewezen dan de oprichting van een commissie ad hoc.

De heer Chokri Mahassine sluit zich aan bij de vragen van de heer André Denys om het ontwerp snel te behandelen en de andere betrokken commissies te betrekken.

Ook mevrouw Ria Van Den Heuvel vindt het ongepast om de bespreking uit te stellen. Bovendien kunnen vragen over het minderhedenbeleid tijdens de hoorzitting inburgering worden gesteld. Als dan blijkt dat er meer nodig is dan een hoorzitting, dan kan dat dan nog.

1.2. Vergadering van 5 december 2002

De heer Eric Van Rompuy wijst erop dat er sedert de indiening van het ontwerpdecreet veel is gebeurd. Mevrouw Ria Van Den Heuvel en de heer André Denys hebben op de radio aangekondigd dat het ontwerpdecreet zal worden geamendeerd. Minister Vogels heeft verkondigd dat het idee van het beleid over integratie compleet fout is; eigenlijk zou het voor assimilatie staan. Staat de minister nog achter dit ontwerpdecreet? De heer Eric Van Rompuy meent dat een bespreking van dit ontwerpdecreet enkel zinvol is als de minister er nog achter staat en als de meerderheidspartijen duidelijk maken hoe ze het ontwerpdecreet willen amenderen. Bovendien heeft de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, een voorontwerp van decreet klaar over het inwerkingsbeleid, dat ook loopbaanoriëntering en een trajectplan regelt voor alloctonen. Is het niet beter dit ontwerpdecreet en het voorontwerp van decreet in één ontwerpdecreet te integreren? Spreker wenst uitsluitend over een en ander vooraleer de bespreking te starten.

Ook mevrouw Marijke Dillen wijst op de tegenstrijdige verklaringen die de laatste tijd afgelegd werden door de meerderheidspartijen. Over een verplichte inburgering is er nu blijkbaar een akkoord tussen de meerderheidspartijen. Spreker wil de bevestiging hiervan horen van de minister, als ook de inhoud van de amendementen, vooraleer de bespreking te starten. Mevrouw Marijke Dillen meent dat die evolutie haaks staat op het ontwerp-decreet. Overigens acht spreker het noodzakelijk over de adviezen te beschikken van de Commissies voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid en voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme, alvorens te beginnen met de algemene bespreking.

Mevrouw Patricia Ceysens, voorzitter, repliceert dat in de regeling van de werkzaamheden was beslist om niet op de adviezen te wachten om alle fracties reeds de kans te geven hun standpunt te ventileren in de algemene bespreking.

De heer Bruno Tobbacq zegt nu eindelijk te willen overgaan tot het inhoudelijke debat ; hij is de procedureslagen beu.

Mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking, antwoordt dat de Vlaamse regering steeds gesteld heeft dat het aan het parlement toekomt om de discussie te voeren over de verplichting van inburgering. Als de meerderheidspartijen het eens zijn over de verplichting, dan zal de regering de desbetreffende amendementen steunen.

Het voorontwerp van decreet over het inwerkingsbeleid heeft tot doel extra programma's op te zetten bij de VDAB om allochtonen sneller op de arbeidsmarkt te laten doorstromen. Het inwerkingsbeleid heeft niet alleen betrekking op nieuwkomers. Het is enerzijds een vervolgtraject op het inburgeringstraject en anderzijds een traject voor oudkomers.

Wat het ruimere integratiebeleid aangaat, dat zal worden bijgestuurd naar aanleiding van het nieuwe strategische plan etnisch-culturele minderheden en de evaluatie van het oude. Dan kan het parlement daarover uitgebreid debateren. De minister raadt aan niet alles op één hoop te gooien. Nu gaat het over inburgering.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen merkt op dat het parlement wel het advies van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten heeft gekre-

gen, maar dat er geen berekening is gemaakt van de gevolgen van het ontwerpdecreet voor de gemeenten. Voor hen wordt een belangrijke rol weggelegd.

Mevrouw Patricia Ceysens, voorzitter, concludeert dat de opwerpingen van de leden allemaal deel uitmaken van de inhoudelijke bespreking.

1.3. Vergadering van 12 december 2002

De heer Eric Van Rompuy stelt dat de meerderheidsfracties heel ingrijpende wijzigingen aan het ontwerp aanbrengen via amendering. Er ligt daardoor een ander ontwerp dan het oorspronkelijke ontwerp ter bespreking voor. Dit is geen goede werkwijze. Het ontwerp zou moeten worden herschreven, en dan moet er een nieuwe bespreking plaatsvinden.

De heer André Denys antwoordt dat het ontwerp van decreet inderdaad grondig werd hervormd, in samenwerking met het kabinet. Innoverend in dit dossier is de grote ruimte die het parlement kreeg om een inbreng te doen. De enige vraag waarop onmogelijk kon worden ingegaan was dat het inburgeringsdecreet en het inwerkdecreet één geheel zouden vormen. Reden is dat het inwerkdecreet zich zowel tot oudkomers als tot nieuwkomers richt. Het zou veel te complex zijn beide decreten te integreren.

De heer Chokri Mahasinne is het eens met de heer André Denys dat de Vlaamse regering aan het parlement de mogelijkheid heeft geboden om een grote inbreng te hebben in de totstandkoming van dit ontwerp van decreet en er zelfs fundamentele wijzigingen aan aan te brengen. Binnen de meerderheidsfracties is er een diepgaande discussie over dit ontwerp gevoerd. Het hele parlement kan dat nu in deze commissie doen. Ook de oppositiefracties kunnen amendementen indienen.

De heer Herman Lauwers stelt dat de meerderheidsfracties hebben overwogen om via één amendement een volledig nieuw ontwerp van decreet ter bespreking voor te leggen. Dit werd evenwel niet gedaan omdat men vreesde dat het dan voor CD&V moeilijk zou zijn om amendementen in te dienen. Om deze reden wordt het oorspronkelijke ontwerp van decreet artikel per artikel geamendeerd. Voor de duidelijkheid zal voor een gecoördineerde tekst worden gezorgd.

De heer Eric Van Rompuy stelt dat het niet noodzakelijk is dat dit ontwerp snel in werking treedt. De middelen om inburgering verplichtend te maken moeten er pas op 1 januari 2004 zijn. Anderzijds gaat het hier om een heel belangrijk decreet. De spreker wil juridische zekerheid zowel voor de overheid als voor de nieuwkomers. De spreker vraagt dat er een nieuw en sluitend ontwerp van decreet wordt opgesteld. Dat nieuwe ontwerp kan dan grondig worden besproken. De heer Filip Dewinter sluit zich bij deze vraag aan. De meerderheid stemt hier niet mee in.

2. Toelichtingen

2.1. Vergadering van 4 mei 2000

Toelichting door de heer Herman Lauwers bij het voorstel van decreet houdende instelling van een kader voor het afsluiten van samenwerkingsovereenkomsten tussen de gemeenten en de Vlaamse Gemeenschap met het oog op de organisatie van inburgeringstrajecten voor nieuwkomers

De heer Herman Lauwers, indiener, stelt dat het voorliggende voorstel van decreet reeds tijdens de vorige legislatuur werd ingediend (*Parl. St. VI. Parl. 1997-98, nr. 1078/1*), en dat het bijgevolg op sommige punten moet worden aangepast aan nieuwe realiteiten zoals de nieuwe procedure voor de regularisatie van illegalen.

– *Definitie*

De indiener stelt dat het voorliggende voorstel ertoe strekt een financiële tegemoetkoming toe te kennen aan gemeenten die volgens een aantal bepalingen systematisch een inburgeringstraject op maat van de nieuwkomers opstellen. De indiener licht vervolgens de verschillende elementen uit de definitie toe.

Nieuwkomers zijn alle vreemdelingen die met een permanent doel naar hier komen. Het voorstel heeft bijgevolg geen betrekking op diegenen die zich hier omwille van beroepsactiviteiten een aantal jaren vestigen, en vervolgens terugkeren naar hun land van herkomst. Volgens de indiener bestaat er nog geen duidelijkheid over de vraag of Europese onderdanen al dan niet door deze bepaling worden gevat. Zij mogen zich immers vrij verplaatsen in de lidstaten. Europese onderdanen kunnen wel vrijwillig instappen in een inburger-

ingstraject. Voor de inburgeringstrajecten komen voornamelijk volgmigranten van buiten de Europese Unie, asielzoekers en geregulariseerde illegalen in aanmerking. De indiener wijst erop dat het voorliggende voorstel van decreet nog geen rekening houdt met deze laatste groep nieuwkomers.

Volgens de indiener wordt het aantal nieuwkomers in 1997 geraamd op 24.000 in Vlaanderen, en 18.000 in Brussel. Hij wijst erop dat een groot deel van de nieuwkomers in Vlaanderen Nederlanders zijn. Voor deze groep zijn geen inburgeringstrajecten nodig. Hetzelfde geldt voor minderjarige nieuwkomers. Aangezien zij schoolplichtige zijn, leren ze Nederlands op school.

De indiener verduidelijkt dat het de bedoeling is dat de nieuwkomers *systematisch* worden bereikt op het ogenblik dat ze zich laten inschrijven in het bevolkingsregister. Op dat ogenblik worden ze uitgenodigd voor een intakegesprek. Op basis van dat gesprek wordt vervolgens een inburgeringstraject uitgebouwd.

De indiener stelt dat *inburgeringstrajecten* tot doel hebben de startpositie van nieuwkomers te verbeteren door middel van opleiding, zodat een snelle integratie mogelijk wordt. Inburgering is daarbij geen eindresultaat, maar een eerste aanzet tot integratie.

De indiener stelt dat hij geen voorstander is van de term inburgering, maar hem toch gebruikt omdat hij algemeen verspreid is, en ook in Nederland wordt gebruikt.

Volgens de indiener moeten de inburgeringstrajecten *op maat* van de nieuwkomer worden uitgewerkt. Dit betekent dat de lessen moeten worden gedifferentieerd in functie van de moedertaal van de nieuwkomer, zijn opleidingsniveau en zijn behoeften. Het leren van Nederlands verloopt bijvoorbeeld heel verschillend bij een Engelstalige en een niet-Engelstalige, een hoogopgeleide en een laagopgeleide. Een nieuwkomer met een ingenieursdiploma die hier in zijn sector werk wil vinden, heeft ook behoefte aan andere lessen Nederlands dan een huisvrouw.

– *Totstandkoming van het inburgeringstraject*

In een eerste fase vindt een intakegesprek plaats. Dit gebeurt op het ogenblik dat de nieuwkomer zich aanmeldt bij de gemeente. Dit gesprek wordt gevoerd aan de hand van een formulier dat de

nieuwkomer samen met de ambtenaar invult. In een tweede fase voert de ambtenaar die aanwezig was tijdens het eerste contact samen met een trajectbegeleider een gesprek met de nieuwkomer om zijn mate van zelfredzaamheid te bepalen. De trajectbegeleider kan zowel afkomstig zijn uit een instelling of door de gemeente zijn aangesteld. Op basis van dit gesprek krijgt men een idee van het niveau van Nederlands, de maatschappelijke oriëntatie en de eventuele beroepsoriëntatie.

Vervolgens wordt op basis van dit gesprek en in samenspraak met de nieuwkomer een voorstel van contract opgesteld. Dit contract is belangrijk omwille van het wederzijdse engagement van zowel de gemeente als de nieuwkomer. In dit contract wordt het doel van het inburgeringstraject vastgelegd : met name de beroepsmogelijkheden die de nieuwkomer nastreeft en het traject zelf, dit is het opleidingsprogramma dat in aanmerking komt om dit doel te bereiken. Er wordt gekozen voor een contract omdat dit zowel het engagement inhoudt van de nieuwkomer om het afgesproken traject te volgen, als van de gemeente om de nodige middelen ter beschikking te stellen, zodat de nieuwkomer binnen vier maanden en gratis kan instappen in een opleidingsprogramma.

– *Opleidingsprogramma's*

Diverse instellingen kunnen de opleidingsprogramma's organiseren, met name het onderwijs voor sociale promotie, de centra voor basiseducatie, de integratiecentra en de VDAB. Deze programma's zullen ongeveer 500 uur in beslag nemen en zijn gespreid over maximaal één jaar. De spreker benadrukt dat deze programma's individueel sterk kunnen worden gedifferentieerd.

Ongeveer de helft van het aantal opleidingsuren, ongeveer 250 uur, zal worden besteed aan het aanleren van het Nederlands. Er zullen verschillende niveau's worden onderscheiden. Na afloop van de lessen Nederlands of wanneer de nieuwkomer zich hiertoe rijp acht, moet hij een test afleggen die gericht is op een verdere beroepsoriëntatie. Deze test zal worden gestandaardiseerd door het Vlaams Ondersteuningscentrum voor de Basiseducatie.

Een tweede onderdeel van het opleidingsprogramma bestaat uit lessen maatschappelijke oriëntatie. De indiener benadrukt dat het geenszins de bedoeling is een aantal clichés over Vlaanderen te verspreiden. Onderwerpen die wel in een programma maatschappelijke oriëntatie kunnen worden opgenomen, zijn : het plaatselijke politiereglement, selectieve vuilnisophaling, werking van post en bank-

kaarten, officiële feestdagen, schoolplicht, scheiding van kerk en staat, rechten en plichten van de werknemer, hoe solliciteren, enz. De spreker benadrukt dat ook de lessen maatschappelijke oriëntatie moeten worden gemoduleerd in functie van de herkomst en de verwachtingen van de nieuwkomer.

Een derde onderdeel van het opleidingsprogramma is gericht op de beroepsoriëntatie of verdere opleiding van de nieuwkomer.

De indiener stelt dat het opleidingsprogramma in de loop van het traject eventueel kan worden aangepast aan de vorderingen die de nieuwkomer maakt, of aan de problemen die hij ondervindt, maar dat de drie vermelde onderdelen er in elk geval in moeten voorkomen. Het programma moet binnen een jaar worden afgewerkt. In het contract worden een aantal praktische modaliteiten opgenomen met betrekking tot de aard van de te volgen cursussen – dagcursussen, avondcursussen of weekendcursussen – de plaats waar de cursussen worden georganiseerd, eventuele verlofdagen, enz.

Na ongeveer een jaar vindt een evaluatiegesprek plaats, dat wordt gevolgd door verdere begeleiding, ofwel rechtstreeks naar de arbeidsmarkt ofwel naar verdere beroepsopleidingen.

– *Financiering*

De indiener stelt dat er reeds een aantal middelen voorhanden zijn, met name de reguliere middelen voor basiseducatie, de lokale integratiecentra, het OSP (onderwijs voor sociale promotie) en de VDAB. Al deze initiatieven kunnen worden betrokken bij de organisatie van de inburgeringstrajecten. De spreker waarschuwt ervoor dat het inburgeringssysteem voor nieuwkomers de mensen van vreemde herkomst die geen nieuwkomer zijn omdat ze hier reeds een aantal jaren verblijven, en vrijwillig een opleidingstraject volgen, niet mag verdringen. Hij pleit voor extra middelen, zodat enerzijds de inburgeringstrajecten voor nieuwkomers kunnen worden gerealiseerd, en anderzijds de wachtlijsten voor de bestaande initiatieven kunnen worden weggewerkt. De indiener stelt voor dat de Vlaamse regering overeenkomsten afsluit met de gemeenten voor de financiering van de personeelskosten voor de trajectbegeleiding, en anderzijds ook afspraken maakt over de financiering met de instellingen, zodat de inburgeringstrajecten gratis zijn voor de nieuwkomers. De indiener verduidelijkt dat er twee financieringsstromen zijn : één rechtstreeks naar de instellingen, en één via de ge-

meenten die overeenkomsten afsluiten met de instellingen.

De indiener stelt dat er verschillende ramingen bestaan over de kostprijs van inburgeringstrajecten. De Vlaamse Confederatie van Ouders en Ouderverenigingen (VCOV) rekent volgens de indiener 600 frank per uur per persoon voor basiseducatie. Het OSP is daarentegen minder duur. Indien een traject van een jaar 300.000 frank per persoon zou kosten, en 15.000 personen in aanmerking zouden komen, betekent dit in totaal 4,5 miljard frank. Van dit bedrag moeten de geldstromen worden afgetrokken die vandaag reeds gaan naar basiseducatie, OSP, VDAB, en integratiecentra. Dit betekent volgens de indiener dat de inburgeringstrajecten een meerkost van 1,5 tot 2 miljard frank met zich mee zouden brengen. Volgens de indiener heeft de minister reeds de opdracht gegeven om berekeningen te laten maken van de kostprijs van inburgeringstrajecten.

– *Invoering*

De indiener pleit voor een gefaseerde invoering van de inburgeringstrajecten. In een eerste fase moeten de reguliere middelen voor de sector worden opgetrokken, zodat de wachtlijsten kunnen worden weggewerkt, en bepaalde gemeenten kunnen starten met het systematisch opvangen van nieuwkomers. In een tweede fase kunnen modelprojecten starten, waarbij een aantal gemeenten met een verschillende grootte en uit verschillende regio's worden geselecteerd. De indiener stelt dat een gefaseerde invoering het voordeel heeft dat de financiering geleidelijkaan kan worden opgetrokken, en de kinderziekten overwonnen kunnen worden vooraleer de inburgeringstrajecten in een derde fase worden veralgemeend.

– *Verplichtend karakter*

De indiener stelt voor dat de inburgeringstrajecten pas een verplichtend karakter krijgen vanaf de derde fase. In afwachting daarvan stelt hij een positieve sanctionering voor, bijvoorbeeld door de attesten voor gevolgde opleidingsprogramma's te valoriseren bij de werkgevers, of door verdere opleiding aan te bieden. In de derde fase kan een negatieve sanctionering noodzakelijk zijn voor twee risicogroepen : vrouwen die vanuit hun culturele achtergrond niet buitenhuis werken of cursussen volgen en personen die hier zeer snel maar minderwaardig werk vinden, bijvoorbeeld fruitplukkers. Om het volgen van opleiding combineerbaar te maken met een tijdelijke beroepsactiviteit, moet

volgens de indiener de opleiding met vier maanden kunnen worden uitgesteld.

Als mogelijke negatieve sanctionering in de derde fase ziet de indiener een hoge administratieve geldboete. Het weigeren van de inschrijving vindt hij niet wenselijk, te meer daar dit een federale aangelegenheid is. Voorts kan de sanctie geenszins raken aan sociale verworvenheden als het recht op verblijf, hulp en bijstand of sociale uitkeringen. Volgens de indiener is een negatieve sanctionering in het belang van de betrokkenen zelf : door het volgen van opleiding vermindert hun kans om terecht te komen in de kansarmoede, marginaliteit en sociale isolatie. Volgens de indiener mag de sanctie er niet toe leiden dat de gemeenten een politionele rol gaan vervullen. Voor deze is wel een rol van onthaler, trajectbegeleider en eerste aanspreekpunt weggelegd. Om deze reden pleit hij voor een wederzijds onderhandeld en op maat opgesteld contract, waarbij de gemeente en de nieuwkomer een verbintenis aangaan.

2.2. Vergadering van 15 oktober 2002

Toelichting door mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking, bij het ontwerp van decreet betreffende het Vlaamse inburgeringsbeleid

Mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, stelt dat het de uitdrukkelijke vraag van de Vlaamse regering is om de bespreking van voorliggend ontwerp van decreet aan te vatten. Het ontwerp werd in december 2001 door de Vlaamse regering goedgekeurd, en in mei 2002 bij het Vlaams Parlement ingediend. Omdat het decreet niet meer voor het zomerreces kon worden afgehandeld, werd besloten om het onmiddellijk na het reces aan te vatten. Het zou een vreemd signaal zijn ten aanzien van de buitenwereld om de bespreking nu opnieuw uit te stellen.

Het inburgeringsbeleid was van meet af aan een prioriteit voor deze regering. Reeds in het regeerakkoord van 13 juli 1999 stond 'Nieuwkomers en allochtonen die hier al een tijdje verblijven moeten optimaal kunnen deelnemen aan de samenleving. Dit houdt in dat ze onze taal leren, kennismaken met onze democratische waarden en zich op de arbeidsmarkt integreren. (...) Er wordt een systeem van inburgering opgezet met respect voor de eigenheid van de allochtone medeburgers'.

De noodzaak aan een georganiseerd inburgeringsbeleid was gebaseerd op de steeds duidelijker wordende problemen die migranten zelfs dertig jaar na hun aankomst nog steeds hebben. De eerste zorgbehoevende allochtone ouderen bijvoorbeeld die zich aanmelden bij onze ouderenvoorzieningen hebben nooit het aanbod gekregen om onze taal te leren.

Leren uit de fouten van het verleden betekent dat vanaf nu een systeem wordt uitgewerkt waarin aan nieuwkomers een inburgeringstraject wordt aangeboden. Immigratie is vandaag immers een realiteit en zal in deze geglobaliseerde wereld een permanent gegeven blijven. Mensen zullen in het kader van gezinshereniging of binnen de asielwetgeving op rechtmatige wijze hier komen wonen. Deze vergrijzende en ontgroenende samenleving heeft bovendien nood aan de reserve aan arbeidskrachten die op die manier wordt gevormd.

Het onthaalbeleid is een toekomstgericht beleid en wil niet in de fouten van het verleden hervallen. Zij die hier reglementair toekomen, worden onthaald, en er wordt voor hen een inburgeringstraject uitgewerkt.

Dit ontslaat de samenleving geenszins van het verder investeren in migranten die hier al jaren wonen maar nog steeds geen Nederlands leerden. Dit vangt ook niet de inspanningen om te investeren in de tweede en derde generatie, integendeel.

Dit debat moet wel zuiver worden gehouden. Het heeft geen zin om het inburgeringstraject te verbinden aan het werkloos zijn van migranten. Een minister van de federale regering bepleitte recent de quota als recht in ruil voor de plicht van het volgen van een inburgeringstraject en het leren van de taal. De problematiek van werkloze allochtonen is in de eerste plaats een structureel probleem voor de jonge allochtone jongens en meisjes van de tweede en derde generatie. Zij hoeven geen inburgeringstraject te volgen dat hen het ABC van het leven in Vlaanderen bijbrengt en in een basiscursus Nederlands voorziet. Zij zijn hier geboren, liepen hier school maar slaagden er niet in een diploma te halen en worden op de arbeidsmarkt geconfronteerd met enorme vooroordelen.

Het heeft evenmin zin om, zoals sommigen voorstellen, de verplichting om een inburgeringstraject te volgen te koppelen aan het recht op een werkloosheidsuitkering. De meeste nieuwkomers moeten immers eerst een minimum aantal dagen gewerkt hebben alvorens ze in aanmerking komen voor een werkloosheidsuitkering.

De regering nodigt het parlement uit om een grondig, open, kritisch maar sereen debat te voeren over het al dan niet verplichten van een inburgeringstraject. In het verlengde hiervan moeten eventuele sancties of voorwaarden een verplichting begeleiden. Dat is in dit land, met zijn gedeelde bevoegdheid, geen sinecure, dat werd reeds eerder duidelijk.

Het ontwerp van decreet inburgering is tegelijkertijd ambitieus en zeer bescheiden. Zeer bescheiden omdat het, in tegendeel tot wat sommigen het toedichten, geen all-round oplossing brengt voor het samenlevingsvraagstuk. Ambitieus omdat het wel alle anderstalige nieuwkomers die hier rechtmatig verblijven en die, indien niet ondersteund, achterstandskenmerken zouden vertonen, wil onthalen. Dit betekent dat niet het Japanse kaderlid dat hier voor twee jaar werkt in een Japanse firma een traject krijgt aangeboden, maar wel de asielzoeker of gezinshereniger die zich hier op rechtmatige wijze vestigt.

De Vlaamse regering heeft reeds heel wat inspanningen geleverd, ook financiële, om een inburgeringsbeleid te realiseren. Er werden twee experimentele jaren opgestart, een van oktober 2001 tot oktober 2002 en een van november 2002 tot november 2003. Het is de bedoeling dat voorliggend ontwerp van decreet in werking treedt vanaf november 2003, wanneer het tweede experimenteel jaar ten einde loopt.

Het eerste experimenteel jaar ging in in oktober 2001, toen de Vlaamse regering voor het eerst middelen voor inburgering in de begroting inschreef. Men is er vervolgens vrij snel in geslaagd om de eerste inburgeringstrajecten op te starten. Deze trajecten zijn nu afgelopen. Er bestaat ook reeds een eerste tussentijdse evaluatie van de doelgroep van het inburgeringsbeleid, het aantal personen dat wordt bereikt, hun opleidingsniveau en scholingsgraad.

Om de doelgroep van het inburgeringsbeleid te bepalen, heeft men zich gebaseerd op het aantal nieuwkomers tussen 1 september 2001 en 1 september 2002 (zie Bijlage 1 : Doelgroep van het inburgeringsbeleid). De nieuwkomers werden ingedeeld in drie groepen. Een eerste groep zijn de ontvankelijk verklaarde asielzoekers met beslissingsdatum tussen 1 september 2001 en 1 september 2002 (2.350 personen in totaal), een tweede groep zijn erkende vluchtelingen met beslissingsdatum tussen 1 september 2001 en 1 september 2002 (383 personen in totaal). Een derde groep zijn de volmigranten die in het kader van een huwelijk of een

gezinsvereniging naar België komen (6.422 personen in totaal). Deze cijfers werden opgesplitst per onthaalbureau en per provincie. Tussen 1 september 2001 en 1 september 2002 waren er ongeveer 14.173 nieuwkomers. In het eindtotaal is 70 percent van de geregulariseerden opgenomen. De federale regering werkt momenteel aan de regularisatie van mensen zonder papieren die langer dan vijf jaar in ons land verblijven. Deze mensen staan nu als nieuwkomer genoteerd, maar een groot deel hiervan verblijft al vijf jaar in ons land, en heeft dus geen nood meer aan een inburgeringstraject. Zij spreken intussen immers al Nederlands. Op deze manier heeft Vlaanderen jaarlijks ongeveer 12.000 trajecten voor nieuwkomers nodig.

Dit ontwerp van decreet is nog op een andere wijze tegelijkertijd ambitieus en bescheiden. Ambitieuw omdat het binnen één legislatuur de middelen wil vrijmaken om alle 13.000 nieuwkomers een traject aan te bieden. Tegelijk bescheiden omdat een inburgeringstraject vandaag maar een eerste stap betekent. Het gaat met name enkel om primaire inburgeringstrajecten die bestaan uit :

Een basiscursus	120 of 180 uren ¹
Nederlandse taallessen	
Maatschappelijke oriëntatiecursus	60 uren
Loopbaanoriëntatie	20 uren
Individuele trajectbegeleiding	

Zij die vandaag onderlijnen dat dit allicht te weinig is, hebben uiteraard gelijk. Met 180 uren NT2 (Nederlands tweede taal) heeft men onvoldoende baggage om op volwaardige wijze deel te nemen aan het maatschappelijk leven, laat staan aan de arbeidsmarkt. Dit ontwerp streeft er evenwel niet naar de volledige inburgering te realiseren. Het belang van het onthaaltraject is wel om de nieuwkomer te oriënteren. Na het primaire traject moet er in elk geval een doorverwijzing volgen naar het onderwijs of de arbeidsmarkt. Dat is het secundaire traject.

Uit een eerste evaluatie van het eerste experimenteel jaar blijkt dat in de 26 onthaalbureaus momenteel 2.256 trajecten worden gerealiseerd. Dat aantal zal het volgende werkjaar (november 2002 – november 2003) stijgen tot bijna 3.100.

¹ De huidige praktijk. In de toekomst wordt meer en meer een gediversifieerd aanbod op maat uitgewerkt, waarmee alle nieuwkomers een eerste opstap aangeboden wordt.

In totaal vonden er 10.520 intakegesprekken plaats.

	Man	Vrouw	Totaal
Archief	123	98	221
Import	35	48	83
Werving	41	83	124
Instroom	134	135	269
Verblijf	2.109	1.765	3.874
Opvolging	1.391	1.126	2.517
Uitstroom	2.040	1.388	3.428
Leeg	3	1	4
Totaal	5.876	4.644	10.520

Een vierde van de personen waarvan een intakegesprek werd afgenomen, stapte in in een primair inburgeringstraject. Dit betekent niet dat de andere nieuwkomers niet geïnteresseerd zijn in een inburgeringstraject, maar wel dat de overheid niet meer trajecten kon aanbieden. Volgend jaar zullen er 3.100 trajecten kunnen worden aangeboden.

Iets meer mannen dan vrouwen starten een inburgeringstraject. Het gaat daarbij vooral om mannelijke ontvankelijk verklaarde asielzoekers. De volgmigranten, vooral gezinsvormers, zijn met 42 percent vertegenwoordigd.

	Man	Vrouw	Totaal
Gezinsvormers	289	343	632
Gezinsherenigers	88	171	259
OVA's	584	306	890
Erkende vluchtelingen	39	34	73
Geregulariseerden	137	93	230
Slachtoffers mensenhandel	7	7	14
Andere	10	13	23
Totaal	1.154	967	2.121

Belangrijk is dat 60 percent van de personen die in een primair traject instapte, hooggeschoolde mannen of vrouwen waren. Dit wordt verklaard door de diversiteit van de nieuwkomers, die niet meer hoofdzakelijk als gastarbeiders naar hier komen, maar wel in het kader van gezinshereniging of in het kader van de asielprocedure. In tegenstelling tot de migranten die hier de voorbije decennia toekwamen, gaat het nu vaak om mensen die in hun land van herkomst een hoge opleiding hebben gevolgd, en op zoek zijn naar een betere toekomst in West-Europa.

	Man	Vrouw	Totaal
Analfabeet	47	50	97
Laaggeschoold	341	301	642
Hogergeschoold	706	559	1.265
Universitair	89	99	188
MO niet nodig	2	0	2
NT2 niet nodig	1	1	2
Ander	312	238	550
Totaal	1.498	1.248	2.746

De nieuwkomers werden ook opgedeeld in functie van hun verblijfsstatuut. De afkorting OVA in onderstaande tabel staat voor 'ontvankelijk verklaarde asielzoekers'. Vooral deze ontvankelijk verklaarde asielzoekers en de gezinsvormers zijn hooggeschoold.

	Gezinsvormer	Gezinshereniger	OVA	Erkend vluchteling	Geregulariseerd	Slachtoffer mensenhandel	andere	Totaal
Analfabeet	30	9	25	2	11	0	3	77
Laaggeschoold	187	110	211	22	104	1	22	643
Hogergeschoold	388	122	555	34	106	9	34	1239
Universitair	80	14	71	10	13	2	3	198
MO niet nodig	0	0	1	0	2	0	0	3
NT2 niet nodig	0	0	0	0	2	0	0	2
Andere	47	20	107	10	19	2	5	210
Totaal	732	275	970	78	257	14	67	2372

Een belangrijke realisatie is dat de VDAB een TOBA-test (toets basisvaardigheden) heeft ontwikkeld. Met deze test wordt nagegaan in welke mate het inburgeringstraject nuttig is om te kunnen instromen in de programma's van de VDAB. 355 personen slaagden voor de TOBA-test en stroomden door naar de VDAB. 78 percent daarvan is hoger of universitair geschoold. De hogergeschoolden stromen na een inburgeringstraject het snelst door naar de VDAB voor een vervolgtraject. Hun kansen op werk zijn immers veel groter dan die van laaggeschoolden.

	1	2	3	4
	Geslaagd in TOBA en doorgestroomd naar VDAB	Geslaagd in TOBA maar nog niet doorgestroomd naar VDAB	Niet geslaagd in TOBA en doorgestroomd naar VDAB	Niet geslaagd in TOBA en niet doorgestroomd naar VDAB
Laaggeschoold	64	73	23	58
Hogergeschoold	259	171	20	58
Universitair	32	20	0	2
Totaal	355	264	43	118

681 nieuwkomers hebben hun primair traject afgerond en wachten op doorstroming naar een secundair traject. Dat is 32 percent van de nieuwkomers.

	Man	Vrouw	Totaal
Analfabeet	12	13	25
Laaggeschoold	89	77	166
Hogergeschoold	186	179	365
Universitair	17	17	34
(ander profielkenmerk)	21	70	91
Totaal	325	356	681

Onderstaande tabel biedt een overzicht van de nieuwkomers die instapten in een primair inburgeringstraject maar die afhaakten. Het gaat hier om 14 percent van diegenen die in een inburgeringstraject instapten.

	Afgehaakt NT2	Afgehaakt MO	Afgehaakt MO én NT2	Totaal
Verblijf	48	37	10	95
Opvolging	46	28	32	106
Uitstroom	24	14	64	102
Totaal	118	79	106	303

Het werkjaar 2001, waarvan bovenstaande cijfers een eerste indicatie geven, loopt nog tot eind oktober 2002. Pas nadien zal een grondige evaluatie van het inburgeringsbeleid in de experimentele fase mogelijk zijn.

Na dit primair onthaaltraject moet verder gewerkt worden aan een vervolgetraject op maat van de nieuwkomer. Momenteel bestaan reeds zeer gedi-versifieerde vervolgetrajecten zoals een taalbad voor hogeropgeleiden, trajecten Nederlands op de werkvloer via de VDAB, enzovoort. De 'inwerktrajecten' die minister Landuyt deze week voorstelde, zijn meer dan nodig. De groep nieuwkomers vertoont een zeer grote diversiteit. Heel wat nieuwkomers uit voormalige Oostbloklanden of Afrika zijn hoogopgeleide mensen. Een vervolgetraject voor iemand die hier toekomt als Berber en analfabeet of voor iemand die in het land van herkomst een diploma boekhouden behaalde, is dan ook erg verschillend.

Onderstaande tabel biedt een overzicht van de tien nationaliteiten die het meest vertegenwoordigd zijn in de inburgeringstrajecten. 28 percent van de inburgeringstrajecten werd gevolgd door Turkse en Marokkaanse nieuwkomers. 41 percent zijn 'andere nationaliteiten', wat wijst op de zeer grote diversiteit van de nieuwkomers.

<i>Volgens nationaliteit (uit evaluatieverslag inburgering 2000)</i>						
	Antwerpen	Gent	Brussel	Rest Vlaanderen	Totaal	%
Turkije	37	73	0	228	338	17%
Marokko	94	30	8	91	223	11%
Rusland	51	28	3	125	207	10%
Iran	10	6	28	55	99	5%
Rwanda	6	1	21	41	69	3%
Afghanistan	21	3	8	28	60	2%
Kongo	6	5	21	18	50	2%
Kazakstan	17	1	0	27	45	2%
Georgië	12	5	1	22	40	2%
Irak	10	3	5	18	36	2%
Andere nationaliteiten	186	145	58	406	795	41%
Totaal	450	300	153	1.059	1.962	100%

Vervolgens schetst de minister hoe een inburgeringstraject concreet verloopt. Een eerste partner die in contact treedt met de nieuwkomer is de lokale overheid, met name de gemeente. De nieuwkomer schrijft zich in een bepaalde gemeente in. De gemeente verwijst de nieuwkomer vervolgens door naar een onthaalbureau naar keuze. Grote steden zullen een eigen onthaalbureau kunnen oprichten ; kleinere gemeenten zullen daarentegen moeten samenwerken om een onthaalbureau op te richten. Uit het eerste experimenteel jaar bleek dat de nieuwkomers een enorme diversiteit vertonen op het vlak van afkomst en opleidingsniveau. Dit betekent dat men in het onthaalbureau over voldoende knowhow moet beschikken om met deze diversiteit te kunnen omgaan. In het onthaalbureau vindt een intakegesprek plaats. Er wordt ook een inburgeringscontract tussen de nieuwkomer en de gemeente voorbereid. In het onthaalbureau start ook het primair inburgeringstraject. In vele gevallen betekent dit dat de cursus maatschappelijke oriëntatie in het onthaalbureau wordt georganiseerd, evenals de trajectbegeleiding en de doorverwijzing naar de basiscursus Nederlands, die door het departement Onderwijs wordt georganiseerd, vaak in centra voor basiseducatie of voor hogeropgeleiden in centra voor beroepsoriëntering. Voor de loopbaanoriëntatie wordt er doorverwezen naar de VDAB. Daar worden de nieuwkomers toegeleid naar het secundair onthaaltraject.

Dit kan een professioneel vervoltraject zijn dat door de VDAB wordt gecoördineerd, of een educatief vervoltraject dat door het departement Onderwijs wordt georganiseerd. Het onthaalbureau en de gemeenten houden voortdurend contact met elkaar. Het onthaalbureau koppelt terug naar de gemeenten over welke nieuwkomers zich hebben aangemeld, en welke nieuwkomers hun inburgeringstraject vroegtijdig beëindigen. De nieuwkomer die zijn inburgeringstraject beëindigt, krijgt na afloop een inburgeringsattest van de gemeente.

Voorliggend ontwerp van decreet voorziet erin dat gemeenten zelf initiatieven nemen voor samenwerking voor de oprichting van een onthaalbureau. Soms zullen tientallen kleine gemeenten moeten samenwerken om een onthaalbureau op te richten. Vandaar dat de Vlaamse regering deze commissie verzoekt om ook een debat te voeren over de vraag welke rol de provincies terzake kunnen spelen. De provincies zouden hier eventueel een coördinerende rol kunnen uitoefenen. Het zou goed zijn om hierover tijdens de hoorzitting de Vereniging van de Vlaamse Provincies (VVP) te horen.

3. Algemene bespreking

3.1. Vergadering van 15 oktober 2002

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen vraagt een duidelijke omschrijving van het begrip 'nieuwkomer'. De minister baseert zich immers enkel op een onderdeel van de groep nieuwkomers, wanneer ze spreekt over ongeveer 13.000 nieuwkomers per jaar. In totaal komen er jaarlijks meer dan 20.000 nieuwkomers naar hier. De minister belooft deze gegevens. Voorts vraagt de spreker of het juist is dat de Vlaamse regering zich slechts baseert op cijfers van 128 gemeenten, terwijl er 308 gemeenten zijn. De minister belooft dit op te zoeken.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen wil weten hoeveel middelen naar de verschillende onderdelen van het inburgeringsbeleid gaan, met name naar Welzijn, Onderwijs, Tewerkstelling en Binnenlandse Zaken. De heer André Denys wil nog ruimere gegevens. Hoeveel middelen besteedt Jeugd bijvoorbeeld aan inburgering via taalcursussen ?

De heer Filip Dewinter vraagt of het kabinet kan onderzoeken hoe het inburgeringsbeleid in de andere Europese landen wordt georganiseerd. Ook de heer Chokri Mahassine en de heer André Denys vragen een vergelijkende oefening voor alle EU-landen. De minister antwoordt dat ze zal na-

gaan of de Vlaamse administratie of het Vlaams minderhedencentrum deze oefening kan maken.

3.2. Vergadering van 5 december 2002

Vooraleer in te gaan op het ontwerpdecreet zelf, wil de heer Herman Lauwers de bespreking breder opentrekken naar het integratiebeleid. Men kan niet naast de actuele situatie kijken : de relletjes naar aanleiding van de moord op een Marokkaanse jonge man Achrak in Bergerhout, de arrestatie en nadien de vrijlating van Abou Jahjah, van de Arabisch-Europese Liga (AEL). Een moord roept altijd wraakgevoelens op. Dat de familie van het slachtoffer niet heeft opgeroepen tot geweld – integendeel –, is een belangrijk signaal over de mentaliteit van de Marokkaanse populatie hier. Of de moord racistisch was of niet, de rellen zijn sociologisch te begrijpen, maar niet goed te keuren. Of de aanhouding van Abou Jahjah terecht was of niet, daarover wil de heer Lauwers zich niet uitspreken. Dat komt de rechterlijke macht toe. Volgens spreker was het wel niet verstandig dat de politici gebruik gemaakt hebben van het injunctierecht. De politici moeten er zich voor hoeden een held te maken van degene waarmee ze het niet eens zijn. Het is in deze niet goed te polariseren ; de politiek moet zijn verantwoordelijkheid opnemen ook al komen de federale verkiezingen dichterbij. Spreker is ook niet te spreken over de uitvergroting van de polarisatie in de media.

De wil tot integratie is zeer groot bij de migranten, meent de heer Herman Lauwers. Veel groter dan wat in de media tot uiting komt. Anderzijds ziet men dat de reële integratie op het vlak van onderwijs, werk, samenwonen, enz. moeilijk verloopt. Het gevolg daarvan is zowel kleine als grote criminaliteit. Dat leidt tot frustratie en angst, zowel bij allochtonen als bij de autochtonen ; de enen klampen zich vast aan het AEL, de anderen aan het Vlaams Blok.

De essentie van het debat draait rond de vraag : wat is integratie ? Wat mogen Vlamingen van de allochtonen verwachten en wat mogen de allochtonen van de Vlamingen verwachten ? Hoe moet dit beleidsmatig begeleid worden, met inburgering als onderdeel ? Er wordt geen debat zo vervuild door woorden als het integratiedebat : multiculturele samenleving, assimilatie, verdraagzaamheid, inburgering, enz. maar iedereen bedoelt er iets anders mee. Spreker is het niet helemaal eens met de visie van minister Mieke Vogels in de krant De Morgen, maar wel met haar beleid. Het illustreert de vervuiling van de woorden. Eerst moet de terminologie zo breed mogelijk uitgezuiverd worden. De heer

Lauwers is ervan overtuigd dat alle democratische partijen het wel eens zijn over één globale doelstelling. Hij probeert die hier namens Spirit te formuleren.

Vlaanderen wil een regio zijn met een Vlaams-Europees karakter. Men kan niet voorbijgaan aan de Europese geschiedenis, met zijn christelijke, humanistische traditie, de Franse revolutie, en ook een Arabische voorgeschiedenis. De gebeurtenissen van mei 1968 hebben allerlei emancipatiebewegingen in gang gezet. Vlaanderen is in grote mate bereid een gecontroleerde instroom van allochtonen op te vangen. Iedereen is het er wel over eens dat kennis van het Nederlands een evidente vraag is. Bovendien wenst men ook dat allochtonen zich inschakelen in de Vlaams-Europese cultuur, niet omdat ze beter is, maar omdat het 'de onze' is. Die cultuur is echter niet statisch. De beste illustratie daarvan is het kookboek van de Boerinnenbond : in de loop der jaren zijn heel wat 'vreemde' gerechten erin opgenomen.

Integratie van allochtonen is het zich aanpassen aan de Europese basiswaarden, zoals daar zijn : de scheiding van kerk en staat, de gelijkheid van man en vrouw, emancipatie van homoseksualiteit enz. Integratie betekent echter niet – en dat is belangrijk – dat de allochtonen afstand moeten doen van hun wortels en historische identiteit. In Vlaanderen heeft er ook nooit een monocultuur bestaan : er is spanning geweest tussen arbeiders en burgerij, tussen oudere en jongere generaties en tussen jongeren onderling. Vlaanderen moet en kan ook de allochtone subculturen dragen, weliswaar binnen de Europese basiswaarden.

Concreet betekent dit bijvoorbeeld godsdienstvrijheid, maar binnen de Europese basiswaarden. Het integratiebeleid moet stimuleren dat een Europese variant van de islam kan ontstaan. Het gaat dan over inspraak bij de benoeming van de imams, zelfbenoeming van islamleerkrachten, stimuleren en opleiden van Europese islamtheologen, enz. Het gaat dan niet over het oprichten van afzonderlijke islamscholen of -welzijnsvoorzieningen. De katholieke scholen in Vlaanderen zijn in ruime mate reeds de facto geïncorporeerd en professioneel onderwijs moet in staat zijn om verschillende monotheïstische godsdiensten te groeperen in eenzelfde school. Met afzonderlijke voorzieningen wordt integratie segregatie. De georganiseerde multiculturaliteit is voor Spirit geen optie. Spirit wenst geen nieuwe verzuiling, waarbij iedereen in zijn hokje vertoeft. Dat betekent niet dat er geen socio-culturele organisaties kunnen ontstaan als emancipatorische volksoontwikkeling.

Interculturele beïnvloeding is wel een optie, zegt de heer Herman Lauwers. Vlaanderen zal er over twintig jaar anders uitzien, zoals er nu ook een verschil is met twintig jaar geleden. Het integratiebeleid moet erop gericht zijn die evolutie zo vlot mogelijk te laten verlopen. Als integratie moeizaam verloopt is dat niet alleen door de cultuurverschillen, maar evenzeer door de sociaal-economische achterstelling die groter is bij allochtonen. Culturele en welzijnsmaatregelen zijn dus niet voldoende zonder de sociaal-economische achterstelling weg te werken. Die achterstelling is de voedingsbodem voor de Arabisch-Europese Liga. De achterstelling moet weggewerkt worden op het vlak van onderwijs en tewerkstelling, wat erop neerkomt dat aan allochtonen evenveel kansen gegeven worden.

Integratie moet leiden naar een altijd nieuwe evolverende Vlaamse variëteit van Europese cultuur ; naar interculturele beïnvloeding en subculturen (die altijd tijdelijk zijn) binnen de verworvenheden van de Europese emancipatorische bewegingen. Het gevolg moet zijn dat allochtonen zich na één generatie Vlaming kunnen en mogen noemen, zonder last te moeten hebben van hun huidskleur of naam.

Het ontwerpdecreet over inburgering is een klein element in het brede integratiebeleid. De heer Herman Lauwers wil hier kort op enkele knelpunten wijzen. In tegenstelling tot het ontwerpdecreet wil spreker alle nieuwkomers betrekken die permanent in Vlaanderen willen blijven, zij het niet altijd kosteloos. Spreker verwijst naar zijn eigen voorstel van decreet. Er zijn niet-kosteloze pistes mogelijk voor mensen met meer middelen, andere pistes dan het reguliere circuit via VDAB en NT2. Ten tweede, taalonderwijs van 120 à 180 uren is volgens spreker onvoldoende om zelfredzaam te kunnen zijn, om te voldoen aan de TOBA-test. De minderjarige NT2-scholieren krijgen een volledig jaar uitsluitend Nederlandse taallessen (meer dan 1000 uren) en toch zijn er leerlingen die er niet in slagen om voldoende voorbereid te zijn voor het beroepsonderwijs. Niet iedereen is even vaardig in het aanleren van vreemde talen. A fortiori geldt dat 120 à 180 uren taallessen voor volwassenen bijzonder weinig is. Het taalonderwijs moet worden voortgezet in het tweede traject. Dat zal niet altijd door de VDAB kunnen, want de VDAB vertrekt van een bepaald niveau. Dit betekent dat de trajectbegeleiding niet mag eindigen na de eerste fase.

De heer Herman Lauwers betreurt dat het ontwerpdecreet over inwerkingsbeleid en het ontwerpdecreet over inburgering niet in één ontwerpdecreet geïntegreerd worden. Het inwerkingsde-

creet slaat maar ten dele op nieuwkomers, maar het regelt ook een onderdeel van het tweede traject voor nieuwkomers (de voorbereiding op de arbeidsmarkt). Het indienen van twee afzonderlijke ontwerpdecreten is betreuenswaardig, maar van ondergeschikt belang.

Als integratie ruimer is dan alleen de taal, vindt de heer Lauwers het dan niet gevaarlijk dit ontwerpdecreet goed te keuren zonder de globaliteit te incorporeren, vraagt de heer Eric Van Rompuy. Zou het voorontwerpdecreet inwerkingsbeleid niet beter geïntegreerd worden in dit ontwerpdecreet dat uitgebreid wordt tot een globaal concept ?

De heer Herman Lauwers repliceert dat dit ontwerpdecreet juist een kaderdecreet is, waar alle andere aspecten van inburgering in passen, ook het inwerkingsbeleid. Andere aspecten van het integratiebeleid integreren in één decreet is niet de aspiratie van dit ontwerpdecreet. Voorliggend ontwerpdecreet gaat over inburgering, nl. het onthaalbeleid van nieuwkomers. Dit wil niet zeggen dat de heer Lauwers geen bedenkingen heeft bij sommige uitvoeringsmodaliteiten, zoals het aantal uren Nederlands. Dat heeft met geld én mensen te maken. Spreker is ervan overtuigd dat dit een goed kader is, maar dat het in de loop der jaren aangevet moet worden. Een decretale basis is nodig om heel het netwerk uit te bouwen. Dat laatste kan niet van vandaag op morgen. Spreker overloopt de opdracht van de onthaalbureaus : de gemeenten betrekken ; de uitvallers opvolgen, de intake doen, de zelfredzaamheid onderzoeken, trajecten op maat maken, uitwerken, opvolgen, zorgen voor maatschappelijke oriëntatie. Men moet goed beseffen dat dit een zeer zware opdracht is. 2 trajectbegeleiders per 30 nieuwkomers per jaar, zullen hard moeten werken. Het is onmogelijk dat men dit met het huidige personeel kan organiseren. Dat moet opgebouwd worden. Dit onmiddellijk uitbouwen is niet realistisch en dat heeft niet alleen met geld te maken (zie verder).

Op welke schaalgrootte moet een onthaalbureau werken ? Uit ervaring is het duidelijk dat om de verschillende talen en juridische situaties op te vangen een schaal van 7 à 1000 nieuwkomers nodig is, zegt de heer Herman Lauwers. De subregionale tewerkstellingscomités (STC) zijn meestal te klein ; correcties zijn nodig. Ongeveer 7 à 10 regio's zullen noodzakelijk zijn. De intergemeentelijke samenwerking is praktisch allicht niet toepasbaar omdat de schaal te groot is. Spreker pleit voor grotere eenheden met eventueel overlappingsen ; de opdeling moet niet te rigide zijn. Hij pleit verder voor het werken met de VZW-formule waar telkens de-

zelfde regeringscommissaris aanwezig is, kwestie van stroomlijning. De heer Lauwers is geen voorstander van het inschakelen van de provincies als organisatoren ; provincies kunnen als tijdelijke gangmakers fungeren voor de samenwerking tussen gemeenten en voorzieningen. Provincies hebben niet de juiste schaal.

Volgens de heer Herman Lauwers moet men beseffen dat men snel 25 à 30 personeelsleden per centrum nodig zal hebben. Zelfs als men daarvoor de nodige middelen vrijmaakt, dan beschikt men nog niet op korte termijn over voldoende ervaren personeel. Er bestaan geen specifieke opleidingen voor dit soort didactiek en methodiek. Die bestaat enkel bij een beperkt aantal ervaringsdeskundigen, die moet verder ontwikkeld en doorgegeven worden, en ondersteund met didactisch materiaal. Spreker vraagt zich af of de cel inburgering dit allemaal wel aankan, terwijl ze ook de controle over de centra moet doen. De middelen moeten dus groeien, maar niet onmiddellijk ineens.

De heer Eric Van Rompuy zegt dat de indruk wordt gegeven dat men de 13.000 nieuwkomers binnen dit en een jaar een volledig taaltraject zou geven en ze dan Nederlands zouden kunnen. Spreker is verheugd met de nuancering van de heer Herman Lauwers. Hoe communiceert deze regering ten aanzien van de nieuwkomers ? Ze creëert illusies.

De heer Herman Lauwers ontkent dat illusies worden gecreëerd. De inwerkingtreding van het ontwerpdecreet zal in stappen verlopen : de ontwikkeling van de onthaalcentra, het tweede traject, de sanctionering, enz. De bedoeling van de sanctie is iedereen te betrekken, ook wie om allerlei redenen uit zichzelf niet van plan is zich in te burgeren. Het is niet de bedoeling mensen het leven zuur te maken. Welk soort sanctie ? Er zijn twee sporen. Het eerste spoor is te vergelijken met de leerplicht. In het belang van de eigen emancipatie wordt een verplichting opgelegd. Een als bij de leerplicht soortgelijke geldboete en procedure worden toegepast op dit ontwerpdecreet. Dat lijkt spreker billijk. Het tweede spoor betreft een positieve sanctionering of een beloning. Het eindproduct van het inburgeringstraject zou een soort attest kunnen zijn met een zekere maatschappelijke waarde. Dat attest zou toegang kunnen verlenen tot het openbaar ambt, in de mate dat men voldoet aan de andere voorwaarden die voor dat ambt noodzakelijk zijn. Het attest zou dus als een voldoende bewijs van kennis van de Nederlandse taal beschouwd worden.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen zegt verheugd te zijn dat het debat nu in het parlement wordt gevoerd en niet in de media. Ze betreurt dat ze het akkoord van de meerderheidspartijen over de verplichting via de radio moest vernemen.

Integratie moet onderscheiden worden van inburgering, zegt mevrouw Riet Van Cleuvenbergen. Het is problematisch dat heel wat migranten geen Nederlands kennen. Dit ontwerpdecreet gaat alleen over nieuwkomers. In Vlaanderen en Brussel gaat het om ongeveer 20.000 nieuwkomers. Op dit ogenblik wordt met Vlaamse middelen aan 2.200 nieuwkomers een beperkt traject gegeven. De gemeenten geven aan 1.100 nieuwkomers een traject. Dat is de realiteit. Met inburgering wordt het integratieprobleem dus niet opgelost, maar het is wel belangrijk voor de nieuwkomers. Niet voor degenen die hier langer zijn. Samenleven met mensen veronderstelt op zijn minst dat men de taal kent. Spreker is het principe van een goed onthaaldecreet genegen. Spreker kondigt aan dat de CD&V-fractie een amendement zal indienen dat consequent in het ontwerpdecreet het woord "inburgering" vervangt door "onthaal". Dit is een onthaaldecreet, een eerste stap naar – hopelijk – inburgering. Zowel de allochtonen als de autochtonen worden op het verkeerde been gezet als men voorhoudt dat wie het traject gevolgd heeft, nadien volwaardig aan deze samenleving kan deelnemen. Duidelijkheid is gewenst.

Wie de taal niet kent, raakt moeilijker aan werk en/of kan moeilijk aan het dagelijkse leven deelnemen. Het is belangrijk dat nieuwkomers in de toekomst een intens bad van onthaalaanbod krijgen, om verder te kunnen inburgeren.

Deze problematiek is niet nieuw. De vorige regering (CVP en SP) heeft het voor het eerst benoemd. In 1996 werd onder impuls van toenmalig minister Luc Martens een strategisch plan voor de etnisch-culturele minderheden opgemaakt, dat loopt tot 2002. Er is echter geen opvolgingsplan opgesteld door de huidige regering. In 1998 heeft het Vlaams Parlement nog een motie aangenomen om meer middelen vrij te maken voor het project Nederlands Tweede Taal (NT2). In hetzelfde jaar is ook het decreet etnisch-culturele minderheden goedgekeurd, dat aandacht heeft voor een opvangs-, emancipatie- en een onthaalbeleid. Op basis daarvan zijn voor het eerst in de begroting 1999 middelen uitgetrokken om onthaalprojecten op te starten. De huidige regering heeft echter een afbouwbeleid gevoerd, van wat toen is opgestart.

Nu heeft men blijkbaar een nieuw decreet nodig, aldus mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, waardoor men de indruk wekt alle integratieproblemen te gaan oplossen door het aanbieden van een beperkt inburgeringstraject.

De opeenvolgende septemberverklaringen spreken over inburgeringstrajecten voor nieuwkomers. De ambitie was blijkbaar dat tegen het einde van de legislatuur alle nieuwkomers een inburgeringstraject moeten hebben afgelegd. De cijfers geven echter aan dat dat streefcijfer niet kan worden gehaald.

Het decreet etnisch-culturele minderheden is een voldoende basis om een inburgeringsbeleid te voeren, omdat het ook het onthaal van nieuwkomers garandeert. Er is dus geen nieuw kaderdecreet voor inburgering nodig, temeer omdat het maar een aspect van de integratie omvat.

De spreker schetst vervolgens een beeld van wat volgens haar fractie de huidige toestand is. Op dit ogenblik is er al een inburgeringsaanbod in 128 van de 304 gemeenten. Dit wil zeggen dat nu een derde van de gemeenten al meewerkt.

Het is opvallend dat vooral de grote steden Gent en Antwerpen grote groepen van nieuwkomers moeten opvangen. Uit recent Antwerps cijfermateriaal blijkt dat van meer dan 5500 nieuwkomers, er slechts 450 in het inburgeringstraject zijn ingestapt, waarvan er op hun beurt maar 116 doorstroomden naar het vervolgetraject van de VDAB. De cijfers voor Gent zijn gelijkaardig. Opvallend is dat de globale cijfers voor Vlaanderen, exclusief de twee grote steden, een beter beeld geven. Daar stromen uiteindelijk dubbel zoveel mensen door naar het vervolgetraject van de VDAB. De reden daarvoor is de meer persoonsgerichte aanpak.

Die cijfers tonen wel aan dat een onthaaldecreet uiteindelijk ook zal moeten leiden tot het organiseren van goede onthaaltrajecten. De CD&V-fractie stelt dan ook dat er niet van een inburgering moet worden gesproken in het kader van dit decreet, maar van onthaal en dat dat onthaalbeleid realistisch en effectief moet zijn.

De rol van de plaatselijke overheid is daarbij cruciaal. Zij zijn degenen die het onthaal moeten organiseren. Zij moeten doorverwijzen naar een deskundig bevoegd onthaalbureau. Zeer weinig gemeenten hebben de knowhow om het onthaal zelf te organiseren.

Bovendien moet in dit verband niet zozeer over de gemeente als onthaalstructuur worden gesproken, maar eerder over “lokale overheid”, omdat op heel veel plaatsen niet de gemeentelijke diensten, maar het OCMW voor het onthaal zal instaan.

Er mag volgens dezelfde spreker vervolgens niet meer dan drie maanden verlopen tussen de inschrijving in een gemeente en het begin van het verplichte inburgeringstraject. Dit is een langere periode dan wat de regering in haar ontwerp voorstelt, omdat deze mensen heel wat administratieve en andere zaken moeten regelen, voordat ze zich bij een onthaalbureau kunnen aanmelden.

De CD&V fractie is er voorstander van dat alle nieuwkomers de procedure moeten doorlopen, ongeacht hun opleiding. Bij het intakegesprek moet de taalkennis worden beoordeeld, omdat dit het belangrijkste element is.

De heer Ludo Sannen vraagt zich hierbij af of de Vlaamse overheid wel de juridische mogelijkheid heeft om op basis van taalkennis een norm voor inburgering vast te leggen. De consequentie zou dan kunnen zijn, dat iemand die uit Wallonië komt en zich in Vlaanderen vestigt, als een nieuwkomer moet worden beschouwd, die een inburgeringstraject moet volgen. Binnen de Europese regelgeving is het bovendien niet mogelijk om het vrij verkeer van personen binnen de Europese Unie om deze reden aan banden te leggen.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen verwijst hiervoor naar de Duitse regelgeving, waar de verplichting van het kennen van de Duitse taal wel wordt opgelegd.

Na het intakegesprek door het onthaalbureau, moet er een onthaalcontract op maat worden opgemaakt, tussen de nieuwkomer en de onthaaldienst, met wederzijdse engagementen, die bovendien verder gaan dan louter taalkennis. Het gaat ook om zelfredzaamheid in onze samenleving. Het contract wordt door het onthaalbureau aan de lokale overheid gemeld.

Het onthaalbureau moet tegelijkertijd al een onderzoek doen naar diploma en beroepservaring van de nieuwkomer. Nu gebeurt dit pas in het vervolgtraject. Het is beter daar van in het begin rekening mee te houden.

Het standaardtraject moet op maat worden aangepast, omdat de nieuwkomer reeds bepaalde vaardigheden of een voldoende taalkennis kan hebben.

Een bijkomende mogelijkheid moet zijn dat het onthaaltraject autonoom wordt ingevuld door de nieuwkomer, bijvoorbeeld doordat de werkgever van de nieuwkomer het onthaal organiseert, zoals nogal eens gebeurt door bedrijven, die mensen tijdelijk uit het buitenland laten overkomen.

De termijn voor het afsluiten van het contract, moet ook drie maanden bedragen.

Na het afleggen van het onthaaltraject, krijgt de nieuwkomer een bewijs van deelname, eventueel aangevuld met een certificatie van het volgen van de opleiding Nederlands Tweede Taal, af te geven door het onthaalbureau, met een melding aan de lokale overheid.

Dit bewijs van deelname moet positief gesanctioneerd worden, want het geeft mogelijkheid tot toegang tot beroepsopleiding, tot werk en uiteindelijk ook tot naturalisatie. Er moet voor dat laatste met de federale overheid een overeenkomst worden gesloten, zodat dit bewijs van deelname kan gelden als een bewijs van integratie in de samenleving.

De taalcertificatie moet ook de mogelijkheid geven om toegang te krijgen tot bepaalde overheidsbetrekkingen.

De amenderingen van de CD&V-fractie moeten volgens mevrouw Riet Van Cleuvenbergen binnen deze visie op onthaal van nieuwkomers worden gesitueerd.

De heer Ludo Sannen stelt dat deze benadering van de CD&V-fractie eigenlijk een verenging van het decreet tot louter onthaal betekent. Volgens hem is gebleken dat het decreet op de etnisch-culturele minderheden niet voldoet als kader voor inburgering van nieuwkomers. Daarom is er nieuwe regelgeving nodig. Dit ontwerp van decreet regelt de inburgering. Dat moet dan worden aangevuld met een decreet op de tewerkstellingsmogelijkheden van de nieuwkomers.

De heer Eric Van Rompuy antwoordt hierop dat het ontwerpdecreet onvoldragen is en bovendien onvolledig, als het effectief de integratie van nieuwkomers in de samenleving zou moeten regelen. Bij die integratie hoort immers niet alleen het onthaal van de nieuwkomers maar ook hun opname in de arbeidsmarkt, hetgeen het onderwerp van een ander ontwerpdecreet is. CD&V wil het voorliggende ontwerp bovendien optimaliseren, door het toe te spitsen op zijn essentie, namelijk het onthaal van nieuwkomers.

De heer André Denys is verheugd over de aanpak door de regering van het debat over dit ontwerp. De regering laat hier ruimte aan het parlement om over een aantal essentiële onderdelen van het ontwerp zelf te beslissen. Volgens de heer Denys is er voor goed parlementair werk een zekere spanning tussen de volksvertegenwoordiging en de regering nodig.

De spreker stelt dat de meerderheidsfracties over dit ontwerp pogen tot een gezamenlijk standpunt te komen. Vandaar dat ook zij een geheel aan amendementen indienen, die het ontwerp in de door hen gewenste richting bijsturen.

De commissie heeft bij dit alles ook zeer degelijk werk geleverd door de organisatie van de hoorzittingen en het uitgevoerde veldonderzoek.

De spreker gaat niet akkoord met de visie van CD&V dat dit decreet enkel over het onthaal van nieuwkomers gaat. Dit is een inburgeringsdecreet en inburgering moet worden gezien als de start van de integratie van nieuwkomers. Om een geslaagde integratie te krijgen, mag de start niet worden gemist. Vandaar het belang van dit decreet.

Voor het uitwerken van een goed beleid moet er een link bestaan tussen de visie die men heeft op inburgering en de uitwerking ervan.

De drie pijlers van het beleid zijn : de kennis van de taal, maatschappelijke oriëntatie en toegang tot de arbeidsmarkt. Die pijlers moeten worden uitgewerkt op basis van twee belangrijke principes. Het eerste principe is een visie op rechten en plichten dat er op gericht is om de nieuwkomer van slachtofferschap naar medeburgerschap te brengen. Het tweede principe moet dat van de efficiënte organisatie van de inburgering zijn.

De visie op rechten en plichten is in de loop der jaren grondig geëvolueerd. Het integratiebeleid is destijds gestart onder impuls van regeringscommissaris Paula D'Hondt, die een aantal rapporten heeft gepubliceerd. Dit alles culmineerde in 1998 in de nota strategisch minderhedenbeleid van minister Luc Martens. Het beleid dat in die periode vorm kreeg, is steeds te vrijblijvend geweest.

De vrijblijvendheid bleek steeds uit een aanpak die gericht was op luisteren, maar zeker niet op dwingen. De heer Piet Janssen, directeur van het Vlaams Minderhedencentrum en eigenlijk de uitvoerder van het strategisch minderhedenbeleid, is nog steeds aanhanger van die aanpak. Hij heeft in zijn stellingname ongetwijfeld gelijk als hij stelt dat

de politiek tot hiertoe onvoldoende interesse heeft aan de dag gelegd voor inburgering. Maar voor het overige is de visie die hij aanhangt te vrijblijvend. Letterlijk stelt de heer Janssen : "Over inburgering mag niet gesproken worden omdat het te veel neigt naar assimilatie. Spreek liever over onthaal. Dit is een voorbeeld van hoe men alleen maar op een heel vrijblijvende manier de integratie van nieuwkomers aanpakt".

De spreker stelt hiertegenover dat zijn fractie niet gelooft in een al te zachte aanpak van de problematiek. De resultaten van dit soort beleid bleven tot nu toe altijd onder de verwachtingen. Het is niet juist te stellen dat het integratiebeleid heeft gefaald, maar er moet wel worden toegegeven dat het onvoldoende resultaten heeft opgeleverd. Men moet niet aan stigmatisering gaan doen, of schuldingen gaan zoeken voor dat falend beleid. Wel is het tijd om conclusies te trekken.

De politiek moet toegeven dat ze te weinig interesse voor het probleem heeft aan de dag gelegd. De reden daarvoor was vooral omdat het debat veel te snel gepolariseerd werd, waardoor er geen open debat mogelijk was. De tijd van schroom voor een open debat is echter voorbij.

Doordat het beleid te vrijblijvend was, werd er veel te weinig gepraat over het opleggen van bepaalde plichten tot integratie, plichten die zijn gebaseerd op een aantal normen en waarden.

De spreker verwijst naar hetgeen is gezegd door de vertegenwoordiger van het Antwerps onthaalbureau tijdens de hoorzitting. Die stelde dat twee derde van de nieuwkomers zich spontaan inschrijven voor het inburgeringstraject. Dit is een groot aantal, hetgeen aantoont dat er dus veel bereidheid tot inburgering is. Maar daar staat tegenover dat er een grote groep van een derde van de nieuwkomers is, die dat niet doet. Daar zitten precies de probleemgevallen, voor wie de verplichting nodig is.

Wie medeburger wil worden, moet in de eerste plaats de taal kennen. Rond de taal moet een gemeenschappelijke cultuursokkel worden gebouwd, die door iedereen aanvaard wordt. Het is opvallend dat dit besef hier veel minder leeft dan in Nederland. Een sprekend voorbeeld is de snelle manier waarop buitenlandse voetballers in Nederland de taal onder de knie krijgen, terwijl dat in Vlaanderen hoegenaamd niet het geval is. In elk geval bewijst dat voorbeeld dat het mogelijk is om snel Nederlands te leren. Hoe dat pedagogisch moet

worden aangepakt, is een technische discussie, die ook moet worden gevoerd.

Het tweede onderdeel van de inburgering is de maatschappelijke oriëntatie, de kennis van het functioneren van onze samenleving. Dat heeft tot hiertoe te veel in de schaduw gestaan van de verplichting de taal te kennen. Dat aspect is te zeer beperkt geweest tot een minimum aan sociale informatie, terwijl in feite moet worden duidelijk gemaakt wat men cultureel gemeen moet hebben om in onze samenleving geïntegreerd te zijn.

Integratie is het gevolg van een gemengde aanpak : multiculturele aspecten moeten worden geënt op een monoculturele sokkel van gemeenschappelijke waarden. Zo is een belangrijke waarde de gelijkberechtiging van de vrouw, wat het systeem van de gedwongen huwelijken moet onmogelijk maken. Integratie zou betekenen dat bijvoorbeeld allochtone politici hun eigen gemeenschap hierover zouden bekritisieren.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen stelt dat er voorbeelden zijn van vrouwen die een huwelijkspartner uit hun land van herkomst zoeken, omdat ze hier geen geschikte partner met een gelijkwaardig opleidingsniveau vinden. Omdat allochtone meisjes doorgaans hoger geschoold zijn dan allochtone jongens, is dat een reëel probleem.

Enkele leden reageren door te stellen dat onze maatschappij gedwongen huwelijken afwijst en dat we duidelijk moeten maken aan de nieuwkomers dat zulks niet kan.

Volgens de heer Filip Dewinter worden in Nederland meer dan 75 procent van de huwelijken van allochtone mannen afgesloten met iemand uit het land van herkomst, waarvan er bovendien een groot gedeelte op een echtscheiding uitloopt. Dit fenomeen moet volgens hem grondig onderzocht worden. Hiermee wordt de achterstand van de allochtonen in Vlaanderen geïmporteerd.

De minister antwoordt op deze opmerkingen dat er op het vlak van deze problematiek veel meer gebeurt dan men denkt. Enkele organisaties zijn hier volop mee bezig. Zo is er de VZW Vrouwenstem, die er zich om bekommert alle allochtonen vrouwen te wijzen op gelijke kansen en rechten. Een allochtoon vrouwelijk parlementslid is actief lid van deze VZW. Daarnaast is er het Steunpunt Allochtone Vrouwen en Meisjes, dat juist een onderzoek in Vlaanderen over de problematiek van de gedwongen huwelijken heeft gevraagd. De minister heeft daartoe de opdracht gegeven aan het Cen-

trum voor Gelijke Kansen om die problematiek zo snel mogelijk in kaart te brengen. Het fenomeen van de grote meerderheid van de allochtone mannen die een vrouw in hun land van herkomst gaan zoeken, heeft in feite ook niets te maken met gedwongen huwelijken. Zij doen dat immers volledig uit vrije wil.

De heer André Denys stelt dat het er voor hem vooral op aankomt het bijbrengen van onze maatschappelijke waarden minder vrijblijvend te maken, omdat het een essentieel onderdeel van de inburgering is. Dat houdt voor hem het verbod in op bepaalde tradities die haaks staan op wat wij acceptabel achten. Men kan dat volgens de spreker in de praktijk afdwingen, door het op te nemen in het attest van inburgering. Dit alles mag volgens hem evenwel niet ingaan tegen het respect voor religieuze beleving, dat zelf een kernwaarde van onze samenleving is. Maar dat betekent wel dat voor wat bijvoorbeeld de islam betreft, we een onderscheid moeten maken tussen het religieuze aspect van de godsdienst en de culturele aspecten die ermee samenhangen, die niet altijd in overeenstemming zijn met de Europese waarden.

De vrijblijvende aanpak van vroeger heeft volgens de heer André Denys geleid tot overbescherming. Een nieuwe aanpak moet leiden tot een verantwoordelijk medeburgerschap voor de nieuwkomers op basis van een gemeenschappelijke cultuursokkel.

Vervolgens schetst de spreker het principe van de efficiënte organisatie die zijn fractie voorstaat.

Efficiëntie zal afgeleid worden uit de uiteindelijke resultaten in tewerkstelling van de nieuwkomers. Daarom moet een duidelijke link worden gemaakt tussen de inburgering en het tweede traject van integratie in de arbeidsmarkt. Dit moet op een heel effectieve manier worden georganiseerd.

Het is duidelijk dat de VDAB hier goed werk levert, maar dat de inspanningen, zowel op budgettair vlak als wat de mensen op het terrein hebben gepresteerd, tot hiertoe niet genoeg resultaat hebben opgeleverd. Dat blijkt uit het grote aantal mensen dat afhaakt tijdens het traject.

Dat er iets aan de efficiëntie schort blijkt onder andere uit het feit dat er ruim voldoende aanbod is voor taalcursussen, namelijk een 50.000 tal en dat er een behoefte is aan 17.000 cursussen voor nieuwkomers. Het moet dus mogelijk zijn alle nieuwkomers in het aanbod te betrekken.

Om een en ander goed te kunnen organiseren, moet er over twee zaken worden nagedacht : taakverdeling en schaalgrootte.

Wat de taakverdeling aangaat, ziet de spreker een specifieke opdracht voor de onthaalbureaus, de onderwijssector en voor de VDAB.

De rol van de onthaalbureaus moet er vooral een van doorverwijzing zijn, na de intake en niet van het zelf organiseren van de trajecten. Na de doorverwijzing hebben de onthaalbureaus de taak van de follow-up van de trajecten. Zij spelen daarbij een coördinerende rol tussen de in te schakelen instanties van het ene traject naar het vervolgetraject.

De taak van het onderwijs is de taalcurssussen te organiseren. De spreker pleit hier voor een heroriëntering : de nieuwkomers moeten voorrang krijgen. Dat is een keuze die moet gemaakt worden. Als blijkt dat daarvoor budgettaire bijstellingen nodig zijn, dan is zulks pas mogelijk, nadat die duidelijke beleidskeuze gemaakt is, in het kader van een doorgedreven efficiëntie. Er moet daarbij ook meer aandacht zijn voor kwaliteit.

De heer Kris Van Dijck merkt hierbij op dat de minister van Onderwijs duidelijk stelt dat er voor die opdracht bijkomende middelen voor het onderwijsbudget nodig zijn.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen stelt dat alle verantwoordelijkheid doorschuiven naar het onderwijs ook niet zou getuigen van een efficiënte aanpak. Het onderwijs zelf kan op dit ogenblik moeilijk inspelen op het flexibel omgaan met verschillende niveaus. Bovendien is het erg belangrijk om de instap van de mensen in het traject te organiseren, hetgeen niet de taak van het onderwijs is, maar van de onthaalbureaus.

De heer Chokri Mahassine stelt dat het geven van de prioriteit in de taalcurssussen aan nieuwkomers er niet voor mag zorgen dat er een verdringingseffect zou worden gecreëerd ten opzichte van de "oudkomers", waar er ook een grote behoefte blijft bestaan.

De heer André Denys merkt op dat het debat over de rol van het onderwijs niet is afgesloten en dat de minister van onderwijs er bij moet worden betrokken. Het decreet moet het kader met de principes vastleggen. De regering heeft dan de opdracht de concrete organisatie aan te passen.

Het tweede aspect dat de spreker als onderdeel van een efficiënte organisatie ziet, is de kwestie van

de schaalgrootte. Op welk niveau moeten de onthaalbureaus worden georganiseerd ? Volgens hem voldoet het niveau van de 13 subregionale tewerkstellingscomités in Vlaanderen, het beste aan de eisen van een voldoende schaalgrootte. Dit niveau functioneert goed voor de tewerkstellingstrajecten, dus voor het onthaal lijkt dat ook goed te zijn. Misschien met enkele correcties ten opzichte van Gent en Antwerpen, die een eigen onthaalstructuur nodig hebben.

Volgens de heer Filip Dewinter is het debat dat in deze algemene bespreking wordt gevoerd, vooral bezigheidstherapie voor de commissie, omdat het eigenlijke gesprek achter de schermen tussen de meerderheidspartijen plaatsgrijpt. Er zullen dus nieuwe teksten worden ingediend. De opmerkingen die hij in de algemene bespreking wenst naar voor te brengen slaan op de voorliggende teksten en niet op hetgeen mogelijk door de meerderheid zal worden ingediend.

Volgens de spreker moet dit ontwerp worden geplaatst in het breder kader van het integratie- en immigratiebeleid. Hij stelt dat dit debat in feite veel vroeger moest gevoerd worden, namelijk in de jaren zestig en zeventig, toen de immigratie van niet-Europeanen op gang begon te komen.

Op dit ogenblik zijn er in België officieel ongeveer één miljoen vreemdelingen, waarvan er ondertussen een aantal genaturaliseerd zijn. Nu wordt vastgesteld dat de integratie van die vreemdelingen gefaald heeft. De spreker ziet een aantal redenen voor dat falend beleid. De eerste reden is dat de immigratie voor een groot gedeelte zijn voedingsbodem blijft hebben in gezinsvorming en gezinshereniging gecombineerd met de instroom van asielzoekers en illegalen. Niettegenstaande de officiële immigratiestop die in 1974 is ingevoerd, blijft er dus een grote instroom. Tussen 1974 en 2000 zijn er meer dan 1.400.000 vreemdelingen in België geïmmigreerd, waarvan een aanzienlijk aantal niet-Europeanen.

De heer André Denys verzet zich tegen deze voorstelling van zaken. Dit decreet gaat over de inburgering van nieuwkomers en dan spreken we over officiële cijfers in de orde van grootte van 17.000 mensen. Dit is eigenlijk geen groot aantal en zeker beheersbaar.

De heer Filip Dewinter repliceert dat het aantal nieuwkomers niet mag gezien worden als een alleenstaand cijfer, maar moet worden opgeteld bij het aantal inwijkelingen dat er reeds is. Voor hem is het probleem van de gezinsvorming belangrijk,

omdat het een grote bron van immigratie is. Veertig procent van de huwelijken die op die manier tot stand komen, eindigt binnen de twee jaar op een echtscheiding. Bovendien is gezinsvorming een rem op de assimilatie van de vreemdelingen. Men importeert de achterstand uit de landen van herkomst en het leidt ook tot segregatie.

De spreker vermeldt ook de cijfers van de illegale immigratie. Er zijn volgens hem 52.000 niet geregulariseerde vreemdelingen. Moeten die ook worden bijgeteld bij degenen voor wie de inburgering wordt georganiseerd?

De spreker wijst ook op de onwil van de immigranten om zich aan te passen, voornamelijk dan van een niet onbelangrijk gedeelte van het aantal islamitische inwijkelingen. Volgens de spreker is het ontstaan van een Europese geïntegreerde islam een illusie.

De heer Ludo Sannen betwist ten stelligste deze visie. Hij verwijst naar de commentaar van hoofdredacteur Rik Van Cauwelaert in Knack bij de rellen die in Borgerhout hebben plaatsgevonden, na de moord op een Marokkaanse Belg. Van Cauwelaert stelt de koelbloedigheid van de allochtone gemeenschap bij deze gebeurtenissen vast. Hij meent dat uit die gebeurtenissen ook blijkt dat de burgerzin van die gemeenschap evenmin kon ontkennd worden.

De heer Filip Dewinter is het hier niet mee eens. In de islamitische gemeenschap is een radicalisering aan de gang. Volgens hem is er een belangrijke strekking binnen de islam, die de islam als een monotheïstische veroveringsgodsdienst ziet.

De overheid heeft die grote groep ingestroomde vreemdelingen nooit verplicht om zich aan te passen. Integendeel is er steeds een “knuffelbeleid” gevoerd. Dat is de hoofdreden waarom het integratiebeleid grotendeels heeft gefaald.

Dat blijkt uit het feit dat er steeds meer toegevingen zijn tegenover de allochtone cultuur. Zo wordt het gescheiden zwemmen van mannen en vrouwen in zwembaden ingevoerd, is er een apart lerarencontact voor vaders en moeders in de scholen, worden hoofddoekjes toegelaten, is er tolerantie tegenover rituele slachtingen en zijn er allerhande tegevoetkomsten in het onderwijs ten behoeve van allochtonen. Al die zaken versterken de indruk dat de overheid een knuffelbeleid voert, dat moet worden verstaan als een beleid dat steeds meer tegevoetkomt aan de wensen van de allochtonen.

Hetgeen het ontwerpdecreet voorstelt, is gedoemd om te mislukken. Inburgeringsbeleid kan slechts lukken als het gepaard gaat met een strikt immigratiebeleid dat gebaseerd is op een reële immigratiestop en een strenge nationaliteitswetgeving. Inburgering moet bovendien gepaard gaan met het streng aan banden leggen van gezinsvorming. Het voorbeeld hiervoor is Denemarken, waar gezinsvorming niet langer is toegestaan, tenzij onder zeer strenge voorwaarden. Ook in Nederland zijn de modaliteiten voor gezinsvorming aanzienlijk verstrengd. De minimumleeftijd is 21 jaar en er moet een minimaal inkomen zijn. Ook gezinshereniging is nog slechts mogelijk met kinderen onder de zestien jaar. In België daarentegen is er geen enkele beperking.

In het ontwerp is geen inburgeringsexamen opgenomen en ook geen echte serieuze sanctionering in geval van het niet volgen van de inburgering. Zelfs als er een verplichting tot het volgen van een inburgeringscursus is en zelfs als er een sanctionering aan is verbonden, is er nog geen garantie op succes. In Nederland waar er wel verplichting en sanctionering is, blijkt dat er nog altijd 35 procent van de deelnemers afhaakt. Bovendien is er bij de islamitische vrouwen slechts een deelname van 30 procent.

De heer André Denys antwoordt hierop dat het volledige verhaal moet worden verteld. De reden voor dit fenomeen is dat de sanctionering in handen is van de gemeentelijke overheid, die daarbij een zekere beleidsruimte heeft. Dat systeem blijkt te falen. Wij moeten daar voor ons systeem de lessen uit trekken en onder andere zorgen voor een uniforme sanctionering die voor iedereen onder dezelfde modaliteiten verloopt. Een sanctionering gebaseerd op de sanctionering die verbonden is aan het verzuim van de leerplicht, lijkt een goede aanpak te zijn.

De heer Chokri Mahassine is van oordeel dat het vastleggen van een sanctioneringsmethode goed moet worden voorbereid en ook na verloop van tijd geëvalueerd.

De heer Filip Dewinter vervolgt met vast te stellen dat in Nederland slechts 25 procent van de cursisten van de inburgeringscursus na 600 uren taalderricht de Nederlandse taal voldoende onder de knie heeft. 60 procent kent helemaal geen Nederlands.

De heer Kris Van Dijck stelt dat dit ook geen juiste voorstelling van de gang van zaken is. In de praktijk stelt men vast dat vreemdelingen een zware inspanning doen om Nederlands te leren en Neder-

lands te spreken. Maar er moet aandacht zijn voor de intensiteit van de taallessen en meer nog voor de nazorg.

De heer Filip Dewinter stelt dat ook in Nederland meer en meer gepleit wordt voor gedwongen inburgeringscursussen.

De heer Ludo Sannen antwoordt dat er een consensus is omtrent de verplichting tot het volgen van inburgeringscursussen, zolang er maar een voldoende aanbod is.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen treedt deze stelling bij. De verplichting geldt voor de twee kanten : de overheid moet een aanbod garanderen en de nieuwkomer moet van dat aanbod gebruik maken.

De heer Filip Dewinter vervolgt zijn kritiek op het ontwerp. De zogenaamde oudkomers vallen volledig buiten de regeling. Het gaat hier om een grote groep, die blijkbaar niet moet worden verplicht tot inburgering. Dit is de ogen sluiten voor de realiteit van het niet-geïntegreerd zijn van die groep. Inburgeringsbeleid kan niet worden beperkt tot de nieuwkomers. Als dat het geval is, dan is dit decreet inderdaad geen inburgeringsdecreet, maar een onthaaldecreet.

De heer Herman Lauwers stelt dat het aanbod van cursussen voor de oudkomers niet in de verdrukking mag komen door het inburgeringsaanbod voor de nieuwkomers.

De heer Ludo Sannen stelt dat het wel degelijk om inburgering gaat. Dit decreet stelt de dubbele verantwoordelijkheid van zowel de nieuwkomer als van de overheid vast. De nieuwkomer is verplicht zich in te burgeren, door van het aanbod gebruik te maken. De overheid moet als gastheer het aanbod verzorgen. Als het louter een onthaaldecreet zou zijn, dan zou het zich toespitsen op de onthaalverantwoordelijkheid van de overheid. In dit ontwerp is echter het geheel aan verplichtingen van de nieuwkomer eveneens een wezenlijk onderdeel.

De heer Chokri Mahassine herhaalt dat hetgeen dit decreet regelt, de eerste stap van de integratie is. Daarna is er het vervolgtraject, waarbij ook de werkgevers als derde partij worden betrokken.

De heer Filip Dewinter vervolgt met te stellen dat het voorgestelde beleid immigratie-stimulerend zal werken. Het voorgestelde attest gaat bijvoorbeeld toegang geven tot het openbaar ambt. De fractie van de spreker pleit voor het verminderen van de

immigratie door een gerichte politiek tegen gezinsvorming en dit gecombineerd met een assimilatiebeleid.

Volgens de spreker moet een vreemdeling het verblijf in Vlaanderen verdienen, zoals dat ook blijkt uit het beleid dat in landen zoals Canada, de Verenigde Staten, Australië en Nieuw-Zeeland wordt gevoerd. Bovendien zou men zoals in Oostenrijk zelf moeten betalen om het inburgeringsprogramma te mogen volgen. Op die manier kan aange-toond worden dat men de nationaliteit echt verdient.

Assimilatie moet opgevat worden, zoals de term ook in Van Dale is omschreven, namelijk het opgaan in een nieuw milieu van individuen of groepen. Dat houdt onder meer in : het afleggen van een loyauteitsverklaring, het inperken van de godsdienstbeleving, het overnemen van de Europese normen en waarden en kennis van de taal, geschiedenis en cultuur, op hetzelfde niveau van iemand die hier school heeft gelopen.

Over deze stellingname ontspint zich een discussie met de leden van de andere fracties.

De heer Kris Van Dijck vraagt wat nu precies de stellingname van de heer Filip Dewinter is : een volledige immigratiestop of een toelaten van immigratie mits assimilatie ?

De heer André Denys stelt dat het inburgeringsaanbod een taak van de overheid is, en dus, zoals het onderwijs in principe gratis moet zijn.

De heer Chokri Mahassine is er geen tegenstander van dat iemand die bemiddeld is, voor de dienstverlening betaalt.

De heer Ludo Sannen zegt dat assimilatie inderdaad het volledig opgaan van het ene in het andere betekent, maar dat dat niet wordt nagestreefd. Wel willen we een integratie in onze normen en waarden, die best met een eigen cultuurbeleving kan gepaard gaan. Het gaat om het nastreven van gelijkwaardig burgerschap en het uittekenen van een traject om daartoe te komen.

Volgens de heer André Denys kan dat laatste slechts als men zich aanpast aan een aantal kernwaarden.

Men is het er over eens dat integratie de meest bruikbare term is en dat men voor de rest geen discussie over die terminologie moet voeren.

De heer Filip Dewinter stelt dat er een keuze bestaat tussen drie mogelijke maatschappijmodellen : het multiculturele model, het monoculturele model of het leid-culturele model. De partijen weten volgens hem niet wat te kiezen. Zijn fractie kiest voor het leid-culturele model, waarbij de westerse Europese cultuur de leidende cultuur is, die een aantal elementen van andere culturen kan integreren. Dit is het juiste model, dat ook de beste basis voor een assimilatiebeleid biedt. Volgens hem kiest de meerderheid nog altijd voor het multiculturele model. De taal spreken is in dat model al voldoende en niet het zich aanpassen aan de heersende cultuur.

De heer Chokri Mahassine stelt dat het zo radicaal tegenover elkaar stellen van culturen, die zogenaamd niet kunnen integreren in feite tot een apartheidsmodel leidt en niet tot een nieuwe samenleving, waar er een nieuwe cultuur met een grote diversiteit tot stand komt.

De heer Filip Dewinter betwist dit en stelt dat een multicultureel model in feite een apartheidsmodel is : ieder wordt gedwongen in zijn eigen culturele getto te leven, hetgeen nu in de praktijk gebeurt. De huidige gettovorming is het gevolg van het multicultureel model en vormt de basis van het racisme.

De spreker vat samen dat zijn fractie er voorstander van is dat vreemdelingen een verplichte burgerschapsproef met goed gevolg moeten doen en bovendien een loyauteitsverklaring afleggen. Er mogen cursussen zijn die op die proef voorbereiden, maar enkel tegen betaling. Het niet afleggen van de proef betekent het afnemen van de verblijfsvergunning. Ten slotte moet er een immigratiestop komen.

De heer Chokri Mahassine stelt dat zijn fractie voorstander is van een inburgeringsbeleid omdat het goed is voor de betrokkenen en voor de samenleving. Goede inburgeringstrajecten zijn een instap naar een volwaardige participatie en burgerschap.

De spreker stelt dat moet geleerd worden uit de fouten die de samenleving tegenover vorige generaties van migranten heeft gemaakt. Men ging er toen van uit dat het ging om een groep van tijdelijke gastarbeiders. Ondanks alle mooie intenties leidden integratie-acties in het verleden niet tot een gelijke kansenbeleid in het onderwijs en op de arbeidsmarkt. Integratie in de samenleving is natuurlijk moeilijk als je niet volwaardig mag meedoen.

De zogenaamde multiculturele tolerantie of integratie met behoud van eigenheid, was voor velen in feite een alibi om de migranten in hun eigen hokje te laten zitten. Dit heeft in feite tot groeiende apartheid en groeiende ongelijkheid geleid, met op zichzelf terugplooiende bevolkingsgroepen.

De fractie van de heer Chokri Mahassine stelt het belang van een echt gelijke kansenbeleid, gericht op een evenwaardige participatie en actief burgerschap centraal. Dat evenwaardig burgerschap laat toe om de oeverloze discussie over integratie of assimilatie te overstijgen.

De drie belangrijkste pijlers om tot die volwaardige participatie te komen, zijn volgens de spreker : kennis van de Nederlandse taal, kennis van onze samenleving en haar basiswaarden en het verwerven van een aantal vaardigheden bij het vinden van de weg naar een job of een plaats in de samenleving.

Een goed inburgeringsbeleid veronderstelt ook dat de inburgeringstrajecten voldoende en functioneel zijn uitgebouwd. Dat betekent maatwerk, op basis van de behoeften en competenties van de betrokkenen. Dat moet combineerbaar zijn met werk en gezin en het moet gepaard gaan met een goede trajectbegeleiding.

Dat is de verantwoordelijkheid van de onthaalbureaus, die door de lokale overheden moeten worden georganiseerd. Volgens de spreker moeten die bureaus ook instaan voor de cursus maatschappelijke oriëntatie, waarin de betrokkenen worden wegwijs gemaakt in onze samenleving en haar basiswaarden.

Die trajecten mogen niet vrijblijvend zijn, ze moeten ook ergens toe leiden. Ze moeten daarom ingebed zijn in de reguliere voorzieningen. De inburgeringinitiatieven moeten van voorzieningen inzake taalonderwijs of inzake tewerkstelling volop gebruik maken.

De heer Chokri Mahassine stelt tevens dat de trajecten en cursussen zoveel mogelijk moeten worden afgestemd op het leefdoel van de betrokkenen, zoals werk, ouderschap en studies.

De spreker verklaart dat zijn fractie aanvankelijk teleurgesteld was over de inhoud van het ontwerp. Het is te veel beperkt tot een onthaalbeleid, waarbij enkel de primaire trajecten worden geregeld. Over de secundaire vervolgentrajecten wordt in het decreet wel gesproken, maar ze zijn niet geregeld. Dit is misschien ingegeven door de bekommernis

om het vervolgtraject door het reguliere circuit te laten regelen. Maar in feite geldt dat ook voor de taalcursussen in het primaire traject, die ook door de reguliere onderwijsvoorzieningen kunnen worden geregeld. Het is volgens de heer Chokri Mahassine duidelijk dat die reguliere voorzieningen, met name het onderwijs en de tewerkstellingssector hun verantwoordelijkheid moeten nemen. De spreker stelt verheugd te zijn over het feit dat de regering de inspanning op het vlak van het werkgelegenheid levert door het akkoord over het ontwerp van inwerkingsdecreet, dat het vervolgtraject richting arbeidsmarkt regelt.

Dit inburgeringsdecreet regelt dus het onthaalbeleid van de nieuwkomers en geeft een aanzet in de richting van de vervolgtrajecten. De fractie van de heer Chokri Mahassine is er echter ook voorstander van dat er een verdere regeling voor de oudkomers komt, dus voor de hier al enige tijd verblijvende allochtonen. Er mag naar hen toe geen verdringingseffect zijn bij de opleidingstrajecten. Dit verdringingseffect is destijds in Nederland waargenomen, en dat moet in Vlaanderen absoluut vermeden worden. In het inwerkingsdecreet is voor dit probleem aandacht. De spreker vraagt dat ook op het vlak van het taalcursussen aanbod geen verdringingseffect zou spelen.

De spreker vraagt ook aandacht voor het probleem van de hogere geschoolde ontvankelijke asielzoekers. Velen van hen komen niet aan de bak of moeten een job aanvaarden die ver beneden hun competenties ligt. Hij vraagt meer aandacht voor een erkenning en valorisering van elders verworven competenties. In het belang van de betrokkenen en van onze eigen samenleving moeten die vaardigheden optimaal worden gebruikt.

Het aspect verplichting is in de media het meest aan bod gekomen met betrekking tot dit debat. De spreker stelt dat zijn fractie principieel voor een inburgeringsplicht is, omdat het in het belang van de samenleving en van de allochtonen zelf is. Maar wegens het gelijkheidsbeginsel moet die plicht voor iedere nieuwkomer gelden, dus ook voor degenen die niet onder de doelgroep met mogelijke achterstandskennmerken vallen.

Voor mensen die een sociale uitkering ontvangen is in het ontwerp van inwerkingsdecreet al bepaald dat het weigeren van een taalopleidingstraject gelijk staat met het weigeren van een gepaste betrekking, met alle sanctoneringsgevolgen vandien. Het gaat bovendien over dezelfde sanctonering als voor de autochtonen.

Inburgering moet volgens de spreker gezien worden als een belangrijk instrument voor een gelijkheidskansenbeleid omdat het tot meer participatie en evenwaardig burgerschap leidt. In het onderwijs betekent dit meer dan een kleine enveloppe, waarbij 1,3 procent van het budget aan gelijke kansen wordt besteed, maar een andere globale financiering op basis van achterstandsindicatoren, met meer middelen ten behoeve van kinderen die het meer nodig hebben. Op de arbeidsmarkt betekent gelijke kansen meer dan intenties om niet te discrimineren, maar een beleid waarbij werkgevers en overheid verplicht worden om evenredige participatie na te streven met actieplannen, en zo nodig met het opleggen van quota.

Het tewerkstellingsvervolgtraject zou misschien ook beter in één decreet samen met de inburgering worden geregeld. Maar met de aankondiging van het inwerkingsdecreet, is men er nu reeds zeker van dat er een vervolgverhaal bij dit initiële decreet komt.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel stelt verheugd te zijn met dit ontwerpdecreet, dat het primaire onthaaltraject regelt. De decretale basis wordt nu gelegd voor al het werk dat tot nu toe door de integratiesector is voorbereid. Het goedkeuren van dit inburgeringsdecreet is een belangrijk moment. Het is toekomstgericht en het is opbouwend.

De spreker stelt dat volgens haar het debat tot nu toe vrij zuiver is gevoerd. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen het onthaalbeleid en het integratiebeleid. Dit decreet regelt dus niet de gehele integratie van de allochtonen. We moeten blijven investeren in de integratie van migranten die hier al langer verblijven. Het tot nu toe gevoerde integratiebeleid moet worden geëvalueerd, maar we kunnen alvast niet om twee belangrijke vaststellingen heen.

Ten eerste is er een blijvende discriminatie op de arbeidsmarkt. Ten tweede zijn er geen gelijke kansen in het onderwijs. Deze mislukkingen mogen echter niet in de schoenen geschoven worden van de integratiesector, die heel wat werk heeft verzet. De verantwoordelijkheid ligt zowel bij de overheid als bij de ondernemers als bij de onderwijsverantwoordelijken.

De spreker stelt dat het beleid moet uitgaan van de realiteit van de globalisering. De samenleving zal nooit nog monocultureel zijn.

Over het ontwerp zegt de spreker dat de doelgroep van dit decreet elke nieuwkomer moet zijn, ook de

niet achtergesteld. Door die diversiteit is het duidelijk dat de trajecten voor iedereen anders zullen zijn. Ook zij pleit voor maatwerk terzake.

De onthaalbureaus moeten de regie in handen hebben en het volledige traject opvolgen. Dit houdt in dat zij een blijvend aanspreekpunt moeten zijn. De schaal van de onthaalbureaus moet voldoende groot zijn, zodat ze alle taken die daarbij komen kijken aankunnen.

Het primaire traject blijft beperkt tot 120 of 180 uren Nederlands Tweede Taal, maatschappelijke oriëntering en loopbaanoriëntatie. Het moet duidelijk zijn dat dit niet voldoende is voor een volledige integratie in de samenleving, maar een eerste stap. De opvolging moet dus verder worden georganiseerd. Vooral het aantal uren taalles is te beperkt om de taal voldoende onder de knie te krijgen.

Het is erg belangrijk dat het maatwerk wordt geleverd op basis van de behoeften van de betrokkenen. Het gaat immers om een zeer gediversifieerde groep van analfabeten tot universitair geschoolden. Het aanbod moet daarbij worden afgestemd op de vraag. Er moet ook aandacht zijn voor de valorisatie van buitenlandse diploma's.

De spreker pleit ervoor dat de reguliere voorzieningen onder de loep zouden worden genomen. Zijn zij in staat om voldoende aanbod te garanderen? Op basis van de informatie vanwege de minister van Onderwijs is er blijkbaar een tekort aan aanbod. Er moet een timing worden opgesteld om hieraan te verhelpen. Dit zal waarschijnlijk meer middelen vragen. Bovendien moet er zeker ook aandacht zijn voor de kwaliteit.

Dat voldoende kwalitatief aanbod is een voorwaarde om een verplichting tot het volgen van een inburgeringstraject te kunnen opleggen. Een sanctienering parallel met die voor de leerplicht lijkt een goede piste.

De spreker vraagt extra aandacht voor de inburgering van vrouwelijke migranten. Dit is een vraag vanuit de integratiesector. De verplichte inburgering is voor hen belangrijk omdat het de emancipatie van de vrouwen in de migrantengemeenschap ten goede zal komen.

Na het in werking treden van dit decreet moet verder geïnvesteerd worden in integratie en opvolging. Bovendien moet er over worden gewaakt dat het primaire traject niet voor iedereen rechtstreeks naar werk hoeft te leiden, maar eventueel ook naar een hogere opleiding. Evalueren van de uitwerking

van het nieuwe decreet moet ertoe leiden dat het beleid kort op de bal kan spelen en kan bijsturen waar het nodig is.

De heer Kris Van Dijck stelt dat dit inburgeringsdecreet de basis moet vormen voor gelijke kansen voor de nieuwkomers, zodat ze met goede startcompetenties in de maatschappij worden ingeschakeld. Dit is dus een decreet dat mensen kansen moet geven.

De spreker stelt dat een inburgeringsbeleid moet worden gekaderd in mondiale ontwikkelingen. Men zal hoe dan ook tot een synergie moeten komen tussen inwijkelingen en autochtonen. Inburgering moet worden gedragen door de samenleving, maar men moet er tevens van uitgaan dat integratie niet kan lukken door de nieuwkomer te dwingen zijn culturele eigenheid op te geven. Er is een publieke cultuur van gelijke normen en waarden en een private cultuur van een eigen beleving van die normen en waarden. Respect voor de culturele eigenheid van de nieuwkomers mag daarentegen ook niet betekenen dat we onze eigen cultuur minimaliseren en kleineren. Ook zulk cultuurrelativisme van onze kant staat integratie in de weg.

De spreker pleit voor maatwerk. In een eerste fase moeten de noden en behoeften van de personen in kwestie worden nagegaan. Daarom moet er eerst een onthaalonderzoek worden gevoerd. Dat onderzoek moet vaststellen of een inburgeringstraject al dan niet nodig is en zo ja, welk traject dan moet worden gevolgd.

Een nieuwkomer heeft een strikte begeleiding nodig. Daarom moet zich dat afspelen in de gemeente van inschrijving. De rol van de plaatselijke voorzieningen, zoals het OCMW is hierbij belangrijk. Dat wil niet noodzakelijk zeggen dat elke gemeente een onthaalbureau moet hebben, maar wel dat er een gemeentelijke sturing nodig is.

– *Antwoord van de minister*

De minister is verheugd dat er naar aanleiding van de bespreking van voorliggend ontwerp van decreet een diepgaand debat wordt gevoerd over integratie en inburgering.

In het regeerakkoord van de Vlaamse regering werd inburgering als absolute prioriteit ingeschreven. Dit om twee redenen. Ten eerste omdat momenteel de prijs wordt betaald van een gebrekkig onthaalbeleid in het verleden. De eerste generatie allochtonen, die nooit de kans hebben gekregen

om Nederlands te leren, kloppen nu aan bij de ouderenvoorzieningen. In de toekomst moet iedereen die op wettelijke basis in Vlaanderen verblijft, de kans krijgen om Nederlands te leren en als medeburger door het leven te gaan.

Ten tweede verblijven er steeds meer mensen van diverse nationaliteiten en culturen in Vlaanderen. Dankzij moderne transport- en communicatiemiddelen is de wereld een dorp geworden. Een terugkeer naar een homogene cultuur is niet mogelijk. Ook in de toekomst zullen er nieuwkomers uit steeds meer verschillende landen zijn. Inburgering is dan ook in de eerste plaats een investering in de toekomst.

De helft van de 12.000 nieuwkomers die vorig jaar in Vlaanderen toekwamen, kwamen in het kader van gezinshereniging of gezinsvorming; de andere helft zijn ontvankelijk verklaarde asielzoekers of asielzoekers die nog wachten op de afwikkeling van de procedure.

Inburgering is een positief instrument. Het is een recht dat alle nieuwkomers de mogelijkheid biedt om op korte termijn in onze samenleving te kunnen functioneren. Vermits inburgering een voorwaarde is om hier te kunnen samenleven, moet het ook een plicht zijn. Binnen de Vlaamse regering bestaat een akkoord om inburgering verplicht te stellen. Het was wel de uitdrukkelijke vraag van de regering dat het parlement dit in het ontwerp zou inschrijven. Een beslissing die door een meerderheid in het parlement wordt gesteund, is immers veel sterker gedragen dan een beslissing die door de regering wordt opgelegd.

De overgrote meerderheid van nieuwkomers en allochtonen zijn voorstander van een inburgeringsplicht. Bij het onthaalbureau Antwerpen meldt twee derde van de nieuwkomers zich spontaan aan. Bij de personen die zich niet spontaan aanmelden, gaat het in grote mate om vrouwen. Als vrouwen niet de kans krijgen om Nederlands te leren, zullen zij ook hun kinderen niet in het Nederlands opvoeden, waardoor deze kinderen op school met achterstand worden geconfronteerd. Het steunpunt Allochtone Vrouwen en Meisjes is unaniem voorstander van een inburgeringsplicht. De heer Piet Janssens van het Vlaams Minderhedencentrum was een van de eersten die voor een verplichting pleitte omdat dit vooral de gelijke kansen van vrouwen ten goede komt.

Dit ontwerp van decreet is tegelijk beperkt en ambitieus. Ambitieus omdat het aan alle nieuwkomers kort na hun aankomst een inburgeringstraject wil

aanbieden. Beperkt omdat het alleen om de eerste fase gaat, met name de onthaal- en oriëntatiefase. Vanzelfsprekend moeten na de eerste fase opvolgingstrajecten worden georganiseerd.

Het is belangrijk dat het inburgeringsbeleid in een apart decreet wordt geregeld, omdat er duidelijke afspraken moeten worden gemaakt tussen de verschillende actoren die bij de inburgering betrokken zijn. De gemeenten moeten worden verplicht om nieuwkomers die zich bij de gemeente inschrijven, erop te wijzen dat zij verplicht zijn om zich in te burgeren. Ook de rol van de Vlaamse overheid, de onthaalbureaus, het onderwijs en de VDAB moet worden verduidelijkt.

Het inwerkingsdecreet van minister Renaat Landuyt regelt de tweede fase. In de eerste fase wordt heel wat informatie over de nieuwkomer verzameld om hem juist te oriënteren naar een vervolgtraject binnen Werkgelegenheid of binnen Onderwijs. Dankzij een goede oriëntering weet de VDAB van meet af aan weet welk soort vervolgtraject moet worden aangeboden aan een nieuwkomer die op zoek is naar een plaats op de arbeidsmarkt, bijvoorbeeld een intensief taalbad, een technische opleiding, enzovoort. In het inwerkingsdecreet worden de instrumenten van de VDAB aangepast aan de noden van de allochtonen, om hen beter te integreren op de arbeidsmarkt. Het decreet legt aan allochtonen en autochtonen dezelfde verplichtingen op. Als iemand een passende job of opleiding weigert, kan de werkloosheidsuitkering of het leefloon worden verminderd of afgenomen. Hier is dus helemaal geen sprake van een knuffelbeleid ten aanzien van de allochtonen.

Ook de minister bevoegd voor Onderwijs moet voor vervolgtrajecten zorgen. Het is nog niet duidelijk of daar een decreet voor zal nodig zijn. In elk geval zal het volwassenenonderwijs meer aandacht gaan moeten besteden aan het inburgeren van nieuwkomers. Voor 120 of 180 uur Nederlands zorgen, is onvoldoende. Het volwassenenonderwijs moet haar cursussen aanpassen aan de vraag van de nieuwkomers, en van de oudkomers. Zo kan het niet langer dat het volwassenenonderwijs bijna uitsluitend in avondonderwijs, en dit enkel van oktober tot juni cursussen organiseert.

Niet alleen het onderwijs moet zich aanpassen aan de diversiteit in de samenleving. Ook voor de welzijnssector is dit belangrijk. De minister haalt het voorbeeld aan van Kind en Gezin, een instelling die zeer veel aandacht heeft voor de diversiteit in de samenleving. In Vlaanderen is het de bedoeling om via Kind en Gezin 100 percent van de in Vlaan-

deren geboren baby's te bereiken en te begeleiden in hun eerste levensjaren in het kader van de preventieve gezondheidszorg, het vaccinatiebeleid, opvoedingsondersteuning, enzovoort. In België is het polio vaccin voor alle in België geboren kinderen verplicht. Alle andere vaccins zijn niet verplicht. Daar wordt getracht jonge moeders en vaders maximaal te motiveren om hun kinderen te laten vaccineren. Dit lukt zeer goed. 96 tot 97 percent van alle in Vlaanderen geboren kinderen worden bereikt. Om 100 percent van de kinderen te kunnen bereiken, moet het beleid zich aanpassen. Er worden hier immers kinderen van 186 verschillende nationaliteiten geboren. Ook al kennen de ouders Nederlands, vanuit hun culturele achtergrond zijn vaccinaties soms niet evident. Om deze reden is er binnen Kind en Gezin een cel Diversiteit die permanent methodieken ontwikkelt en de regio-verpleegkundigen informeert over hoe moeders van de verschillende nationaliteiten moeten worden aangepakt.

Ook in de ouderensector probeert men zich aan de diversiteit in de samenleving aan te passen. Iedereen die in Vlaanderen woont vanaf de leeftijd van 25 jaar is verplicht een bijdrage voor de zorgverzekering te betalen, ook de allochtonen. Bedoeling is aan iedereen die in Vlaanderen oud wordt, kwalitatief betaalbare zorg aan te bieden, ook aan allochtonen. Deze zorg moet ook aangepast zijn aan de diversiteit in de samenleving. Indien bepaalde ouderen vegetariër zijn, of niet willen meedoen met animatieactiviteiten, dan moet daar rekening mee worden gehouden. Even zeer moet men rekening houden met bepaalde gewoonten van allochtonen. Dit is nodig om te kunnen samenleven in diversiteit.

De minister is geschrokken van de reactie op de foto, waarop zij staat afgebeeld met een hoofddoek. Als een politicus in de krant zou verschijnen met een keppel op in het midden van een groep religieuze joden, zou men vinden dat dit getuigt van respect voor een in België erkende religie. Blijkbaar is men vooral verontwaardigd omdat de minister zich identificeert met moslimvrouwen. Dit wordt bijna als een criminele daad beschouwd. In het verleden hebben andere politici hetzelfde gedaan, maar toen waren de reacties helemaal niet zo hevig. Het respect voor andere godsdiensten is er niet op toegenomen sinds de aanslagen van 11 september 2001. Het dragen van een hoofddoek is geen misdaad. Het is zeker ook geen uiting van moslimfundamentalisme. Vrouwen die een hoofddoek dragen zijn geen onderdrukte vrouwen. Vaak kiezen ze uit vrije wil voor de hoofddoek. Bovendien is bloothoofds lopen geen kernwaarde van onze samenleving. De scherpe reacties wijzen op

een zekere intolerantie en een sluipende criminalisering van de islam. Dat beangstigt de minister. In heel Europa wonen steeds meer islamieten, waarmee men moet samenleven. De minister gelooft in een Europese islam die zich stilaan aanpast aan onze cultuur. Geleidelijk aan zal de hoofddoek verdwijnen.

De heer Filip Dewinter repliceert dat de hoofddoek bij uitstek het symbool is van de onderdrukking en discriminatie van de vrouw. Binnen de islam voeren tal van vrouwen strijd tegen dit symbool, terwijl minister Vogels, nochtans bevoegd voor Gelijke Kansen, de hoofddoek legitimeert door er zelf een te dragen. In het cultuurbeeld van de islam past de hoofddoek, maar hier is de westerse cultuur de dominante cultuur. Er moet duidelijk gemaakt worden dat een hoofddoek hier niet kan.

De minister antwoordt dat het de fractie van de heer Filip Dewinter is die van de hoofddoek een symbool van onverdraagzaamheid heeft gemaakt. Als men de redenering van de heer Filip Dewinter zou volgen dat de dominante cultuur uitmaakt wat dient te gebeuren, dan zou Kind en Gezin ook geen maatregelen moeten nemen om alle nieuwkomers in Vlaanderen te bereiken. De minister is het evenwel niet eens met het uitgangspunt van de spreker. Men moet samenleven in diversiteit.

Het ontwerp van decreet zoals het door de Vlaamse regering is ingediend, bevat geen verplichting. Dit debat komt aan het parlement toe. De doelgroep wordt beperkt tot anderstalige nieuwkomers die achterstandskenmerken vertonen. Een aantal leden merkten terecht op dat een inburgeringsplicht voor alle nieuwkomers moet gelden, ongeacht of ze rijk of arm zijn. Krachtens bepaalde internationale verdragen kan evenwel geen inburgeringsplicht worden opgelegd aan EU-burgers. Ook de inburgeringsplicht in Duitsland geldt niet voor de EU-burgers. De Europese Commissie zou dit niet toelaten. Volgens deze redenering komt men tot een verplichte inburgering, behalve voor die burgers voor wie dat op basis van internationale verdragen niet mogelijk is. De overheid zou dan de inburgeringstrajecten betalen van diegenen die op sociaal-economisch vlak achterstandskenmerken vertonen.

De gemeente, en niet de OCMW's, komen als eerste in contact met de nieuwkomers. Het is immers de dienst Burgerlijke stand die de nieuwkomers inschrijft. Er werd gevraagd of de gemeenten hiervoor worden vergoed, en hoe het zit met de onthaaltrajecten die nu al door de gemeenten worden georganiseerd. De minister belooft het document

(gemeente-effectenrapport) te bezorgen waarin wordt aangegeven wat de weerslag is van het voorontwerp van decreet op de lokale besturen. Voorts verduidelijkt de minister dat de gemeenten niet zo een omvangrijke opdracht hebben : ze schrijven de nieuwkomers in, wijzen hen op de inburgeringsplicht, en verwijzen hen door naar een onthaalbureau. De Vlaamse overheid zal zorgen voor de nodige informatica voor de gemeenten voor de registratie van de gegevens en de doorstroming van de informatie naar de onthaalbureaus.

De meeste onthaaltrajecten die momenteel reeds door gemeenten worden georganiseerd, worden met SIF-middelen gefinancierd. Deze trajecten zullen in de toekomst door de Vlaamse overheid worden overgenomen. Begin 2002 financierde de Vlaamse overheid 2.256 trajecten. Sinds november 2002 – de middelen lopen van november tot november – financiert de Vlaamse overheid 3.100 trajecten. Dat zijn bijna 900 trajecten meer dan het jaar voordien. Een aantal van die trajecten zijn trajecten die werden overgenomen van de gemeenten. Vroeger investeerden de gemeenten 1,8 miljoen euro in onthaaltrajecten. Nu is dat al veel minder. Over enkele jaren zullen alle kosten van de gemeenten voor onthaaltrajecten zijn overgenomen door de Vlaamse overheid. Dit ontwerp houdt dan ook geen bijkomende financiële lasten in voor de gemeenten.

De gemeenten moeten de nieuwkomer doorverwijzen naar een onthaalbureau waarmee de gemeente samenwerkt. Er is nog geen beslissing over de schaalgrootte voor de werking van de onthaalbureaus. Het lijkt niet aangewezen dat de provincies voor de onthaalbureaus instaan. Wel kan het zinvol zijn als de provincies de opstart van de onthaalbureaus vergemakkelijken door alle betrokkenen rond de tafel te brengen om tot intergemeentelijke samenwerking te komen of een VZW op te richten.

Het onthaalbureau vervult een regiefunctie voor het onthaal en de oriëntatie van de nieuwkomer. Er moet een analyse worden gemaakt van de vaardigheden en competenties van de nieuwkomer, van zijn vooropleidingen, enzovoort. Dit is de enige manier om een onthaal- en oriëntatietraject op maat uit te werken.

Maatschappelijke oriëntatie heeft als algemene doelstelling om de nieuwkomer zelfstandiger te laten functioneren in de samenleving en hem vaardigheden en competenties aan te leren. Het kader waarbinnen de maatschappelijke oriëntatie momenteel wordt georganiseerd, laat toe om in de

toekomst rechten en plichten in te bouwen. De onthaalbureaus zijn van onderuit gegroeid. Men zou op termijn moeten komen tot een uniform pakket voor alle onthaalbureaus.

De cursussen Nederlands worden georganiseerd door een centrum voor basiseducatie of een centrum voor volwassenenonderwijs (CVO) georganiseerd. Dit is niet de taak van het departement Welzijn. Wel krijgen de onthaalbureaus per inburgeringstraject middelen, die nu gedeeltelijk worden gebruikt om lessen Nederlands in te kopen bij centra voor basiseducatie of centra voor volwassenenonderwijs. Op die manier kunnen er via de onthaalbureaus eisen worden gesteld aan de wijze waarop de centra voor basiseducatie en de centra voor volwassenenonderwijs hun cursussen organiseren. Normaal gezien organiseren zij geen cursussen in de periode juni-september. Zij zullen nu wel cursussen moeten gaan organiseren in de zomermaanden, die met de inburgeringsmiddelen worden ingekocht. In de toekomst moet het perfect mogelijk zijn dat Onderwijs de lessen Nederlands volledig organiseert, op voorwaarde dat een onthaalbureau voldoende garanties krijgt dat iemand die een traject volgt onmiddellijk kan aansluiten bij een cursus Nederlands. Zeker als er een verplichting komt, is dit belangrijk. Dan heeft ook de overheid rechten en plichten.

In het ontwerp staat niet ingeschreven of er 120 of 180 uren Nederlands moeten worden gevolgd. De minister is er zich van bewust dat het pakket Nederlands dat momenteel wordt aangeboden, veel te beperkt is om behoorlijk Nederlands te leren spreken. Na de onthaaltrajecten moeten er vervolgtrajecten komen op maat van de nieuwkomer. Hogeropgeleiden zullen met een intensief taalbad snel Nederlands leren. Anderen zullen worden doorverwezen naar cursussen Taal op de werkvloer. Jonge moeders zouden eventueel taalcursussen in de school van hun kinderen kunnen volgen.

Wat de toeleiding naar de arbeidsmarkt betreft, is het de bedoeling om in de onthaal- en oriëntatiefase de voorkennis van de nieuwkomer te analyseren, en na te gaan welke richting hij op de arbeidsmarkt of in het onderwijs wil uitgaan. Het onthaalbureau zal als regisseur optreden zodat de nieuwkomer een aangepast vervolgtraject bij de VDAB kan volgen.

Het is niet juist dat de inburgeringsmiddelen van minister Landuyt voor 2003 zijn gedaald. De middelen zouden zelfs met 1,2 miljoen euro zijn toenomen.

De heer Jan Laurys verduidelijkt dat minister Landuyt in 2001 2.727 duizend euro voorzag ; in 2002 5.738 duizend euro ; bij de derde begrotingsaanpassing 8.238 duizend euro en in de initiële begroting 2003 5.816 duizend euro. Dit is een daling met 29 procent.

De heer Eric Van Rompuy verwijst naar een interview, waarin de minister verklaarde dat het concept van de integratie volledig moet worden herzien. Wat bedoelt de minister hiermee ?

De minister antwoordt dat men al meer dan tien jaar worstelt met de vraag wat integratie nu juist inhoudt. Iedereen verstaat hier iets anders onder. Daarom zou de minister willen vertrekken van een ander uitgangspunt, met name van de notie 'samenleven in verschil binnen de afspraken die in Vlaanderen en België wettelijk gelden'. Als men opteert voor 'samenleven in verschil', moet men er ook voor zorgen dat de nieuwkomers de nodige instrumenten krijgen aangereikt om te kunnen samenleven, met name de taal beheersen, de rechten en plichten en regels kennen. In een volgende stap kunnen dan afspraken worden gemaakt met de allochtone gemeenschappen over hoe samenlevingsproblemen kunnen worden opgelost, en over hoe in wederzijds respect voor elkaars normen en waarden kan worden samengeleefd. Vroeger gebeurde dit veel te weinig. Steeds vaker stellen alle democratische fracties dat er veel meer samen met de allochtone gemeenschap afspraken moeten worden gemaakt. De Vlaamse overheid doet dit via het Forum van organisaties van etnisch-culturele minderheden.

3.3. Vergadering van 12 december 2002

3.3.1. Toelichting en bespreking van de adviezen van de Commissies voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme en voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid aan de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen over het ontwerp van decreet betreffende het Vlaamse inburgeringsbeleid

Alvorens de algemene bespreking wordt voortgezet, worden de adviezen van de Commissies voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme en voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid aan de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen over het ontwerp van decreet betreffende het Vlaamse inburgeringsbeleid toegelicht en besproken. Beide adviezen zijn als bijlage bij dit verslag opgenomen.

– Advies van de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid

– Toelichting door de heer Julien Demeulenaere, verslaggever

De heer Julien Demeulenaere, verslaggever namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid, verwijst naar het verslag van de 'gedachtewisseling en formulering van een advies aan de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen' (zie bijlage). In dat verslag komen de uiteenlopende standpunten van de leden aan bod die niet enkel over de materie Onderwijs *senso strictu* gaan. Het antwoord van mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, is wel beperkt tot de materie Onderwijs. De verslaggever zegt dus enkel die punten hier te melden.

Minister Marleen Vanderpoorten antwoordde dat Onderwijs alle nieuwkomers kan opvangen, maar niet van vandaag op morgen. Een en ander moet nog opgericht worden, onder meer de huizen van het Nederlands. Ook de leerkrachten moeten begeleid worden, de aanpak is immers specifiek. Daarvoor moeten bijkomende middelen voorhanden zijn. Het is immers niet de bedoeling om de oudkomers te verdringen door het aanbod van de nieuwkomers te vergroten.

De doelgroep van het ontwerpdecreet moet duidelijk vastliggen. Van de juiste definitie hangt het slagen van het engagement van Onderwijs af. Als de doelgroep groter is, moeten ook de middelen stijgen. Bij een wijziging in de doelgroep moet een en ander aangepast worden. Daarvoor heeft men tijd nodig.

Alle middelen die door de Vlaamse overheid voor NT2 ter beschikking gesteld worden, moeten gecentraliseerd worden bij het departement Onderwijs en regulier worden ingezet. Dat is nodig voor het eenloketsysteem. De verschillende aanbieders stellen dat het niet gemakkelijk is om geld te krijgen van diverse instanties. Dat vergroot de administratieve rompslomp. Het is dus belangrijk dat de middelen rechtstreeks door het departement Onderwijs aan NT2 wordt gegeven, in plaats van via de onthaalbureaus.

De inrichters van onderwijs moeten de nodige kwaliteitsgaranties bieden. Het aanbod moet aangepast worden aan de cursist. Onder meer vooropleiding en land van herkomst kunnen de behoeften

van de cursist bepalen. Maatwerk is dus noodzakelijk.

Het groeipad van NT2-middelen in het kader van inburgering, dat afgesproken is in de Vlaamse regering moet zeker behouden blijven en eventueel moeten er nog meer middelen toegekend worden. De minister benadrukt nogmaals dat de middelen aan Onderwijs en niet aan de onthaalbureaus moeten toegekend worden zodat binnen enkele jaren alle nieuwkomers een opleiding kunnen krijgen.

Om de nieuwkomer kwaliteit aan te bieden moet het aanbod op zijn behoeften afgestemd worden en dus voldoende gedifferentieerd worden. De docent moet vertrouwd zijn met de beste pedagogische aanpak. Ook het systeem moet flexibeler werken. Er moeten meer instapmomenten komen. Momenteel hebben de meeste centra twee instapmomenten, maar centra voor volwassenenonderwijs (CVO) hebben er soms maar één. Dat moeten er minstens vier worden.

De overheidsmiddelen voor NT2 moeten exclusief voor dat doel aangewend worden. Dat betekent dat de minister moet ingrijpen in de autonomie van de CVO. Nu maken de centra de groepen voor NT2 groot omdat ze een drop-out verwachten. Men besteedt de vrijgekomen middelen aan andere cursussen. Door de grote groepen is er uiteraard een grote drop-out. Kleine groepen zijn immers noodzakelijk voor taalintensieve opleidingen. Dat gebeurt vooral in de CVO en minder bij de centra voor basiseducatie (CBE). De minister zal de CVO wijzen op hun maatschappelijke verantwoordelijkheid en de noodzaak om de middelen correct aan te wenden.

De 120 tot 180 uren opleiding Nederlands in het ontwerp zijn te weinig voor iemand die de taal niet kent. In Nederland is de norm ongeveer 600 uren. Het ontwerp is een belangrijke eerste stap, maar bijkomende initiatieven zijn noodzakelijk. De minister benadrukt dat analphabeten nog meer problemen hebben. Zij hebben een intensievere scholing nodig.

De huizen van het Nederlands zijn heel belangrijk. Een nieuwkomer biedt zich aan bij het onthaalbureau, dat doorverwijst naar het huis van het Nederlands voor een opleiding NT2. Daar gebeurt de registratie en wordt het kennisniveau van de cursisten bepaald. De huizen hebben dus een correct overzicht van de wachtlijsten en kunnen de cursisten naar de juiste opleiding doorverwijzen. Het idee voor dergelijke huizen is geopperd op de rondetafelconferentie NT2 in mei 2002. De regering

zal het besluit daarover binnenkort goedkeuren zodat de huizen kunnen starten in januari. Een deel van het budget is bedoeld om de leraren te ondersteunen en te begeleiden en toetsen te ontwikkelen.

Voor de minderjarigen is al heel wat gebeurd. De regelgeving is al aangepast na een aantal klachten over mistoestanden. De minister wil het advies van de Vlaamse Onderwijsraad (VLOR) over de niet-begeleide minderjarigen volgen. Zij worden nu meestal goed opgevangen in de verblijfcentra en de onthaalcentra, maar voorzichtigheid blijft geboden.

De attestering van de inburgeringstrajecten gebeurt met inburgeringsattesten. De minister was het ermee eens dat aan dat attest een belangrijker civiel effect moet worden toegekend. Het erkennen van de elders verworven competenties (EVC) is belangrijk.

Verder stelde ze dat de inspectie in de kwaliteitscontrole een belangrijke rol te spelen heeft. De evaluatie moet ook een permanent gegeven zijn.

De minister besloot dat het engagement om alle nieuwkomers op te vangen binnen het onderwijs realistisch is. Men moet wel de tijd krijgen om alles te organiseren. Het is ook een kwestie van budget. Het kan niet de bedoeling zijn dat de nieuwkomers de anderen gaan verdringen. Ook het aantal nieuwkomers speelt daarbij een rol.

Ze stelde vast dat de opmerkingen van de commissieleden redelijk eenduidig waren. Ze stelde voor dat men in de Commissie voor Welzijn de boodschap zou brengen dat het engagement van onderwijs – zowel de geldstromen als de opvang van nieuwkomers – belangrijk is. Een grotere transparantie en zekerheid van de sector kan hiervan het gevolg zijn.

De heer Gilbert Vanleenhove, voorzitter, was het ermee eens dat uit alle vragen een brede eensgezindheid en een grote bezorgdheid blijkt. Het engagement van onderwijs is realistisch, mits men over voldoende budgetten beschikt. De implementatie mag niet overhaast gebeuren.

– *Bespreking*

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen zegt het standpunt van het parlement te willen horen en niet het antwoord van minister Marleen Vanderpoorten. De heer Julien Demeulenaere antwoordt dat het besluit van de minister een weerspiegeling is van de standpunten in de Commissie voor Onderwijs.

Er waren in de commissie geen in het oog springende tegenstellingen aanwezig.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen wijst op een motie van 2000 van de CD&V waarin gevraagd wordt de wachtlijsten bij NT2 in kaart te brengen. Dat is nog steeds niet gebeurd. Is in de commissie Onderwijs ingegaan op de problematiek van de wachtlijsten? Verder wil het lid weten of de leden van de commissie een zicht hebben op de resultaten van de rondetafel over Nederlands als tweede taal in mei 2002. Spreker meent dat het parlement daarover nog geen documenten heeft ontvangen.

De heer Julien Demeulenaere antwoordt dat men het op die rondetafelconferentie eens was over de oprichting van de huizen van het Nederlands: het besluit daaromtrent is op vrijdag 6 december op de ministerraad voorgelegd en zal allicht op 12 december worden goedgekeurd. Het is de bedoeling dat die huizen de wachtlijsten opmaken en de personen draineren naar de cursussen.

Als men beweert dat er meer middelen nodig zijn, waarop baseert men zich dan, als men geen zicht heeft op de wachtlijsten, vraagt mevrouw Riet Van Cleuvenbergen. De heer Julien Demeulenaere antwoordt dat er natuurlijk extra middelen nodig zullen zijn als de afnemers er zijn. Als het nodig is, zullen er wel extra middelen komen, heeft de minister gezegd.

Volgens de heer Eric Van Rompuy moet men zich de vraag stellen of 120 à 180 uren Nederlands taallessen voldoende zullen zijn. De heer Julien Demeulenaere herhaalt dat de minister dat aantal uren onvoldoende acht. Er werd verwezen naar Nederland.

Mevrouw Sonja Becq vraagt of ook aandacht werd besteed aan de opleiding van de lesgevers. De heer Julien Demeulenaere herhaalt dat ook daarvoor bijkomende middelen nodig zullen zijn.

– **Advies van de Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme**

– *Toelichting door de heer Robert Voorhamme, verslaggever*

De heer Robert Voorhamme verduidelijkt dat bij de bespreking rekening werd gehouden met de besprekingen in de Commissie voor Welzijn en met de verschuivingen ten aanzien van het oorspronkelijke ontwerpdecreet. De Commissie voor Werkgelegenheid heeft een verslag uitgebracht, geen formeel advies, omdat hiervoor de tijd ontbrak. De

verslaggever zegt alleen de elementen van bespreking te zullen weergeven die as such met inburgering te maken hebben.

Het ontwerpdecreet dat een onthaalbeleid voor nieuwkomers en daarvan de eerste fase van het inburgeringstraject regelt, kan niet los gezien worden van het initiatief van minister Renaat Landuyt over het inwerkingsbeleid, dat de volgende fase regelt. Dat impliceert dat beide decreten het best gelijktijdig op het terrein operationeel worden, gezien de noodzaak van de 'warme koppeling'. Daarmee wordt bedoeld dat de eerste en de tweede fase elkaar onmiddellijk opvolgen. Om die operationalisering van beide (voor)ontwerpdecreten tegelijk te laten ingaan, wil de Commissie voor Werkgelegenheid het (voor)ontwerp van inwerkingsdecreet zo vlug mogelijk behandelen.

De Commissie voor Werkgelegenheid is tevens bekommerd om de oudkomers. Het kan niet dat een hele generatie die wegens een gebrekkig integratiebeleid weinig kansen heeft gekregen, aan de zijlijn moet toezien hoe de huidige nieuwkomers beter begeleid en sneller ingeschakeld kunnen worden. Indien men niet tegelijkertijd aan een betere inschakeling van oudkomers werkt, zal dat grote maatschappelijke spanningen tot gevolg kunnen hebben, want er wordt dan een nieuwe vorm van discriminatie gecreëerd.

De Commissie voor Werkgelegenheid acht een verplichting van inburgering nodig, maar twijfelt wel over de wijze van sanctionering. Een feitelijke sanctie met financiële implicaties is pas mogelijk in de loop van de tweede fase. Dat past binnen het algemene kader waarbij sanctioneren kan worden opgetreden door inhouding van de werkloosheidsuitkering als de betrokkene weigert in te gaan op een aanbod van de VDAB voor opleiding. Er rijzen wel problemen met de toepassing van dit principe – los van inburgering: de federale Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (RVA) reageert niet altijd even consequent als de VDAB die consequent aan de RVA doorgeeft als werkzoekenden niet bereid zijn in te gaan op opleidingsaanbod. Die sanctionering zal dus niet lukken als er op federaal niveau een andere mening is over het inburgeringsbeleid in Vlaanderen.

Is het aantal uren taalonderricht voldoende? Men mag geen overdreven hoge verwachtingen hebben met voorliggend ontwerpdecreet. Belangrijk is dat men zo vlug mogelijk meer gericht taalonderwijs moet aanbieden: meer gericht op een job of opleiding. Uit ervaring blijkt immers dat de betrokkenen dan meer gemotiveerd zijn. Een inburgerings-

en inwerkingstraject vergt het engagement van de betrokkene ; dat zal groter zijn als de te verwachten resultaten duidelijker zijn. Er werd in de Commissie voor Werkgelegenheid niet gepleit voor een resultaatsverbintenis – dat is onmogelijk – , maar wel voor een inspanningsverbintenis. De toegevoegde waarde van de opleiding moet duidelijk zijn.

De Commissie voor Werkgelegenheid is geen voorstander van quota op de arbeidsmarkt. Men kan een consensus vinden in de afspraak met de sociale partners over streefcijfers, die – anders dan in het verleden – beter opgevolgd moeten worden. De roep van de allochtone gemeenschap naar quota heeft te maken met de frustratie over het feit dat streefcijfers niet ingevuld worden. Dat leidt tot de ongeloofwaardigheid van het instrument van streefcijfers. Er moet dus een betere monitoring zijn van het parcours dat leidt naar de invulling van de streefcijfers. Men mag niet wachten tot de ‘vervaldatum’ bereikt is, maar tijdens het parcours evalueren, de knelpunten detecteren en maatregelen nemen.

Verder is men van oordeel dat voor het vervoltraject mogelijkheden gecreëerd moeten worden in de sociale economie. Tewerkstelling in de sociale economie zou een tussenfase kunnen zijn voor wie niet onmiddellijk na de eerste fase via het normale circuit aan de slag kan omdat hij/zij niet over de nodige arbeidsattitude beschikt.

– *Bespreking*

De heer Eric Van Rompuy herhaalt dat het (voor)ontwerp van inwerkingsdecreet en het ontwerp van inburgeringsdecreet in één decreet geïntegreerd moeten worden. De heer Robert Voorhamme antwoordt dat dit punt inderdaad aan bod is gekomen in de Commissie voor Werkgelegenheid. Feit is dat het nu om twee afzonderlijke (voor)ontwerpdecreten gaat. De vraag is : wie vervult welke functie ? Moet er een centrale coördinatie zijn ? CD&V pleitte voor een coördinerende instantie ; de andere partijen hadden daar begrip voor, maar willen vermijden dat de onthaalbureaus ook nog eens de coördinatie van het vervoltraject op zich moeten nemen. De ervaring met de lokale werkwinkels, waar verschillende instanties – overheid en NGO’s – betrokken zijn, leert dat het heel moeilijk is om tot een fatsoenlijke coördinatie te komen.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel beaamt dat hier een terechte bekommernis wordt geuit. De amendementen van de meerderheid spelen hierop in. De

rol van de onthaalbureaus in de regiefunctie wordt daarin uitgeschreven, in combinatie met de andere aanbodverstrekkers. Er wordt een duidelijke rolafbakening opgenomen.

Mevrouw Veerle Declercq wenst de uiteenzetting van de heer Voorhamme aan te vullen. In de Commissie voor Werkgelegenheid werd tevens gesteld dat de overheid op alle niveaus het voorbeeld moet geven wat de aanwerving van allochtonen betreft. Tevens moet extra aandacht besteed worden aan zwakbegaafden en laaggeschoolden. Die groep wordt vaak vergeten.

Op de hoorzitting werd gezegd dat de VDAB tot nu toe 400 trajecten georganiseerd heeft, zegt mevrouw Riet Van Cleuvenbergen. De VDAB zegt aan maximum 25 percent van de noden te kunnen beantwoorden. Werd hierover in de commissie voor Werkgelegenheid gesproken ? Wat met het eventueel uitreiken van een diploma ? Ten derde merkt spreker op dat begeleiding naar werk ook door andere instanties dan de VDAB wordt aangeboden, bv. het VIZO, Onderwijs, enz. Werd daar aandacht aan besteed ?

De heer Robert Voorhamme antwoordt ontkennend op deze laatste vraag. Wel werd gediscussieerd over de economische inschakelbaarheid van mensen. Men mag niet uit het oog verliezen dat sommige nieuwkomers toegeleid kunnen worden naar een zelfstandige activiteit. Dat impliceert dat ook andere instrumenten dan de VDAB ingezet kunnen worden. Anderzijds blijft het wel zo dat de VDAB de belangrijkste instantie is voor toeleiding naar werk. Over de cijfers is niet gesproken, wel over het feit dat een certificaat wenselijk is als de nieuwkomers de opleiding beëindigd hebben. Dat is een algemene werkwijze die geïntroduceerd wordt bij opleidingen. Ten slotte voegt de heer Voorhamme eraan toe dat de inspanningen voor allochtonen niet ten koste mogen zijn van de inspanningen voor de autochtonen.

3.3.2. Voortzetting van de gewone algemene bespreking

– *Verplichting en sanctie*

De heer André Denys stelt dat de meerderheidspartijen geprobeerd hebben in hun amendementen de lacunes op te vullen die tot nu toe reeds in de algemene bespreking zijn aangewezen. Ten eerste is een verplichting zinloos is als er geen sanctie tegenover staat. De VLD-fractie had een administratieve sanctie voorgesteld ; de andere meerderheidspartijen hebben een ander voorstel gedaan : weige-

raars zouden worden doorgestuurd naar het parket. De VLD-fractie geeft toe dat dit een beter voorstel is. Het eigen voorstel vertoonde twee belangrijke mankementen : ten eerste waren er mogelijke problemen rond de inning van de boete, ten tweede bestond de mogelijkheid dat men zich zou uitkopen om de cursus niet te volgen of zelfs dat de kosten op het OCMW verhaald zouden worden. Het doorsturen naar de parketten is dus veel efficiënter, meent de heer Denys.

Ten tweede is in Nederland gebleken dat verplichte inburgering een maat voor niets wordt als er geen uniform sanctiebeleid bestaat. In Nederland wordt het sanctiebeleid overgelaten aan steden en gemeenten en wordt het niet goed ingevuld.

Het wordt een verhaal van rechten en plichten. De nieuwkomer heeft het recht om een inburgeringstraject te volgen ; hij krijgt de garantie dat hij na drie maanden kan instappen. Anderzijds is hij ook verplicht om de inburgering te volgen, met een sanctie als gevolg als hij het niet doet.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen herhaalt dat ze het ontwerpdecreet een mooie, gekleurde lege doos vindt. Men weet dat het niet realiseerbaar is. Spreker gaat voor een stuk mee in het principe van de sanctionering, maar vindt dat men met een kanon op een mug schiet. Bovendien is het weinig haalbaar. Als men naar de rechtbank moet stappen, is men vertrokken voor drie jaar. De amendementen van CD&V willen kleinere sancties invoeren : de lokale overheid, waarvan de nieuwkomer vaak afhankelijk is en die ook opdraait voor extra kosten, moet de sanctie opleggen.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel wenst terug te gaan naar het begin van het verhaal. Tot nu toe werden zeer weinig onthaaltrajecten voor nieuwkomers georganiseerd. Met dit ontwerpdecreet wordt een eerste ernstige poging gedaan om aan alle nieuwkomers een onthaaltraject aan te bieden. Hoe kan men ervoor zorgen dat allen in dat aanbod instappen ? Kan men ze ertoe verplichten ? Verplichting is enkel mogelijk als er voldoende aanbod is. De vraag is nu : zal de regering in staat zijn om voldoende trajecten te organiseren ? Zo ja, dan is verplichting mogelijk. Verplichting is goed voor henzelf, om een goede start te nemen, maar ook voor de samenleving. Als verplichting kan worden ingeschreven, is het logisch dat ook een sanctie wordt ingeschreven. Bij uitvergroting van de voorgestelde sanctie, lijkt ze inderdaad zeer zwaar. Maar anderzijds moet ze voldoende impact hebben op de nieuwkomers én de onthaalbureaus die ervoor zorgen dat zo weinig mogelijk mensen ontsnappen aan

de verplichting. Het is niet de bedoeling zoveel mogelijk mensen te sanctioneren, maar wel om zo veel mogelijk mensen het onthaaltraject te laten volgen.

De heer Kris Van Dijk stelt vast dat er een grote eensgezindheid is over de noodzaak van kwaliteitsvolle inburgeringstrajecten. Het is moeilijk dat te realiseren binnen de door de meerderheid aangehaalde termijn. Spreker stelt verder vast dat zijn N-VA-fractie amendementen gemaakt heeft op een ontwerpdecreet dat ondertussen wat achterhaald is, gezien de wijzigingen die gegroeid zijn in een parallel circuit buiten de commissie. Spreker vraagt waarin de procedure via de rechtbank verschilt met de administratieve boete.

De heer Filip Dewinter verwijt de meerderheid kunst- en vliegwerk. Iedere dag wordt er een ander idee gelanceerd. Een dergelijk belangrijk onderwerp moet met meer sérieux behandeld worden. Spreker formuleert de volgende opmerkingen bij de jongste ontwikkelingen. Agalev zegt dat inburgering verplicht wordt als er voldoende aanbod is. Volgens spreker is al op voorhand geweten dat het aanbod niet zal voldoen. In Nederland wordt ongeveer 5.950 euro per persoon uitgetrokken (600 lessen). Voor Vlaanderen (17.000 nieuwkomers) betekent dit volgens spreker dat jaarlijks 41,650 miljoen euro nodig is, alleen al voor de organisatie van de inburgering. Die middelen zijn niet voorhanden ; de premisse van de verplichting valt dus gewoon weg.

De heer André Denys repliceert dat niet elke nieuwkomer een even intens onthaaltraject nodig heeft. Het gaat om een traject op maat.

De heer Filip Dewinter wijst er verder op dat de strafrechtelijke vervolging als sanctie, in de praktijk niet zal werken. (Kan men een vonnis zoeken van de laatste vijf jaar over een geval van verzuiming van de leerplicht ?) De meerderheid durft haar verantwoordelijkheid niet op te nemen ; de rechter moet het oplossen. Het wordt een eindeloos juridisch kluwen, waar de advocaten beter van zullen worden. De heer André Denys ontkent dit ten stelligste. Volgens hem is het het beste ontradende middel.

Het voorstel van de CD&V zal ook niet slagen, zegt de heer Filip Dewinter. De ervaring in Nederland leert dat daar 30 tot 40 percent afvalt ; er zijn nauwelijks sancties. Het Vlaams Blok stelt voor om de proef op het einde van het inburgeringstraject te koppelen aan de verblijfsvergunning. Wie slaagt mag blijven.

De heer Chokri Mahassine repliceert dat het voorstel van het Vlaams Blok volkomen onwettig is. Waar wil men een erkende asielzoeker naartoe sturen ? Overigens raakt men daar aan een federale materie. De heer Filip Dewinter antwoordt dat een asielzoeker teruggestuurd kan worden als de situatie in zijn land van herkomst terug genormaliseerd is. De heer Chokri Mahassine vindt dat vorige spreker niet ernstig is. Wat zal men in het VB-voorstel doen met een erkende asielzoeker die de cursus niet kan volgen ?

De heer Herman Lauwers gaat in op de sanctieprocedure via de rechtbank (strafrechterlijke boete conform die van de wet op de leerplicht) en het verschil met een administratieve boete. Een administratieve boete is gemakkelijk afkoopbaar. De strafrechterlijke boete is een genuanceerd systeem : de rechter kan de situatie beoordelen. Spreker ontkent dat het tot voordeel van de advocaten zou zijn. Het doel van de sanctieprocedure is immers niet zoveel mogelijk sancties, maar wel ontvinding en het volgen van de inburgering. De reden dat er niet veel vonnissen lopen rond het niet naleven van de leerplicht, is dat het systeem als ontrading werkt. Het zal voldoende zijn om bij grove nalatigheid de procedure in te leiden ; tot het einde procederen hoeft zelfs niet om een ontrading effect te hebben.

Als inburgering verplicht wordt, gaat het om een dubbele verplichting, meent de heer Eric Van Rompuy. Enerzijds wordt de nieuwkomer verplicht een inburgeringstraject te volgen. Anderzijds is er de verplichting van de overheid om cursussen te organiseren. De nieuwkomer zou de overheid in gebreke kunnen stellen, wanneer die geen traject aanbiedt. Welke overheid ?

De heer André Denys is het niet eens met de heer Filip Dewinter dat de sanctie een maat voor niets is. De spreker heeft meer vertrouwen in de rechtspraak dan in een administratief rechtscollege. Het voorstel van sanctie dat nu voorligt is beter dan de administratieve geldboete die de VLD aanvankelijk voorstelde. Er bestaat inderdaad een analogie met de wet op de leerplicht waarin ook een sanctiemogelijkheid is voorzien. Voor het inburgeringsbeleid zal de opvolging wel anders verlopen. Er zal worden voorzien dat de onthaalbureaus aan de Vlaamse overheid moeten melden wanneer iemand een inburgeringscursus niet volgt. Dit moet worden doorgegeven aan het parket. De Vlaamse overheid krijgt hierover de controle.

De heer Filip Dewinter merkt op dat de rechtbanken met een gigantische juridische achterstand te

kampen hebben, en wel belangrijkere zaken te doen hebben dan het niet volgen van inburgeringscursussen te sanctioneren. Volgens het voorstel kunnen de onthaalbureaus klachten indienen. Volgens welke criteria kunnen zij dit ? Kan er een klacht worden ingediend wanneer men enkele lessen niet volgt, of enkel wanneer men nooit naar de les komt ? Wanneer de klacht is ingediend, moet het parket een onderzoek instellen. Vervolgens moet de rechtbank een oordeel vellen, en kunnen er nog allerlei procedureslagen volgen. De multiculturele lobby zal met haar advocaten uit de integratiesector trachten te bewijzen dat een sanctie niet mag. In Nederland voldoet 20 tot 30 procent van de nieuwkomers niet aan de inburgeringsverplichting. In Vlaanderen zou dit neerkomen op ongeveer drieduizend nieuwkomers per jaar die een sanctie verdienen. Het is pure waanzin als zij allen voor de rechtbank moeten verschijnen.

De heer André Denys repliceert dat de Nederlandse aanpak nu door CD&V wordt voorgesteld. De gemeenten zouden zelf instaan voor de sanctieering.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen verduidelijkt dat CD&V een dubbel voorstel formuleert. Ten eerste moeten de gemeenten een sanctie kunnen opleggen, omdat zij vaak extra middelen in inburgering investeren. Ten tweede is het essentieel dat er een samenwerkingsakkoord komt met het federale niveau om sancties te kunnen opleggen via de wetgeving op de naturalisaties, en via de verblijfs- en arbeidsvergunningen. Men moet op korte termijn een sanctie kunnen opleggen. Bedoeling moet zijn om het aantrekkelijk te maken voor nieuwkomers om spontaan in een inburgeringstraject in te stappen.

De heer Eric Van Rompuy antwoordt dat dit ontwerp betrekking heeft op een gemeenschapsaangelegenheid. Voor het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad is deze sanctie onuitvoerbaar. Als de nieuwkomers er weigeren om de taalcursussen te volgen, kunnen ze onmogelijk door de gemeente voor de rechtbank worden gedaagd.

De heer Filip Dewinter stelt dat ook het Nederlandse voorbeeld waar de gemeenten de sanctie opleggen, niet werkt. De spreker stelt vast dat men onder druk van recente gebeurtenissen per se een inburgeringsdecreet wil goedkeuren, ook al gaat het om een decreet dat met haken en ogen aan elkaar hangt. Het sluitstuk, met name de verplichting met daaraan gekoppeld een sanctie, zal niet werken. Er zal heel veel kritiek komen, ook uit juridische middens, over de manier waarop deze wetge-

ving is totstandgekomen. De spreker stelt dat zijn partij er absoluut voorstander van is om via een streng decreet – voorliggend ontwerp is helemaal niet streng genoeg – tot assimilatie te komen. In het belang van de inburgering vraagt hij dat er een nieuw ontwerp van decreet wordt geschreven, in plaats van dat het voorliggend ontwerp via amendering fundamenteel wordt gewijzigd. Dat nieuwe ontwerp moet juridisch sluitend zijn. Als men voortdoet op de ingeslagen weg, zal nadien blijken dat het inburgeringsdecreet niet werkt.

De heer Kris Van Dijck stelt dat zijn fractie nog geen amendementen heeft ingediend rond de sanctionering. De spreker is er wel van overtuigd dat er een sanctie nodig is. De voorstellen van sanctie van de andere fracties zullen worden bekeken en eventueel mee gesteund worden door N-VA.

– *Aanbod Onderwijs – zgn. voorafnames en opleiding taalleerkrachten*

De heer André Denys stelt dat de VLD er zich van bewust is dat het niet eenvoudig zal zijn voldoende aanbod op tijd te realiseren. Men moet Onderwijs bijvoorbeeld toelaten het volwassenenonderwijs te heroriënteren. De meerderheid pleit daarbij voor een voorafname voor de ongeveer 17.000 nieuwkomers. Als men het pakket voor de oudkomers wil behouden, zal dit een grotere budgettaire inspanning van de Vlaamse regering vergen. Spreker wenst dan ook zo vlug mogelijk uitsluitel over het engagement van de hele Vlaamse regering. Als de regering inburgering prioritair acht, dan verwacht spreker van de regering een gunstig antwoord. Als de middelen voorhanden zijn en er gestart zou kunnen worden op 1 januari 2004, dan zou dit een mooie start zijn voor de integratie.

Er is een nuanceverschil in het standpunt van de VLD en dat van de andere meerderheidspartijen, zegt mevrouw Ria Van Den Heuvel. Minister Marleen Vanderpoorten wil de onthaaltrajecten organiseren binnen Onderwijs, zegt mevrouw Ria Van Den Heuvel. De minister zegt daarvoor kwaliteitsvolle mensen nodig te hebben ; hun vorming vergt tijd. Ook is er tijd nodig om de reguliere onderwijsverstrekkers die de bestaande cursussen Nederlands aanbieden, efficiënter te laten werken. Pas als Onderwijs zich daarop kan organiseren, kunnen daarna meer trajecten aangeboden worden en dan is er ook meer budget nodig. Volgens spreker is dit een correcte analyse. Kwestie is dan hoeveel tijd en middelen Onderwijs nodig heeft om het ontwerp-decreet te realiseren. Het antwoord van de Vlaamse regering hierop is nodig. Spreker hoopt dat de datum van 1 januari 2004 wordt gehaald.

De heer Chokri Mahassine wenst voor alle duidelijkheid te stellen dat de sp.a geen voorstander is van voorafname van plaatsen in het taalonderwijs voor nieuwkomers, zoals de heer Denys het voorstelde. De oudkomers mogen immers niet het slachtoffer worden van de maatregelen voor de nieuwkomers. Een herschikking van NT2 is mogelijk, maar daarnaast zijn extra middelen nodig voor nieuwe trajecten.

Volgens de heer Herman Lauwers is het woord voorafnames misschien niet gelukkig gekozen. Het zal in ieder geval niet nodig zijn om 17.000 nieuwe plaatsen NT2 te creëren. Ten eerste volgen veel nieuwkomers Nederlandse lessen via het bedrijf, of bij privé-instanties ; ten tweede zijn er nu al ongeveer 3.000 nieuwkomers in het circuit ; en ten derde kan de reorganisatie van het volwassenenonderwijs en NT2 in het bijzonder ook wat opleveren. Iedereen is het er volgens spreker over eens dat bijkomende middelen nodig zullen zijn. Het is wel moeilijk in te schatten hoeveel. De oudkomers mogen niet benadeeld worden.

Er wordt gezegd dat de oudkomers niet benadeeld mogen worden. De heer Eric Van Rompuy vraagt duidelijkheid over de definitie van oudkomer.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen stelt vast dat er momenteel geen opleidingen bestaan voor germanisten die Nederlands tweede taal willen geven.

– *Certificering en onthaalonderzoek*

Volgens mevrouw Riet Van Cleuvenbergen is taalonderwijs belangrijk, maar de nieuwkomers moet een diploma met waarde krijgen.

De heer Eric Van Rompuy wil weten of het de bedoeling is een resultaatsverbintenis te koppelen aan het traject. Wordt een examen over de kennis georganiseerd en wordt een certificaat uitgereikt ? Zo niet, wordt het een schijnvertoning. Het oorspronkelijke ontwerp-decreet is op dat punt volkomen vrijblijvend. Wordt het geamendeerd op dat punt ?

De heer André Denys is het eens met de heer Eric Van Rompuy dat het niet gemakkelijk is om de resultaten van een inburgeringscursus te meten. De spreker twijfelt aan het nut van een examen, te meer daar er een zeer grote diversiteit is tussen de verschillende bevolkingsgroepen nieuwkomers. Wel belangrijk is dat nieuwkomers de cursussen op maat nauwgezet volgen, en dat er een goede opvolging gebeurt door de onthaalbureaus.

De heer Sven Gatz is van oordeel dat de verworven taalkennis alleszins meetbaar is. Hij is wel geen voorstander van examens. Wel moet een certificaat worden afgeleverd aan diegenen die het traject tot een goed einde hebben gebracht, dat bruikbaar is op de arbeidsmarkt. Het is wel niet absoluut nodig dat dit expliciet in het decreet wordt opgenomen. Ook daar zonder kunnen dergelijke certificaten worden uitgereikt. Men kan wel niet meer meten dan de verworven taalkennis. Integratie is niet hetzelfde dan inburgering. Inburgering is slechts de toegangspoort tot integratie. Integratie speelt zich af in de hoofden van de mensen, dit kan niet via decreet worden opgelegd. Een inburgeringstraject zal het integratieproces vermoedelijk wel versnellen.

De heer Kris Van Dijck stelt dat de N-VA heeft getracht om voorliggend ontwerp van decreet via amendering te wijzigen, dit omdat het ontwerp op tal van zaken niet voldoet. Het feit dat ook de meerderheidsfracties een heleboel amendementen indienen, sterkt de N-VA in deze overtuiging. De beginsituatie van de nieuwkomer moet duidelijk worden gedefinieerd aan de hand van een onthaalonderzoek. Een amendement (am. nr. 1, Stuk 1229/3) bij artikel 2 definieert wat dat onthaalonderzoek inhoudt. Uit het onthaalonderzoek kan worden afgeleid welk traject moet worden aangeboden. Er kan dan ook blijken dat er geen traject nodig is, en dat er onmiddellijk een inburgeringsattest kan worden uitgereikt.

In voorliggend ontwerp ontbreekt een test op het einde het traject om in het belang van de nieuwkomer na te gaan in welke mate het traject tot resultaten heeft geleid. Volgens sommigen zou dit moeilijk te testen zijn, maar de spreker is ervan overtuigd dat dit met bepaalde testbatterijen wel mogelijk is. Na deze test kan men overstappen naar het secundaire traject, of een inburgeringsattest ontvragen.

Het merendeel van de amendementen vloeit voort uit am. Nr. 1 en uit de optie om aan de hand van een test de resultaten van het traject te meten. Mocht de commissie deze visie niet volgen, worden tal van amendementen zonder inhoud.

– *Taakverdeling tussen de diverse betrokkenen en rol van steden en gemeenten*

In de amendementen van de meerderheid wordt duidelijk gepoogd om efficiënter te werken dan in het verleden door duidelijk te bepalen wie wat doet, zegt de heer André Denys. De onthaalbureaus krijgen een regisseursrol ; zij staan in voor

het netwerk en de follow up (controleren of het inburgeringstraject tot een goed einde leidt). Alles wat taalonderricht betreft, wordt door het departement Onderwijs geregeld.

De heer André Denys vindt het belangrijk dat steden en gemeenten nauw worden betrokken bij het inburgeringsbeleid. Er moet worden nagegaan hoe dit kan. Dit betekent wel niet dat steden en gemeenten zelf een onthaalbureau moeten organiseren. Opdat de onthaalbureaus de rol van regisseur kunnen vervullen, moeten zij over een zekere schaalgrootte beschikken.

De heer Eric Van Rompuy repliceert dat artikel 6 van het ontwerp dan wel moet worden gewijzigd. Daar staat immers dat elke gemeente het inburgeringsbeleid organiseert via een onthaalbureau. De heer André Denys antwoordt dat dit via amendering zal worden gewijzigd. De heer Eric Van Rompuy stelt dat er een nieuw ontwerp moet worden ingediend wanneer zo goed als elk artikel wordt aangepast.

De heer Eric Van Rompuy vervolgt dat het ontwerpdecreet spreekt van een contract tussen de gemeenten en de betrokken persoon. Is dat nog de filosofie na de amendering door de meerderheid ? Moet de definitie van het inburgeringscontract niet herbekeken worden ?

Mevrouw Ria Van Den Heuvel antwoordt dat de relatie met de gemeente wordt gewijzigd in een relatie met de Vlaamse overheid. Er zal op een andere wijze met de gemeenten worden omgegaan.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen wijst erop dat momenteel meer dan een derde van de onthaaltrajecten door de gemeenten wordt gefinancierd. Volgens de minister zullen deze trajecten geleidelijk aan worden overgenomen door de Vlaamse overheid. In 2004 zouden alle trajecten zijn overgenomen. De spreker vraagt een overzicht van de inburgeringstrajecten die momenteel door de Vlaamse overheid worden gefinancierd, en die die door de gemeenten worden georganiseerd. Het is belangrijk dat men er op lokaal vlak niet op achteruitgaat.

De heer Eric Van Rompuy leest in de uitgedeelde amendementen dat een inburgeringscontract een overeenkomst is tussen de meerderjarige persoon van de doelgroep en het onthaalbureau waarbij beide partijen verbintenissen aangaan. Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen houdt hier een tussenkomst over de rol van de gemeenten, maar de gemeenten spelen nu blijkbaar geen enkele rol meer.

Als oppositie kan men enkel nog opmerkingen maken over een ontwerp van decreet dat al niet meer bestaat. Deze werkwijze is onaanvaardbaar.

De minister antwoordt dat de vraag van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen betrekking heeft op inburgeringstrajecten die de gemeenten destijds zelf met SIF-middelen hebben opgestart. Zowel krachtens het ontwerp van decreet dat door de regering werd ingediend, als krachtens het ontwerp van decreet zoals het door de meerderheidsfracties wordt geamendeerd, was voorzien dat voortaan alle trajecten door de Vlaamse overheid zullen worden gefinancierd. De gemeenten hebben op dit vlak geen rol te vervullen. De trajecten die gemeenten momenteel nog met SIF-middelen financieren, zullen stapsgewijs door de Vlaamse overheid worden overgenomen. De minister belooft een overzicht dat voor 2003 per gemeente vermeldt welke trajecten nog met SIF-middelen worden gefinancierd en welke trajecten door de Vlaamse overheid worden overgenomen.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen merkt op dat de gemeenten zich niet altijd hielden aan de doelgroep zoals die door de Vlaamse overheid wordt omschreven. Zo boden heel wat gemeenten ook trajecten aan aan mensen die hier al langer verbleven. In welke mate wordt hier rekening mee gehouden ?

De minister antwoordt dat het tot de autonome bevoegdheid van de lokale besturen behoort om met de middelen uit het Gemeentefonds – dat zijn de vroegere SIF-middelen – taalcursussen te organiseren voor oudkomers. De inburgeringstrajecten voor de nieuwkomers moeten wel aan de voorwaarden uit het decreet beantwoorden om door de Vlaamse overheid te kunnen worden gefinancierd.

De heer Kris Van Dijck stelt dat de N-VA een grote verantwoordelijkheid toekent aan de gemeenten en aan de gemeentelijke OCMW's, die terzake over heel veel knowhow beschikken. Dit betekent niet dat elke gemeente een eigen onthaalbureau moet organiseren. De gemeenten zijn wel verantwoordelijk om in te stappen in een onthaalbureau. Grotere steden kunnen zelf een onthaalbureau organiseren, kleinere steden en landelijke gebieden waar er minder nieuwkomers toekomen, kunnen samenwerken. Wel moet worden gewaarschuwd voor mastodonten van onthaalbureaus. Begeleiding op maat is immers heel belangrijk. Voorts stelt de spreker dat de kennis die reeds is opgebouwd op het vlak van inburgeringstrajecten zeker niet overboord mag worden gegooid. Reeds bestaande structuren kunnen worden geïmplemen-

teerd in een bovengemeentelijk samenwerkingsverband.

– *Doelgroep*

De heer Eric Van Rompuy wijst erop dat het oorspronkelijke ontwerpdecreet handelt over personen met “achterstandskenmerken die kunnen leiden tot permanente kansarmoede omdat ze de Nederlandse taal niet kennen of vanwege hun zwakke sociaal-economische positie, al dan niet versterkt door een lage scholingsgraad” (artikel 3, § 3, 1°). Dat is de kern van het ontwerpdecreet. Spreker vraagt of dit geschrapt wordt door de amendementen en is dat een goede zaak ? De filosofie is nu helemaal anders : de doelgroep is opengetrokken. Waarom heeft men dit gewijzigd en wie behoort uiteindelijk tot de doelgroep ?

De heer André Denys antwoordt dat het principe van inburgering voor nieuwkomers met achterstandskenmerken, waarvan het ontwerp van decreet oorspronkelijk uitging, wordt nu inderdaad verlaten. Als men een verplichting oplegt, moet die immers voor alle nieuwkomers gelden. Bovendien is kennis van onze taal en cultuur voor alle nieuwkomers belangrijk.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel zegt dezelfde bekommernissen te hebben ; er werd een gecoördineerde versie opgesteld van het ontwerpdecreet zoals de meerderheid het wenst te amenderen. De doelgroep wordt uitgebreid. ‘Achterstandskenmerken’ wordt niet geschrapt, in die zin dat personen met achterstandskenmerken worden ondersteund om de trajecten te volgen ; voor de anderen is het niet kosteloos.

– *Eén geïntegreerd decreet*

De heer Eric Van Rompuy vindt het een gemiste kans als men het ontwerp van inburgeringsdecreet en het (voor)ontwerp van inwerkingsdecreet niet in één ontwerpdecreet integreert. De finaliteit is niet altijd het vinden van werk. Maar wat is de finaliteit van het inburgeringsdecreet ? Wat vindt de meerderheid van een integratie in één decreet ?

De heer André Denys antwoordt dat het veel te complex zou zijn om beide decreten te integreren. Reden is dat het inburgeringsdecreet zich enkel tot nieuwkomers richt, terwijl het inwerkdecreet zich zowel tot nieuwkomers als tot oudkomers richt.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen benadrukt dat haar fractie een decreet wil dat zekerheid biedt voor jaren. Zowel tijdens de hoorzitting als in de

verslagen van de Commissies voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme en voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid wordt gevraagd om van het hele inburgeringsbeleid één traject te maken. Dit is een fundamentele basisoptie. Het is niet goed als er een inburgeringsdecreet komt dat enkel het onthaal regelt, en daarnaast een decreet dat inzake werkgelegenheid de samenwerking met de VDAB regelt, nog een ander decreet voor de toegang tot onderwijs en nog een ander decreet voor de toegang tot cultuur. In het ontwerp van decreet wordt terecht gesproken van het 'levensloopbaanperspectief'. Dit begrip houdt echter meer in dan de eerste fase die in voorliggend ontwerp wordt uitgewerkt. De verschillende mogelijkheden moeten naast elkaar bestaan. Met een apart inwerkdecreet en een apart inburgeringsdecreet worden stappen na elkaar gezet, terwijl met een geïntegreerd traject stappen naast elkaar kunnen worden gezet.

Ten tweede wijst de spreker erop dat er een spanning bestaat tussen het verplicht volgen van een inburgeringscursus en het aannemen van werk. Momenteel haken heel wat mensen hun inburgeringstraject af omdat ze een werkaanbieding krijgen. Het is heel positief dat deze mensen op een werkaanbieding ingaan, maar hiermee knippen ze vaak wel de mogelijkheden op langere termijn door. Ze kennen immers onvoldoende Nederlands. Wat is de mening van de minister terzake ?

De spreker vraagt hoe de relatie met de VDAB zal zijn. In Brussel bestaat er geen VDAB. In welke mate kunnen aan nieuwkomers in Brussel die een Nederlands traject willen volgen dezelfde rechten worden gegarandeerd ?

Voor CD&V moet de toeleiding naar werk al beginnen op het ogenblik dat het contract voor een onthaaltraject wordt afgesloten. Vanaf dat ogenblik moet worden bekeken of behaalde diploma's en opgedane ervaring kunnen worden gelijkgesteld. Wanneer de toeleiding naar werk wordt afgesplitst in een inwerkdecreet, komt dit te laat.

Tijdens de hoorzittingen werd herhaaldelijk gesteld dat informele contacten vaak belangrijker zijn dan formele contacten om Nederlands te leren. Men leert veel gemakkelijker Nederlands in een omgeving waar Nederlands wordt gesproken, dan in een cursus. Hier moet aandacht aan worden besteed in het ontwerp. Het is van essentieel belang dat er slechts één traject wordt uitgewerkt, waarin alles geïntegreerd is.

De heer Kris Van Dijk benadrukt dat er ook aandacht moet zijn voor het secundaire traject. Dit komt te weinig aan bod in voorliggend ontwerp van decreet.

3.4. Vergadering van 9 januari 2003

3.4.1. Bespreking van het advies van de Raad van State over de amendementen van N-VA en de meerderheid (Parl. St. VI. Parl. 2002-2003, nr. 1229/4)

De heer André Denys vindt het een goed advies, gebaseerd op een grondige juridische toets op het vlak van drie belangrijke spanningsvelden : 1. de spanning tussen verplichting en eerbiediging van het privé-leven, 2. de spanning tussen bescherming van de eigen cultuur en de multiculturele invloeden, en 3. de spanning tussen verplichte inburgering en nationaliteit. De Raad van State heeft een ruim toetsingskader gehanteerd : het Europees Verdrag over de rechten van de mens (EVRM), het Internationaal Verdrag inzake burgerlijke en politieke rechten, de Belgische Grondwet (GW), en uitspraken van de Europese Commissie tegen Racisme en Intolerantie.

Wat het eerste spanningsveld, verplichting en het individueel recht op eerbiediging van het privé-leven betreft verwijst de Raad van State naar artikel 8 van het EVRM, artikel 17 van het Internationaal Verdrag inzake burgerlijke en politieke rechten en artikel 22 van de Grondwet. Een belangrijk beginsel in de omschrijving van dit basisrecht is de persoonlijke autonomie van het individu, dat recht geeft op eerbiediging van het privé-leven en o.m. betrekking heeft op de persoonlijke levenssfeer van het individu, met inbegrip van de identiteit die hij zichzelf als individuele mens wil geven. Uiteraard steunt de VLD dit beginsel. De Raad van State acht het verplichten van een inburgeringsprogramma daarmee niet in strijd, als aan drie voorwaarden wordt beantwoord : 1. de inmenging moet een rechtsgrond hebben in het interne recht, 2. ze moet een wettig doel nastreven, en 3. ze moet 'noodzakelijk' zijn om dat doel te bereiken. Aan de eerste twee voorwaarden wordt volgens de Raad van State beantwoord. De derde voorwaarde moet door het beleid worden aangetoond. Dat is niet moeilijk, oordeelt spreker. Alle instanties zijn het erover eens dat een gebrek aan talenkennis en maatschappelijke oriëntatie een zeer grote handicap zijn voor integratie. Het toevoegen via een amendement waarin het begrip noodzaak sterker ondersteund wordt, door bv. een jaarlijks evaluatie-rapport van de regering te vragen, kan elke discussie over de noodzaak vermijden. De Raad van

State stelt dus geen tegenstelling vast tussen de verplichting enerzijds en het recht op de eerbiediging van het privé-leven anderzijds. Alleen het begrip noodzakelijkheid moet een steviger basis krijgen, zegt de heer André Denys.

Wat het tweede spanningsveld betreft, nl. tussen bescherming van de eigen cultuur en de multiculturele invloeden, stelt de Raad van State dat verplichte inburgering niet eenzijdig gericht mag zijn op assimilatie, ter bescherming van de dominante cultuur. Ze verwijst hiervoor naar een uitspraak van de Europese Commissie tegen Racisme en Intolerantie in haar beoordeling van de Nederlandse wetgeving. De aanpak die het Vlaams Blok voorstaat, nl. aanpassen of oprassen, kan dus niet. Wat wel kan is binnen een multiculturele samenleving zoeken naar een gemeenschappelijke basis, naar wat de heer Denys noemt : een monoculturele sokkel, zonder afbreuk te doen aan de erkenning van de kwaliteiten aanwezig in de migrantensamenleving. Maatschappelijke oriëntatie moet kunnen uitgaan van rechten en plichten, met respect van de eigen identiteit die echter niet mag geïnterpreteerd worden als zouden de eigen waarden (zoals bv. uithuwelijking) boven die van de westerse samenleving staan.

Ook wat het derde spanningsveld betreft, nl. tussen verplichte inburgering en nationaliteit, is de Raad van State formeel, zegt de heer André Denys : verplichte inburgering als voorwaarde voor het verwerven van de Belgische nationaliteit, zoals in een amendement van N-VA en ook door Vlaams Blok en CD&V wordt voorgesteld, kan niet. Dat behoort tot de bevoegdheid van de federale overheid. Alleen separatisme zou daar verandering in kunnen brengen, maar daar is de VLD geen voorstander van. Parallel kan dit doorgetrokken worden naar de koppeling tussen verplichte inburgering en stemrecht, wat ook een federale bevoegdheid is.

De heer André Denys concludeert uit het advies van de Raad van State dat de meerderheidspartijen niet geïmproviseerd hebben met hun amendementen, zoals door sommigen werd beweerd.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen is het niet helemaal eens met de conclusies van vorige spreker. Het advies van de Raad van State is een spoedadvies, is dus beperkt en bevat dus ook geen alternatieven. De Raad van State wijst op knelpunten, meer bepaald inzake het risico dat de in de amendementen voorgestelde regeling een te vergaande inmenging kan zijn in de autonomie van de individuen van de doelgroep. Er wordt impliciet gevraagd rekening te houden met de opmerkingen.

Volgens mevrouw Riet Van Cleuvenbergen blijven twee grote problemen overeind, die in het advies aangekaart worden : 1. verplichte inburgering en assimilatie, en 2. verplichte inburgering en onevenredige gevolgen voor de individuele migrant. Volgens spreker is het wenselijk dat de notie “noodzakelijkheid” verduidelijkt wordt, niet per se in het ontwerpdecreet zelf ; dit kan ook in toelichtingen. De noodzakelijkheid kan niet betwijfeld worden : personen die geen dergelijk aanbod krijgen of er niet op ingegaan zijn, ondervinden permanent moeilijkheden. Anderzijds moet men ook toegeven dat een inburgeringsprogramma niet alle moeilijkheden oplost. Dit inburgeringsontwerpdecreet is dus geen oplossing voor alle moeilijkheden.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen gaat verder in op het eerste knelpunt. Volgens de Raad van State mag verplichte inburgering niet eenzijdig gericht zijn op assimilatie. Dat zal volgens de Raad van State afhangen van de concrete invulling van de inburgeringsprogramma's. Het lid is dus van oordeel dat in het ontwerpdecreet of bij de bespreking ervan zelf hieraan meer aandacht besteed moet worden. Spreker stelt voor om de Nederlandse besluiten terzake te bekijken.

Het tweede knelpunt betreft de eventuele onevenredige gevolgen voor de individuele migrant. Met andere woorden : schiet men niet met een kanon op een mug ? De Raad van State pleit hier voor grote voorzichtigheid. Het decreet moet functioneren, zoniet wordt iedereen bedrogen. Ook hier verwijst de Raad van State naar de Nederlandse wetgeving en de oproep van de Europese Commissie tegen Racisme en Intolerantie om de sociale gevolgen van dit soort dwangmechanisme zorgvuldig op te volgen. CD&V is ook voorstander van verplichte inburgering die onmiskenbaar voordelen heeft, maar spreker vraagt zich af hoe deze aanbeveling opgevolgd kan worden en juridisch zo correct mogelijk in de tekst kan worden geformuleerd.

Sanctie is een juridisch begrip dat bij het publiek vooral negatief wordt ervaren. Het is wenselijk meer positieve sancties in te voeren, zegt mevrouw Riet Van Cleuvenbergen. CD&V pleit er daarom voor om een attest van inburgering als een positief gevolg te koppelen aan het volgen van het inburgeringsprogramma. Een ander punt waaraan aandacht besteed moet worden is de wetgeving op de talen, gekoppeld aan arbeid. Inzake veiligheidsreglementering moeten de bedrijven de taalwetgeving volgen. Het inburgeringsaanbod is dus ook om die reden noodzakelijk ; dat het tot betere werksituaties leidt is een positieve motivering. Zeker zolang de middelen onvoldoende zijn, moet meer nadruk

gelegd worden op de positieve 'santies', vindt mevrouw Riet Van Cleuvenbergen.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel is van oordeel dat de Raad van State de amendementen zorgzaam bekeken heeft. Belangrijk voor het lid is dat de Raad van State de verplichting bekijkt als een wederzijdse verplichting, dus ook de verplichting van de overheid om te zorgen voor het welzijn van de personen die verblijven op het grondgebied waarvoor ze verantwoordelijk is.

Spreker acht het logisch dat bekeken wordt of de fundamentele rechten van de mensen geëerbiedigd worden, via toetsing aan de internationale verdragen en de Grondwet. Volgens de Raad van State moet aan drie voorwaarden voldaan worden. De eerste twee voorwaarden leveren geen probleem op : de inmenging moet een rechtsgrond hebben in het interne recht en moet een wettig doel nastreven. Bij de derde voorwaarde, de noodzakelijkheid om het doel te bereiken, wijst de Raad van State op mogelijke knelpunten. Spreker interpreteert dit niet als zouden er knelpunten zijn. Een eerste mogelijke knelpunt is het feit dat de verplichte inburgering niet eenzijdig op assimilatie gericht mag zijn. Volgens spreker zit die idee reeds vervat in de definitie van inburgering in artikel 2, 1°, van het ontwerpdecreet : er wordt op het wederzijds karakter van inburgering gewezen. Het gaat om een interactief proces waarbij ook de overheid een opdracht heeft. Niet enkel de nieuwkomer moet de mogelijkheid krijgen zich de nieuwe omgeving eigen te maken, maar het decreet moet er ook toe bijdragen dat de samenleving de personen van de doelgroep als volwaardige burgers gaat erkennen. De omschrijving van inburgering sluit dit eerste knelpunt dus uit.

Een tweede mogelijke knelpunt betreft volgens mevrouw Ria Van Den Heuvel de onevenredige gevolgen voor de individuele nieuwkomer. Spreker is verheugd met deze benadering. Negatieve gevolgen kunnen onmogelijk de bedoeling zijn. In het ontwerpdecreet wordt hiermee vrij omzichtig omgesprongen. Een en ander wordt aan de appreciatie van de rechter overgelaten. Er zullen geen onevenredige gevolgen kunnen optreden, omdat de rechter daarmee rekening kan houden bij de vervolging. Overigens kan er ook beslist worden niet te vervolgen. Het afleveren van een negatief attest, zoals de NV-A voorstelt, kan wel tot negatieve gevolgen leiden.

Ingaand op het voorstel van de heer Denys om het parlement de uitvoering van het decreet van meer nabij te laten opvolgen, meent mevrouw Ria Van

Den Heuvel dat artikel 27 reeds daaraan tegemoetkomt : uiterlijk drie jaar na de inwerkingtreding van het decreet evalueert de Vlaamse regering periodiek de inhoudelijke en financiële aspecten van het inburgeringsbeleid. Het amendement van de meerderheid erop versterkt dit nog door eraan toe te voegen dat dit vervolgens om de drie jaar moet gebeuren. Een jaarlijkse evaluatie sluit het lid niet uit, maar de ervaring in deze commissie met jaarlijkse rapporten leert dat dit te frequent is. Eventueel kan een éérste evaluatie in deze commissie al na één jaar inwerkingtreding plaatsvinden. Spreker concludeert dat in de amendementen van de meerderheid al wordt ingegaan op de bezorgdheden die de Raad van State te berde brengt.

Mevrouw Marijke Dillen wenst te reageren op de uitspraak van de heer Denys dat verplichte inburgering niet gekoppeld kan worden aan nationaliteit. Volgens mevrouw Dillen komt de beperktheid van de Vlaamse bevoegdheden weer duidelijk naar voren. Het zou nuttig zijn dat Vlaanderen bij de volgende ronde van de staats hervorming de volheid van bevoegdheid krijgt om het dossier in zijn totaliteit te kunnen aanpakken. De heer André Denys repliceert hierop dat dit niets te maken heeft met bevoegdheidsoverdracht. Verplichte inburgering kan enkel aan de Belgische nationaliteit gekoppeld worden als België ophoudt te bestaan. De VLD wil grotere autonomie voor Vlaanderen, maar wil geen separatisme.

In dat verband pleit mevrouw Riet Van Cleuvenbergen namens CD&V voor een samenwerkingsakkoord met de federale overheid waardoor Vlaanderen een aantal voorzetten kan doen. Het lid verwijst naar een wetsvoorstel tot wijziging van de nationaliteitswetgeving in het algemeen dat de heer Jo Vandeurzen in de Kamer van Volksvertegenwoordigers indiende. Daarin wordt gestipuleerd dat integratie en het kennen van de taal voorwaarden zouden zijn voor het toekennen van de Belgische nationaliteit. Het leveren van het bewijs van het kennen van de taal zou tot de bevoegdheid van de gemeenschappen behoren. De heer André Denys is absoluut tegen dit voorstel gekant. De autonomie van Vlaanderen inzake inburgering wordt op die manier geblokkeerd.

Mevrouw Marijke Dillen blijft het ontbreken van de volheid van bevoegdheden voor Vlaanderen betreuren en wenst de verplichte inburgering te koppelen aan de toekenning van de nationaliteit. Het beheersen van de Nederlandse taal zou één van de voorwaarden moeten zijn. Verder vindt spreker het advies van de Raad van State beperkt en getuigt het van een verre gaande bescherming van de

nieuwkomers. Het lid kan er zich in vinden dat de verplichte inburgering geen onevenredige gevolgen voor de migrant mag veroorzaken, maar de Raad van State gaat verder dan dat. Ze spreekt van stigmatisering bij het afleveren van een eventueel negatief attest. Nu reeds is inburgering verplicht in Nederland, Duitsland en Oostenrijk. Het is de plicht van de overheid om in voldoende aanbod te voorzien; anderzijds is het ook de plicht van de nieuwkomer om inspanningen te leveren. Spreker vindt het ook verregaand om te stellen dat verplichte inburgering een inmenging kan zijn in de persoonlijke autonomie van het individu. Spreker betwist dit. Als mensen hier willen komen wonen, dan is het hun plicht om inburgering te volgen, mét positief resultaat.

De Raad van State stipuleert dat verplichte inburgering geen assimilatie kan zijn, zegt de heer André Denys. Dit betekent dat de uitspraken van de heer Filip Dewinter ('aanpassen of opkrassen') wettelijk niet kunnen. Trekt mevrouw Dillen dezelfde conclusie?

Ingaand op de 'monoculturele sokkel' waarover de heer Denys het had, wil mevrouw Riet Van Cleuvenbergen erop wijzen dat inburgering niets te maken heeft met cultuur, dat een geëigende expressie is van het individu, maar wel met wederzijdse rechten en plichten.

Mevrouw Marijke Dillen treedt het advies van de Raad van State inzake assimilatie niet bij. Bovendien moet het advies terzake nauwkeurig gelezen worden: "In de eerste plaats mag de verplichte inburgering niet *eenzijdig* gericht zijn op assimilatie, (...). Respect voor de eigen identiteit van de vreemdeling veronderstelt integendeel ook een erkenning van de kwaliteiten die aanwezig zijn in de migrantensamenleving" (*Parl. St.* VI. Parl. 2002-2003, nr. 1229/4, p. 8). Volgens het lid staat niet geschreven dat assimilatie op zich niet kan, wel dat verplichte inburgering niet 'eenzijdig' gericht mag zijn op assimilatie. Bovendien heeft het lid nooit gezegd dat ze geen respect heeft voor de kwaliteiten van de migrantensamenleving. Respect belet echter niet te eisen dat wie zich hier definitief wil vestigen, zich aanpast aan de gewoonten hier, met rechten en plichten. Dit wordt in zeer veel landen gevraagd van migranten. In de Verenigde Staten bijvoorbeeld gaat men veel verder: men moet slagen in een moeilijk examen om het bewijs af te leggen dat men de Engelse taal beheerst.

De heer André Denys repliceert dat vorige spreker een belangrijk deel van de desbetreffende zin in het advies van de Raad van State weglaat: "... de verplichte inburgering (mag) niet eenzijdig gericht zijn op assimilatie, *ter bescherming van de dominante cultuur (d.i. in Vlaanderen de Nederlandse of Vlaamse cultuur)*". Dat is hetgeen de heer Filip Dewinter zegt: aanpassen of opkrassen. Het Vlaams Blok beweert altijd dat hun standpunten niet strijdig zijn met het Europees Verdrag voor de rechten van de mens. Welnu, de uitspraak van de heer Dewinter is in tegenspraak met het advies van de Raad van State, dat zich baseert op artikel 8 van het Europees Verdrag en op een uitspraak van de Europese Commissie tegen Racisme en Intolerantie.

Mevrouw Marijke Dillen blijft erbij dat de heer Denys het citaat op p. 8 niet letterlijk interpreteert. Wat de filosofie van het advies van de Raad van State betreft, neemt het lid aan dat de verplichting geen onevenredige gevolgen mag hebben. Zeer merkwaardig echter is volgens het lid de volgende vaststelling: "Het dreigen met een strafsancie en, a fortiori, het effectief opleggen van een dergelijke sancie, wegens het niet volgen van een vormingsprogramma, zouden tot zulke gevolgen kunnen leiden" (1229/4, p. 8). De Raad van State verwijst wel naar de Nederlandse situatie en de uitspraak van de Europese Commissie tegen Racisme en Intolerantie, maar nog tot voor de val van de regering pleitten vertegenwoordigers van GroenLinks voor een verstrenging van de wet: elke nieuwkomer (én oudkomer) zou de inburgeringscursus moeten volgen. Dit veronderstelt dwang én voldoende aanbod gegarandeerd door de overheid. Mevrouw Marijke Dillen concludeert dat assimilatie mag, op voorwaarde dat er respect is voor de kwaliteiten van de migrantensamenleving.

Volgens mevrouw Ria Van Den Heuvel klopt de redenering over desbetreffende passus (p.8) van mevrouw Dillen niet. Verplichting "*mag... niet* gericht zijn op" assimilatie, ongeacht het woord "*eenzijdig*". Bovendien blijven er artikel 8 van EVRM, artikel 22 van de GW en artikel 17 van het Internationaal Verdrag inzake burgerlijke en politieke rechten, over het recht op de eerbieding van het privé-leven en de identiteit van een persoon die tot een bepaalde culturele groep behoort.

4. Artikelsgewijze bespreking en stemming

HOOFDSTUK I

Inleidende bepalingen

Artikel 1

Artikel 1 wordt zonder opmerkingen unaniem met 14 stemmen aangenomen.

Artikel 2

De heren Kris Van Dijk, Jan Loones en Chris Vandenbroeke hebben een amendement ingediend om vóór 1°, dat 1°bis wordt, een nieuw 1° in te voegen, dat luidt als volgt :

“1° onthaalonderzoek : een onderzoek, uitgevoerd volgens bepaalde methodieken, dat moet uitmaken of de persoon al dan niet over voldoende mogelijkheden beschikt om zich te integreren, voldoende kennis heeft van de Nederlandse taal, voldoende voorkennis heeft van de maatschappij, voldoende opleiding heeft om een carrière uit te stippelen. Het onthaalonderzoek wordt uitgevoerd door het onthaalbureau ;” (Am. Nr. 1, Stuk 1229/3).

Volgens de indieners is het noodzakelijk dat nieuwkomers getest worden op hun kennis, niveau, vaardigheden, opdat men een inburgeringstraject op maat kan aanbieden. Het is als het ware een vaststellen van de beginsituatie. Hierop kan men het verdere traject baseren. Het is ook mogelijk dat er vastgesteld wordt dat een traject niet nodig is, dat de nieuwkomer reeds het eindresultaat haalt. Na het onthaalonderzoek kan dan onmiddellijk een inburgeringsattest afgeleverd worden.

De heer Kris Van Dijk mist in het ontwerpdecreet een zekere opstap, een screening om de beginsituatie van de nieuwkomer te kennen. Om op maat te werken, is het noodzakelijk eerst de maat te bepalen. De andere amendementen van N-VA zijn verbonden aan dit eerste amendement.

Minister Mieke Vogels antwoordt dat dit amendement een terechte bekommernis inhoudt, waaraan grotendeels tegemoetgekomen wordt in de artikelen 8, 13 en 14. De gemeente waar de nieuwkomer

zich inschrijft, wijst op de rechten en plichten van de nieuwkomer, waaronder de verplichting om een inburgeringstraject te volgen en zich binnen drie maanden aan te melden bij een onthaalbureau. Bij aanmelding gaat het onthaalbureau eerst op maat de kennis van het Nederlands na, de scholingsgraad, de sociaal-economische achterstandskennmerken, enz. Eigenlijk gebeurt het onderzoek waarnaar de indieners van het amendement verwijzen bij de aanmelding bij het onthaalbureau. Door de amendementen van de meerderheid wordt de regisseursrol van de onthaalbureaus ook verduidelijkt. Ook na het primaire traject wordt de nieuwkomer naar de juiste opvolgingscursus Nederlands of de levensloopbaanoriëntatie geleid. De minister is dus van oordeel dat het ontwerpdecreet en de amendementen van de meerderheid beantwoorden aan de bekommernis van de indieners.

De heer André Denys vermoedt dat de heren Van Dijk, Loones en Vandenbroeke hun amendement ingediend hebben op een ogenblik dat de meerderheid nog geen amendementen had ingediend. Toen zou het amendement van de N-VA inderdaad zinvol geweest zijn.

De heer Kris Van Dijk beaamt dit, maar blijft het desondanks belangrijk vinden om het onthaalonderzoek in het ontwerpdecreet in te schrijven. Het is ingegeven door de bekommernis om ongeacht de verschillende onthaalbureaus met elk hun autonomie en hun eigen biotoop, toch een standaardgegeven in te bouwen dat overal gelijk wordt gevolgd, een soort minimum gedragslijn die als een uniform toetsingsgegeven op verschillende momenten gehanteerd wordt.

De heer Herman Lauwers meent dat er enige verwarring is in de redenering. Enerzijds is er sprake van een soort onderzoek bij de beginsituatie (het onthaalonderzoek in het amendement van de N-VA). Dit onderzoek is evident, want erzonder is geen traject op maat mogelijk. Dit zit volgens spreker verrat in de definitie van trajectbegeleiding (4°). Als men het echter over eindevaluatie heeft, dan kan er geen gestandaardiseerde toetsing zijn, want die is verschillend naargelang van het individu zelf. De verwachtingen ten aanzien van een individu zijn immers verschillend volgens zijn capaciteiten en zijn situatie.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel vindt de toelichting van de heer Van Dijk genuanceerder dan de tekst van het amendement zelf. Het lid heeft moeite met de omschrijving waarin gesteld wordt dat het onderzoek moet uitmaken of de persoon over vol-

doende mogelijkheden beschikt om zich te integreren.

Artikel 2, 1°

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen vraagt waarom gekozen werd voor de term "vreemdeling", en niet voor "nieuwkomer". Het lid vraagt eveneens het doel, nl. een volwaardige participatie van die personen in de samenleving, nauwkeuriger te omschrijven. Mevrouw Marijke Dillen vindt de formulering van het doel te minimalistisch zonder de verplichting tot aanpassing. Evenmin wordt verwezen naar fundamentele waarden zoals de gelijkheid van vrouw en man, de scheiding van kerk en staat, enz. Dit in tegenstelling tot in Nederland waar bepaalde waarden wel aandacht krijgen.

Minister Mieke Vogels antwoordt dat de term "vreemdeling" een algemeen bekende term is die in het Groot Woordenboek der Nederlandse Taal, de van Dale, omschreven is. De term "nieuwkomer" wordt pas later in het ontwerpdecreet omschreven.

Omdat in de volksmond 'vreemdeling' vaak een andere betekenis heeft, vraagt mevrouw Sonja Becq of het dan gaat om iedereen die niet over de Belgische nationaliteit beschikt. De minister antwoordt bevestigend, maar voegt eraan toe dat de doelgroep in verschillende stappen in het ontwerpdecreet gespecificeerd wordt. Verder in de tekst wordt bepaald dat het om anderstalige vreemdelingen gaat. Iemand met de Nederlandse nationaliteit hoeft vanzelfsprekend geen inburgering te volgen. Mevrouw Sonja Becq repliceert dat deze omschrijving niet evident is in de faciliteitengemeenten: wat met de Franstaligen. Daar gaat het niet om vreemdelingen, antwoordt de minister. Verderop in de tekst wordt bepaald dat het gaat om anderstalige vreemdelingen die zich hier voor langere tijd vestigen en zo wordt de doelgroep meer en meer omljnd.

Wat met volwaardige participatie wordt bedoeld, is volgens de minister al door verschillende leden verduidelijkt. Dat wordt ook verder in het ontwerpdecreet gespecificeerd waar aangegeven wordt wat onder maatschappelijke oriëntatie wordt verstaan. Ook in de memorie van toelichting (commentaar bij de artikelen) wordt dit verduidelijkt. Inburgering is een interactief proces tussen doelgroep en samenleving. Iedereen kan er zijn eigen invulling aan geven, op voorwaarde dat de fundamentele rechten en plichten die tot stand zijn geko-

men via democratische weg en vastgelegd zijn in de Grondwet, niet onderhandelbaar zijn. Het heeft geen zin om wat in de Grondwet is opgenomen, hier in het ontwerpdecreet nog eens te herhalen, meent de minister. Het is zo vanzelfsprekend.

De heer André Denys vindt de omschrijving wél goed; er wordt ook gekozen voor de term 'inburgering' en niet 'onthaal', omdat het gaat over de eerste stap tot burgerschap.

Volgens mevrouw Riet Van Cleuvenbergen merken de legistieke diensten van het Vlaams Parlement steeds op dat dergelijke definities juridisch overbodig zijn. Het is alleen te verantwoorden als het gaat om begrippen die courant in de tekst terugkomen. In die zin mist het lid hier dan wel de begrippen nieuwkomer, inburgeringstraject, onthaalbureau. De heer André Denys antwoordt dat het nodig is te selecteren.

De heren André Denys, Chokri Mahassine, mevrouw Ria Van Den Heuvel en de heer Herman Lauwers dienen wel een amendement in om in 1°, op de vierde regel, de woorden "om ze eigen te maken" te vervangen door de woorden "om zich eigen te maken" (Am. Nr. 2 Stuk 1229/3).

Het gaat om een taalkundige aanpassing.

Artikel 2, 2°

Een amendement van de heren André Denys en Chokri Mahassine, mevrouw Ria Van Den Heuvel en de heer Herman Lauwers strekt ertoe om 2° te vervangen door wat volgt:

"2° reguliere voorziening: een voorziening, inzonderheid in de sectoren onderwijs, tewerkstelling, welzijn en cultuur, die:

hetzij als Vlaamse voorziening wordt georganiseerd, erkend of gesubsidieerd door de Vlaamse Gemeenschap, het Vlaamse Gewest of de Vlaamse Gemeenschapscommissie;

hetzij binnen het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad wordt georganiseerd, erkend of gesubsidieerd door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest of de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie;" (Am. Nr. 3, Stuk 1229/3).

De heer André Denys verduidelijkt dat de omschrijving van reguliere voorziening wordt verbreed rekening houdend met de situatie in het

Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De aangepaste formulering biedt de reguliere voorzieningen de mogelijkheid om mee te werken aan het inburgeringsbeleid.

Artikel 2, 3°

Een amendement van de heren André Denys en Chokri Mahassine, mevrouw Ria Van Den Heuvel en de heer Herman Lauwers strekt ertoe om 3° te vervangen door wat volgt :

“3° levensloopbaan : het volledige traject dat een individuele natuurlijke persoon kan doorlopen gedurende zijn leven en waarbij de verschillende rollen zoals die van ondermeer kind, student, burger, werknemer, vrijetijdsmens, echtgeno(o)t(e), gezinsverzorger, ouder of gepensioneerde, afwisselend aan bod kunnen komen ;” (Am. Nr. 4, Stuk 1229/3).

Mevrouw Ria Van Den Heuvel licht toe dat deze definitie wordt vervolledigd, om te benadrukken dat men gedurende zijn leven verschillende rollen kan vervullen. Minister Vogels voegt eraan toe dat de nieuwe notie levensloopbaan moet aangeven dat het doel niet te beperken is tot toeleiding naar de arbeidsmarkt.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen merkt op dat de term “levensloopbaan” verder niet voorkomt in de tekst, wel de term “loopbaanoriëntering”. Mevrouw Sonja Becq, die het nut van het begrip inziet, sluit zich hierbij aan. De minister antwoordt dat de term in artikel 14 voorkomt. De heer André Denys meent dat de term “levensloopbaan” misschien wel misleidend is. Men zou de indruk kunnen wekken dat de nieuwkomer levenslang wordt opgevolgd, wat niet het geval is. Mevrouw Ria Van Den Heuvel benadrukt dat het de bedoeling is erop te wijzen dat het niet alleen gaat om oriëntatie naar de arbeidsmarkt. Niet iedereen moet op elk moment in zijn leven naar de arbeidsmarkt toegeleid worden. Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen is van oordeel dat het begrip levensloopbaan veel ruimer is dan het huidige aanbod. Bovendien is de definiëring van inburgering – volwaardige participatie in de samenleving – ruimer dan de invulling in het ontwerpdecreet dat alleen over loopbaan gaat.

De heren Kris Van Dijck, Jan Loones en Chris Vandebroek hebben een amendement ingediend om aan 3° de volgende zin toe te voegen : “Het moet erop gericht zijn hem in staat te stellen als bewuste

burger te leven in de Vlaamse maatschappij.” (Am. Nr. 5, Stuk 1229/1).

Volgens de indieners moet het inburgeringstraject zich begeven op alle domeinen van het leven, waaronder drie perspectieven belangrijk en gelijkwaardig zijn : namelijk sociaal, educatief en professioneel.

De heren André Denys en Chokri Mahassine, mevrouw Ria Van Den Heuvel en de heer Herman Lauwers hebben een amendement ingediend om een 3°bis in te voegen, die luidt als volgt : “3° bis inburgeringstraject : het traject, bedoeld in artikel 4 ;” (Am. Nr. 6, Stuk 1229/3).

Mevrouw Ria Van Den Heuvel licht toe dat het inburgeringstraject hier expliciet wordt omschreven omwille van legistische redenen.

Artikel 2, 4°

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen wijst erop dat in andere sectoren andere omschrijvingen van trajectbegeleiding gehanteerd worden. Men kan beter ofwel de omschrijving hier weglaten ofwel aansluiten bij bestaande omschrijvingen. Spreker citeert een omschrijving van trajectbegeleiding die gehanteerd wordt door het Integratiecentrum West-Vlaanderen dat een woordenlijst uitgewerkt heeft : “individueel proces van begeleiding (...) een volledig traject bestaat uit : werving, intake, administratieve en psycho-sociale begeleiding, educatief traject, trajectopvolging, eventuele overdracht naar VDAB en zelfredzaamheid. Dit past volgens spreker beter bij dit ontwerpdecreet. Door nog eens een andere omschrijving te hanteren, draagt men verder bij tot de verwarring.

De minister antwoordt dat de door het lid voorgestelde omschrijving pas echt verschilt met de omschrijvingen die de VDAB en de gehandicaptensector hanteren, omdat trajectbegeleiding in het voorstel van het lid zeer specifiek wordt ingevuld. De omschrijving is in het ontwerpdecreet doelbewust algemeen gelaten. Het omvat de twee essentiële elementen van trajectbegeleiding : individueel en op maat. Deze omschrijving zou beter door anderen worden overgenomen.

Mevrouw Sonja Becq is van oordeel dat de omschrijving van trajectbegeleiding in het ontwerpdecreet meer overeenstemt met wat de minister bedoelt met levensloopbaan.

De heren André Denys en Chokri Mahassine, mevrouw Ria Van Den Heuvel en de heer Herman Lauwers hebben een amendement ingediend om in 4°, op de laatste regel, de woorden “, bedoeld in artikel 4” te schrappen (Am. Nr. 7, Stuk 1229/3).

De heer Chokri Mahassine verduidelijkt dat het hier een technische correctie betreft.

De heren André Denys en Chokri Mahassine, mevrouw Ria Van Den Heuvel en de heer Herman Lauwers hebben een amendement ingediend om een 4°bis, 4°ter en 4°quater in te voegen, die luiden als volgt :

“4°bis meerderjarige persoon van de doelgroep : een natuurlijke persoon als bedoeld in artikel 3, § 1 ;

4°ter minderjarige anderstalige nieuwkomer : een natuurlijke persoon als bedoeld in artikel 3, § 5 ;

4°quater onthaalbureau : een bureau als bedoeld in artikel 6 of artikel 7, § 2 ;” (Am. Nr. 8, Stuk 1229/3).

De heer Herman Lauwers stelt dat deze aanpassingen omwille van legistische redenen worden voorgesteld.

Artikel 2, 5°

De heren Kris Van Dijck, Jan Loones en Chris Vandembroeke hebben een amendement ingediend om 5°, te vervangen door wat volgt :

“5° inburgeringscontract : een overeenkomst tussen de persoon van de doelgroep en het onthaalbureau waar hij is ingeschreven waarbij beide partijen engagementen aangaan met betrekking tot het respectievelijk volgen en aanbieden van een onthaalonderzoek en/of een primair en/of secundair inburgeringstraject, op maat van de persoon van de doelgroep. De Vlaamse regering bepaalt de modaliteiten van het inburgeringscontract ;” (Am. Nr. 9, Stuk 1229/3).

Volgens de indieners moet het onthaalonderzoek mee opgenomen worden. Ze leggen er wel de nadruk op dat de drie fasen, onthaalonderzoek, en/of een primair en/of een secundair traject onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn. ‘Op maat’ is een be-

langrijke toevoeging, om de individuele verschillen tussen de nieuwkomers op te vangen.

Een amendement van de heren André Denys en Chokri Mahassine, mevrouw Ria Van Den Heuvel en de heer Herman Lauwers strekt ertoe 5° te vervangen door wat volgt :

“5° inburgeringscontract : een overeenkomst tussen de meerderjarige persoon van de doelgroep en het onthaalbureau waarbij beide partijen verbintenissen aangaan met betrekking tot het inburgeringstraject ;” (Am. Nr. 10, Stuk 1229/3).

De heer André Denys stelt dat in het ontwerp van decreet wordt bepaald dat het inburgeringscontract een overeenkomst is tussen de persoon van de doelgroep en de gemeente waar hij is ingeschreven. Omdat men evenwel een regisseursrol wil toekennen aan de onthaalbureaus, is het beter dat de overeenkomst wordt afgesloten tussen de persoon van de doelgroep en het onthaalbureau waar hij is ingeschreven. Ook de uitvoering en opvolging van het contract wordt aan het onthaalbureau toegewezen.

De heer Eric Van Rompuy vraagt wat het juridisch statuut is van de onthaalbureaus. De onthaalbureaus krijgen in de amendementen van de meerderheidsfracties een sleutelrol toebedeeld, maar ze worden nergens gedefinieerd. Zijn het VZW's ? Wie zijn de verantwoordelijken van een onthaalbureau ?

Mevrouw Ria Van Den Heuvel antwoordt dat in artikel 6, § 2, wordt bepaald dat het statuut van de onthaalbureaus bij besluit van de Vlaamse regering verder zal worden uitgewerkt.

De minister verduidelijkt dat het meestal om een VZW-statuut zal gaan. Dit is ook nu reeds het geval. In Antwerpen en Gent vervult een stedelijke dienst de rol van onthaalbureau. Beide mogelijkheden worden nog opengelaten. Wel moet er een minimale schaalgrootte zijn om de onthaaltrajecten goed te kunnen organiseren. In de meeste gemeenten zijn er te weinig nieuwkomers om een eigen onthaalbureau op te richten. Verschillende gemeenten zullen dan ook een beroep doen op een gemeenteoverschrijdend onthaalbureau. Het statuut van dat gemeenteoverschrijdend initiatief zal bij besluit van de Vlaamse regering worden vastgelegd, met dien verstande dat de band met de gemeente behouden moet blijven. Concreet kan dit bijvoorbeeld betekenen dat de VZW verplicht is om in haar algemene vergadering alle deelnemen-

de gemeenten op te nemen. Er werd ook een tijdje gedacht aan een intercommunaal samenwerkingsverband, maar dat brengt statuten en ambtenarenverplichtingen met zich mee. Er is hier al grondig over nagedacht, maar dit zal in besluiten verder worden uitgewerkt.

In de tekst van het ontwerpdecreet stond de gemeente te veel centraal. Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen stelt vast dat het amendement de lokale overheid nu volledig weglaat. Het lid vraagt zich af of nu niet overdreven wordt in de andere richting, wetende dat momenteel een derde van alle trajecten wordt betaald door de gemeenten. Als er een contract gesloten wordt, is het wenselijk ook de gemeenten hun rol te laten spelen. Als de huidige trajecten nu slagen is dat ook door de bijdrage van de gemeenten, zegt het lid.

De minister herhaalt dat het aandeel van de gemeenten in de financiering afgebouwd wordt. Volgens het ontwerpdecreet wordt de Vlaamse Gemeenschap financieel verantwoordelijk gesteld. De gemeenten blijven op twee manieren betrokken. Vooreerst brengen ze de nieuwkomers op de hoogte van rechten en plichten en verwijzen hen door naar het onthaalbureau. De gemeente wordt ook gevat door het onthaalbureau als de nieuwkomer zich binnen drie maanden niet heeft aangemeld. De gemeente werkt dus samen met het onthaalbureau. Voor het inburgeringscontract wordt de parallel getrokken met Onderwijs : het is de onderwijsinstelling die een contract aangaat met de leerling, een pakket aanbiedt en een attest aflevert. Die instelling die gefinancierd wordt door de Vlaamse overheid, moet ook verantwoording afleggen bij de Vlaamse overheid.

De heer André Denys zegt dat in deze de suggestie werd gevolgd van CD&V. De eigenlijke discussie over de rol van de gemeenten hoort bij een ander artikel thuis. Mevrouw Ria Van Den Heuvel verwijst enerzijds naar artikel 6, § 2, waar uitdrukkelijk de wijze van erkenning en subsidiëring van de onthaalbureaus werd ingeschreven en anderzijds naar het amendement op dat artikel waarin tegelijkertijd gegarandeerd wordt dat de gemeenten betrokken worden bij de oprichting van de onthaalbureaus.

Een amendement van de heren André Denys en Chokri Mahassine, mevrouw Ria Van Den Heuvel en de heer Herman Lauwers strekt ertoe een 5°bis in te voegen, dat luidt als volgt : “5°bis vormings-

programma : het programma, bedoeld in artikel 14 ;” (Am. Nr. 11, Stuk 1229/3).

Mevrouw Ria Van Den Heuvel licht toe dat het onthaalbureau een belangrijke partner is bij het afsluiten van het inburgeringscontract en als zodanig beter expliciet wordt vermeld. Het onthaalbureau bepaalt het vormingsprogramma in samenspraak met de betrokkene. De gemeente speelt daarin geen rol.

Artikel 2, 6°

Een amendement van de heren André Denys en Chokri Mahassine, mevrouw Ria Van Den Heuvel en de heer Herman Lauwers strekt ertoe 6° te vervangen door wat volgt :

“6° attest van inburgering : een attest, opgemaakt door het onthaalbureau, waarin bevestigd wordt dat de houder ervan het vormingsprogramma, zoals bepaald in het inburgeringscontract, regelmatig gevolgd heeft, ofwel vrijgesteld is van het vormingsprogramma.” (Am. Nr. 12, Stuk 1229/3).

Mevrouw Ria Van Den Heuvel verduidelijkt dat het attest beter wordt afgeleverd door het onthaalbureau, dan door de gemeente, dit omdat het onthaalbureau een beter zicht heeft op het vormingsprogramma dan de gemeente. Er wordt ook expliciet vermeld dat er sprake kan zijn van een vrijstelling om een vormingsprogramma te volgen.

De heer Eric Van Rompuy vraagt wie er kan worden vrijgesteld van het volgen van een vormingsprogramma. Mevrouw Ria Van Den Heuvel antwoordt dat artikel 13 terzake meer duidelijkheid biedt.

De heren Kris Van Dijk, Jan Loones en Chris Vandebroeke hebben een amendement ingediend om 6° te vervangen door wat volgt :

“6° attest van inburgering : attest geregistreerd door de gemeente en opgemaakt door het onthaalbureau, waar de persoon van de doelgroep verblijft en waarin vermeld wordt dat betrokkene het inburgeringstraject met succes gevolgd heeft, dus de eindtermen bereikt heeft. De Vlaamse regering bepaalt de modaliteiten van het attest.” (Am. Nr. 13, 1229/3).

Volgens de indieners moet de gemeente zich beperken tot registratie, op de dienst ‘vreemdelingen-zaken’. Het is daarentegen aan het onthaalbureau om te oordelen en te beoordelen.

Artikel 2, 7° (nieuw)

De heren Kris Van Dijck, Jan Loones en Chris Vandebroeke hebben een amendement ingediend om een 7° toe te voegen, die luidt als volgt :

“7° eindtermen : score in een testbatterij die aantoonst in welke mate de betrokken nieuwkomer over voldoende mogelijkheden beschikt om zelfstandig te functioneren binnen de samenleving. De Vlaamse regering bepaalt de inhoud van de testbatterij en creëert de nodige logistieke ondersteuning zodat de verantwoordelijken deze testen op een objectieve en correcte manier kunnen uitvoeren.” (Am. Nr. 14, 1229/3).

Volgens de indieners moeten de minimumdoelstellingen worden vastgelegd om willekeur uit te schakelen.

Het amendement nr. 1 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 6.

Het amendement nr. 2 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 6.

Het amendement nr. 3 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Het amendement nr. 4 wordt aangenomen met 11 stemmen tegen 3.

Het amendement nr. 5 wordt verworpen met 11 stemmen tegen 3.

Het amendement nr. 6 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 6.

Het amendement nr. 7 wordt aangenomen met 11 stemmen tegen 3.

Het amendement nr. 8 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 6.

Het amendement nr. 9 wordt verworpen met 11 stemmen tegen 3.

Het amendement nr. 10 wordt aangenomen met 11 stemmen tegen 3.

Het amendement nr. 11 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 6.

Het amendement nr. 12 wordt aangenomen met 11 stemmen tegen 3.

Het amendement nr. 13 wordt verworpen met 11 stemmen tegen 3.

Het amendement nr. 14 wordt verworpen met 11 stemmen tegen 3.

Het aldus geamendeerde artikel 2 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

HOOFDSTUK II

Doelgroep en inhoud van het Vlaamse inburgeringsbeleid

Artikel 3

Een amendement van de heren André Denys en Chokri Mahassine, mevrouw Ria Van Den Heuvel en de heer Herman Lauwers strekt ertoe dit artikel te vervangen door wat volgt :

“Artikel 3

§ 1. Met uitzondering van de vreemdeling die hier voor een tijdelijk doel verblijft en van de asielzoeker zolang diens asielaanvraag niet ontvankelijk is verklaard, behoort tot de doelgroep van het Vlaamse inburgeringsbeleid, de vreemdeling die aan de volgende voorwaarden voldoet :

- 1° zich inschrijven in een gemeente van het Nederlandse taalgebied of in een gemeente van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad ;
- 2° de leeftijd van achttien jaar bereikt hebben ;
- 3° zich recent en voor het eerst in een gemeente als bedoeld in 1° ingeschreven hebben.

§ 2. De personen van de doelgroep, bedoeld in § 1, hebben recht op een primair inburgeringstraject als bedoeld in artikel 10.

§ 3. De Vlaamse regering bepaalt nader :

1° de categorieën van personen die hier met een tijdelijk doel verblijven, bedoeld in § 1 ;

2° wat onder "recent en voor het eerst in de gemeente als bedoeld in 1° ingeschreven hebben, bedoeld in § 1, 3°" dient te worden verstaan.

§ 4. De Vlaamse regering kan een lijst opgeven van de in § 1 bedoelde categorieën van personen, daarbij rekening houdend met de regelgeving die ten aanzien van die categorieën van personen van toepassing is, en kan die lijst verder aanpassen.

§ 5. Tot de doelgroep van het Vlaamse inburgeringsbeleid behoort tevens de minderjarige andersstalige nieuwkomer zoals bedoeld in de organieke onderwijsregelgeving terzake, hierna minderjarige anderstalige nieuwkomer genoemd." (Am. Nr. 15, 1229/3).

De heer Chokri Mahassine licht toe dat in dit amendement de doelgroep wordt uitgebreid tot alle nieuwkomers. Ook de doelgroep van de minderjarige nieuwkomers wordt nauwkeuriger omschreven.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen onderstreept dat dit een belangrijk artikel is vanwege de bepaling van de doelgroep en de sanctionering die eraan gekoppeld wordt. Wat wordt bedoeld met "een tijdelijk doel" ? Met "zich recent en het eerst in een gemeente ingeschreven hebben" ? De regering zou lijsten opmaken van categorieën van personen die hier met een tijdelijk doel verblijven. Spreker wenst die lijsten te kennen : wie wordt opgenomen of uitgesloten ? Ook de Raad van State maakte hierover een opmerking. Worden Europese Unie-onderdanen (EU-onderdanen) mee opgenomen ? In bepaalde regelgeving in de welzijnssector werden EU-onderdanen mee opgenomen omdat ze in de praktijk vaak met dezelfde dreiging van achterstand te maken hebben. Wat gebeurt er met de nieuwkomers als er geen of een onvolledig aanbod is ? Hoe wordt de achterstand van nieuwkomers bepaald ? Daarvan hangt immers het al of niet kosteloos aanbieden van een inburgeringstraject af. Ten slotte wil het lid weten naar welke internationale verdragsrechtelijke bepalingen verwezen wordt.

De minister zegt dat de antwoorden op deze vragen deel uitmaken van de uitvoeringsbesluiten. Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen repliceert dat ook de Raad van State meer uitleg hieromtrent vraagt. De heer Herman Lauwers beaamt dit, maar dit betekent niet dat dit alles in een decreet moet worden vastgelegd. Minister Mieke Vogels is van oordeel dat een permanente evaluatie noodzakelijk zal zijn ; een strikte omschrijving in het ontwerpdecreet zal niet alle euvels kunnen voorkomen. De minister kan een begin van antwoord geven zonder nu al volledig te kunnen zijn.

Met verblijf voor tijdelijk doel worden bijvoorbeeld studenten, au pairs bedoeld, zegt de minister. Zij behoren niet tot de doelgroep. De arbeidsmigranten met een arbeidskaart behoren er wel toe. Wat de zgn. lijsten betreft, gaat het om bepaalde groepen die niet verplicht kunnen worden tot inburgering, zoals daar zijn : EU-onderdanen, diplomaten, personen die door bilaterale overeenkomsten gevat zijn die een verplichting uitsluiten. De minister kan momenteel nog geen exhaustieve lijst geven. Pas nu dat duidelijk is dat het parlement de verplichting wil invoeren, kan de minister met de precieze invulling van het ontwerpdecreet starten. Ze is bereid over de uitvoeringsbesluiten te communiceren met de commissie.

De heer Sven Gatz vraagt of EU-onderdanen op vrijwillige basis een inburgeringstraject kunnen volgen, tenminste in de veronderstelling dat er voldoende aanbod is. Ook mevrouw Riet Van Cleuvenbergen wil weten of personen die krachtens internationale verdragen niet verplicht zijn om een inburgeringstraject te volgen, het recht hebben om toch nog een inburgeringstraject te volgen. Eigenlijk wordt bepaald dat iedere vreemdeling die hier langere tijd verblijft, het recht heeft een inburgeringstraject te volgen, zegt de minister. Dat recht is kosteloos voor wie achterstandskenmerken vertoont, en niet kosteloos voor wie zich in een betere sociaal-economische situatie bevindt. Een volgende stap is de verplichting. Wie kan verplicht worden tot het volgen van een inburgeringstraject ? De achtergestelde EU-onderdanen niet, een welgestelde Japanner wel. De ervaring leert echter dat nieuwkomers met achterstandskenmerken geneigd zijn om in te gaan op het aanbod om een inburgeringstraject te volgen.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen meent dat het maatschappelijk van groot belang is dat iedereen verplicht zou kunnen worden, zeker met het oog op de uitbreiding van de Europese Unie naar Oost-Europese landen. Een verplichting zou in zekere zin wel mogelijk zijn door van iedere hier wo-

nende volwassene bepaalde capaciteiten, zoals het spreken van de Nederlandse taal, te eisen. Men kan dit vergelijken met de eindtermen in het onderwijs. Mevrouw Patricia Ceysens merkt op dat dan ook heel wat Vlamingen onder die verplichting zouden vallen. De heer André Denys stemt in met het voorstel van de minister om de uitvoeringsbesluiten in de commissie te bespreken.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen wijst op het advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) dat enkel het niet kennen van de Nederlandse taal als achterstandskenmerk naar voren schuift, en niet het feit dat men bv. handenarbeid verricht. Worden de sociaal-economische situatie of het opleidingsniveau meegenomen? De minister verwijst naar het amendement van de meerderheid bij artikel 4.

De heren Kris Van Dijck, Jan Loones en Chris Vandebroeke hebben een amendement ingediend om in § 2, eerste lid, de inleidende zin te vervangen door wat volgt: "Tot de doelgroep van het Vlaams inburgeringsbeleid behoren meerderjarige vreemdelingen, onderdaan van een staat buiten de Europese Unie of staatloos, die zich inschrijven in een gemeente van het Nederlandstalig taalgebied of van het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad en die:" (Am. Nr. 16, 1229/3).

De heren Kris Van Dijck, Jan Loones en Chris Vandebroeke hebben een amendement ingediend om paragrafen 3 en 4 te schrappen (Am. Nr. 17, 1229/3).

Het amendement nr. 15, dat ertoe strekt artikel 3 te vervangen, wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 6. Hiermee wordt artikel 3 vervangen.

De commissie besluit een technische correctie door te voeren: in amendement nr. 15 wordt in § 2 "artikel 10" vervangen door "artikel 11".

Door de aanneming van amendement nr. 15 is amendement nr. 16 zonder voorwerp geworden.

Door de aanneming van amendement nr. 15 is amendement nr. 17 zonder voorwerp geworden.

Artikel 4

Een amendement van de heren André Denys en Chokri Mahassine, mevrouw Ria Van Den Heuvel en de heer Herman Lauwers strekt ertoe in § 1, op de laatste regel, na de woorden "personen van de

doelgroep" de woorden " , bedoeld in artikel 3, § 1 en § 5," in te voegen. (Am. Nr. 18, 1229/3).

De heer Herman Lauwers licht toe dat vermits de doelgroep werd uitgebreid, ook de verwijzingen naar de doelgroep moeten worden aangepast.

De heren Kris Van Dijck, Jan Loones en Chris Vandebroeke hebben een amendement ingediend om in § 1, op de laatste regel, het woord "aangeboden" te vervangen door het woord "opgelegd" (Am. Nr. 19, 1229/3).

Volgens de indieners is de verplichting van de inburgering fundamenteel. Voor nieuwkomers is het essentieel dat ze zich kunnen inschakelen in onze publieke cultuur. De inburgering is de aanzet voor gelijke kansen. Zonder inburgering is het onmogelijk om voor iedereen gelijke kansen te garanderen. Deze verplichting ligt enigszins in het verlengde van de bij ons bestaande leerplicht. De indieners willen enerzijds genereus zijn door het uitbouwen van een volledig inburgeringsnetwerk maar zijn anderzijds ook even dwingend.

De heren Kris Van Dijck, Jan Loones en Chris Vandebroeke hebben een amendement ingediend om in § 2 het eerste lid te vervangen door wat volgt: "Het inburgeringstraject bestaat uit een onthaalonderzoek, een primair traject en een secundair traject, elk gevolgd door een evaluatie." (Am. Nr. 20, 1229/3).

Volgens de indieners is een evaluatie onontbeerlijk om te weten waar men staat, om te sturen en een traject op maat aan te bieden. Zonder evaluatie is men vrijblijvend bezig.

De heren Kris Van Dijck, Jan Loones en Chris Vandebroeke hebben een amendement ingediend om in § 2, na het eerste lid, een nieuw lid in te voegen, dat luidt als volgt: "Door middel van het onthaalonderzoek wordt vastgesteld in welke mate de betrokkene voldoet aan de eindtermen van het inburgeringstraject. Indien hij aan de eindtermen voldoet heeft hij recht op een inburgeringsattest." (Am. Nr. 21, 1229/3).

Volgens de indieners is het onthaalonderzoek 'de' evaluatie, zowel bij de start, als na het primaire en secundaire inburgeringstraject.

De heren Kris Van Dijck, Jan Loones en Chris Vandebroeke hebben een amendement ingediend om in § 2 het tweede lid te vervangen door wat volgt: "Het primaire inburgeringstraject laat de personen van de doelgroep toe te komen tot een grotere

zelfredzaamheid. Onder zelfredzaamheid wordt begrepen dat deze personen in staat zijn deel te nemen aan ons maatschappelijk leven en actief hun levensloopbaan uit te bouwen en hiertoe voldoende de Nederlandse taal beheersen." (Am. Nr. 22, 1229/3).

Volgens de indieners is kunnen participeren aan onze publieke cultuur de rode draad in een efficiënt en doelgericht inburgeringsbeleid.

De heren André Denys en Chokri Mahassine, mevrouw Ria Van Den Heuvel en de heer Herman Lauwers hebben een amendement ingediend om in § 2, derde lid, de laatste zin te schrappen (Am. Nr. 23, 1229/3).

De heer André Denys verklaart dat deze zin geen meerwaarde heeft in dit artikel, aangezien dit verder in het ontwerpdecreet uitvoerig geregeld wordt.

Een amendement van de heren André Denys en Chokri Mahassine, mevrouw Ria Van Den Heuvel en de heer Herman Lauwers strekt ertoe om een § 3 toe te voegen, die luidt als volgt :

"§ 3. De Vlaamse regering kan een vergoeding bepalen die de meerderjarige persoon van de doelgroep en of derden moeten betalen voor het volgen van een inburgeringstraject. In dat geval bepaalt de Vlaamse regering het bedrag van de vergoeding, de modaliteiten ervan, evenals de procedure voor de vaststelling en inning.

In afwijking van het eerste lid wordt aan een meerderjarige persoon van de doelgroep, die achterstandskenmerken vertoont die kunnen leiden tot permanente kansarmoede omdat hij/zij de Nederlandse taal niet kent en vanwege zijn/haar zwakke sociaal-economische positie, al dan niet versterkt door een lage scholingsgraad, kosteloos een primair inburgeringstraject aangeboden." (Am. Nr. 24, 1229/3).

Mevrouw Ria Van Den Heuvel verduidelijkt dat de indieners via dit amendement aan het ontwerp willen toevoegen dat de regering kan bepalen welke vergoeding moet worden betaald voor het volgen van een inburgeringstraject. Bedoeling is dat elke nieuwkomer verplicht wordt om een onthaaltraject te volgen. Zij die geen achterstandskenmerken vertonen, moeten wel een vergoeding betalen voor het volgen van het traject.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen en de heer Kris Van Dijck vragen of achterstandskenmerken wor-

den opgevat als kenmerken die kunnen leiden tot permanente kansarmoede omdat de nieuwkomer de Nederlandse taal niet kent én vanwege zijn/haar zwakke sociaal-economische positie én vanwege een lage scholingsgraad. Moet het gaan om een combinatie van deze drie kenmerken, of is het voldoende dat men aan één kenmerk beantwoordt? Mevrouw Ria Van Den Heuvel antwoordt dat er een combinatie aanwezig moet zijn van gebrekkige kennis van het Nederlands én een zwakke sociaal-economische positie.

De minister citeert het amendement : "achterstandskenmerken die kunnen leiden tot permanente kansarmoede omdat hij/zij de Nederlandse taal niet kent en vanwege zijn/haar zwakke sociaal-economische positie, al dan niet versterkt door een lage scholingsgraad".

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen vraagt zich af in welke mate het onderscheid tussen het primaire en secundaire traject behouden moet blijven. Als het doel van inburgering volwaardige participatie is, die beloond wordt met een attest na het primaire traject, dan zit men fundamenteel fout. Met 120 à 180 uren Nederlands in het primaire traject is de nieuwkomer immers niet in staat volwaardig te participeren. Ten tweede beschouwt iedereen het secundaire traject als zijnde ruimer dan alleen werkgelegenheid. De SERV zegt over het inwerkingsdecreet dat het overbodig is. Als men overigens volledig wil zijn, dan zou ook een 'incultuurdecreet' nodig zijn, een 'inonderwijsdecreet' enz. In dit ontwerpdecreet wordt immers – wat het secundaire traject betreft – eenzijdig de nadruk gelegd op werkgelegenheid. Een primair en secundair traject zullen heel vaak parallel lopen. Als men van een traject op maat wil spreken, dan is het in het voordeel van de nieuwkomer dat het primaire en het secundaire traject tegelijkertijd aangeboden worden.

De minister wijst erop dat de reden van vroegtijdig afhaken door nieuwkomers in Nederland net het grote pakket Nederlands als tweede taal is in het primaire traject. 600 uren NT2 zijn allesbehalve op maat van de nieuwkomer, want als hij /zij ondertussen werk vindt, haakt hij/zij af. Daarom is het beter het primaire traject te beperken en dan op maat verder werken in functie van de positie waarin de nieuwkomer zich dan bevindt, bv. via Nederlands op de werkvloer. 'Op maat' betekent dat sommigen snel kunnen overstappen naar het secundaire traject. Het Vlaamse voorstel is in die zin soepeler dan het Nederlandse model.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen werpt op dat het voor CD&V niet uitsluitend gaat om de 600 uren NT2 in het primaire traject. CD&V pleit wél voor één traject waarin soepeler overgangen en combinaties mogelijk zijn.

Het amendement nr. 18 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 6.

Het amendement nr. 19 wordt verworpen met 11 stemmen tegen 3. De amendementen nrs. 20, 21 en 22 worden met dezelfde stemuitslag verworpen.

Het amendement nr. 23 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 6.

Het amendement nr. 24 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Het aldus geamendeerde artikel 4 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 6.

HOOFDSTUK III

De organisatie van het inburgeringsbeleid

Artikel 5

De heren André Denys en Chokri Mahassine, mevrouw Ria Van Den Heuvel en de heer Herman Lauwers hebben een amendement ingediend om dit artikel te vervangen door wat volgt :

“Artikel 5

§ 1. Behoudens andersluidende internationaalrechtelijke bepalingen zijn de meerderjarige personen van de doelgroep, met uitzondering van degenen die zich in een gemeente van het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad inschrijven, verplicht :

- 1° zich bij het onthaalbureau aan te melden tijdens de termijn van drie maanden na inschrijving in de gemeente ;
- 2° bovendien regelmatig deel te nemen aan het vormingsprogramma, bedoeld in artikel 14, § 1.

§ 2. De Vlaamse regering kan een lijst opmaken met categorieën van personen die niet kunnen verplicht worden aan inburgering deel te nemen,

omdat internationaalrechtelijke bepalingen dit verhinderen.

§ 3. De Vlaamse regering bepaalt de categorieën van personen aan wie vrijstelling van de verplichting bedoeld in § 1 wordt toegestaan en de voorwaarden waaronder die vrijstelling wordt verleend." (Am. Nr. 25, 1229/3).

De heer Chokri Mahasinne verduidelijkt dat in dit artikel de verplichting wordt ingeschreven om zich bij een onthaalbureau in te schrijven en regelmatig deel te nemen aan een vormingsprogramma. Bovendien wordt bepaald dat de Vlaamse regering een lijst kan opstellen van de categorieën van personen die niet kunnen verplicht worden om aan de inburgering deel te nemen. Het kan daarbij bijvoorbeeld gaan om personen met een psychische of fysieke handicap of ouderen.

De heer Kris Van Dijk merkt op dat als er trajecten op maat worden aangeboden, er ook rekening kan worden gehouden met nieuwkomers met een handicap. De spreker kan zich voorstellen dat bepaalde nieuwkomers moeten kunnen worden vrijgesteld van het volgen van een inburgeringstraject, maar toch pleit hij terzake voor voorzichtigheid.

De heer Chokri Mahassine verduidelijkt dat het de bedoeling is om heel nauwkeurig te omschrijven voor wie de verplichting niet geldt, bijvoorbeeld voor mensen die zich omwille van een handicap of een zware ziekte absoluut niet naar de plaats waar het vormingsprogramma wordt gegeven, kunnen begeven.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen wijst erop dat er enerzijds de verplichting is voor de nieuwkomer om een traject te volgen, maar anderzijds ook de verplichting van de overheid om voor een voldoende aanbod te zorgen. De spreker merkt voorts op dat een nieuwkomer die tot een van de uitzonderingsgroepen behoort, geen traject op maat kan op eisen.

De spreker betreurt dat er geen verplichting komt voor nieuwkomers in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad. Ze beseft wel dat het juridisch gezien heel moeilijk is om ook voor Brussel-Hoofdstad een verplichting op te leggen. De heer Eric Van Rompuy vraagt zich af of er zich wel veel nieuwkomers zullen aanmelden in Brussel om een inburgeringstraject te volgen, als er daar geen verplichting geldt. Bovendien kan diegene die wel aan een traject begint, en dat niet nauwgezet volgt, een sanctie oplopen. De minister verduidelijkt dat de verplichting en de sanctie aan elkaar gekoppeld zijn. In

Brussel zijn er geen sancties van toepassing, vermits daar ook geen verplichting geldt.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen vraagt een officiële lijst van personen die wegens internationaalrechtelijke bepalingen niet verplicht kunnen worden om een inburgeringstraject te volgen. Er bestaat hier nog geen duidelijkheid over, terwijl de Raad van State in haar advies stelt dat het de decreetgever toekomt om in het decreet zelf te bepalen op wie het decreet van toepassing is. De spreker heeft begrepen dat de inburgering niet kan opgelegd worden aan nieuwkomers uit landen waarmee een tewerkstellingsakkoord of een associatieverdrag mee is afgesloten. Dit kunnen zowel Vlaamse, Belgische, of EU-verdragen zijn. De spreker heeft een hele reeks dergelijke verdragen gevonden, waardoor de verplichting niet zou kunnen worden opgelegd aan nieuwkomers uit onder meer Marokko, Tunesië, Turkije, Algerije, ex-Joegoslavië, Egypte, Israël en Jordanië. Dit zijn nochtans grote groepen nieuwkomers die in het kader van gezinshereniging naar hier komen. Bedoeling was een verplichting in het decreet in te schrijven om de nieuwkomers extra te stimuleren om een traject te volgen. Is het decreet op al deze groepen nieuwkomers dan niet van toepassing? Op wie is het decreet dan nog wel van toepassing? Als het decreet niet van toepassing is op deze nieuwkomers, kunnen de Vlaamse inburgeringsmiddelen dan niet voor deze nieuwkomers worden ingezet? Moeten trajecten voor deze nieuwkomers door de gemeenten worden gefinancierd?

De minister antwoordt dat het decreet van toepassing is op alle nieuwkomers. De verplichting geldt evenwel niet voor EU-burgers en evenmin voor personen die gevat zijn door bilaterale verdragen geënt op het vrij verkeer van goederen en personen. Op dit ogenblik wordt het uitvoeringsbesluit voorbereid dat bepaalt voor welke groepen nieuwkomers de verplichting niet van toepassing is. Bedoeling is dat dit besluit tegen april 2003 rond is. Dit uitvoeringsbesluit kan eventueel in deze commissie worden besproken.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen merkt op dat er voor een verplichting werd geopteerd om de instap van de nieuwkomers te garanderen. Als de verplichting op zo veel nieuwkomers niet van toepassing is, zal het decreet een lege doos zijn. Voorts merkt de spreker op dat het parlement een decreet zal goedkeuren zonder te weten op welke doelgroep het van toepassing is, vermits er pas tegen april duidelijkheid zal zijn over het uitvoeringsbesluit. Deze onduidelijkheid geldt niet alleen voor de meerderjarige, maar ook voor de minderjarige

nieuwkomers. Er is lang gediscussieerd over het al dan niet inschrijven van een verplichting, maar nu blijkt dat de verplichting op tal van nieuwkomers niet van toepassing zal zijn. De spreker betreurt dit, omdat een verplichting een sterke stimulans is om een inburgeringstraject te volgen.

De minister antwoordt dat de nieuwkomers voor wie er geen verplichting zal gelden, vermoedelijk toch massaal in een inburgeringstraject zullen instappen, omdat dit hun kansen op integratie verhoogt. Zo kunnen zij gemakkelijker een secundair traject volgen, wanneer zij ook een primair traject hebben gevolgd. De deelname van deze nieuwkomers aan de inburgeringstrajecten zal wel zorgvuldig moeten worden opgevolgd. Voorts stelt de minister dat het advies van de Raad van State niet wordt gevolgd, omdat bilaterale verdragen regelmatig worden gewijzigd, waardoor het decreet snel achterhaald zou zijn als expliciet zou worden vermeld voor wie de verplichting niet geldt.

De heren Kris Van Dijck, Jan Loones en Chris Vandembroeke hebben een amendement ingediend om een tweede lid toe te voegen, dat luidt als volgt: "In het kader van het 'kerntakendebat' kan de gemeente deze bevoegdheid, geheel of gedeeltelijk, overdragen aan het OCMW." (Am. Nr. 26, 1229/3).

Volgens de indieners is het OCMW, in tegenstelling tot de gemeente, 'de' instelling bij uitstek om het inburgeringsbeleid op te volgen. Zij spreken over 'gemeente' ook daar waar de term 'OCMW' kan gebruikt worden.

Het amendement nr. 25, ter vervanging van artikel 5, wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 6. Hiermee wordt artikel 5 vervangen.

Door de aanneming van amendement nr. 25 wordt amendement nr. 26 zonder voorwerp.

Artikel 6

De heren André Denys en Chokri Mahassine, mevrouw Ria Van Den Heuvel en de heer Herman Lauwers hebben een amendement ingediend om dit artikel te vervangen door wat volgt:

"Artikel 6

§ 1. Het inburgeringsbeleid in het primaire traject wordt georganiseerd via een onthaalbureau.

§ 2. De onthaalbureaus worden erkend en gesubsidieerd door de Vlaamse regering op basis van de door haar opgestelde programmatie en binnen de beschikbare begrotingskredieten. Hierbij wordt gegarandeerd dat alle gemeenten van het Vlaamse Gewest betrokken worden bij de organisatie en de werking van een onthaalbureau. De Vlaamse regering bepaalt de verdere voorwaarden en procedures voor erkenning en subsidiëring van de onthaalbureaus en de betrokkenheid van de gemeenten. De Vlaamse regering bepaalt de verdere voorwaarden en procedure voor intrekking van de erkenning, waarbij voorzien wordt in de mogelijkheid om beroep aan te tekenen." (Am. Nr. 27, 1229/3).

De heer Herman Lauwers verduidelijkt dat deze aanpassing inhoudt dat het inburgeringsbeleid in het primaire traject niet langer door de gemeenten, maar wel door de onthaalbureaus wordt georganiseerd. De Vlaamse regering zal er wel voor zorgen dat de gemeenten bij de onthaalbureaus worden betrokken (zie ook toelichting Am. Nr. 10)

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen merkt op dat de verantwoordelijkheid voor het Vlaamse inburgeringsbeleid ligt bij de Vlaamse regering. Het lid vraagt waarom de provincies weggelaten worden ondanks de huidige realiteit. De minister antwoordt dat de gemeenten en de Vlaamse overheid de partners zijn in het hele inburgeringsbeleid. Het oorspronkelijke ontwerpdecreet bepaalt dat elke gemeente een onthaalbureau moest oprichten, dat een intercommunaal onthaalbureau kon zijn. Omdat een minimaal aantal nieuwkomers per onthaalbureau noodzakelijk is voor de goede werking en om het hele Vlaamse grondgebied te dekken, was er sprake van een soort faciliterende rol voor de provincies, nl. de gemeenten samenbrengen. Door de rol van de gemeenten duidelijker te maken, wordt hier voorgesteld dat de Vlaamse regering ervoor zorgt dat alle gemeenten betrokken zijn. Niets belet dat de provincies initiatieven nemen om de gemeenten rond de tafel te brengen. Dat betekent niet dat de provincies moeten worden ingeschreven als een wezenlijke partner in het inburgeringsbeleid.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen vraagt welke juridische omschrijving gehanteerd wordt voor 'onthaalbureau'. Elk onthaalbureau heeft nu zijn eigenheid. Hoe zal dat in de toekomst zijn? Aan de onthaalbureaus zullen een bepaald aantal trajecten toegewezen worden. Op basis van welke parameters zal dat gebeuren? Op welke basis worden de middelen toegekend? De onthaalbureaus moeten samenwerken met de reguliere aanbesteders. Welke vorm zal die samenwerking aan-

nemen? Worden daarvoor richtlijnen opgesteld? Wat gebeurt er als er geen evenwicht is tussen het aantal nieuwkomers en het aantal toegewezen trajecten? Hoe moeten onthaalbureaus selecteren?

De heer André Denys onderstreept het belang van artikel 6. Erkenning en subsidiëring van de onthaalbureaus zullen bij uitvoeringsbesluit geregeld worden. Worden alle besluiten aan de commissie voorgelegd? De minister beaamt dit maar onderstreept dat uiteindelijk de Vlaamse regering verantwoordelijk is voor de uitvoering.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel vindt het niet zinvol dat alle uitvoeringsbesluiten in deze commissie worden besproken. De uitvoeringsbesluiten worden immers gepubliceerd, en zijn bijgevolg voor iedereen beschikbaar. Wel kan het zinvol zijn om enkele besluiten in deze commissie te bekijken, bv. het besluit waarin wordt bepaald welke categorieën nieuwkomers van de verplichting worden uitgesloten.

Mevrouw Sonja Becq vraagt dat zeker de uitvoeringsbesluiten met betrekking tot artikel 6 in deze commissie worden besproken. Dit artikel biedt geen duidelijkheid op de vraag wie het onthaalbureau organiseert. Gaat het om een samenwerkingsverband tussen verschillende gemeenten, een privaatsamenwerking dat desgevallend samenwerkt met de gemeenten, wordt er een bepaalde rechtspersoonlijkheid gevraagd? Wat zijn de vereisten voor de samenstelling van het beheersorgaan van het onthaalbureau?

De spreker is het met de minister eens dat een onthaalbureau een bepaalde schaalgrootte moet hebben. Een onthaalbureau moet een minimum aantal inburgeringstrajecten kunnen aanbieden. Waarom wordt dit niet opgenomen als een criterium voor subsidiëring of programmatie? Bij andere ontwerpen van decreet vraagt de Raad van State steeds dat de regering in het ontwerp zelf duidelijkheid biedt over de criteria voor de subsidiëring en programmatie. De spreker veronderstelt dat de minister al een idee heeft van de criteria die zullen worden gehanteerd. Kan ze hierover wat meer duidelijkheid geven? Kunnen deze criteria niet via amendement in het ontwerp worden opgenomen?

De minister antwoordt dat de Vlaamse regering bij besluit bepaalt welke de voorwaarden voor erkenning en subsidiëring zijn. Een verdere specificering met betrekking tot de subsidie is hier overbodig. Bij de erkenning van de onthaalbureaus zal rekening worden gehouden met de betrokkenheid van de gemeenten van het Vlaamse Gewest en met een

minimale continue instroom van nieuwkomers in het werkingsgebied van het onthaalbureau. Dit wordt niet verder gespecificeerd omdat men zo veel mogelijk wil rekening houden met de samenwerkingsverbanden die momenteel reeds bestaan. Dat zijn enerzijds stedelijke onthaalbureaus die door één stad georganiseerd worden. Daarnaast zijn er VZW's. Deze kunnen voortwerken op voorwaarde dat de participatie van de betrokken gemeenten gegarandeerd wordt. Voor de minister kunnen er ook intercommunale onthaalbureaus komen. Dit werkt wel niet zo soepel omwille van overheidsstatuten en -wetgeving. De VVSG (Vlaamse Vereniging van Steden en Gemeenten) en de VVP (Vereniging van Vlaamse Provincies) steunen de idee om ruimte te laten, zodat hetgeen reeds bestaat, kan worden voortgezet. Zij zien de rol van de Vlaamse overheid vooral op het vlak van het bepalen van erkenningvoorwaarden en de kwaliteitsbewaking.

Mevrouw Sonja Becq wil weten wat er wordt bedoeld met de betrokkenheid van de gemeenten. Betekent dit dat het onthaalbureau met de gemeente afsprekt hoeveel trajecten er worden geleverd, of betekent dit dat de gemeente deel uitmaakt van de raad van bestuur van het onthaalbureau? De minister antwoordt dat de betrokkenheid van de gemeente zeker verder gaat dan afspraken maken over het aantal trajecten. Het gaat er onder meer om dat een onthaalbureau de gemeente garandeert dat er voor elke nieuwkomer een traject wordt opgestart en dat er over het traject wordt teruggekoppeld naar de gemeente. Dit decreet houdt het engagement in van de Vlaamse regering om aan elke nieuwkomer binnen de in dit decreet voorziene termijnen een traject aan te bieden. Een individueel onthaalbureau zal niemand kunnen weigeren.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen vraagt hoe dit past binnen het kerntakendebat dat momenteel wordt gevoerd. De Vlaamse overheid engageert zich in dit ontwerp om het inburgeringsbeleid te organiseren. Het zijn evenwel de gemeenten die de nieuwkomers inschrijven, en die reeds ervaring hebben opgebouwd met bepaalde onthaalbureaus. Mogen de gemeenten kiezen naar welk onthaalbureau ze de nieuwkomers doorverwijzen? Sommige onthaalbureaus zijn bv. gespecialiseerd in nieuwkomers van een bepaalde herkomst.

De minister antwoordt dat er terzake afspraken moeten worden gemaakt tussen de verschillende onthaalbureaus. Het is belangrijk dat elke nieuwkomer zo dicht mogelijk bij zijn woonplaats een traject kan volgen, en in een contacttaal die hij be-

grijpt. Voor een aantal minder frequente contacttaalen kunnen er met bepaalde gespecialiseerde onthaalbureaus afspraken worden gemaakt. Deze afspraken moeten op het terrein worden gemaakt. Voorts wijst de minister erop dat er al heel wat ervaring is opgedaan op het terrein, bv. op het vlak van doorverwijzingen en specialisaties. Belangrijk is dat de uitvoeringsbesluiten zo worden opgesteld dat hetgeen reeds bestaat, kan worden voortgezet.

De heer André Denys waarschuwt voor het werken met verschillende rechtsstructuren: met name stedelijke onthaalbureaus, VZW's en intercommunale onthaalbureaus. Moet men niet komen tot één rechtsstructuur? Een te grote diversiteit kan tot problemen leiden voor de opvolging van de inburgeringstrajecten. De minister stelt de spreker gerust. In de gezondheids- en welzijnssector heeft men ervaring met het werken met verschillende rechtsstructuren. Er zijn daar zowel openbare als private voorzieningen. Er worden daar identieke kwaliteitscriteria en erkenningscriteria opgelegd, ongeacht de rechtsstructuur.

De heer André Denys stelt overtuigd te zijn door het antwoord van de minister. Het is wel belangrijk dat de contracten die met de verschillende onthaalbureaus worden opgemaakt, uniform zijn, bv. qua middelen en werking van het bureau. De spreker vraagt zich af hoe de gebondenheid met de gemeenten op een eenvormige manier voor alle onthaalbureaus in het contract kan worden opgenomen, wanneer er sprake is van verschillende rechtsstructuren. Bij een stedelijk onthaalbureau is de stedelijke gebondenheid bijvoorbeeld veel groter dan bij de andere rechtsstructuren. Ook voor de VZW's moet de gebondenheid van de gemeenten worden verankerd.

De heer Herman Lauwers dacht uit de amendementen van de meerderheidsfracties te hebben begrepen dat er al min of meer duidelijkheid was over de rechtsstructuur van de onthaalbureaus. Er was toch al gezegd dat enkel in Antwerpen en Gent een stedelijk onthaalbureau met de stad als schaalgrootte mogelijk zou zijn, en dat alle andere gemeenten en steden in grotere verbanden zullen moeten samenwerken. Er zouden ongeveer 7 à 8 regio's zijn, waarbinnen een VZW het onthaalbureau zou organiseren. De betrokken gemeenten zouden deel uitmaken van de algemene vergadering van die VZW. Het zou wel niet werkbaar zijn als alle gemeenten vertegenwoordigd zijn in de raad van bestuur van de VZW. Binnen de VZW zouden dan nog een aantal andere partners kunnen worden betrokken, bv. diegenen die momenteel

reeds een onthaalbureau organiseren, de VDAB, enz.

De heer André Denys stelt dat hij niet langer pleit voor de spreiding van de onthaalbureaus volgens de STC-omschrijving (subregionale tewerkstellingscomités). Een zekere schaalgrootte is wel nodig. Een gesprek hierover met de VVSG is aangewezen.

Mevrouw Sonja Becq vraagt of het kwaliteitsdecreet voor de welzijns- en gezondheidsvoorzieningen ook van toepassing zal zijn op de onthaalbureaus. Voorts stelt de spreker dat als het traject verplicht wordt, dit ook impliceert dat het onthaalbureau over voldoende financiële middelen moet beschikken om het traject te kunnen aanbieden.

De minister antwoordt dat de Vlaamse regering zich op 10 januari 2003 over de financiering zal buigen. Essentiële vraag is tegen wanneer er voldoende financiële middelen zijn om aan elke nieuwkomer een traject te kunnen aanbieden. Net zoals scholen in het onderwijs worden gefinancierd op basis van hun aantal leerlingen, zullen de onthaalbureaus per nieuwkomer die zij begeleiden middelen krijgen.

Mevrouw Sonja Becq stelt vast dat er wel een fundamenteel verschil is tussen een financiering per traject of een basisfinanciering die rekening houdt met personeels- en infrastructuurkosten van het onthaalbureau. Dit artikel biedt geen duidelijkheid over de financiering.

De minister antwoordt dat momenteel de onthaalbureaus per traject worden gefinancierd. Daarbij wordt rekening gehouden met personeels-, werkings- en administratieve kosten. Het is mogelijk dat in de uitvoeringsbesluiten in een basisfinanciering wordt voorzien wanneer blijkt dat er geen continue jaarlijkse toestroom aan nieuwkomers is bij de onthaalbureaus. Zo niet, kan de werking van de onthaalbureaus in het gedrang komen.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen wijst erop dat er bij de onthaalbureaus een grote verscheidenheid is : er zijn grote stedelijke onthaalbureaus in Antwerpen en Gent, er zijn onthaalbureaus die in een bepaalde regio een bepaald publiek aantrekken, er zijn onthaalbureaus die zich tot een hele regio richten. Wordt hier rekening mee gehouden in de erkennings- en subsidiëringsvoorwaarden ? De gemeenten financieren momenteel ook twee soorten trajecten : trajecten die beantwoorden aan de voorwaarden bepaald in voorliggend ontwerp van decreet, en trajecten die niet aan deze voorwaarden

voldoen, bv. trajecten voor een andere doelgroep dan deze in het ontwerp bepaald. Worden al deze trajecten door de Vlaamse overheid overgenomen ? Bij de financiering van de trajecten moet men ook rekening houden met verdoken kosten. Zo stellen momenteel sommige gemeenten lokalen ter beschikking van de onthaalbureaus, of worden telefoonrekeningen door de gemeente betaald. Zal ook met deze kosten rekening worden gehouden door de Vlaamse overheid ?

De heer André Denys vindt de opmerkingen van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen heel terecht. Hij pleit voor een grote doorzichtigheid. Enkel de trajecten die aan de voorwaarden van dit ontwerp voldoen, kunnen door de Vlaamse overheid worden gefinancierd.

De minister antwoordt dat de Vlaamse overheid de organisatie van de trajecten voor de in het ontwerp omschreven doelgroep van de gemeenten zal overnemen. De trajecten voor nieuwkomers met achterstandskenmerken zullen volledig door de Vlaamse overheid worden gefinancierd. De gemeenten zullen dan ook zelf geen trajecten meer financieren voor deze doelgroep. Niets belet dat de gemeenten deze middelen heroriënteren naar alfabetisering en taalcursussen voor oudkomers. Het is inderdaad zo dat momenteel een aantal gemeenten de werking van de onthaalbureaus faciliteren. Met de goedkeuring van het ontwerp komt er een schaalvergroting voor de onthaalbureaus. Bedoeling is de werkingskosten in zekere mate mee te verrekenen in de inburgeringskosten. Dit betekent wel niet dat als een onthaalbureau zich tot een grote regio richt, de deelnemende gemeenten geen afspraken kunnen maken om bv. de intakegesprekken te organiseren in een lokaal dat door de gemeente ter beschikking wordt gesteld. Deze soepelheid moet op het terrein mogelijk blijven. Wel wordt in dit ontwerp duidelijk geregeld welke overheid voor welke opdracht en welke financiering instaat.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, mevrouw Sonja Becq en mevrouw Trees Merckx-Van Goey hebben een subamendement ingediend om in de voorgestelde tekst van § 2, op de vijfde en tiende regel, het woord "gemeenten" telkens te vervangen door de woorden "lokale overheden" (Am. Nr. 84, Stuk 1229/6).

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen stelt dat de opvolging van het onthaalbeleid lokaal zowel kan toevertrouwd zijn aan de gemeente als aan het OCMW. De term "lokale overheden" geeft aan de

gemeenten de keuze om dit op een eigen manier in te vullen.

De heren Kris Van Dijck, Jan Loones en Chris Vandebroeke hebben een amendement ingediend om paragraaf 2 te vervangen door wat volgt :

“§ 2. De onthaalbureaus worden erkend en gesubsidieerd door de Vlaamse regering op basis van de door haar opgestelde programmatie. De Vlaamse regering bepaalt de verdere voorwaarden en procedures voor erkenning en subsidiëring van de onthaalbureaus. De subsidie wordt toegekend aan een erkend onthaalbureau. De Vlaamse regering bepaalt de verdere voorwaarden en procedure voor intrekking van de erkenning, waarbij voorzien wordt in de mogelijkheid om beroep aan te tekenen.” (Am. Nr. 28, 1229/3).

Volgens de indieners komt het aan de onthaalbureaus toe om een overeenkomst te sluiten. De Vlaamse regering bepaalt de voorwaarden voor erkenning en intrekking. Elke nieuwkomer moet aan gelijke voorwaarden het inburgeringstraject kunnen volgen. Daarom moet elke gemeente een overeenkomst sluiten met een onthaalbureau, te grote afstanden bemoeilijken het proces.

De heren Kris Van Dijck, Jan Loones en Chris Vandebroeke hebben een amendement ingediend om aan § 2 een tweede, derde en vierde lid toe te voegen, die luiden als volgt :

“Elke gemeente kan een onthaalbureau oprichten, zij doen hiervoor een aanvraag tot erkenning en werken onder dezelfde voorwaarden.

Gemeenten kunnen een initiatief nemen tot samenwerking voor het oprichten van een onthaalbureau.

De gemeentelijke onthaalbureaus kunnen aansluiten bij een “Koepel”.” (Am. Nr. 29, 1229/3).

Volgens de indieners krijgen de onthaalbureaus op deze manier een lokale verankering. Kleinere OCMW's kunnen niet alle taken zelf uitvoeren en hebben zo de mogelijkheid samen te werken met anderen. De koepel zorgt voor logistieke en deskundige ondersteuning van het plaatselijke onthaalbureau.

Om de deskundigheid en gelijkvormigheid te vergroten en te garanderen kan een grotere schaal zinvol zijn.

Het amendement nr. 27, ter vervanging van artikel 6, wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen. Hiermee wordt artikel 6 vervangen.

Op het amendement nr. 27 is er een subamendement nr. 84. Het subamendement wordt verworpen met 11 stemmen tegen 3.

Door de aanneming van het amendement nr. 27 zijn de amendementen nrs. 28 en 29 zonder voorwerp geworden.

Artikel 7

De heren André Denys en Chokri Mahassine, mevrouw Ria Van Den Heuvel en de heer Herman Lauwers hebben een amendement ingediend om paragraaf 1 te vervangen door wat volgt : “§ 1. Artikel 12, artikel 13, § 2, eerste lid en artikel 18, zijn niet van toepassing in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.” (Am. Nr. 30, Stuk 1229/3).

De heer André Denys stelt dat vermits in artikel 6 de organisatie van het inburgeringsbeleid wordt overgeheveld naar het onthaalbureau, er ook voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest een aanpassing nodig is.

De heren André Denys en Chokri Mahassine, mevrouw Ria Van Den Heuvel en de heer Herman Lauwers hebben een tweede amendement ingediend om in § 2, tweede lid, op de tweede regel, de woorden “tweede lid” te vervangen door “§ 2” (Am. Nr. 31, Stuk 1229/3).

Mevrouw Ria Van Den Heuvel verduidelijkt dat het hier om een logistieke aanpassing gaat.

Het amendement nr. 30 wordt aangenomen met 11 stemmen tegen 3.

Het amendement nr. 31 wordt aangenomen met 11 stemmen tegen 3.

Het aldus geamendeerde artikel 7 wordt aangenomen met 11 stemmen tegen 3.

Artikel 8

De heren André Denys en Chokri Mahassine, mevrouw Ria Van Den Heuvel en de heer Herman Lauwers hebben een amendement ingediend om dit artikel te vervangen door wat volgt :

“Artikel 8

Het onthaalbureau bouwt het primaire inburgeringstraject uit en heeft voor de meerderjarige personen van de doelgroep een opvolgfunctie bij de uitbouw van het secundaire inburgeringstraject.

Het onthaalbureau verzorgt de trajectbegeleiding van de personen van de doelgroep, bedoeld in artikel 3, § 1, binnen het primair traject, en doet in overleg met, en via terugkoppeling van de reguliere voorzieningen een opvolging van het secundair traject.

Het onthaalbureau bouwt een netwerk van diensten en organisaties uit met het oog op doorverwijzing en terugkoppeling. Het onthaalbureau behoudt het overzicht over het inburgeringstraject en rapporteert hierover aan de Vlaamse regering en de betrokken gemeenten van het Nederlandse taalgebied of de Vlaamse Gemeenschapscommissie.” (Am. Nr. 32, Stuk 1229/3).

De heer Chokri Mahasinne licht toe dat het hier om een betere legistische formulering gaat.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen vreest dat de doorverwijzing naar en de terugkoppeling door de reguliere voorzieningen moeilijk zal verlopen. Het lijkt haar beter als het onthaalbureau ook een regisseurfunctie heeft voor het secundaire traject.

De heer André Denys repliceert dat de regisseurfunctie van het onthaalbureau heel duidelijk omschreven is in voorliggend amendement : het onthaalbureau behoudt het overzicht over het inburgeringstraject. Bovendien is in dit amendement ingeschreven dat het onthaalbureau instaat voor de opvolging van het secundair traject.

De heren Kris Van Dijck, Jan Loones en Chris Vandebroek hebben een amendement ingediend om dit artikel te vervangen door wat volgt :

“Artikel 8

Het onthaalbureau is verantwoordelijk voor de coördinatie van het hele inburgeringstraject, voor de uitvoering van een onthaalonderzoek, de uitbouw van en de begeleiding van het primaire inburgeringstraject, voor de evaluaties en voor de organisatie van de eventuele toekenning van het inburgeringsattest.” (Am. Nr. 33, Stuk 1229/3).

Volgens de indieners is en blijft het onthaalbureau de spil. Het hele traject moet onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn. Dit is de enige mogelijkheid om ‘begeleiding op maat’ te garanderen. Het onthaalbureau draagt de verantwoordelijkheid en moet garant staan voor de kwaliteit.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, mevrouw Sonja Becq, mevrouw Trees Merckx-Van Goey en mevrouw Ingrid van Kessel hebben een amendement ingediend om het eerste lid te vervangen door wat volgt : “Het onthaalbureau bouwt een inburgeringstraject uit op maat van de nieuwkomer en regisseert het volledige inburgeringstraject.” (Am. Nr. 76, Stuk 1229/5).

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen licht toe dat het het onthaalbureau toekomt om het traject voor de nieuwkomer uit te bouwen. Bovendien moet het onthaalbureau het volledige inburgeringstraject regisseren, ook het secundaire traject.

De minister antwoordt dat dit amendement de indruk kan wekken dat het onthaalbureau zal bepalen wat de beste vervolgopleiding Nederlands en de meest geschikte toeleiding tot de arbeidsmarkt is. Het onthaalbureau beschikt hiervoor niet over de nodige knowhow. Deze knowhow bevindt zich wel bij de VDAB en het onderwijs. Vandaar dat het onderwijs en de VDAB het secundaire traject moeten invullen. Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen repliceert dat ze had begrepen dat het onthaalbureau moet samenwerken met andere partners zoals de VDAB en het onderwijs. Iemand moet dit alles coördineren. Deze rol wordt in dit amendement aan het onthaalbureau toegekend.

Het amendement nr. 32, ter vervanging van artikel 8, wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen. Hiermee wordt artikel 8 vervangen.

Door de aanneming van het amendement nr. 32 worden de amendementen nrs. 33 en 76 zonder voorwerp.

Artikel 9

De heren André Denys en Chokri Mahassinne, mevrouw Ria Van Den Heuvel en de heer Herman Lauwers hebben een amendement ingediend om dit artikel te vervangen door wat volgt :

“Artikel 9

De Vlaamse reguliere voorzieningen, bedoeld in artikel 2, 2°, waaraan de personen van de doelgroep worden overgedragen op het einde van het primaire inburgeringstraject, bouwen een behoeftegedekkend aanbod aan vervolgotrajecten uit. Aan de meerderjarige persoon van de doelgroep wordt binnen een redelijke termijn na de overdracht een vervolgotraject aangeboden.

De voorzieningen die in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad georganiseerd, erkend of gesubsidieerd worden door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest of de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie kunnen meewerken aan de uitvoering van dit decreet in samenwerking met de Vlaamse Gemeenschapscommissie en de erkende onthaalbureaus." (Am. Nr. 34, Stuk 1229/3).

De heer Herman Lauwers verduidelijkt dat het hier gaat over de overdracht naar de reguliere voorzieningen voor het vervolgotraject. Dit amendement bevat ook de nodige bepalingen om het decreet toepasbaar te maken voor Brussel-Hoofdstad. Voorzieningen die er georganiseerd, erkend of gesubsidieerd worden door het Brussels-Hoofdstedelijk Gewest of door de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie kunnen er meewerken aan de uitvoering van dit decreet.

De heren Kris Van Dijck, Jan Loones en Chris Vandebroek hebben een amendement ingediend om dit artikel te vervangen door wat volgt :

“Artikel 9

Het onthaalbureau coördineert het secundair traject waaraan de personen van de doelgroep deelnemen na het einde van het primaire inburgeringstraject. De reguliere voorzieningen zorgen in dit secundaire traject voor de begeleiding." (Am. Nr. 35, Stuk 1229/3).

Volgens de indieners kunnen in het secundair traject, wanneer de inburgering een zekere vordering gemaakt heeft, andere diensten of instellingen mee ingeschakeld worden. De trajectbegeleider van het onthaalbureau behoudt wel de coördinatie van de volledige trajecten van al de leden van de doelgroep. Hij blijft verantwoordelijk voor het traject en de evaluatie.

Het amendement nr. 34, ter vervanging van artikel 9, wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen. Hiermee wordt artikel 9 vervangen.

Door de aanneming van het amendement nr. 34 wordt het amendement nr. 35 zonder voorwerp.

Artikel 10

Een amendement van de heren André Denys en Chokri Mahassine, mevrouw Ria Van Den Heuvel en de heer Herman Lauwers strekt ertoe artikel 10 te schrappen (Am. Nr. 36, Stuk 1229/3).

De heer André Denys verklaart dat de inhoud van dit artikel wordt overgenomen in artikel 23.

Een amendement van de heren Kris Van Dijck, Jan Loones en Chris Vandebroek strekt ertoe de volgende zin toe te voegen : “De lokale opvolging van het inburgeringsbeleid wordt toevertrouwd aan het onthaalbureau, dit rapporteert constant aan de gemeente en de overheid.” (Am. Nr. 37, Stuk 1229/3).

Volgens de indieners is het de bedoeling dat het onthaalbureau het hele inburgeringsgebeuren registreert.

Het amendement nr. 36, dat ertoe strekt artikel 10 te schrappen, wordt aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen. Hiermee wordt artikel 10 geschrapt en treedt een vernumming op bij de volgende artikelen.

Door de aanneming van het amendement nr. 36 wordt het amendement nr. 37 zonder voorwerp.

Hoofdstuk IV

Het inburgeringstraject

AFDELING I

Het primaire inburgeringstraject voor de meerderjarige personen van de doelgroep

De heren Kris Van Dijck, Jan Loones en Chris Vandebroek hebben een amendement ingediend om in Hoofdstuk IV, het opschrift van Afdeling I te vervangen door wat volgt :

“AFDELING I

Het onthaalonderzoek voor de meerderjarige en minderjarige personen van de doelgroep” (Am. Nr. 38, Stuk 1229/3).

Het amendement wordt verworpen met 11 stemmen tegen 3.

De heren Kris Van Dijck, Jan Loones en Chris Vandebroeke hebben een amendement ingediend om in hoofdstuk IV, Afdeling I, een artikel 10bis in te voegen, dat luidt als volgt :

“Artikel 10bis

De gemeente waar de meerderjarige persoon van de doelgroep zich inschrijft, informeert deze persoon over het inburgeringsbeleid en verwijst hem door naar het onthaalbureau in kwestie. Eveneens bezorgt de gemeente maandelijks aan het onthaalbureau een lijst van de personen van de doelgroep die zich de voorbije maand hebben ingeschreven.

Als de meerderjarige personen van de doelgroep zich niet hebben aangemeld op het onthaalbureau binnen de termijn van één maand na de inschrijving of als de meerderjarige personen van de doelgroep het primair inburgeringstraject vroegtijdig hebben beëindigd, meldt het onthaalbureau dat aan de gemeente.

Het onthaalbureau onderzoekt of een meerderjarige persoon van de doelgroep aan de in artikel 3, § 2, § 3 en § 4, gestelde voorwaarden voldoet.

Het onthaalonderzoek omvat drie thema's :

- 1) maatschappelijke oriëntatie ;
- 2) kennis van de Nederlandse taal ;
- 3) loopbaanoriëntatie.

Het onthaalbureau informeert de persoon van de doelgroep over de procedure van het onthaalonderzoek en het gehele inburgeringstraject. Eveneens over de individuele trajectbegeleiding en de evaluatieprocedure met de gevolgen van de evaluatie.

De Vlaamse regering bepaalt de voorwaarden en kwaliteitscriteria met betrekking tot het onderzoek. Zij bepaalt de wijze waarop dit onderzoek moet uitgevoerd worden en volgens welke specifieke methodieken.

De uiteindelijke testen moeten weergeven waar, zowel op de schaal van het onderwijs als van het maatschappelijk leven, men zich situeert.

Het onthaalbureau staat garant voor de objectieve uitvoering van deze opgelegde testen en voor de correcte interpretatie van de resultaten, zowel voor de meerderjarige als de minderjarige doelgroep.

Wanneer het onthaalonderzoek is uitgevoerd en de betrokkene voldoet aan de eindvoorwaarden, wordt aan de betrokkene een inburgeringsattest overhandigd. Indien de meerderjarige betrokkene nog niet voldoet aan de eindvoorwaarden wordt er gestart met een primair of secundair inburgeringstraject.” (Am. Nr. 39, Stuk 1229/3).

De indieners lichten toe dat indien men elke nieuwkomer verplicht om aan bepaalde minimum voorwaarden te voldoen en vastgelegde te behalen, men een onderzoek moet inbouwen om te evalueren welke mogelijkheden de nieuwkomer reeds bezit. Op basis hiervan moet een individueel aangepast traject uitgewerkt worden.

Het amendement nr. 39 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 6.

De heren Kris Van Dijck, Jan Loones en Chris Vandebroeke hebben een amendement ingediend om in hoofdstuk IV, Afdeling I, een artikel 10ter in te voegen, dat luidt als volgt :

“Artikel 10ter

§ 1. De gemeente waar de minderjarige persoon van de doelgroep ingeschreven wordt, verwijst die persoon naar het onthaalbureau in kwestie en brengt de personen die het ouderlijk gezag uitoefenen op de hoogte. De gemeente brengt het onthaalbureau op de hoogte van de inschrijving van een persoon van de minderjarige doelgroep.

§ 2. Het onthaalbureau is verantwoordelijk voor het onthaalonderzoek en voor de hele coördinatie van het traject.

§ 3. Het onthaalbureau informeert de begeleiders van de betrokken minderjarige over de procedure en de trajectbegeleiding. De begeleiding van de minderjarige kan nooit los gezien worden van de begeleiding van de begeleiders van de betrokken minderjarige.

§ 4. De Vlaamse regering bepaalt de voorwaarden en kwaliteitscriteria met betrekking tot het onderzoek. Zij bepaalt de wijze waarop dit onderzoek moet uitgevoerd worden en volgens welke specifieke methodieken.

§ 5. Wanneer het onthaalonderzoek is uitgevoerd en de betrokkene voldoet aan de voorwaarden om in te stappen in het reguliere onderwijssysteem, wordt de betrokkene doorverwezen naar het reguliere onderwijssysteem. Indien de minderjarige betrokkene nog niet voldoet aan de eindtermen wordt hij doorverwezen naar het onthaalonderwijs.

§ 6. Het onthaalbureau stelt een samenwerkingscontract op met het onthaalonderwijs waar de betrokkene wordt opgevangen.

§ 7. De evaluatie van de minderjarige wordt altijd gekoppeld aan de eindevaluatie van begeleiders." (Am. Nr. 40, Stuk 1229/3).

De indieners lichten toe dat indien men elke nieuwkomer verplicht om aan bepaalde minimum voorwaarden te voldoen en vastgelegde te behalen, men een onderzoek moet inbouwen om te evalueren welke mogelijkheden de nieuwkomer reeds bezit. Op basis hiervan moet een individueel aangepast traject uitgewerkt worden.

Het amendement nr. 40 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 6.

Artikel 11 (vernummerd artikel 10)

De heren André Denys en Chokri Mahassine, mevrouw Ria Van Den Heuvel en de heer Herman Lauwers hebben een amendement ingediend om het eerste lid te vervangen door wat volgt :

"Het primair inburgeringstraject is een vormingsprogramma, ondersteund door trajectbegeleiding, voor de meerderjarige personen van de doelgroep dat op maat wordt aangeboden en dat hen moet toeleiden naar de reguliere voorzieningen." (Am. Nr. 42, Stuk 1229/3).

Mevrouw Ria Van Den Heuvel licht toe dat dit een taalkundig betere formulering is.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen merkt op dat het primair inburgeringstraject beter in artikel 2 bij de bepalingen zou worden omschreven.

De heren Kris Van Dijck, Jan Loones en Chris Vandenbroeke hebben een amendement ingediend om in het eerste lid, op de eerste en tweede regel, het woord "vormingsprogramma" te vervangen door de woorden "leer- en opleidingsprogramma" en op de laatste regel, de woorden "reguliere voorzieningen" te vervangen door de woorden "secundair traject" (Am. Nr. 41, Stuk 1229/3).

Volgens de indieners gaat het om een complexer geheel van vaardigheden, kennis en visies dan in "vorming" vervat zit. Om dezelfde termen te blijven gebruiken in het geheel.

De heren Kris Van Dijck, Jan Loones en Chris Vandenbroeke hebben een amendement ingediend om na het eerste lid de volgende leden in te voegen :

"Het wordt volgens de criteria, geïndividualiseerd opgesteld en met betrokkene besproken, waarbij tegelijk de concrete organisatie en de motivering van het geïndividualiseerde traject wordt bepaald.

Het onthaalbureau informeert de persoon van de doelgroep over de evaluatieprocedure en de gevolgen van de evaluatie.

Het onthaalbureau informeert, deelt de evaluaties, na het onthaalonderzoek, het primair- en het secundair traject mee aan de gemeente en de dienst Vreemdelingenzaken." (Am. Nr. 43, Stuk 1229/3).

Volgens de indieners is het belangrijk dat de nieuwkomer een 'individuele en integrale benadering' krijgt aangeboden. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt volledig bij het onthaalbureau. Het traject moet naadloos van de ene fase in de andere overlopen, dit kan het best gegarandeerd worden indien de verantwoordelijkheid en de opvolging bij een organisatie ligt.

Het amendement nr. 42 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Door de aanneming van het amendement nr. 42 wordt het amendement nr. 41 zonder voorwerp.

Het amendement nr. 43 wordt verworpen met 11 stemmen bij 3 onthoudingen.

Het aldus geamendeerde artikel 11 (vernummerd artikel 10) wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 12
(vernummerd artikel 11)

De heren Kris Van Dijck, Jan Loones en Chris Vandebroekhe hebben een amendement ingediend om dit artikel te schrappen (Am. Nr. 44, Stuk 1229/3).

Volgens de indieners werd de tekst van artikel 12 het eerste en tweede lid van artikel 10bis.

De heren André Denys en Chokri Mahassine, mevrouw Ria Van Den Heuvel en de heer Herman Lauwers hebben een amendement ingediend om dit artikel te vervangen door wat volgt :

“Artikel 12

De gemeente, waar de meerderjarige persoon van de doelgroep zich inschrijft, informeert deze persoon over het inburgeringsbeleid en verwijst hem door naar het onthaalbureau. De gemeente wijst de personen, bedoeld in artikel 5, § 1, op de daar vermelde verplichtingen en op de sancties, voorzien in artikel 26.

Eveneens bezorgt de gemeente maandelijks aan het onthaalbureau een lijst van de personen van de doelgroep, bedoeld in artikel 3, § 1 en § 5, die zich de voorbije maand hebben ingeschreven.

De Vlaamse regering regelt de nadere uitvoering van het eerste en tweede lid." (Am. Nr. 45, Stuk 1229/3).

De heer Chokri Mahassine stelt dat het, gelet op het feit dat gemeenten de eerste instantie zijn waarmee personen van de doelgroep in contact komen, aangewezen is dat de gemeenten de personen van de doelgroep wijzen op de verplichting en de sancties.

De heren Kris Van Dijck, Jan Loones en Chris Vandebroekhe hebben een amendement ingediend om aan het tweede lid de volgende zin toe te voegen : “Bij een negatieve evaluatie ontvangt de persoon van de doelgroep een negatief attest, dit wordt doorgezonden aan de gemeente en de dienst Vreemdelingenzaken.” (Am. Nr. 46, Stuk 1229/3).

Volgens de indieners moet er, om het resultaat te bereiken, een evaluatie en een opvolging zijn. Het is niet voldoende dat het onthaalbureau de evolutie volgt maar ook de betrokken overheden moeten, zowel de individuele nieuwkomers kunnen vol-

gen in de procedure, als het totale inburgeringsbeleid kunnen opvolgen en evalueren.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, mevrouw Sonja Becq en mevrouw Ingrid van Kessel hebben een amendement ingediend om een derde lid toe te voegen, dat luidt als volgt :

“De lokale overheid kan beslissen om de tegemoetkomingen, die niet strikt wettelijk verplicht zijn, niet of niet meer te verlenen aan personen die hun contract niet nakomen. Daarnaast kan de betrokkene geen gebruik maken van diensten voor arbeidsopleiding en -begeleiding en/of andere opleidingen gesubsidieerd door de Vlaamse overheid. De Vlaamse regering kan mogelijke andere gevolgen van het niet nakomen van de verplichtingen nog nader bepalen.” (Am. Nr. 77, Stuk 1229/5).

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen licht toe dat het de lokale overheid niet enkel toekomt de nieuwkomers te informeren over het inburgeringsbeleid. De lokale overheid moet ook de mogelijkheid hebben om tegemoetkomingen die niet strikt wettelijk zijn, in te houden, wanneer nieuwkomers hun inburgeringscontract niet nakomen. Het kan hier bijvoorbeeld gaan om de extra tegemoetkomingen van het OCMW en diensten voor arbeidsopleiding en -begeleiding en/of andere opleidingen gesubsidieerd door de Vlaamse overheid. Dit is realistischer dan een strafrechtelijke sanctie. Door het toekennen van extra tegemoetkomingen kan men nieuwkomers sterker motiveren om een traject te volgen, dan door het opleggen van strafrechtelijke sancties.

De heer André Denys wil weten over welke OCMW-tegemoetkomingen de CD&V-fractie het heeft. Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen antwoordt dat het gaat om extra tegemoetkomingen die OCMW's autonoom kunnen toekennen, bijvoorbeeld op het vlak van huisvesting of mobiliteit.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel is absoluut gekant tegen dit amendement. Nieuwkomers hebben geen rechtsgelijkheid meer wanneer tegemoetkomingen willekeurig kunnen worden ingehouden, wanneer men het inburgeringscontract niet naleeft. Bovendien zijn het juist achtergestelden, die deze extra tegemoetkomingen krijgen. Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen antwoordt dat de extra tegemoetkomingen nu soms ook willekeurig worden toegekend door de OCMW's.

De heer André Denys merkt op dat men via het inhouden van deze extra tegemoetkomingen enkel de achtergestelde nieuwkomers zal treffen, terwijl

alle nieuwkomers verplicht zijn een traject te volgen, en dus ook gesanctioneerd moeten kunnen worden wanneer zij zich niet aan het inburgeringscontract houden.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen stelt dat haar fractie duidelijk voorstander is van sanctionering. Wel werd gezocht naar haalbare sancties, die de rechtbanken niet overbelasten, en die door de Vlaamse overheid zelf kunnen worden opgelegd. Mensen naar een rechtbank verwijzen is emotioneel veel belastender dan het inhouden van extra tegemoetkomingen. Bovendien zijn de rechtbanken momenteel al overbelast. Voorts zijn rechtbanken ook niet geschikt om op attitudes in te werken. Dat kan veel beter via positieve sancties zoals in voorliggend amendement wordt voorgesteld. Deze sancties zullen de nieuwkomers motiveren om een traject te volgen. Het is inderdaad zo dat deze extra tegemoetkomingen gaan naar mensen met achterstandskenmerken. Vermits dit decreet zeker wil dat nieuwkomers met achterstandskenmerken een inburgeringstraject volgen, is dit een aangepaste sanctie om hen te motiveren om een traject te volgen.

De heer Chokri Mahassine vindt dat het hier gaat om fundamentele rechten, waaraan niet gesleuteld mag worden. Ook mevrouw Patricia Ceysens vindt dat men de extra tegemoetkomingen van de OCMW's niet mag koppelen aan inburgering.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel stelt dat ze zich wel zou kunnen vinden in de idee dat de lokale overheid via extra tegemoetkomingen kan beslissen om stimulansen te geven om een inburgeringstraject te volgen. Zoals het amendement nu voorligt, worden extra tegemoetkomingen juist ingehouden.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen verduidelijkt dat de Vlaamse decreetgever geen opdrachten kan toekennen aan de gemeenten die ze niet zelf financiert. Als de Vlaamse decreetgever bepaalt dat OCMW's nieuwkomers moeten stimuleren om een traject te volgen, bv. door een fiets ter beschikking te stellen, dan moet de Vlaamse overheid daarvoor ook de middelen voorzien. De Vlaamse decreetgever kan wel met de gemeenten afspreken dat zij extra tegemoetkomingen inhouden wanneer nieuwkomers het verplichte inburgeringstraject niet volgen. Bovendien gaat het hier niet om fundamentele rechten. Er wordt enkel bepaald dat de lokale overheid kan beslissen om de tegemoetkomingen, die niet strikt wettelijk verplicht zijn, niet of niet meer te verlenen aan personen die hun contract niet nakomen. Voor de tegemoetkomingen

waar men wettelijk recht op heeft, verandert er niets.

De minister antwoordt dat dit amendement vreemd geformuleerd is : het wil immers in een decreet inschrijven dat gemeenten niet-wettelijk verplichte tegemoetkomingen niet meer moeten toekennen. Bovendien is dit voor de gemeenten zelfs een argument om bepaalde diensten af te bouwen in functie van het al dan niet volgen van een inburgeringstraject. Dit zal tot gevolg hebben dat nieuwkomers zich in die gemeenten zullen inschrijven waar het minst streng wordt opgetreden. Bovendien schiet men met deze sancties met een kanon op een mug.

Het amendement nr. 44 wordt verworpen met 11 stemmen tegen 3.

Het amendement nr. 45, ter vervanging van artikel 12, wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen. Hiermee wordt artikel 12 (vernummerd artikel 11) vervangen.

Door de aanneming van het amendement nr. 45 is het amendement nr. 46 zonder voorwerp geworden.

Het amendement nr. 77 wordt verworpen met 11 stemmen tegen 3.

Artikel 13 (vernummerd artikel 12)

De heren André Denys en Chokri Mahassine, mevrouw Ria Van Den Heuvel en de heer Herman Lauwers hebben een amendement ingediend om dit artikel te vervangen door wat volgt :

“Artikel 13

“§ 1. Het onthaalbureau onderzoekt of een meerderjarige persoon van de doelgroep onder het toepassingsgebied van artikel 4, § 3, tweede lid, valt. Het resultaat van dit onderzoek meldt het onthaalbureau aan de persoon of instantie aangewezen door de Vlaamse regering en aan betrokkene.

De Vlaamse regering bepaalt de criteria aan de hand waarvan het onthaalbureau kan bepalen of de betrokkene achterstandskenmerken, bedoeld in artikel 4, § 3, tweede lid, vertoont.

§ 2. Als een meerderjarige persoon van de doelgroep zich niet heeft aangemeld op het onthaalbureau binnen de termijn van drie maanden na de inschrijving, meldt het onthaalbureau dat aan de gemeente. De gemeente informeert betrokkene opnieuw en verwijst hem/haar opnieuw door naar het onthaalbureau conform artikel 12, eerste lid.

Als een persoon als bedoeld in artikel 5, § 1, zich niet heeft aangemeld op het onthaalbureau binnen de termijn van drie maanden na de inschrijving in de gemeente, of als zodanige persoon het vormingsprogramma vroegtijdig heeft beëindigd of niet regelmatig heeft gevolgd, meldt het onthaalbureau dat tevens aan de persoon of instantie aangeduid door de Vlaamse regering, met het oog op een toepassing van de sanctie bepaald in artikel 26.

De Vlaamse regering bepaalt de criteria aan de hand waarvan het onthaalbureau kan bepalen of iemand al dan niet het vormingsprogramma vroegtijdig heeft beëindigd.

De Vlaamse regering bepaalt de criteria aan de hand waarvan het onthaalbureau kan bepalen of iemand al dan niet regelmatig heeft deelgenomen aan het vormingsprogramma.

§ 3. Het onthaalbureau biedt betrokkene een primair inburgeringstraject aan, dat duurt vanaf het onderzoek, bedoeld in § 1, tot het ogenblik dat de meerderjarige persoon van de doelgroep volledig wordt overgedragen aan de reguliere voorzieningen voor het secundaire traject. Het primaire inburgeringstraject wordt opgestart maximaal drie maanden na het voormelde onderzoek en moet hoogstens één jaar na opstart van het vormingsprogramma afgerond worden. De Vlaamse regering bepaalt voor welke specifieke doelgroepen afgeweken kan worden van die termijnen.” (Am. Nr. 47, Stuk 1229/3).

De heer Herman Lauwers stelt dat een van de belangrijke wijzigingen in het amendement is dat de termijn van aanmelding van één maand tot drie maanden wordt verlengd. Uit ervaringen op het terrein blijkt dat één maand te kort is om van niet-aanmelding te kunnen spreken. Er wordt eveneens nauwkeuriger bepaald wat de verantwoordelijkheid is van de gemeente en het onthaalbureau bij niet-aanmelding.

Het onthaalbureau onderzoekt of de meerderjarige persoon van de doelgroep aan de door de Vlaamse regering bepaalde criteria voldoet met betrekking tot de vergoeding van het primaire inburgeringstraject. De Vlaamse overheid staat in voor de ad-

ministratieve en financiële opvolging van de onderzoeken uitgevoerd door het onthaalbureau. De betrokkene wordt op de hoogte gebracht van het resultaat van het onderzoek.

Deze aanpassing geeft de Vlaamse regering de bevoegdheid om de criteria voor vroegtijdige beëindiging en niet regelmatige deelname aan het vormingsprogramma te bepalen.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen stelt vast dat het de gemeenten toekomt om de nieuwkomer opnieuw aan te spreken wanneer deze zich niet binnen de termijn van drie maanden na inschrijving bij een onthaalbureau heeft aangemeld. Tijdens de hoorzitting werd er echter voor gepleit dat de onthaal bureaus in dit geval een stap zouden zetten.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, mevrouw Sonja Becq en mevrouw Trees Merckx-Van Goey hebben een subamendement ingediend om in de voorgestelde tekst van § 2, eerste lid, op de vierde en vijfde regel, het woord “gemeente” telkens te vervangen door de woorden “lokale overheid” (Am. Nr. 85, Stuk 1229/6).

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen stelt dat de opvolging van het onthaalbeleid lokaal zowel kan toevertrouwd zijn aan de gemeente als aan het OCMW. De term “lokale overheid” geeft aan de gemeenten de keuze om dit op een eigen manier in te vullen.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, mevrouw Sonja Becq en mevrouw Trees Merckx-Van Goey hebben een subamendement ingediend om aan de voorgestelde tekst van § 3 de volgende zin toe te voegen :

“Van zodra het inburgeringstraject opgestart is, neemt het onthaalbureau het initiatief om de gelijkwaardigheidsverklaring van diploma’s, certificaten en alle andere door een bevoegde autoriteit verleende kwalificaties die in het buitenland werden verworven op te starten.” (Am. Nr. 86, Stuk 1229/6).

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen stelt dat dit subamendement wordt ingediend omdat het woord 'valoriseren' (zie amendement Nr. 78, Stuk 1229/5) enkel in de sector Werkgelegenheid wordt gebruikt, terwijl de indieners dit ruimer wensen te zien.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, mevrouw Sonja Becq, mevrouw Trees Merckx-Van Goey en mevrouw Ingrid van Kessel hebben een amende-

ment ingediend om paragraaf 1 te vervangen door wat volgt :

“§ 1. Het onthaalbureau onderzoekt of de nieuwkomer aan de in artikel 3, § 2, § 3 en § 4, gestelde voorwaarden voldoet en in de mogelijkheid verkeert om een inburgeringstraject te volgen. Van zodra het contract is afgesloten worden diploma's, certificaten en verworven competenties van de nieuwkomer gevaloriseerd.” (Am. Nr. 78, Stuk 1229/5)

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen stelt dat het belangrijk is dat diploma's, certificaten en verworven competenties van bij aanvang van het inburgeringstraject worden gevaloriseerd. In de praktijk wordt maar bekeken of deze valorisatie mogelijk is wanneer de nieuwkomer start met een vervoltraject bij de VDAB. Bovendien vraagt deze valorisatie heel wat tijd. Dit heeft tot gevolg dat nieuwkomers bij de VDAB vaak een opleiding onder hun niveau volgen, of werk onder hun niveau aannemen, omdat hun diploma nog niet is erkend. De taak om diploma's om te zetten berust bij het onderwijs. Er is geen enkele reden om de procedure hiervoor niet onmiddellijk van bij aanvang van het traject in gang te stellen. Het in rekening brengen van de capaciteiten van de nieuwkomer is ook in lijn met het advies van de SERV.

De heer Herman Lauwers vraagt of het hier gaat over de homologatie van diploma's ? Dit is toch een wettelijke procedure die door het onderwijs wordt uitgevoerd. Dit is toch geen taak voor het onthaalbureau ? Ook mevrouw Ria Van Den Heuvel stelt dat zij het amendement zo leest dat het het onthaalbureau is die deze valorisatie moet doen. Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen antwoordt dat hier enkel wordt bedoeld dat het onthaalbureau de procedure moet laten opstarten door het onderwijs. Het onthaalbureau moet deze procedure dus niet zelf uitvoeren.

De minister is het eens met de inhoud van voorliggend amendement, maar stelt dat het op dit ogenblik al zo is dat van zodra de nieuwkomer bij het onthaalbureau terecht komt, wordt nagegaan welke diploma's hij heeft. Er wordt onmiddellijk contact opgenomen met Onderwijs om na te gaan hoe diploma's, certificaten en verworven kennis kunnen worden gevaloriseerd. Het is dan ook niet nodig om dit in het decreet in te schrijven.

De heren Kris Van Dijck, Jan Loones en Chris Vandenbroeke hebben een amendement ingediend om

in § 1, het eerste lid te schrappen (Am. Nr. 48, Stuk 1229/3).

Volgens de indieners werd de tekst van § 1, eerste lid, het derde lid van artikel 10bis.

De heren Kris Van Dijck, Jan Loones en Chris Vandenbroeke hebben een amendement ingediend om aan § 1 een derde, vierde, vijfde, zesde, zevende, achtste en negende lid toe te voegen, die luiden als volgt :

"Het onthaalbureau organiseert het primaire inburgeringstraject vanaf de evaluatie die op het onthaalonderzoek volgt, tot op het punt waarop geëvalueerd wordt of een secundair inburgeringstraject noodzakelijk is.

Het onthaalbureau volgt de vorderingen van de personen van de doelgroep doorheen het traject op, maakt de nodige afspraken met de nodige reguliere voorzieningen en maakt een evaluatieverslag over aan de gemeente en de dienst Vreemdelingenzaken.

Wanneer de persoon van de doelgroep zijn verplichtingen niet nakomt, stelt het onthaalbureau een negatief attest op, dit wordt onmiddellijk doorgezonden aan de gemeente en de dienst Vreemdelingenzaken.

Het onthaalonderzoek vangt aan, ten laatste één maand na de aanmelding. Het primaire inburgeringstraject vangt aan ten laatste één maand na afloop van de evaluatie van het onthaalonderzoek en wordt afgerond ten laatste één jaar na de bedoelde evaluatie. De Vlaamse regering bepaalt voor welke specifieke doelgroepen afgeweken kan worden van die termijnen.

Het primaire inburgeringstraject wordt afgesloten door een evaluatie. Deze omvat een rapport over de drie terreinen, artikel 14.

De evaluatie wordt opgemaakt door de verantwoordelijke trajectbegeleider van het onthaalbureau.

Indien de eindtermen bereikt zijn, kan besloten worden meteen het inburgeringsattest af te leveren. Bij een positieve evaluatie, maar wanneer de eindtermen nog niet bereikt zijn wordt besloten tot het overgaan naar de organisatie van het secundaire inburgeringstraject. Bij een negatieve evaluatie wordt onderzocht of de verlening van het primaire traject noodzakelijk is.

Deze verlenging mag ten hoogste zes maanden bedragen, waarna een nieuwe en definitieve evaluatie volgt. Indien de evaluatie negatief is, ontvangt de persoon van de doelgroep een negatief attest en wordt dit overgemaakt aan de gemeente en dienst Vreemdelingenzaken." (Am. Nr. 49, Stuk 1229/3).

Volgens de indieners moet het traject individueel, naadloos en integraal zijn.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, mevrouw Sonja Becq, mevrouw Trees Merckx-Van Goey en mevrouw Ingrid van Kessel hebben een amendement ingediend om paragraaf 2 te vervangen door wat volgt :

“§ 2. Het onthaalbureau regisseert het volledige traject vanaf het onderzoek, bedoeld in § 1, eerste lid. Het traject wordt opgestart ten laatste drie maanden na de aanmelding en moet hoogstens twee jaren na de inschrijving in de gemeente afgerond worden. De Vlaamse regering bepaalt voor welke specifieke doelgroepen en op welke manier afgeweken kan worden van die termijnen.” (Am. Nr. 79, Stuk 1229/5).

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen benadrukt dat het primaire en het secundaire traject één geheel moeten vormen. Dit garandeert ook dat er na het afronden van het primaire traject niet te lang op een vervolgetraject moet worden gewacht. Nu moeten nieuwkomers soms tot anderhalf jaar wachten op een vervolgetraject Nederlands tweede taal.

De minister antwoordt dat dit ontwerp op een ander concept stoelt. Er wordt geopteerd voor een kort en krachtig primair inburgeringstraject, dit om de neveneffecten te vermijden die zich in Nederland voordoen. Daar haken mensen af omdat het traject te lang duurt. De secundaire trajecten moeten vervolgens heel sterk op maat worden uitgewerkt. Dit kan niet binnen een bepaalde termijn worden gevat. Momenteel moet men soms inderdaad heel lang wachten op een vervolgetraject Nederlands tweede taal, maar het ontwerp bepaalt duidelijk dat het primaire en het secundaire traject op elkaar zullen moeten aansluiten.

Het amendement nr. 47, ter vervanging van artikel 13, wordt aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen. Hiermee wordt artikel 13 (vernummerd artikel 12) aangenomen.

Op het amendement nr. 47 zijn er twee subamendementen (amendementen nrs. 85 en 86). Beide subamendementen worden verworpen met 11 stemmen tegen 3.

Door de aanneming van het amendement nr. 47 worden de amendementen nrs. 78, 48, 49 en 79 zonder voorwerp.

Artikel 14 (vernummerd artikel 13)

De heren André Denys en Chokri Mahassine, mevrouw Ria Van Den Heuvel en de heer Herman Lauwers hebben een amendement ingediend om dit artikel te vervangen door wat volgt :

“Artikel 14

“§ 1. Het vormingsprogramma binnen het primaire inburgeringstraject bestaat uit drie vormingspakketten, namelijk maatschappelijke oriëntatie, Nederlands als tweede taal en loopbaanoriëntatie.

Maatschappelijke oriëntatie heeft tot doel het zelfstandiger functioneren te verhogen, enerzijds door de kennis van de rechten en de plichten en de kennis van en het inzicht in onze samenleving en haar basiswaarden aan te reiken en anderzijds door een aanzet te geven tot het ontwikkelen van enkele competenties die noodzakelijk zijn voor de zelfredzaamheid van de meerderjarige personen van de doelgroep.

Het pakket Nederlands als tweede taal heeft tot doel in een zo kort mogelijke tijd een basistaalvaardigheid van het Nederlands als opstap naar een vervolgcursus aan te reiken aan de meerderjarige personen van de doelgroep.

Loopbaanoriëntatie heeft tot doel een individueel proces te ondersteunen en begeleiden waarbij de meerderjarige persoon van de doelgroep de eigen levensloopbaan uittekent, en daarbij onder meer inzicht verwerft in de arbeidsmarkt en het onderwijssysteem, waarbij de reeds aanwezige competenties vertaald worden naar onze samenleving.

§ 2. Het onthaalbureau bepaalt het vormingsprogramma, zoals omschreven in § 1, na overleg met betrokkene. Het onthaalbureau houdt hierbij rekening met reeds verworven kennis of vaardigheden en met de kennis of vaardigheden die betrokkene aantoonbaar zal verwerven bij reguliere voorzieningen. Het onthaalbureau kan betrokkene geheel of gedeeltelijk vrijstelling verlenen.

Meerderjarige personen van de doelgroep die over voldoende vaardigheden beschikken, hebben de mogelijkheid om meteen in het secundaire inburgeringstraject te stappen. Die rechtstreekse instap gebeurt in onderling overleg tussen het onthaalbureau, de meerderjarige persoon van de doelgroep en de reguliere voorziening(en), verantwoordelijk voor het vervolgtraject.

Het vormingsprogramma wordt opgenomen in een inburgeringscontract. De Vlaamse regering bepaalt de modaliteiten van het inburgeringscontract.

§ 3. De Vlaamse regering bepaalt de voorwaarden en kwaliteitscriteria met betrekking tot elk van de vormingspakketten, bedoeld in § 1. De onderdelen van het vormingsprogramma die worden aangeboden binnen onderwijsinstellingen, vallen onder de op deze instellingen toepasselijke bepalingen inzake kwaliteitscontrole.

§ 4. In aanvulling bij artikel 13, § 3 bieden de onderwijsinstellingen aan de meerderjarige personen van de doelgroep binnen de drie maanden na het onderzoek, bedoeld in artikel 13, § 1, een pakket Nederlands als tweede taal op maat aan.

De Vlaamse regering regelt de nadere uitvoering van het eerste lid.” (Am. Nr. 50, Stuk 1229/3).

De heer André Denys verklaart dat het hier om een van de belangrijkste amendementen gaat. In dit amendement wordt met name het vormingsprogramma van het primair inburgeringstraject vastgelegd. Dat programma bestaat uit drie pakketten : een pakket maatschappelijke oriëntatie, Nederlands als tweede taal en loopbaanoriëntatie. Gewijzigd ten opzichte van het oorspronkelijke ontwerp van decreet is dat er in dit amendement wordt opgenomen dat maatschappelijke oriëntatie ook de kennis van bepaalde rechten en plichten inhoudt en de kennis van de basiswaarden van onze samenleving.

In dit amendement wordt ook uitdrukkelijk bepaald dat het de onderwijsinstellingen zijn die het pakket Nederlands als tweede taal moeten aanbieden, dit binnen drie maanden na het onderzoek bedoeld in artikel 13, § 1. Er wordt hier een zeer duidelijke verplichting aan het onderwijs opgelegd, waardoor het aanbod zeker zal toenemen.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen stelt vast dat in het amendement in § 1 het woord loopbaanoriëntatie wordt gebruikt, terwijl er in de memorie van toelichting sprake is van levensloopbaan. Er zou hier beter worden gesproken van levensloopbaan-

oriëntatie. Het valoriseren van diploma's (zie Am. Nr. 78) is in deze context heel belangrijk.

Voorts stelt mevrouw Riet Van Cleuvenbergen dat zowel uit de hoorzitting als uit het advies van de commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid blijkt dat het aanbod Nederlands tweede taal sterk moet toenemen. Moet in artikel 14 niet worden opgenomen dat er via uitvoeringsbesluiten een minimumaanbod kan worden opgelegd ? Misschien zijn er ook decretale wijzigingen voor het onderwijs nodig in het kader van Nederlands als tweede taal, bijvoorbeeld om de instapmomenten voor de pakketten Nederlands als tweede taal aan te passen ? Dergelijke decretale wijzigingen vragen heel wat tijd. Er moet hier dan ook zo snel mogelijk duidelijkheid over zijn. De heer André Denys antwoordt dat het belangrijker is om als decreetgever het principe voorop te stellen dat het onderwijs zich binnen drie maanden na aanmelding van de nieuwkomer moet engageren om een pakket Nederlands als tweede taal aan te bieden, dan de discussie te voeren over het aantal pakketten. Dat laatste belangt de regering aan. De regering zal hiervoor enerzijds extra budgettaire inspanningen leveren en anderzijds middelen heroriënteren.

De minister antwoordt dat het ontwerp bepaalt dat de nieuwkomer zich binnen de drie maanden moet aanmelden. Het onthaalbureau start binnen de drie maanden het traject op, zowel Nederlands tweede taal als maatschappelijke oriëntatie. Het geheel moet binnen één jaar zijn afgerond.

Met betrekking tot § 2 van het amendement vraagt mevrouw Riet Van Cleuvenbergen wat de inhoud zal zijn van het vormingsprogramma. De minister antwoordt dat het vormingsprogramma bestaat uit drie componenten : maatschappelijke oriëntatie, Nederlands tweede taal en loopbaanoriëntatie. Vermits er een traject op maat moet worden uitgewerkt, kan niet in het decreet worden bepaald wat dit heel precies inhoudt. De memorie van toelichting en de verantwoording bij het amendement geven wel een kader aan voor de maatschappelijke oriëntatie.

Met betrekking tot § 4 vraagt mevrouw Riet Van Cleuvenbergen wat er met het onderzoek wordt bedoeld, en wanneer een onderzoek afgerond is.

Een amendement van de heren Kris Van Dijck, Jan Loones en Chris Vandembroeke strekt ertoe in § 1, op de eerste regel, het woord “vormingsprogramma” te vervangen door de woorden “leer- en opleidingsprogramma” (Am. Nr. 51, Stuk 1229/3).

Voor de toelichting verwijzen de indieners naar artikel 11.

De heren Kris Van Dijck, Jan Loones en Chris Vandebroeke hebben een amendement ingediend om aan § 2 de volgende zin toe te voegen : “Hierin zit vervat : de kennis van de wetten en regels van het Vlaamse openbare leven, de kennis van de Vlaamse maatschappij als gemeenschap.” (Am. Nr. 52, Stuk 1229/3).

De indieners verwijzen naar artikel 4, § 2.

Het amendement nr. 50, ter vervanging van artikel 14, wordt aangenomen met 11 stemmen tegen 3. Hiermee wordt artikel 14 (vernummerd artikel 13) vervangen.

Door de aanneming van het amendement nr. 50 zijn de amendementen nrs. 51 en 52 zonder voorwerp geworden.

Nieuw artikel 14 bis
(vernummerd artikel 14)

- De heren André Denys en Chokri Mahassine, mevrouw Ria Van Den Heuvel en de heer Herman Lauwers hebben een amendement ingediend om een artikel 14bis in te voegen, dat luidt als volgt :

“Artikel 14bis

§ 1. Met betrekking tot de personen, bedoeld in artikel 5, § 1, gaat het onthaalbureau na of deze personen niet vrijgesteld zijn van daar vermelde verplichtingen krachtens artikel 5, § 3. Aan de vrijgestelde personen wordt een attest van inburgering afgeleverd door het onthaalbureau.

§ 2. Als het vormingsprogramma regelmatig gevolgd werd, ontvangt de meerderjarige persoon van de doelgroep een attest van inburgering van het onthaalbureau.

§ 3. Een attest van inburgering wordt tevens toegekend als geheel vrijstelling is verleend voor het primair inburgeringstraject, zoals bepaald in artikel 14, § 2, tweede lid.

§ 4. De Vlaamse regering bepaalt de modaliteiten van het attest van inburgering.” (Am. Nr. 53 Stuk 1229/3).

Mevrouw Ria Van Den Heuvel stelt dat dit amendement verduidelijkt wie een attest van inburgering kan krijgen, met name diegenen die regelmatig, al dan niet verplicht, aan het vormingsprogramma deelnamen, diegenen die rechtstreeks naar het secundair traject doorstroomden en diegenen die vrijgesteld zijn van verplichting.

Het amendement nr. 53, ter invoeging van een nieuw artikel 14 bis, wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen. Hiermee wordt een nieuw artikel 14 bis (vernummerd artikel 14) ingevoegd.

Artikel 15

Een amendement van de heren André Denys en Chokri Mahassine, mevrouw Ria Van Den Heuvel en de heer Herman Lauwers strekt ertoe in het eerste lid, op de voorlaatste en laatste regel, de woorden “het betrokken lid van de meerderjarige doelgroep” te vervangen door de woorden “de betrokken meerderjarige persoon van de doelgroep” (Am. Nr. 54, Stuk 1229/3).

De heer Chokri Mahassinne verduidelijkt dat het hier gaat om een legistische wijziging.

Het amendement nr. 54 wordt aangenomen met 11 stemmen bij 3 onthoudingen.

Het aldus geamendeerde artikel 15 wordt aangenomen met 11 stemmen tegen 3.

Artikel 16

Een amendement van de heren André Denys en Chokri Mahassine, mevrouw Ria Van Den Heuvel en de heer Herman Lauwers strekt ertoe dit artikel te vervangen door wat volgt :

“Artikel 16

Het primaire inburgeringstraject wordt afgesloten bij de volledige overdracht van de betrokken meerderjarige persoon van de doelgroep van het onthaalbureau aan de reguliere voorzieningen. De overdracht kan volgens een protocol afgesloten met de reguliere voorzieningen verlopen. De overdracht kan gefaseerd verlopen. De overdracht is volledig voltooid ten laatste één jaar na de start

van het vormingsprogramma. De Vlaamse regering kan de nadere voorwaarden bepalen.” (Am. Nr. 55, Stuk 1229/3).

De heer Herman Lauwers licht toe dat dit amendement gaat over de overdracht van het primaire naar het secundaire traject. Er wordt bepaald dat de volledige overdracht ten laatste één jaar na de start van het vormingsprogramma moet voltooid zijn. Modulering moet wel mogelijk zijn. Begeleiding door het onthaalbureau moet nog mogelijk zijn voor bepaalde aspecten van de inburgering, omdat niet iedereen even snel of voor alle deelreinen tegelijk tot zelfredzaamheid kan komen. Zo moet het mogelijk zijn dat bijvoorbeeld het secundaire traject al wordt aangevat voor de beroepsoriëntering, en er intussen nog begeleiding is voor het verwerven van taal en sociale vaardigheden.

Het amendement nr. 55, ter vervanging van het artikel 16, wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 6. Hiermee wordt artikel 16 vervangen.

AFDELING II

Het primaire inburgeringstraject voor de minderjarige personen van de doelgroep

Een amendement van de heren André Denys en Chokri Mahassine, mevrouw Ria Van Den Heuvel en de heer Herman Lauwers strekt ertoe in het opschrift van Afdeling II de woorden “minderjarige personen van de doelgroep” te vervangen door de woorden “minderjarige anderstalige nieuwkomers” (Am. Nr. 56, Stuk 1229/3).

Het amendement nr. 57 wordt aangenomen met 11 stemmen tegen 3.

De heer André Denys stelt dat het hier gaat om een meer nauwkeurige omschrijving van de doelgroep, conform de wijziging in artikel 3.

Artikel 17

Een amendement van de heren André Denys en Chokri Mahassine, mevrouw Ria Van Den Heuvel en de heer Herman Lauwers strekt ertoe in het eerste lid en tweede lid, de woorden “voor minderjarige personen van de doelgroep, als bedoeld in artikel 3, § 5” te vervangen door de woorden “voor minderjarige anderstalige nieuwkomers” (Am. Nr. 57, Stuk 1229/3).

Mevrouw Ria Van Den Heuvel verklaart dat deze wijziging ertoe strekt de doelgroep nauwkeuriger te omschrijven, conform de wijziging in artikel 3.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, mevrouw Sonja Becq, mevrouw Trees Merckx-Van Goey en mevrouw Ingrid van Kessel hebben een amendement ingediend om het derde lid te vervangen door wat volgt :

“De trajectbegeleiding omvat de actieve doorverwijzing naar het reguliere aanbod van onthaalonderwijs, naar socio-culturele instellingen en organisaties, naar gezondheids- en welzijnsinstellingen en jeugd- en sportverenigingen.” (Am. Nr. 80, Stuk 1229/5).

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen licht toe dat de toevoeging van jeugd- en sportverenigingen het integratieproces nog zal bevorderen. “Actieve doorverwijzing” omschrijft duidelijker de opdracht van de trajectbegeleider. Dit is ook advies van het VMC.

De minister antwoordt dat de tekst van het ontwerp, die de socio-culturele instellingen vermeldt, voldoende ruim is. Het is duidelijk dat het decreet zich op de levensloopbaan richt. Het is overbodig daar nog de jeugd- en sportverenigingen aan toe te voegen.

Een amendement van de heren André Denys en Chokri Mahassine, mevrouw Ria Van Den Heuvel en de heer Herman Lauwers strekt ertoe in het derde lid, op de eerste regel, het woord “begeleiding” te vervangen door de woorden “actieve doorverwijzing” (Am. Nr. 58 Stuk 1229/3).

Mevrouw Ria Van Den Heuvel stelt dat deze wijziging de inhoud van de trajectbegeleiding verduidelijkt.

Het amendement nr. 57 wordt aangenomen met 11 stemmen tegen 3.

Het amendement nr. 80 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Het amendement nr. 58 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Het aldus geamendeerde artikel 17 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 18

Een amendement van de heren André Denys en Chokri Mahassine, mevrouw Ria Van Den Heuvel en de heer Herman Lauwers strekt ertoe dit artikel te vervangen door wat volgt :

“Artikel 18

De gemeente waar de minderjarige anderstalige nieuwkomer ingeschreven wordt, verwijst die nieuwkomer naar het onthaalbureau en brengt de personen die het ouderlijk gezag uitoefenen op de hoogte van de vigerende bepalingen inzake de leerplicht en het recht op onderwijs. De gemeente brengt het onthaalbureau op de hoogte van de inschrijving van de minderjarige anderstalige nieuwkomer.” (Am. Nr. 59, Stuk 1229/3).

De heer Chokri Mahassine licht toe dat het hier gaat om een taalkundige en inhoudelijke aanpassing, waardoor minderjarige anderstalige nieuwkomers niet onder de verplichting vallen zoals geregeld in artikel 5. Reden is dat de leerplicht op hen van toepassing is. Toezicht op deze leerplicht dient niet door het onthaalbureau te gebeuren, wel door onderwijsinstanties.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, mevrouw Sonja Becq en mevrouw Ingrid van Kessel hebben een amendement ingediend om de laatste zin te vervangen door wat volgt :

“Wanneer aan de verplichting tot aanmelding of het volgen van het inburgeringstraject niet wordt voldaan, gelden dezelfde procedures en sancties voor de personen die het ouderlijk gezag uitoefenen als gestipuleerd in artikel 12.” (Am. Nr. 81, Stuk 1229/5).

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen stelt dat minderjarigen niet het slachtoffer mogen worden van de nalatigheid van zij die voor hen verantwoordelijk zijn. Zonder sancties is het risico reëel dat de minderjarige nieuwkomer niet in een inburgeringstraject zal terechtkomen. Dit amendement is samen te lezen met amendement nr. 45 en amendement nr. 77.

De minister antwoordt dat er op dit ogenblik 4.200 kinderen onthaalonderwijs volgen, zonder via een onthaalbureau te passeren. Het is niet nodig om jongeren te verplichten via het onthaalbureau te passeren. Dat zou overigens de taak van de onthaalbureaus te zeer verzwaren. Minderjarige an-

derstalige nieuwkomers vallen onder de leerplicht. De vrees dat kwaadwillige ouders hun kinderen verhinderen om onderwijs te volgen, is dan ook niet reëel. Soms vinden minderjarige anderstalige nieuwkomers geen school of onthaalonderwijs waar ze terecht kunnen. Om hun in dat geval toch een onthaaltraject te kunnen aanbieden, worden ze in dit decreet opgenomen.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, mevrouw Sonja Becq en mevrouw Trees Merckx-Van Goey dienen een subamendement in op amendement nr. 81 om in de voorgestelde zin, op de voorlaatste en laatste regel, de woorden “de personen die het ouderlijk gezag uitoefenen als gestipuleerd in artikel 12” te vervangen door de woorden “voor volwassen nieuwkomers die hun contract niet nakomen” (Am. Nr. 87, Stuk 1229/6).

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen licht toe dat dit subamendement wordt ingediend omdat artikel 12 wellicht gewijzigd zal worden in functie van amendement nr. 45

Het amendement nr. 59, ter vervanging van het artikel 18, wordt aangenomen met 11 stemmen tegen 3. Hiermee wordt het artikel 18 vervangen.

Door de aanneming van het amendement nr. 59 zijn het amendement nr. 81 en het daaraan verbonden subamendement nr. 87 zonder voorwerp geworden.

Artikel 19

Een amendement van de heren André Denys en Chokri Mahassine, mevrouw Ria Van Den Heuvel en de heer Herman Lauwers strekt ertoe dit artikel te vervangen door wat volgt :

“Artikel 19

De trajectbegeleiding door het onthaalbureau wordt binnen de zestig schooldagen beëindigd. De Vlaamse regering bepaalt voor welke specifieke doelgroepen en in welke gevallen afgeweken kan worden van die termijn.” (Am. Nr. 60, Stuk 1229/3).

De heer Herman Lauwers stelt dat dit amendement een taalkundige aanpassing en inhoudelijke verfijning betreft : de opdracht van het onthaalbureau wordt nauwkeuriger omschreven, ook in tijd. In plaats van drie maanden wordt de termijn ge-

hanteerd binnen het onthaalonderwijs overgenomen : iedere minderjarige nieuwkomer moet binnen de zestig schooldagen naar school.

Het amendement nr. 60, ter vervanging van het artikel 19, wordt aangenomen met 11 stemmen tegen 3. Hiermee wordt het artikel 19 vervangen.

AFDELING III

Het secundaire inburgeringstraject voor de meerderjarige personen van de doelgroep

Artikel 20

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen stelt geen voorstander te zijn van een afzonderlijk primair en secundair inburgeringstraject voor de meerderjarige personen van de doelgroep. De spreker pleit voor één traject, dat verschillende onderdelen bevat die gelijktijdig kunnen worden gevolgd. Mevrouw Sonja Becq sluit zich bij deze opmerking aan.

Voorts wijst mevrouw Riet Van Cleuvenbergen erop dat er momenteel nog maar een heel beperkt aanbod aan secundaire trajecten bestaat, en dit enkel bij de VDAB. De secundaire trajecten zijn dan ook uitsluitend op werkgelegenheid gericht. Dit beantwoordt niet aan de behoeften van alle nieuwkomers. Zo moet er nog een decreet komen voor het onderwijs, waarin het secundaire traject Nederlands tweede taal wordt geregeld. Ook voor de sectoren Welzijn en Cultuur moet er nog een decreet komen dat het secundaire traject regelt.

De minister antwoordt dat momenteel 70 percent van de doelgroep naar de arbeidsmarkt wil doorstromen, vandaar dat het belangrijk is dat er een inwerkingsdecreet komt. Binnen het onderwijs is een herstructurering van het volwassenenonderwijs nodig, niet alleen in functie van de primaire trajecten, maar ook in functie van de secundaire trajecten. Als op termijn blijkt dat er een decreet nodig is, dan zal dat er komen. Op dit ogenblik vereist de herstructurering evenwel geen decreet.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen merkt op dat de SERV in haar advies stelde dat een inwerkingsdecreet overbodig is, vermits dit tot de normale taak van de VDAB behoort. Toch komt er voor de sector Werkgelegenheid een decreet om de secundaire trajecten te regelen. Voor de andere sectoren, die in tegenstelling tot de sector Werkgelegenheid nog niet georganiseerd zijn in functie van het aanbie-

den van secundaire trajecten, komt er evenwel geen decreet om het secundaire traject te regelen. Dit is absurd. De minister antwoordt dat het niet aan de SERV toekomt om te oordelen of een decreet al dan niet nodig is ; dit is de taak van het parlement. Het inwerkingsdecreet zal worden voorgelegd aan de commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme, die moet beslissen of dit decreet al dan niet wordt goedgekeurd.

Voorts wil mevrouw Riet Van Cleuvenbergen weten welke reguliere voorzieningen allemaal worden bedoeld in dit artikel. De minister antwoordt dat amendement nr. 3 een duidelijke omschrijving bevat voor de reguliere voorzieningen.

De heer André Denys vraagt wat juist de verhouding is tussen het secundaire traject en het inwerkingsdecreet van minister Landuyt, en wat een secundair traject concreet inhoudt. De minister antwoordt dat het voorontwerp van inwerkingsdecreet naadloos aansluit bij het inburgeringsdecreet. Na het primaire traject worden de nieuwkomers door het onthaalbureau overgedragen aan de VDAB. Het onthaalbureau sluit daarvoor een contract af met de VDAB, en geeft alle nuttige informatie over de nieuwkomer met betrekking tot zijn opleiding, enz. door aan de VDAB. Het onthaalbureau geeft ook aan waarvoor de nieuwkomer het best in aanmerking zou komen, bv. een beroepsopleiding die aansluit met in het land van herkomst behaalde diploma's of opgedane kennis, een traject Nederlands op de werkvloer, enz.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen vraagt of het klopt dat enkel het primaire traject verplicht is. De minister antwoordt bevestigend. De heer André Denys merkt op dat dit inhoudt dat nieuwkomers enkel vrijwillig in een secundair traject terecht komen.

Mevrouw Sonja Becq vraagt welke garantie er is dat er voldoende financiële middelen zullen zijn om een voldoende aanbod aan secundaire trajecten te kunnen aanbieden. De minister antwoordt dat als de regering het inburgeringsbeleid ernstig neemt, er stapsgewijs meer middelen moeten worden voorzien, niet alleen voor het primaire, maar ook voor het secundaire traject. De middelen zullen stapsgewijs moeten toenemen, niet alleen omwille van budgettaire redenen, maar ook omdat men niet van de ene dag op de andere een groot aanbod secundaire trajecten kan aanbieden. Dit vergt heel wat organisatie op het terrein. Een afzonderlijk decreet voor de secundaire trajecten zou

op termijn bijvoorbeeld wel zinvol kunnen blijken om de nodige middelen te kunnen vrijmaken.

De heren Kris Van Dijck, Jan Loones en Chris Vandebroeke hebben een amendement ingediend om na het eerste lid een nieuw lid in te voegen, dat luidt als volgt :

“De meerderjarige personen uit de doelgroep, aan wie nog geen positief inburgeringsattest is uitge-reikt worden opgenomen in een secundair inburgeringstraject. Zolang het eindresultaat niet behaald is, is de deelname aan het vervolgetraject verplicht.” (Am. Nr. 61, Stuk 1229/3).

Volgens de indieners is het noodzakelijk dat nieuwkomers getest worden na elke fase, zodat het traject verder op maat en individueel kan uitger-werkt worden. Het eindresultaat moet bereikt wor-den alvorens een inburgeringsattest kan worden uitgereikt.

Een amendement van de heren André Denys en Chokri Mahassine, mevrouw Ria Van Den Heuvel en de heer Herman Lauwers strekt ertoe aan het tweede lid de woorden “bij de Vlaamse reguliere voorzieningen, bedoeld in artikel 2, 2°” toe te voegen (Am. Nr. 62, Stuk 1229/3).

De heer André Denys verduidelijkt dat het hier gaat om een technische aanvulling.

De heren Kris Van Dijck, Jan Loones en Chris Vandebroeke hebben een amendement ingediend om een derde lid toe te voegen, dat luidt als volgt : “Het onthaalbureau coördineert het traject op maat voor de betrokkenen.” (Am. Nr. 63, Stuk 1229/3).

De indieners verwijzen naar de verantwoording bij amendement Nr. 62.

Het amendement nr. 61 wordt verworpen met 11 stemmen bij 3 onthoudingen.

Het amendement nr. 62 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Het amendement nr. 63 wordt verworpen met 11 stemmen tegen 3.

Het aldus geamendeerde artikel 20 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 21

Een amendement van de heren André Denys en Chokri Mahassine, mevrouw Ria Van Den Heuvel en de heer Herman Lauwers strekt ertoe dit artikel te schrappen (Am. Nr. 64, Stuk 1229/3).

Mevrouw Ria Van Den Heuvel stelt dat dit artikel kan worden geschrapt vermits de inhoud ervan via het amendement Nr. 50 kan worden aangebracht in artikel 14, § 2.

De heren Kris Van Dijck, Jan Loones en Chris Vandebroeke hebben een amendement ingediend om dit artikel te vervangen door wat volgt :

“Artikel 21

Meerderjarige personen van de doelgroep van wie uit het onthaalonderzoek, bedoeld in artikel 13, § 1, blijkt dat ze over voldoende vaardigheden beschikken, mogen meteen in het secundaire inburgeringstraject stappen. Die rechtstreekse instap gebeurt na het behalen van een positief attest en in onderling overleg tussen het onthaalbureau, de persoon van de doelgroep en de reguliere voorziening, verantwoordelijk voor het vervolgetraject.” (Am. Nr. 65, Stuk 1229/3).

De indieners verwijzen naar artikel 20.

Het amendement nr. 64, om het artikel 21 te schrappen, wordt unaniem aangenomen met 14 stemmen. Hiermee wordt het artikel 21 geschrapt en treedt er een vernummering op bij de volgende artikelen.

Door de aanneming van het amendement nr. 64 is het amendement nr. 65 zonder voorwerp geworden.

Artikel 22

(vernummerd artikel 21)

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen leest in dit artikel dat de reguliere voorzieningen op geregelde tijdstippen de trajectresultaten van het secundaire traject aan de onthaalbureaus moeten bezorgen. De Vlaamse regering moet hiervoor de nadere regeling bepalen. Kan de minister al verduidelijken wat er met op geregelde tijdstippen wordt bedoeld ? De minister antwoordt dat ze hier nog geen sluitend antwoord op kan geven. Belangrijk is

dat de decreetgever dit principe inschrijft. Na overleg met Onderwijs en Werkgelegenheid kan dit principe dan een praktische invulling krijgen.

De heren Kris Van Dijck, Jan Loones en Chris Vandebroekhe hebben een amendement ingediend om vóór de huidige tekst de volgende zin in te voegen : “Het onthaalbureau maakt de eindevaluatie mede op basis van deze resultaten.” (Am. Nr. 66, Stuk 1229/3).

De indieners verwijzen naar de vorige verantwoordingen.

Het amendement nr. 66 wordt verworpen met 11 stemmen tegen 3.

Het artikel 22 (vernummerd artikel 21) wordt aangenomen met 11 stemmen tegen 3.

Nieuw artikel 22 bis

De heren Kris Van Dijck, Jan Loones en Chris Vandebroekhe hebben een amendement ingediend om een nieuw artikel 22bis in te voegen, dat luidt als volgt :

“Artikel 22bis

Elk lid van de doelgroep wordt door het onthaalbureau begeleid van bij het onthaal, over het onthaalonderzoek, het primair en secundair traject.

Het onthaalbureau maakt een attest waaruit blijkt of de betrokkene al dan niet geslaagd is in het traject. Dit wordt geregistreerd in de gemeente waar de betrokkene staat ingeschreven en doorgezonden aan de dienst Vreemdelingenzaken.” (Am. Nr. 67, Stuk 1229/3).

De indieners verwijzen naar de vorige verantwoordingen.

Het amendement nr. 67 wordt unaniem verworpen met 14 stemmen.

Nieuw artikel 22 ter

De heren Kris Van Dijck, Jan Loones en Chris Vandebroekhe hebben een amendement ingediend om

een nieuw artikel 22ter in te voegen, dat luidt als volgt :

“Artikel 22ter

Elke nieuwkomer die een nationaliteitsaanvraag wil doen moet eerst beschikken over dit attest. Uiteraard moet hij geslaagd zijn.” (Am. Nr. 68, Stuk 1229/3).

Het amendement nr. 68 wordt unaniem verworpen met 14 stemmen.

HOOFDSTUK V

Algemene bepalingen

Artikel 23

(vernummerd artikel 22)

Een amendement van de heren André Denys en Chokri Mahassine, mevrouw Ria Van Den Heuvel en de heer Herman Lauwers strekt ertoe paragraaf 1 te schrappen (Am. Nr. 69, Stuk 1229/3).

De heer Chokri Mahassine verwijst naar de verantwoording bij amendement Nr. 27.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, mevrouw Sonja Becq, mevrouw Trees Merckx-Van Goey en mevrouw Ingrid van Kessel hebben een amendement ingediend om paragraaf 1 te vervangen door wat volgt :

“§ 1. De Vlaamse regering sluit samenwerkingsovereenkomsten af met onthaalbureaus, lokale besturen, provincies en de Vlaamse Gemeenschapscommissie, teneinde de wederzijdse engagementen te bevestigen.” (Am. Nr. 82, Stuk 1229/5).

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen licht toe dat dit amendement wordt ingediend omdat artikel 23 wat vreemd klinkt. Er staat dat het stimuleren van de samenwerking tussen gemeenten moet worden gestimuleerd. Voorliggend decreet wil deze samenwerking evenwel net verplichten. Vandaar dit amendement om de samenwerking te concretiseren.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, mevrouw Sonja Becq en mevrouw Ingrid van Kessel hebben

een amendement ingediend om na § 1 een § 1bis in te voegen, die luidt als volgt :

“§ 1bis. De Vlaamse regering sluit samenwerkingsakkoorden af met de federale overheid over de sancties gekoppeld aan het inburgeringsdecreet. Enerzijds omvat dit positieve sancties, zoals het erkennen van bewijzen van inburgering als bewijs van integratie voor naturalisatie en als voorwaarde voor het verlengen van een verblijfsvergunning, anderzijds negatieve sancties zoals het schrappen of verminderen van mogelijke tegemoetkomingen.” (Am. Nr. 83, Stuk 1229/5).

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen stelt dat de mogelijkheden om vanuit de Vlaamse overheid sancties op te leggen vrij beperkt zijn. Daarom is samenwerking met de federale overheid noodzakelijk. Via een samenwerkingsakkoord is een koppeling mogelijk met de snel-Belg-wet en kunnen er repressies komen op het vlak van werkloosheids- en OCMW-uitkeringen.

De spreker benadrukt dat wie het inburgeringstraject met goed gevolg heeft doorlopen en over een inburgeringsattest beschikt, geen verder bewijs meer moet leveren voor integratie. Het inburgeringsattest moet een voldoende garantie zijn. Bijkomende onderzoeken zijn dan niet meer nodig om voor naturalisatie in aanmerking te komen. Dit is een positieve sanctie. Een mogelijke negatieve sanctie voor wie niet over een inburgeringsattest beschikt, is het opleggen van bijkomende voorwaarden bij het verlengen van de verblijfsvergunning.

De heer André Denys is geen voorstander van het afsluiten van samenwerkingsakkoorden. Dit gaat in tegen de Vlaamse autonomie. Het is beter om sancties te bepalen die op Vlaams niveau kunnen worden uitgevoerd. Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen repliceert dat als men integratie belangrijk vindt en dit wil koppelen aan de nationaliteitswetgeving, een samenwerkingsakkoord met de federale overheid noodzakelijk is. Zelf kan de federale overheid de graad van integratie niet meten, dit komt sowieso de gemeenschappen toe. Ook de minister stelt dat zij het geen goed idee vindt om de uitvoering van een Vlaams decreet afhankelijk te maken van een samenwerkingsakkoord. Dit gaat in tegen de Vlaamse autonomie.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen is van oordeel dat een onafhankelijk orgaan als tussenpersoon zou moeten instaan voor de erkenning en subsidiëring. Ook in andere Vlaamse decreten, bv. met betrekking tot het welzijnswerk, wordt gewerkt met een steunpunt die de rol van tussenpersoon vervult

ten aanzien van de sector. Ook het VCM is hier voorstander van.

Een amendement van de heren André Denys en Chokri Mahassine, mevrouw Ria Van Den Heuvel en de heer Herman Lauwers strekt ertoe de volgende zin aan § 2 toe te voegen :

“De Vlaamse Gemeenschap stelt een uniform computergestuurd cliëntvolgsysteem ter beschikking van de onthaalbureaus. Dit systeem heeft als doel de werking van de onthaalbureaus te ondersteunen en het Vlaamse inburgeringsbeleid te volgen. De Vlaamse regering kan de nadere voorwaarden inzake het ter beschikking stellen en aanpassen van het computergestuurd cliëntvolgsysteem bepalen.” (Am. Nr. 70, Stuk 1229/3).

De heer Herman Lauwers verduidelijkt dat het gaat om de verschuiving van een onderdeel dat voorheen in artikel 10 stond, maar nu wordt verschoven naar artikel 23, aangezien het een duidelijk voorbeeld is van een inhoudelijke en logistieke ondersteuning van de onthaalbureaus door de Vlaamse overheid.

Het amendement nr. 69 wordt unaniem aangenomen met 14 stemmen.

Het amendement nr. 82 wordt verworpen met 11 stemmen tegen 3.

Het amendement nr. 83 wordt verworpen met 11 stemmen tegen 3.

Het amendement nr. 70 wordt aangenomen met 11 stemmen tegen 3.

Het aldus geamendeerde artikel 23 wordt aangenomen met 11 stemmen tegen 3.

Artikel 24 (vernummerd artikel 23)

De heren Kris Van Dijck, Jan Loones en Chris Vandebroek hebben een amendement ingediend om op de derde regel, na het woord “evaluatie” de woorden “van het onthaalonderzoek en” in te voegen (Am. Nr. 71, Stuk 1229/3).

De indieners verwijzen naar de vorige verantwoordingen.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, mevrouw Sonja Becq en mevrouw Trees Merckx-Van Goeij

hebben een amendement ingediend om op de zesde regel het woord “gemeenten” te vervangen door de woorden “lokale overheden” (Am. Nr. 88, Stuk 1229/6).

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen licht toe dat de opvolging van het onthaalbeleid lokaal zowel kan toevertrouwd zijn aan de gemeente als aan het OCMW. De term “lokale overheden” geeft aan de gemeenten de keuze om dit op een eigen manier in te vullen. Op heel wat plaatsen hebben de OCMW's terzake al heel wat knowhow opgebouwd. De minister antwoordt dat de decreetgever hieromtrent een duidelijke visie heeft : het zijn de gemeenten die het aanspreekpunt zijn voor het onthaalbeleid. Men kan moeilijk van de onthaalbureaus verwachten dat ze voor elke gemeente waarmee ze samenwerken weten of ze de gemeente dan wel het OCMW moeten aanspreken voor de opvolging van het onthaalbeleid. Intern kan een gemeente wel met het OCMW afspreken dat bepaalde taken aan het OCMW worden overgedragen.

Het amendement nr. 71 wordt unaniem verworpen met 14 stemmen.

Het amendement nr. 88 wordt verworpen met 11 stemmen tegen 3.

Het artikel 24 (vernummerd artikel 23) wordt ongewijzigd aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Artikel 25 (vernummerd artikel 24)

De heren Kris Van Dijck, Jan Loones en Chris Vandebroek hebben een amendement ingediend om een derde en vierde lid toe te voegen, die luiden als volgt :

“De budgetten worden verdeeld per ingeschreven persoon uit de doelgroep aan de betrokken gemeente.

De koepels ontvangen een basisbedrag.” (Am. Nr. 72, Stuk 1229/3).

De indieners lichten toe dat op deze manier elke gemeente, per ingeschreven nieuwkomer eenzelfde bedrag krijgt. De koepels moeten hun coördinerende rol kunnen uitvoeren.

Het amendement nr. 72 wordt verworpen met 11 stemmen bij 3 onthoudingen.

Het artikel 25 (vernummerd artikel 24) wordt ongewijzigd aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

HOOFDSTUK VI

Slotbepalingen

Artikel 26 (vernummerd artikel 25)

De heer André Denys vraagt wanneer het inburgeringsdecreet in werking zal treden. De spreker begrijpt dat de regering nog geen concrete datum kan bepalen voor de inwerkingtreding. Vermits het parlement de tekst van het oorspronkelijke ontwerp sterk zal wijzigen, moet er op het terrein nog heel wat gebeuren vooraleer alles er in gereedheid is om het decreet te kunnen uitvoeren. Ook moeten nog de nodige financiële middelen worden gezocht. Anderzijds is het wel belangrijk dat men een duidelijk engagement krijgt van de regering met betrekking tot de timing. Zonder duidelijke timing dreigt dit decreet immers geblokkeerd te worden. Kan de minister deze timing geven ? Mevrouw Ria Van Den Heuvel sluit zich bij de opmerkingen van de heer Denys aan. De spreker vraagt dat het decreet zo snel mogelijk in werking kan treden. Het is belangrijk dat elke nieuwkomer goed onthaald wordt. Ook de heer Chokri Mahassine vraagt een duidelijke timing voor de inwerkingtreding van het decreet. Het parlement mag niet met een kluitje in het riet worden gestuurd.

Ook mevrouw Riet Van Cleuvenbergen vraagt wanneer het decreet in werking zal treden, en wanneer er voldoende financiële middelen zullen zijn om aan alle nieuwkomers een traject te kunnen aanbieden. Wat is het groeipad voor de financiële middelen ? In de septemberverklaring beloofde de minister-president dat in 2004 alle nieuwkomers een traject krijgen, maar dat zal wellicht niet zo zijn. Nochtans is het decreet op de etnisch-culturele minderheden, dat een aanvang geeft aan het inburgeringsbeleid, al in 1998 goedgekeurd ; voorliggend ontwerp van decreet was normaalgezien vorig jaar al goedgekeurd. De regering had dus al een groeipad voor de middelen kunnen opstellen. Dit werd trouwens ook al gevraagd in de motie die vorige zomer door het Vlaams Parlement werd goedgekeurd. Bij de bespreking van de begroting 2003 heeft de CD&V-fractie een amendement ingediend waarin meer middelen voor inburgering werden

gevraagd, zodat een deel van de trajecten al zou kunnen worden ingevuld. Momenteel is de vraag naar trajecten immers veel groter dan het aanbod en er zijn onvoldoende middelen om iedereen een traject aan te bieden. Het heeft dan ook geen zin om nu een verplichting in te voeren. Men geeft hiermee een verkeerd beeld aan de buitenwereld.

De minister antwoordt dat de regering momenteel over onvoldoende elementen beschikt om een concrete datum van inwerkingtreding te kunnen bepalen. Binnen de regering is wel de volgende timing voor een stappenplan afgesproken. Tegen april 2003 zal de doelgroep van het decreet zijn afgebakend, er zal duidelijkheid zijn over de vraag op welke nieuwkomers de verplichting van toepassing is, over de krachtlijnen voor de schaalvergroting en de organisatie van de onthaalbureaus. Tegen mei 2003 zal er een afsprakennota zijn over de samenwerking tussen Onderwijs, Welzijn, en Werkgelegenheid. In juni 2003 komt er een stappenplan voor de financiering van een behoeftedekkend aanbod, dit is de volledige realisatie van het inburgeringsdecreet. Dit stappenplan moet rond zijn voor de opmaak van de begroting 2004. De ontwerp-uitvoeringsbesluiten die voortvloeien uit dit stappenplan zullen in juni 2003 door de regering worden goedgekeurd.

De heer André Denys antwoordt dat hij er nauwlettend op zal toezien of deze timing ook wordt nageleefd. De spreker mist in dit alles wel een voorbereidende nota over de hervorming van het volwassenenonderwijs in het kader van de organisatie van cursussen Nederlands tweede taal. Hoe wordt deze hervorming voorbereid? De minister antwoordt dat de minister van Onderwijs zich heeft geëngageerd om tegen mei 2003, wanneer het stappenplan over de samenwerking tussen Onderwijs, Welzijn, en Werkgelegenheid moet zijn opgesteld, ook duidelijkheid te brengen over de grote lijnen van de hervorming van het volwassenenonderwijs.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen wil weten waarom er pas tegen mei 2003 een stappenplan wordt uitgewerkt. Dit werd reeds gevraagd in de motie die voor de zomer door het Vlaams Parlement werd goedgekeurd. In die motie werd ook een stappenplan voor de oudkomers gevraagd. Zullen zij in het stappenplan worden betrokken? Zullen ook de asielzoekers tot de doelgroep voor het inburgeringsbeleid behoren? Worden er prioriteiten bepaald, bv. dat mensen die hier zeker gedurende langere tijd verblijven, voorrang krijgen voor het volgen van een traject, op bijvoorbeeld asielzoekers? Voorts wijst de spreker erop dat krachtens artikel 2, 2°, ook de sector Cultuur in het stappen-

plan moet worden betrokken. De spreker wil ook weten wanneer er duidelijkheid komt over de organisatie van de secundaire trajecten.

De minister antwoordt dat alle nieuwkomers die zich op rechtmatige wijze bij een gemeente inschrijven om hier voor langere tijd te verblijven, tot de doelgroep behoren, dus ook de ontvankelijk verklaarde asielzoekers. Personen van wie de aanvraag niet ontvankelijk is verklaard, behoren niet tot de doelgroep. Binnen de doelgroep worden geen prioriteiten bepaald.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen vraagt of het de bedoeling is dat er vanaf 1 januari 2004 aan alle nieuwkomers een traject wordt aangeboden, of zal het decreet in een beperktere vorm worden opgestart, bv. eerst in de grootsteden? De minister antwoordt dat de datum van 1 januari 2004 niet realistisch is. Zelfs als er voldoende financiële middelen zouden kunnen worden vrijgemaakt, dan nog is het onmogelijk om tegen 1 januari alle onthaalbureaus te organiseren, de leerkrachten op te leiden en voldoende lokalen te vinden. Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen stelt vast dat het antwoord van de minister over wanneer het decreet in werking zal treden, heel vaag is. Bovendien is dit antwoord in strijd met de septemberverklaring 2004, waar de minister-president stelde dat op 1 januari 2004 aan alle nieuwkomers een inburgeringstraject kan worden aangeboden.

Een amendement van de heren André Denys en Chokri Mahassine, mevrouw Ria Van Den Heuvel en de heer Herman Lauwers strekt ertoe dit artikel te vervangen door wat volgt:

“Artikel 26

§ 1. Het onthaalbureau is verplicht medewerking te verlenen aan de controle inzake aanmelding en regelmatige deelname aan het vormingsprogramma van meerderjarige personen van de doelgroep. Onderwijsinstellingen, die het pakket Nederlands als tweede taal aanbieden, zoals bedoeld in artikel 14, § 1, zijn verplicht medewerking te verlenen aan de controle inzake regelmatige deelname aan het pakket Nederlands als tweede taal door meerderjarige personen van de doelgroep.

Het niet naleven van de verplichtingen, zoals bepaald in voorgaand lid en in artikel 13, § 2, tweede lid, kan aanleiding geven tot sancties.

De bedoelde sanctie kan een gedeeltelijke terugvordering van subsidies zijn, tot een maximum van 10% van deze subsidies. De Vlaamse regering bepaalt de regels voor de vaststelling van de overtredingen en voor de toepassing van de sancties. Het bedoelde besluit waarborgt het recht op verdediging.

De Vlaamse regering regelt de controle bedoeld in het eerste lid.

§ 2. Met een geldboete van 1 tot 25 euro wordt de meerderjarige persoon van de doelgroep gestraft die een inbreuk pleegt op de verplichtingen opgelegd bij artikel 5.

De bepalingen van boek I van het strafwetboek uitgezonderd hoofdstuk V maar met inbegrip van hoofdstuk VII zijn van toepassing op de bij dit decreet bepaalde overtredingen." (Am. Nr. 73, Stuk 1229/3).

De heer André Denys stelt dat dit amendement betrekking heeft op de sanctie. Artikel 5, § 1, bepaalt dat de meerderjarige personen van de doelgroep verplicht zijn zich aan te melden op het onthaalbureau en regelmatig deel te nemen aan het vormingsprogramma. Wie zich niet aanmeldt binnen de drie maanden, wie afhaakt of niet regelmatig deelneemt aan het vormingsprogramma riskeert een strafrechtelijke boete. Deze sanctie wordt ingevoerd naar analogie met de wet op de leerplicht. Ook in de wet op de leerplicht wordt een recht op onderwijs omschreven – hier dus het recht bepaald in artikel 3 – en een sanctiemogelijkheid voorzien.

Er zijn al verschillende voorstellen voor sancties gelanceerd, zoals geldboetes en gevangenisstraffen. Het voorstel in dit amendement richt zich op een geldboete. Wanneer de geldboete niet wordt betaald, kan wel een gevangenisstraf worden opgelegd.

Mevrouw Sonja Becq vraagt of ze het goed begrepen heeft dat er twee sancties worden voorgesteld: één voor de onthaalbureaus en onderwijsinstellingen en één voor de nieuwkomers. Er wordt een analogie gemaakt met de wet op de leerplicht. Daar is de filosofie totaal anders. De sanctie heeft er geen betrekking op de onwillige leerling, maar wel op de ouder van de leerling die een belemmering betekent voor het onderwijs waar de jongere recht op heeft. De minister antwoordt dat de jeugdrechter in het kader van de wet op de jeugdbescherming een jongere die manifest weigert om naar school te gaan, kan sanctioneren.

Mevrouw Sonja Becq repliceert dat in het amendement niet naar deze sanctie wordt verwezen, maar naar de sanctie met betrekking tot de leerplicht. Voorts merkt de spreker op dat sancties niet altijd afdoend zijn. In het verleden zijn grote spijbelprojecten georganiseerd omdat heel wat sancties tegen het spijbelen en niet naar school gaan inefficiënt bleken.

De minister antwoordt dat de sanctie in de wet op de leerplicht werd ingevoegd als stok achter de deur, opdat alle ouders hun kinderen naar school zouden laten gaan. De situatie van toen is vergelijkbaar met de huidige situatie van de nieuwkomers.

Het amendement nr. 73, ter vervanging van het artikel 26, wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen. Hiermee wordt het artikel 26 (vernummerd artikel 25) vervangen.

Artikel 27 (vernummerd artikel 26)

Een amendement van de heren André Denys en Chokri Mahassine, mevrouw Ria Van Den Heuvel en de heer Herman Lauwers strekt ertoe dit artikel te vervangen door wat volgt:

“Artikel 27

Uiterlijk drie jaar na de inwerkingtreding van dit decreet, en vervolgens om de drie jaar, evalueert de Vlaamse regering de inhoudelijke en financiële aspecten van het Vlaamse inburgeringsbeleid en legt ze die evaluatie voor aan het Vlaams Parlement.” (Am. Nr. 74, Stuk 1229/3).

Mevrouw Ria Van Den Heuvel licht toe dat de bedoeling van dit amendement is om het woord "periodiek" te vervangen door "en vervolgens om de drie jaar". Hierdoor kan nauwkeuriger worden omschreven wanneer de evaluatie moet gebeuren. Gezien de grote investering door de Vlaamse overheid is het van belang dat het inburgeringsbeleid nauwgezet kan worden opgevolgd.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen wil weten wanneer de drie jaar na de inwerkingtreding van het decreet beginnen te lopen. Artikel 28 bepaalt immers dat elk artikel afzonderlijk in werking kan treden. Beginnen de drie jaar te lopen wanneer alle artikelen in werking zijn getreden? Mevrouw Ria

Van Den Heuvel antwoordt dat het mogelijk is dat artikel 28 nog wordt bijgesteld. Veel is afhankelijk van wanneer de verplichting ingaat en van wanneer het nodige aanbod gerealiseerd wordt.

Voorts vindt mevrouw Riet Van Cleuvenbergen dat er al sneller dan drie jaar na de inwerkingtreding een evaluatie van het decreet moet komen. Ook nadien moet het decreet vaker dan om de drie jaar worden geëvalueerd. Mevrouw Ria Van Den Heuvel antwoordt dat het perfect mogelijk is om het decreet al vroeger te evalueren. In de tekst staat immers dat er 'uiterlijk' drie jaar na de inwerkingtreding van het decreet een evaluatie moet gebeuren.

Het amendement nr. 74, ter vervanging van het artikel 27, wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen. Hiermee wordt het artikel 27 (vernummerd artikel 26) vervangen.

Artikel 28 (vernummerd artikel 27)

Een amendement van de heren André Denys en Chokri Mahassine, mevrouw Ria Van Den Heuvel en de heer Herman Lauwers strekt ertoe aan dit artikel de woorden "en voorziet de noodzakelijke overgangsmaatregelen" toe te voegen (Am. Nr. 75, Stuk 1229/3).

De heer Chokri Mahassine stelt dat zodra dit ontwerp in werking treedt, een aantal overgangsmaatregelen moeten worden getroffen.

Het amendement nr. 75 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 6.

Het aldus geamendeerde artikel 28 (vernummerd artikel 27) wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 6.

5. Aankondiging van een reflectienota

Voor de eindstemming werd door mevrouw Marijke Dillen krachtens art. 56, 3, van het Reglement schriftelijk een reflectienota aangekondigd.

6. Stemming over het geheel

Het ontwerp van decreet betreffende het Vlaamse inburgeringsbeleid wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

De verslaggever,

Ria VAN DEN HEUVEL

De voorzitter,

Patricia CEYSENS

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE**HOOFDSTUK I**

Inleidende bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Artikel 2

In dit decreet wordt verstaan onder :

- 1° inburgering : een interactief proces waarbij de overheid aan vreemdelingen een specifiek programma aanbiedt, dat hun enerzijds de mogelijkheid biedt om zich eigen te maken met hun nieuwe sociale omgeving en anderzijds ertoe bijdraagt dat de samenleving de personen van de doelgroep als volwaardige burgers gaat erkennen, met als doel een volwaardige participatie van die personen in de samenleving ;
- 2° reguliere voorziening : een voorziening, inzonderheid in de sectoren onderwijs, tewerkstelling, welzijn en cultuur, die :

hetzij als Vlaamse voorziening wordt georganiseerd, erkend of gesubsidieerd door de Vlaamse Gemeenschap, het Vlaamse Gewest of de Vlaamse Gemeenschapscommissie ;

hetzij binnen het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad wordt georganiseerd, erkend of gesubsidieerd door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest of de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie ;

- 3° levensloopbaan : het volledige traject dat een individuele natuurlijke persoon kan doorlopen gedurende zijn leven en waarbij de verschillende rollen zoals die van onder meer kind, student, burger, werknemer, vrijetijdsman, echtgeno(o)t(e), gezinsverzorger, ouder of gepensioneerde, afwisselend aan bod kunnen komen ;
- 4° inburgeringstraject : het traject, bedoeld in artikel 4 ;

5° trajectbegeleiding : de methodiek om personen individueel en op maat te begeleiden tijdens het inburgeringstraject ;

6° meerderjarige persoon van de doelgroep : een natuurlijke persoon als bedoeld in artikel 3, § 1 ;

7° minderjarige anderstalige nieuwkomer : een natuurlijke persoon als bedoeld in artikel 3, § 5 ;

8° onthaalbureau : een bureau als bedoeld in artikel 6 of artikel 7, § 2 ;

9° inburgeringscontract : een overeenkomst tussen de meerderjarige persoon van de doelgroep en het onthaalbureau waarbij beide partijen verbintenissen aangaan met betrekking tot het inburgeringstraject ;

10° vormingsprogramma : het programma, bedoeld in artikel 13 ;

11° attest van inburgering : attest geregistreerd door de gemeente en opgemaakt door het onthaalbureau, waar de persoon van de doelgroep verblijft en waarin vermeld wordt dat betrokkene het inburgeringstraject met succes gevolgd heeft, dus de eindtermen bereikt heeft. De Vlaamse regering bepaalt de modaliteiten van het attest.

HOOFDSTUK II

Doelgroep, doel en inhoud van het Vlaamse inburgeringsbeleid

Artikel 3

§ 1. Met uitzondering van de vreemdeling die hier voor een tijdelijk doel verblijft en van de asielzoeker zolang diens asielaanvraag niet ontvankelijk is verklaard, behoort tot de doelgroep van het Vlaamse inburgeringsbeleid, de vreemdeling die aan de volgende voorwaarden voldoet :

- 1° zich inschrijven in een gemeente van het Nederlandse taalgebied of in een gemeente van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad ;
- 2° de leeftijd van achttien jaar bereikt hebben ;

3° zich recent en voor het eerst in een gemeente als bedoeld in 1° ingeschreven hebben.

§ 2. De personen van de doelgroep, bedoeld in § 1, hebben recht op een primair inburgeringstraject als bedoeld in artikel 10.

§ 3. De Vlaamse regering bepaalt nader :

1° de categorieën van personen die hier met een tijdelijk doel verblijven, bedoeld in § 1 ;

2° wat onder "recent en voor het eerst in de gemeente als bedoeld in 1° ingeschreven hebben, bedoeld in § 1, 3°" dient te worden verstaan.

§ 4. De Vlaamse regering kan een lijst opgeven van de in § 1 bedoelde categorieën van personen, daarbij rekening houdend met de regelgeving die ten aanzien van die categorieën van personen van toepassing is, en kan die lijst verder aanpassen.

§ 5. Tot de doelgroep van het Vlaamse inburgeringsbeleid behoort tevens de minderjarige andersstalige nieuwkomer zoals bedoeld in de organieke onderwijsregelgeving terzake, hierna minderjarige anderstalige nieuwkomer genoemd.

Artikel 4

§ 1. Het Vlaamse inburgeringsbeleid wordt geconcretiseerd in een inburgeringstraject dat aan de personen van de doelgroep, bedoeld in artikel 3, § 1 en § 5 aangeboden wordt.

§ 2. Het inburgeringstraject bestaat uit een primair en een secundair gedeelte.

Het primaire inburgeringstraject laat de personen van de doelgroep toe te komen tot een grotere zelfredzaamheid. Onder zelfredzaamheid wordt begrepen dat deze personen in staat zijn actief hun levensloopbaan uit te bouwen en hiertoe voldoende de Nederlandse taal beheersen.

Het secundaire inburgeringstraject beoogt een volledige participatie van de personen van de doelgroep in de samenleving en biedt aan deze personen een vervolstraject met het oog op hun levensloopbaan.

§ 3. De Vlaamse regering kan een vergoeding bepalen die de meerderjarige persoon van de doelgroep en of derden moeten betalen voor het volgen van een inburgeringstraject. In dat geval be-

paalt de Vlaamse regering het bedrag van de vergoeding, de modaliteiten ervan, evenals de procedure voor de vaststelling en inning.

In afwijking van het eerste lid wordt aan een meerderjarige persoon van de doelgroep, die achterstandskenmerken vertoont die kunnen leiden tot permanente kansarmoede omdat hij/zij de Nederlandse taal niet kent en vanwege zijn/haar zwakke sociaal-economische positie, al dan niet versterkt door een lage scholingsgraad, kosteloos een primair inburgeringstraject aangeboden.

HOOFDSTUK III

De organisatie van het inburgeringsbeleid

Artikel 5

§ 1. Behoudens andersluidende internationaalrechtelijke bepalingen zijn de meerderjarige personen van de doelgroep, met uitzondering van degenen die zich in een gemeente van het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad inschrijven, verplicht :

1° zich bij het onthaalbureau aan te melden tijdens de termijn van drie maanden na inschrijving in de gemeente ;

2° bovendien regelmatig deel te nemen aan het vormingsprogramma, bedoeld in artikel 13, § 1.

§ 2. De Vlaamse regering kan een lijst opmaken met categorieën van personen die niet kunnen verplicht worden aan inburgering deel te nemen, omdat internationaalrechtelijke bepalingen dit verhinderen.

§ 3. De Vlaamse regering bepaalt de categorieën van personen aan wie vrijstelling van de verplichting bedoeld in § 1 wordt toegestaan en de voorwaarden waaronder die vrijstelling wordt verleend.

Artikel 6

§ 1. Het inburgeringsbeleid in het primaire traject wordt georganiseerd via een onthaalbureau.

§ 2. De onthaalbureaus worden erkend en gesubsidieerd door de Vlaamse regering op basis van de door haar opgestelde programmatie en binnen de

beschikbare begrotingskredieten. Hierbij wordt gegarandeerd dat alle gemeenten van het Vlaamse Gewest betrokken worden bij de organisatie en de werking van een onthaalbureau. De Vlaamse regering bepaalt de verdere voorwaarden en procedures voor erkenning en subsidiëring van de onthaalbureaus en de betrokkenheid van de gemeenten. De Vlaamse regering bepaalt de verdere voorwaarden en procedure voor intrekking van de erkenning, waarbij voorzien wordt in de mogelijkheid om beroep aan te tekenen.

Artikel 7

§ 1. Artikel 11, artikel 12, § 2, eerste lid, en artikel 18 zijn niet van toepassing in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

§ 2. De Vlaamse Gemeenschapscommissie organiseert het inburgeringsbeleid op het niveau van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad via één of meer onthaalbureaus. De Vlaamse regering bepaalt de nadere regeling.

Met betrekking tot de erkenning en subsidiëring van die onthaalbureaus is artikel 6, § 2, van overeenkomstige toepassing.

Artikel 8

Het onthaalbureau bouwt het primaire inburgeringstraject uit en heeft voor de meerderjarige personen van de doelgroep een opvolgfunctie bij de uitbouw van het secundaire inburgeringstraject.

Het onthaalbureau verzorgt de trajectbegeleiding van de personen van de doelgroep, bedoeld in artikel 3, § 1, binnen het primair traject, en doet in overleg met, en via terugkoppeling van de reguliere voorzieningen een opvolging van het secundair traject.

Het onthaalbureau bouwt een netwerk van diensten en organisaties uit met het oog op doorverwijzing en terugkoppeling. Het onthaalbureau behoudt het overzicht over het inburgeringstraject en rapporteert hierover aan de Vlaamse regering en de betrokken gemeenten van het Nederlandse taalgebied of de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

Artikel 9

De Vlaamse reguliere voorzieningen, bedoeld in artikel 2, 2°, waaraan de personen van de doelgroep worden overgedragen op het einde van het primaire inburgeringstraject, bouwen een behoeftedekkend aanbod aan vervolgtrajecten uit. Aan de meerderjarige persoon van de doelgroep wordt binnen een redelijke termijn na de overdracht een vervolgtraject aangeboden.

De voorzieningen die in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad georganiseerd, erkend of gesubsidieerd worden door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest of de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie kunnen meewerken aan de uitvoering van dit decreet in samenwerking met de Vlaamse Gemeenschapscommissie en de erkende onthaalbureaus.

HOOFDSTUK IV

Het inburgeringstraject

AFDELING I

Het primaire inburgeringstraject voor de meerderjarige personen van de doelgroep

Artikel 10

Het primair inburgeringstraject is een vormingsprogramma, ondersteund door trajectbegeleiding, voor de meerderjarige personen van de doelgroep, dat op maat wordt aangeboden en dat hen moet toeleiden naar de reguliere voorzieningen.

Onder voorbehoud van de toepassing van de bepalingen van deze afdeling bepaalt de Vlaamse regering de inhoud en organisatie van het primaire inburgeringstraject.

Artikel 11

De gemeente, waar de meerderjarige persoon van de doelgroep zich inschrijft, informeert deze persoon over het inburgeringsbeleid en verwijst hem door naar het onthaalbureau. De gemeente wijst de personen, bedoeld in artikel 5, § 1, op de daar

vermelde verplichtingen en op de sancties, voorzien in artikel 25.

Eveneens bezorgt de gemeente maandelijks aan het onthaalbureau een lijst van de personen van de doelgroep, bedoeld in artikel 3, § 1 en § 5, die zich de voorbije maand hebben ingeschreven.

De Vlaamse regering regelt de nadere uitvoering van het eerste en tweede lid.

Artikel 12

§ 1. Het onthaalbureau onderzoekt of een meerderjarige persoon van de doelgroep onder het toepassingsgebied van artikel 4, § 3, tweede lid, valt. Het resultaat van dit onderzoek meldt het onthaalbureau aan de persoon of instantie aangewezen door de Vlaamse regering en aan betrokkene.

De Vlaamse regering bepaalt de criteria aan de hand waarvan het onthaalbureau kan bepalen of de betrokkene achterstandskenmerken, bedoeld in artikel 4, § 3, tweede lid, vertoont.

§ 2. Als een meerderjarige persoon van de doelgroep zich niet heeft aangemeld op het onthaalbureau binnen de termijn van drie maanden na de inschrijving, meldt het onthaalbureau dat aan de gemeente. De gemeente informeert betrokkene opnieuw en verwijst hem/haar opnieuw door naar het onthaalbureau conform artikel 11, eerste lid.

Als een persoon als bedoeld in artikel 5, § 1, zich niet heeft aangemeld op het onthaalbureau binnen de termijn van drie maanden na de inschrijving in de gemeente, of als zodanige persoon het vormingsprogramma vroegtijdig heeft beëindigd of niet regelmatig heeft gevolgd, meldt het onthaalbureau dat tevens aan de persoon of instantie aangeduid door de Vlaamse regering, met het oog op een toepassing van de sanctie bepaald in artikel 25.

De Vlaamse regering bepaalt de criteria aan de hand waarvan het onthaalbureau kan bepalen of iemand al dan niet het vormingsprogramma vroegtijdig heeft beëindigd.

De Vlaamse regering bepaalt de criteria aan de hand waarvan het onthaalbureau kan bepalen of iemand al dan niet regelmatig heeft deelgenomen aan het vormingsprogramma.

§ 3. Het onthaalbureau biedt betrokkene een primair inburgeringstraject aan, dat duurt vanaf het

onderzoek, bedoeld in § 1, tot het ogenblik dat de meerderjarige persoon van de doelgroep volledig wordt overgedragen aan de reguliere voorzieningen voor het secundaire traject. Het primaire inburgeringstraject wordt opgestart maximaal drie maanden na het voormelde onderzoek en moet hoogstens één jaar na opstart van het vormingsprogramma afgerond worden. De Vlaamse regering bepaalt voor welke specifieke doelgroepen afgeweken kan worden van die termijnen.

Artikel 13

§ 1. Het vormingsprogramma binnen het primaire inburgeringstraject bestaat uit drie vormingspakketten, namelijk maatschappelijke oriëntatie, Nederlands als tweede taal en loopbaanoriëntatie.

Maatschappelijke oriëntatie heeft tot doel het zelfstandiger functioneren te verhogen, enerzijds door de kennis van de rechten en de plichten en de kennis van en het inzicht in onze samenleving en haar basiswaarden aan te reiken en anderzijds door een aanzet te geven tot het ontwikkelen van enkele competenties die noodzakelijk zijn voor de zelfredzaamheid van de meerderjarige personen van de doelgroep.

Het pakket Nederlands als tweede taal heeft tot doel in een zo kort mogelijke tijd een basistaalvaardigheid van het Nederlands als opstap naar een vervolgcursus aan te reiken aan de meerderjarige personen van de doelgroep.

Loopbaanoriëntatie heeft tot doel een individueel proces te ondersteunen en begeleiden waarbij de meerderjarige persoon van de doelgroep de eigen levensloopbaan uittekent, en daarbij onder meer inzicht verwerft in de arbeidsmarkt en het onderwijsstelsel, waarbij de reeds aanwezige competenties vertaald worden naar onze samenleving.

§ 2. Het onthaalbureau bepaalt het vormingsprogramma, zoals omschreven in § 1, na overleg met betrokkene. Het onthaalbureau houdt hierbij rekening met reeds verworven kennis of vaardigheden en met de kennis of vaardigheden die betrokkene aantoonbaar zal verwerven bij reguliere voorzieningen. Het onthaalbureau kan betrokkene geheel of gedeeltelijk vrijstelling verlenen.

Meerderjarige personen van de doelgroep die over voldoende vaardigheden beschikken, hebben de mogelijkheid om meteen in het secundaire inburgeringstraject te stappen. Die rechtstreekse instap

gebeurt in onderling overleg tussen het onthaalbureau, de meerderjarige persoon van de doelgroep en de reguliere voorziening(en), verantwoordelijk voor het vervolgtraject.

Het vormingsprogramma wordt opgenomen in een inburgeringscontract. De Vlaamse regering bepaalt de modaliteiten van het inburgeringscontract.

§ 3. De Vlaamse regering bepaalt de voorwaarden en kwaliteitscriteria met betrekking tot elk van de vormingspakketten, bedoeld in § 1. De onderdelen van het vormingsprogramma die worden aangeboden binnen onderwijsinstellingen, vallen onder de op deze instellingen toepasselijke bepalingen inzake kwaliteitscontrole.

§ 4. In aanvulling bij artikel 12, § 3, bieden de onderwijsinstellingen aan de meerderjarige personen van de doelgroep binnen de drie maanden na het onderzoek, bedoeld in artikel 12, § 1, een pakket Nederlands als tweede taal op maat aan.

De Vlaamse regering regelt de nadere uitvoering van het eerste lid.

Artikel 14

§ 1. Met betrekking tot de personen, bedoeld in artikel 5, § 1, gaat het onthaalbureau na of deze personen niet vrijgesteld zijn van daar vermelde verplichtingen krachtens artikel 5, § 3. Aan de vrijgestelde personen wordt een attest van inburgering afgeleverd door het onthaalbureau.

§ 2. Als het vormingsprogramma regelmatig gevolgd werd, ontvangt de meerderjarige persoon van de doelgroep een attest van inburgering van het onthaalbureau.

§ 3. Een attest van inburgering wordt tevens toegekend als geheel vrijstelling is verleend voor het primair inburgeringstraject, zoals bepaald in artikel 13, § 2, tweede lid.

§ 4. De Vlaamse regering bepaalt de modaliteiten van het attest van inburgering.

Artikel 15

De trajectbegeleiding staat garant voor de integrale benadering van het primaire inburgeringstraject

dat in samenspraak met de betrokken meerderjarige persoon van de doelgroep wordt uitgevoerd.

De Vlaamse regering bepaalt de nadere voorwaarden en regels inzake de trajectbegeleiding.

Artikel 16

Het primaire inburgeringstraject wordt afgesloten bij de volledige overdracht van de betrokken meerderjarige persoon van de doelgroep van het onthaalbureau aan de reguliere voorzieningen. De overdracht kan volgens een protocol afgesloten met de reguliere voorzieningen verlopen. De overdracht kan gefaseerd verlopen. De overdracht is volledig voltooid ten laatste één jaar na de start van het vormingsprogramma. De Vlaamse regering kan de nadere voorwaarden bepalen.

AFDELING II

Het primaire inburgeringstraject voor de minderjarige anderstalige nieuwkomers

Artikel 17

Het primaire inburgeringstraject voor minderjarige anderstalige nieuwkomers omvat een educatieve component, ondersteund door trajectbegeleiding.

De educatieve component bestaat uit het onthaalonderwijs dat wordt aangeboden in een onderwijsinstelling voor basis- en secundair onderwijs en dat gericht is op taalvaardigheid Nederlands en op de sociale integratie van minderjarige anderstalige nieuwkomers.

De trajectbegeleiding omvat de actieve doorverwijzing naar onderwijsinstellingen die onthaalonderwijs aanbieden, naar socio-culturele instellingen en organisaties en naar gezondheids- en welzijnsinstellingen.

De Vlaamse regering bepaalt de nadere regels inzake de trajectbegeleiding.

Artikel 18

De gemeente waar de minderjarige anderstalige nieuwkomer ingeschreven wordt, verwijst die nieuwkomer naar het onthaalbureau en brengt de personen die het ouderlijk gezag uitoefenen op de hoogte van de vigerende bepalingen inzake de leerplicht en het recht op onderwijs. De gemeente brengt het onthaalbureau op de hoogte van de inschrijving van de minderjarige anderstalige nieuwkomer.

Artikel 19

De trajectbegeleiding door het onthaalbureau wordt binnen de zestig schooldagen beëindigd. De Vlaamse regering bepaalt voor welke specifieke doelgroepen en in welke gevallen afgeweken kan worden van die termijn.

AFDELING III

Het secundaire inburgeringstraject voor de meerderjarige personen van de doelgroep

Artikel 20

Tijdens het secundaire inburgeringstraject nemen de meerderjarige personen van de doelgroep deel aan het aanbod van de reguliere voorzieningen met het oog op hun levensloopbaan.

De Vlaamse regering bepaalt de inhoud en de organisatie van het secundaire inburgeringstraject bij de Vlaamse reguliere voorzieningen, bedoeld in artikel 2, 2°.

Artikel 21

De Vlaamse reguliere voorzieningen bezorgen de trajectresultaten van het secundaire inburgeringstraject van de personen van de doelgroep op geregelde tijdstippen aan het onthaalbureau. De Vlaamse regering bepaalt de nadere regeling.

HOOFDSTUK V

Algemene bepalingen

Artikel 22

De Vlaamse regering zorgt voor de inhoudelijke en logistieke ondersteuning van de onthaalbureaus. De Vlaamse Gemeenschap stelt een uniform computergestuurd cliëntvolgsysteem ter beschikking van de onthaalbureaus. Dit systeem heeft als doel de werking van de onthaalbureaus te ondersteunen en het Vlaamse inburgeringsbeleid te volgen. De Vlaamse regering kan de nadere voorwaarden inzake het ter beschikking stellen en aanpassen van het computergestuurd cliëntvolgsysteem bepalen.

Artikel 23

De Vlaamse regering bewaakt de uitvoering van het Vlaamse inburgeringsbeleid op het terrein. De voortgangscontrole en evaluatie van het primaire traject van het inburgeringsbeleid gebeuren op basis van de rapportering door de onthaalbureaus aan de Vlaamse overheid en de gemeenten van het Nederlandse taalgebied of de Vlaamse Gemeenschapscommissie. De Vlaamse regering bepaalt de nadere regels betreffende die rapportering.

Artikel 24

De Vlaamse regering beslist binnen de beschikbare begrotingskredieten over de toewijzing van middelen in het kader van het Vlaamse inburgeringsbeleid. Ze regelt de wijze waarop die middelen worden vereffend en waarop over de besteding van die middelen verantwoording wordt afgelegd.

Van de in het eerste lid bedoelde kredieten wordt 15 % vast toegekend voor de uitvoering van het Vlaamse inburgeringsbeleid in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

HOOFDSTUK VI

Slotbepalingen

Artikel 25

§ 1. Het onthaalbureau is verplicht medewerking te verlenen aan de controle inzake aanmelding en regelmatige deelname aan het vormingsprogramma van meerderjarige personen van de doelgroep. Onderwijsinstellingen die het pakket Nederlands als tweede taal aanbieden, zoals bedoeld in artikel 13, § 1, zijn verplicht medewerking te verlenen aan de controle inzake regelmatige deelname aan het pakket Nederlands als tweede taal door meerderjarige personen van de doelgroep.

Het niet naleven van de verplichtingen, zoals bepaald in voorgaand lid en in artikel 12, § 2, tweede lid, kan aanleiding geven tot sancties.

De bedoelde sanctie kan een gedeeltelijke terugvordering van subsidies zijn, tot een maximum van 10% van deze subsidies. De Vlaamse regering bepaalt de regels voor de vaststelling van de overtredingen en voor de toepassing van de sancties. Het bedoelde besluit waarborgt het recht op verdediging.

De Vlaamse regering regelt de controle bedoeld in het eerste lid.

§ 2. Met een geldboete van 1 tot 25 euro wordt de meerderjarige persoon van de doelgroep gestraft die een inbreuk pleegt op de verplichtingen opgelegd bij artikel 5.

De bepalingen van boek I van het Strafwetboek, uitgezonderd hoofdstuk V maar met inbegrip van hoofdstuk VII, zijn van toepassing op de bij dit decreet bepaalde overtredingen.

Artikel 26

Uiterlijk drie jaar na de inwerkingtreding van dit decreet, en vervolgens om de drie jaar, evalueert de Vlaamse regering de inhoudelijke en financiële aspecten van het Vlaamse inburgeringsbeleid en legt ze die evaluatie voor aan het Vlaams Parlement.

Artikel 27

De Vlaamse regering stelt voor elke bepaling van dit decreet de datum van inwerkingtreding vast en voorziet de noodzakelijke overgangsmaatregelen.

BIJLAGE 1

Tabel 'Doelgroep van het inburgeringsbeleid'

DOELGROEP VAN HET INBURGERINGSBELEID**Cijfers Vlaanderen****TOELICHTING BIJ DE CIJFERS**

groep 1: aantal ontvankelijk verklaarde asielzoekers met beslissingsdatum tussen 1/9/01-1/09/02

groep 2: aantal erkende vluchtelingen met beslissingsdatum tussen 1/9/01-1/9/02

groep 3: volgmigranten, aangekomen in België tussen 1/9/01 en 1/09/02

Doelgroep: doelgroep van het inburgeringsbeleid, in Vlaanderen verblijvend.

In deze cijfers zijn het aantal geregulariseerden niet opgenomen, omdat het gaat om de gevolgen van een éénmalige regularisatiecampagne. In de periode 1/9/01-1/9/02 gaat het om ongeveer 3100 personen.

Aantal van groep		groep			Eindtotaal
Provincie	Onthaalbureau	1	2	3	
Antwerpen	Mechelen	47	9	150	206
	PINA	779	174	2705	3658
	PRICMA	119	30	271	420
	Niet-deelnemende gemeenten	85	15	152	252
Totaal Antwerpen		1030	228	3278	4536
Limburg	Beringen	5	3	21	29
	Genk	27	4	61	92
	Hasselt-Diepenbeek	23	9	85	117
	Heers	56	13	122	191
	Heusden-Zolder	8	3	26	37
	Houthalen-Helchteren	9		16	25
	Lommel	14	1	24	39
	Maasmechelen	23		54	77
Niet-deelnemende gemeenten				3	3
Totaal Limburg		165	33	412	610
Oost-Vlaanderen	Aalst	55	2	68	125
	Dendermonde	23	5	47	75
	Eeklo	36	2	49	87
	Gent	165	1	750	916
	Ronse	2	1	26	29
	Sint-Niklaas	76	30	131	237
Niet-deelnemende gemeenten		54	10	51	115
Totaal Oost-Vlaanderen		411	51	1122	1584
Vlaams-Brabant	Diest-Tienen	33	3	64	100
	Halle	73	7	113	193
	Leuven	121	6	734	861
	Vilvoorde	94	10	180	284
	Niet-deelnemende gemeenten	5	4	26	35
Totaal Vlaams-Brabant		326	30	1117	1473
West-Vlaanderen	Brugge	61	7	162	230
	Kortrijk	186	24	230	440
	Oostende	166	10	95	271
	Niet-deelnemende gemeenten	5		6	11
Totaal West-Vlaanderen		418	41	493	952
Eindtotaal		2350	383	6422	9155
Cijfers Brussel					
Brussel (schatting)					3700
TOTALE DOELGROEP					12855

BIJLAGE 2

COMMISSIE VOOR ONDERWIJS, VORMING EN WETENSCHAPSBELEID

Gedachtewisseling en formulering van een advies aan de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen, over het ontwerp van decreet betreffende het Vlaams inburgeringsbeleid

Donderdag 5 december 2002

a) Procedureel

De *voorzitter* benadrukt dat in deze commissie alleen de onderwijsaspecten van het inburgeringsdecreet aan de orde zijn. Hij stelt voor dat men het VLOR-advies zou gebruiken als basis voor de bespreking, meer bepaald de lijst van de relevante thema's.

De heer *Gilbert Van Baelen* vraagt welke procedure men wil hanteren om tot een advies te komen. De voorzitter stelt voor dat het verslag van deze vergadering, dat de uiteenlopende standpunten van de verschillende commissieleden zal weerspiegelen, zou fungeren als advies aan de commissie voor Welzijn.

b) Vragen en opmerkingen van de leden

– *namens de CD&V-fractie*

De heer *Luc Martens* benadrukt dat zijn fractie een groot voorstander is van een inburgeringsbeleid. Daarvoor verwijst hij naar de inspanningen die tijdens de vorige regeerperiode werden gedaan. Er werd een strategisch plan voor etnisch-culturele minderheden opgemaakt. Binnen dat kader werd een forum voor etnisch-culturele minderheden en een centrum voor etnisch-culturele minderheden opgericht en werden de organisaties van de minderheden erkend.

Inburgering is volgens ons een te breed begrip. In dit decreet gaat het eigenlijk niet om inburgering in de meest brede zin, maar vooral om een onthaalbeleid.

Hij vraagt zich af wat de interactie dient te zijn tussen de lokale bureaus die men wil oprichten, de huizen van het Nederlands en het lokale overlegplatform. Het verbaast hem dat de OCMW's geen rol te spelen hebben in de coördinatie. Een goede interactie tussen de betrokken actoren is immers noodzakelijk opdat de mensen die professioneel bezig zijn met nieuwkomers, goed werk zouden kunnen verrichten. Het zal de nieuwkomers ook het gevoel geven dat ze goed opgevangen worden.

Hij vraagt zich af of men een zicht heeft op de profielen van de nieuwkomers. Er is namelijk een belangrijk verschil tussen mensen die alleen in de basiseducatie aan hun trekken kunnen komen en degenen die ook in andere sectoren van het aanbod kunnen geholpen worden. Hij wil ook weten wat de verhouding is tussen de nood die kan gelenigd worden door het aanbod en de vraag die onbeantwoord blijft. Zijn fractie is niet gekant tegen het eventuele dwingende karakter van het inburgeringsbeleid, maar wel onder bepaalde voorwaarden. Een dwang tot verplichting heeft geen zin als er geen garanties zijn dat diegenen die zich aanmelden ook een aanbod zullen krijgen.

Hij wil ingaan op de situatie van een bijzondere doelgroep, namelijk de niet-begeleide minderjarigen. De vorige regering heeft indertijd in Aalst een eerste centrum opgericht voor deze doelgroep om in te spelen op de grote vraag naar opvang. Hij vraagt zich af wat de verhouding moet zijn tussen het onthaalonderwijs en het drie maanden durende traject dat door het inburgeringsdecreet in het vooruitzicht wordt gesteld.

De Vlaamse regering speelt in deze kwestie een sterke rol en ook aan de gemeenten werd een belangrijke opdracht gegeven, zonder dat er echter garanties werden gegeven over de noodzakelijke middelen. Er wordt nauwelijks verwezen naar private partners in onderwijs of in de instellingen van de welzijnssector. Een belangrijk deel van de doelgroep komt nochtans ontredderd aan in ons land en heeft warme zorg nodig. Ze zijn angstig over hun toekomst, misleid door slechte adviseurs en onbekend met onze taal en gewoonten. Daarom moet alle bestaande professionaliteit, ook die van de private sector, gemobiliseerd worden.

Hij vraagt zich af hoe breed de begeleiding dient te zijn. Gaat het alleen om de strikt omschreven doelstellingen of moeten ook thema's als huisvesting, werk, gezinsondersteuning en participatie mee in rekening worden gebracht? Dat geldt zeker voor de overgang van het primaire naar het secundaire traject. Ook onderwijs is immers één van de partners voor de verbreding.

Asielzoekers zijn vaak goed geschoold. Ze zijn tot veel bereid om in deze samenleving een plaats te vinden. Het valideren van de diploma's is echter een groot probleem.

Hij vraagt zich ook af hoe het zit met een aantal randvoorwaarden als mobiliteit en kinderopvang.

– *namens de Vlaams Blok-fractie*

De heer *Julien Librecht* heeft vragen bij de attestering. Leden van de doelgroep die een primair inburgeringstraject gevolgd hebben, krijgen een attest van inburgering. Wat is de aard van dat attest? Heeft het enig civiel effect? Hoe gaat men de tegenstelbaarheid aan derden uitklaren? Het ontwerp van decreet zal volgens de spreker te herleiden zijn tot een onthaalfacet en zeer weinig bijdragen aan de integratie van bepaalde groepen. Om budgettaire redenen zal bovendien aanvankelijk slechts een deel van de doelgroep van het primair inburgeringstraject kunnen genieten. Wat met de rest? Welk nut zal het hebben als vreemdelingen zich, na een bepaald inburgeringstraject, gaan voegen bij de niet-aangepaste vreemdelingen in de wijken?

Artikel 14, paragraaf 1, van het ontwerp van decreet heeft het over het vormingsprogramma. Dat bestaat uit drie vormingspakketten. Het onthaalbureau organiseert het primair inburgeringstraject. De heer *Librecht* vraagt hoe dat praktisch zal verlopen: wat zal de relatie zijn tussen het onthaalbureau en de reguliere aanbodverstrekkers?

Voorts wil de spreker, in verband met artikel 13, paragraaf 5, graag vernemen hoe ver de Vlaamse regering kan gaan bij de bepaling van de inhoud van de vormingsprogramma's die door de onderwijsinstellingen worden uitgevoerd.

Volgens de memorie van toelichting is de doelstelling van het primair inburgeringstraject een grotere zelfredzaamheid van de doelgroep. Bij maatschappelijke oriëntatie gaat het om kennis van en inzicht in onze maatschappij en basiscompetenties die noodzakelijk zijn om zelfstandig te functioneren. Die formulering vindt de heer *Librecht* zeer vaag: ze biedt ruimte voor een subjectieve invulling, die bovendien weinig aansluit op de behoeften van de doelgroep.

Voor een loopbaanoriëntatie gaat men uit van een valorisatie van elders verworven competenties, ook de erkenning van diploma's uit het land van herkomst. Hoe gaat men die competenties vergelijken? Welke waarde gaat men er aan hechten? Wat gaat men al dan niet aanvaarden en op welke basis? Wie gaat daaromtrent adviseren? Wie gaat de verantwoordelijkheid daarvoor opnemen?

Verder leest de heer *Librecht* dat het inburgeringsdecreet een brede noodwendigheid impliceert aan middelen, mankracht en deskundigheid van alle instanties die betrokken zijn bij het onthaalbeleid van de nieuwkomers. Waar zit die deskundigheid? Waar gaat men de middelen zoeken? Hoe gaat men die aanwenden? Hoe gaat men komen tot een professionalisering van de onthaalbureaus en de reguliere aanbodverstrekkers? Hoe lang zal het duren voor die mensen voldoende deskundigheid hebben? Moeten al die regelingen nu nog getroffen worden?

De memorie van toelichting heeft het voorts over een naadloze aansluiting tussen het primair en het secundair onderwijs. Daarover vindt de heer Librecht echter nergens afspraken. Hoe wil men beide vergelijken ?

De spreker vindt evaluatie bijzonder belangrijk. Noch het ontwerp van decreet zelf noch de memorie van toelichting vermelden echter het opzet of de aard van de evaluatie. Hij vindt dat een belangrijke leemte. Daar moet over nagedacht worden. Welke actoren zullen daar bij betrokken worden ?

– *namens N-VA*

De heer *Kris Van Dijck* meent te weten dat er binnen de meerderheid een akkoord in de maak is over het ontwerp van inburgeringsdecreet : hij vermoedt dat leden van die meerderheid in de commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen een aantal amendementen zullen indienen. Als men de totaliteit van het taalonderwijs volledig ten laste legt van het departement Onderwijs, is dat een bijkomende opdracht voor dat departement. Hoe zal de minister dat regelen binnen het huidige pakket aan middelen of komt er een extra injectie ? Moeten deze taken wel enkel door Onderwijs gedragen worden ?

De *voorzitter* merkt op dat de geïnterviewden in ‘Voor de Dag’ daarover nogal vaag bleven. Ten behoeve van de treinreizigers vat hij het interview met mevrouw Van Den Heuvel en de heer Denys samen. Beiden verklaarden dat er binnen de meerderheid een akkoord bestaat over het ontwerp van inburgeringsdecreet ; alleen over sanctionering moet nog een en ander worden geregeld.

Over het budget stelde de heer Denys dat er een extra financiering zou zijn, maar niet in die mate dat die heel het nieuwe pakket zou kunnen omvatten : er is in de eerste plaats geld nodig voor de kwaliteit van het taalonderwijs. Wat de heer Denys met dat laatste precies bedoelde, was niet echt duidelijk.

– *namens de VLD-fractie*

De heer *Gilbert Van Baelen* zal het vooral over taal en onderwijs hebben. Zo merkt hij op dat niet alleen het onderwijs taalopleidingen aanbiedt. Ook de VDAB geeft les aan 7000 tot 8000 mensen. De vraag blijft evenwel of het aanbod groot genoeg is. Een andere vraag is wat een verplicht aanbod moet omvatten. De behoeften van een hoog opgeleide nieuwkomer met een erkend diploma verschillen van die van de gemiddelde nieuwkomer. De spreker wijst ook op het verschil tussen nieuwkomers en oudkomers of de niet-prioritaire nieuwkomers. Hij vraagt ook aandacht voor de niet-begeleide minderjarigen.

Hij dringt er ook op aan terdege rekening te houden met alle bestaande initiatieven. Binnen het leerplichtonderwijs leveren basis en secundair onderwijs grote inspanningen. Binnen het volwassenenonderwijs is er het onderwijs voor sociale promotie (OSP), de basiseducatie, het contractonderwijs en het begeleid individueel studeren (BIS). Momenteel zouden al 50.000 volwassenen NT2 volgen.

Zich basierend op het VLOR-advies vraagt de heer *Gilbert Van Baelen* zich af hoe minderjarigen het best naar het onderwijs geloodst worden. Het gelijkekansendecreet bepaalt weliswaar dat elke betrokken partner deel moet uitmaken van het lokale overlegplatform, maar toch moet men garanderen dat elke minderjarige uiteindelijk in het leerplichtonderwijs terecht komt. Wat nu niet altijd het geval is.

De VLOR vraagt zich volgens de spreker terecht af welk effect het attest heeft. De heer *Gilbert Van Baelen* stelt dat het attest moet gelden voor iedereen die een taalopleiding heeft gevolgd. Dus ook de mensen uit NT2. Het effect van een attest moet volgens de spreker duidelijk bepaald zijn.

Nogal wat nieuwkomers spreken hun eigen taal alleen maar en kunnen die noch lezen, noch schrijven. Deze mensen moeten hier dus leren lezen en schrijven in een andere taal. Deze specifieke groep kan volgens de spreker niet in het reguliere opleidingsprogramma terecht.

De VLOR pleit er volgens de spreker ook voor de afspraken over de inhoud van NT2 in de uitvoeringsbesluiten te bekrachtigen. De kwaliteit van de opleiding moet hoog zijn. Het departement Onderwijs moet de inhoud bovendien kunnen controleren, wat ook de kwaliteit van de onderwijsverstrekkers ten goede komt.

De VLOR pleit er eveneens voor om minderjarigen langer te begeleiden en vraagt een evaluatie van het decreet. De Huizen voor het Nederlands moeten volgens de spreker als coördinator tussen de verschillende partners optreden. Hij hoopt dat alle andere betrokkenen dat aanvaarden.

Ten slotte dienen de middelen voor NT2 rechtstreeks naar het departement Onderwijs te gaan en geen omweg te maken langs het departement Welzijn. Op die manier zorgt men er bovendien voor dat NT2 aan één loket wordt aangeboden.

– *namens de sp-a-fractie*

De heer *André Van Nieuwkerke* beschouwt inburgering als een belangrijk instrument om de maatschappelijke participatie te verhogen. De drie peilers om de redzaamheid en de verantwoordelijkheid van de betrokkene te verhogen zijn kennismaking met onze samenleving, taalopleiding en hulp bij het zoeken naar werk of een plaats in onze samenleving. Een specifiek inburgeringsbeleid voor etnische minderheden is belangrijk om deze groep vlot in onze samenleving op te nemen. Bovendien verhoogt een goed onthaalbeleid de kans voor nieuwkomers om een wezenlijke bijdrage te leveren aan onze maatschappij, wat de steun voor de multiculturele samenleving alleen maar zal verhogen. Maatwerk, trajectbegeleiding en taalopleidingen in functie van de toekomst van de betrokkenen zullen hem of haar motiveren.

Sp-a vindt een inburgeringattest pas zinvol als elke nieuwkomer er één kan verkrijgen. Als het aanbod te klein blijft, creëert men een nieuw onderscheid : tussen nieuwkomers met en nieuwkomers zonder een attest. Voorts vreest de spreker dat het voorgestelde aanbod onvoldoende is : 120 tot 180 uren vervalft in het niets in vergelijking met Nederland waar men in 600 uren voorziet.

Het onthaalbureau moet voor de spreker het toegangslotet worden voor alle nieuwkomers. Hij vraagt zich wel af waarom NT2 tijdens de proefperiode gefinancierd wordt door het onthaalbureau. Hij beschouwt dat als een omweg.

De heer *André Van Nieuwkerke* vraagt extra aandacht voor analfabete nieuwkomers. Deze kwetsbare groep verdient een specifiek inburgeringstraject Voorts moet tijdens de loopbaanoriëntatie rekening worden gehouden met de elders verworven competenties. Zo zullen de betrokkenen sneller gepast werk vinden wat hen zal motiveren.

Net zoals de VLOR vraagt sp-a middelen en regels voor de deskundigheidsontwikkeling van alle betrokkenen. Voor de lesgevers in de centra voor volwassenenonderwijs moet in bijscholing voorzien worden.

Minderjarige nieuwkomers – en dan vooral de verlaten minderjarige nieuwkomers – moeten na verloop van tijd naar het reguliere onderwijs geloodst worden zodat hun kansen in onze samenleving toenemen. De spreker heeft de indruk dat de aansluiting op de secundaire vervolgttrajecten niet concreet genoeg is uitgewerkt in het decreet. Men rekent voor de organisatie daarvan te veel op de goede wil van enkele instanties als het departement Onderwijs. De aanbieders moeten afspraken maken over de vervolgniveaus voor NT2, bijkomende middelen en bijkomend personeel.

De noodzakelijke aandacht voor nieuwkomers mag niet leiden tot een verminderde aandacht voor de onderwijsbehoeften van anderstaligen, die hier al langer verblijven. Beide moeten volgens de spreker wetenschappelijk geëvalueerd worden met bijzondere aandacht voor eventuele verdringingseffecten.

De heer *Van Nieuwkerke* wijst erop dat niet alle nieuwkomers naar werk zullen zoeken. Hij denkt daarbij aan mensen die voort willen studeren en huisvrouwen. Ten slotte wijst de spreker erop dat nogal wat oudkomers geen NT2 kunnen volgen vanwege de lange wachtlijsten in de centra voor volwasseneneducatie en het basisonderwijs. Voor deze groep moeten voldoende plaatsen gereserveerd worden om een nieuwe breuklijn te vermijden.

– namens de Agalev-fractie

De heer *Ludo Sannen* vindt eveneens dat verdringing vermeden moet worden als nieuwkomers in het reguliere onderwijscircuit ingepast worden. Desondanks moet aan alle behoeften van de nieuwkomers voldaan worden. Het huidige beperkte onthaalbeleid is immers de oorzaak van de situatie waarin de oudkomers zich bevinden.

NT2 moet volgens de spreker in het onderwijs geïntegreerd worden mits er voor genoeg middelen gezorgd wordt. In de begroting voor 2003 vindt de spreker daarover vrijwel niets terug. Pas als elke nieuwkomer de kans heeft een opleiding te volgen, mag het verplicht worden. Wat als de overheid er niet in slaagt iedereen een opleiding aan te bieden? Zowel de overheid als het individu dragen een deel van de verantwoordelijkheid.

De heer Sannen vindt het een goede zaak dat inburgering wordt ondergebracht in het onderwijs. Het Huis voor het Nederlands kan – ook voor het onderwijs – bepalen wat er met elke nieuwkomer moet gebeuren. Onderwijs kan die verantwoordelijkheid niet alleen aan en moet samenwerken met de onthaalbureaus.

Het lid geeft enige voorbeelden. De cursussen NT2 en het aanbod maatschappelijke oriëntatie mogen geen vreemde lichamen zijn: zij moeten bij elkaar aansluiten. Ook moeten de onthaalbureaus mee aanwezig zijn in de Huizen van de Nederlandse Taal.

De heer Sannen is het ermee eens dat de kwaliteitsbewaking onder Onderwijs moet blijven ressorteren, op voorwaarde dat men de input uit de onthaalbureaus daarin meeneemt. Men mag zich niet beperken tot de beoordeling van de traditionele onderwijsinhouden en kwaliteitsnormen.

Wat het CVO betreft, erkent hij dat die organisatie heel wat cursussen aanbiedt. Zij zijn echter schools en er is behoefte aan meer flexibiliteit. Precies om die reden begon de overheid destijds contractonderwijs te financieren, waar hij evenwel geen voorstander van is.

Daarop wil de heer *Gilbert Van Baelen* weten of de spreker nu voor of tegen meer contractonderwijs pleit. Die verduidelijkt dat hij alleen uitlegde waarom het werd ingevoerd en geen pleidooi wou houden. De heer *Sannen* voegt hier nog aan toe dat de relatie met de onthaalbureaus niet alleen belangrijk is voor de kwaliteitsbewaking, maar ook voor een betere invulling van de behoeften. Het CVO is gewoon minder deskundig terzake, al zegt hij er meteen bij dat dit anders ligt in de sector basiseducatie.

Ten aanzien van minderjarigen is de rol van de onthaalbureaus beperkter. Zij kunnen immers sneller in het gewone onderwijs ingepast worden. De regelgeving die op dat vlak al bestaat, volstaat grotendeels. De onthaalbureaus kunnen nog wel een rol spelen voor de inschakeling van de minderjarigen in andere netwerken. Hij heeft voorts bedenkingen bij het voorstel van de heer *Gilbert Van Baelen* om minderjarige nieuwkomers uit asielcentra meteen in het gewone onderwijs op te nemen. Dat zij daar Nederlands krijgen, vindt hij wel goed en ook dat ze nadien worden opgenomen.

Hij is het eens met de suggestie van de heer *Martens* om de erkenning van diploma's en elders verworven competenties beter uit te werken. Bij gezinshereniging en huwelijken stelt men dat minder vast, maar asielzoekers hebben over het algemeen een hoge scholingsgraad. Zij botsen evenwel op administratieve muren.

De heer *André Moreau* benadrukt de grote rol van de gemeenten. In tegenstelling tot de VVSG wil hij ook de OCMW's een taak geven. Zij helpen immers nu al nieuwkomers en etnische minderheden. Ze hebben al heel wat verwezenlijkt.

Op 31 december vallen de SIF-gelden weg. Daaronder vielen ook OCMW-projecten voor onder andere NT2. Op 1 januari 2003 start het Stedenfonds. Een bepaald percentage van die middelen gaan naar de OCMW's. Anderzijds is er sprake van de oprichting van een sociaal huis, waarin gemeenten en OCMW's moeten samenwerken. De spreker pleit voor een duidelijke, decretaal vastgelegde rol voor de OCMW's.

De *voorzitter* stelt vast dat het akkoord binnen de meerderheid dat door de ochtendradio werd gemeld, toch nog heel wat vragen openlaat.

– *namens Spirit*

Niet alleen vragen, maar ook vaststellingen, repliceert de heer *Dirk De Cock*. Hij vindt dat de voorstelling van zaken in de media zwart-wit is en alle intellectuele eerlijkheid tart. Zo was er geen persbelangstelling voor de goedkeuring van het terzake enorm belangrijke Stedenfonds. Men klopt liever een en ander op.

Hij erkent dat we geconfronteerd worden met een generatie van jonge, mondige migranten die minder volzaam zijn dat de mensen van de eerste generatie. Hij maakt de vergelijking met de jongeren van mei 68. Zij deden het bestel op zijn grondvesten daveren, maar betekent dit dat die generatie geen waardevolle bijdrage aan de samenleving heeft geleverd ?

Het is aan de overheid om de jongeren weer op het goede spoor brengen en dat moet via overleg en dialoog, niet door bestraffing. Hij wijst er terloops op dat het negentiende cultuurconcept voorbijgestreefd is. Thans is cultuur een som van subculturen geworden.

De spreker is er een overtuigd voorstander van om de inburgering binnen Onderwijs te houden. De nieuwkomers moeten zo vlug mogelijk Nederlands leren. Hij pleit voor een centraal beheer van de wachtlijsten, wat een duidelijker beeld zal opleveren. Wie nu al op een dergelijke lijst staat, mag niet benadeeld worden door anderstalige nieuwkomers. Dat betekent wel dat de capaciteit voldoende groot moet zijn.

De gespecialiseerde kennis die thans binnen Onderwijs bestaat, moet zo veel mogelijk uitgebreid worden, zodat het hele aanbod professioneler wordt en kort op de bal kan spelen. De heer *Dirk De Cock* legt er de nadruk op dat men niet iets kan opleggen als men niet tegelijk de mogelijkheid biedt. Dat zal meer middelen vragen.

Hij is geen tegenstander van een verplicht inburgeringstraject, naar analogie met de leerplicht. Ook daar bestaat de mogelijkheid van een administratieve bestraffing, al wordt die zelden toegepast. Maar men moet ook oog hebben voor de beloning van diegenen die hun traject succesvol beëindigen. Hij denkt daarbij aan attesten, die voortgang met betrekking tot einddoelen faciliteren.

Voorts is de spreker het eens met de eerdere opmerkingen over hoogopgeleide asielzoekers. Hij geeft zelf de nieuwkomers uit Oost-Europa als voorbeeld. Zij kennen bovendien vaak al Duits en leren daardoor makkelijker Nederlands. Screening bij het onthaal is dus heel belangrijk. Hij pleit ook voor de snellere uitbouw van een toekenningsorgaan dat buitenlandse diploma's en elders verworven competenties erkent.

Vervolgens vraagt hij aandacht voor het federale voorstel om niet-vergezeld minderjarigen een voogd toe te wijzen. Hij wil dat de Vlaamse overheid in dat geval deze voogden zo vlug mogelijk aanspreekt met het oog op de omlijning van een traject. Ook gezamenlijke voorlichting is wenselijk.

Tot slot verwerpt de heer *De Cock* het afnemen van de nationaliteit als strafmaatregel. Zoiets mag men nooit doen. Wel vindt hij het een goed idee voor de overheid om meer aandacht te besteden aan het benadrukken van de Berberse identiteit als antwoord op de AEL

c) Antwoord van de minister

Minister *Marleen Vanderpoorten* zal enkel de rol van onderwijs toelichten. Onderwijs kan alle nieuwkomers opvangen, maar niet van vandaag op morgen. Een en ander moet nog opgericht worden, onder meer de huizen van het Nederlands. Ook de leerkrachten moeten begeleid worden, de aanpak is immers specifiek. Daarvoor moeten bijkomende middelen voorhanden zijn. Het is immers niet de bedoeling om de oudkomers te verdringen door het aanbod van de nieuwkomers te vergroten.

De doelgroep van het decreet moet duidelijk vastliggen. Van de juiste definitie hangt het slagen van het engagement van onderwijs af. Als de doelgroep groter is, moeten ook de middelen stijgen. Bij een wijziging in de doelgroep moet een en ander aangepast worden. Daarvoor heeft men tijd nodig.

Alle middelen die door de Vlaamse overheid voor NT2 ter beschikking gesteld worden, moeten gecentraliseerd worden bij het departement Onderwijs en regulier worden ingezet. Dat is nodig voor het eenloket-systeem. De verschillende aanbieders stellen dat het niet gemakkelijk is om geld te krijgen van diverse instanties. Dat vergroot de administratieve rompslomp. Het is dus belangrijk dat de middelen rechtstreeks door het departement Onderwijs aan NT2 wordt gegeven, in plaats van via de onthaalbureaus.

De inrichters van onderwijs moeten de nodige kwaliteitsgaranties bieden. Het aanbod moet aangepast worden aan de cursist. Onder meer vooropleiding en land van herkomst kunnen de behoeften van de cursist bepalen. Maatwerk is dus noodzakelijk.

Het groeipad van NT2-middelen in het kader van inburgering, dat afgesproken is in de Vlaamse regering moet zeker behouden blijven en eventueel moeten er nog meer middelen toegekend worden. De minister benadrukt nogmaals dat de middelen aan onderwijs en niet aan de onthaalbureaus moeten toegekend worden zodat binnen enkele jaren alle nieuwkomers een opleiding kunnen krijgen.

Om de inburgeraar kwaliteit aan te bieden moet het aanbod op de behoeften van de cursist afgestemd worden en dus voldoende gedifferentieerd worden. De docent moet vertrouwd zijn met de beste pedagogische aanpak. Ook het systeem moet flexibeler werken. Er moeten meer instapmomenten komen. Momenteel hebben de meeste centra 2 instapmomenten, maar CVO hebben er soms maar één. Dat moeten er minstens vier worden.

De overheidsmiddelen voor NT2 moeten exclusief voor dat doel aangewend worden. Dat betekent dat de minister moet ingrijpen in de autonomie van de CVO. Nu maken de centra de groepen voor NT2 groot omdat ze een drop-out verwachten. Men besteedt de vrijgekomen middelen aan andere cursussen. Door de grote groepen is er uiteraard een grote drop-out. Kleine groepen zijn immers noodzakelijk voor taalintensive opleidingen. Dat gebeurt vooral in de CVO en minder bij de centra voor basiseducatie (CBE). De minister zal de CVO wijzen op hun maatschappelijke verantwoordelijkheid en de noodzaak om de middelen correct aan te wenden.

De primaire NT2-opleidingen moeten zo goed mogelijk aansluiten bij vervolgoopleidingen. Dat vraagt intensieve contacten tussen de verschillende inrichters, onder meer de VDAB. De huizen van het Nederlands zijn de geschikte fora omdat alle partners daar rond de tafel zitten.

De 120 tot 180 uren opleiding Nederlands in het ontwerp zijn te weinig voor iemand die de taal niet kent. In Nederland is de norm ongeveer 600 uren. Het ontwerp is een belangrijke eerste stap, maar bijkomende initiatieven zijn noodzakelijk. De minister benadrukt dat analfabeten nog meer problemen hebben. Zij hebben een intensievere scholing nodig.

De CBE hebben heel wat expertise en leveren maatwerk voor de cursisten. De problemen zijn groter bij de CVO. De oudkomers mogen inderdaad niet in de verdrukking komen. Daarom is een stappenplan, waarin bepaald wordt hoe alle nieuwkomers een verplicht traject kunnen volgen, belangrijk.

De huizen van het Nederlands zijn heel belangrijk. Een nieuwkomer biedt zich aan bij het onthaalbureau, dat doorverwijst naar het huis van het Nederlands voor een opleiding NT2. Daar gebeurt de registratie en worden het kennisniveau van de cursisten bepaald. De huizen hebben dus een correct overzicht van de wachtlijsten en kunnen de cursisten naar de juiste opleiding doorverwijzen. Het idee voor dergelijke huizen is geopperd op de rondetafelconferentie NT2 in mei. De regering zal het besluit daarover binnenkort goedkeuren zodat de huizen kunnen starten in januari. Een deel van het budget is bedoeld om de leraren te ondersteunen en te begeleiden en toetsen te ontwikkelen.

De vragen over de OCMW 's kunnen beter beantwoord worden in de Commissie voor Welzijn. Het departement Onderwijs heeft, door contacten met de inrichters, een algemeen beeld van de cursisten. Er is echter nog geen wetenschappelijk onderzoek gebeurd. Het is wel belangrijk dat de initiatieven wetenschappelijk ondersteund worden, maar dat vergt tijd.

Voor de minderjarigen is al heel wat gebeurd. De regelgeving is al aangepast na een aantal klachten over mistoestanden. De minister wil het advies van VLOR over de niet-begeleide minderjarigen volgen. Zij

worden nu meestal goed opgevangen in de verblijfcentra en de onthaalcentra, maar voorzichtigheid blijft geboden.

Ze stelt dat onderwijs al belangrijke inspanningen doet. De budgetten voor de opvang van nieuwkomers zijn verdrievoudigd in het lager en verviervoudigd in het secundair onderwijs.

d) Replieken

De heer *Karlos Callens* stelt vast dat er een miljoen euro werd uitgetrokken voor de huizen van het Nederlands. Een zevental regio's komt daarvoor in aanmerking : Antwerpen, Gent, Aalst, Sint-Niklaas, Brussel, Mechelen en Turnhout. In West-Vlaanderen zijn er ook allochtonen, zij het minder. Hij vraagt zich af of die wel in de eigen provincie terecht kunnen.

De *minister* antwoordt dat de eerste reeks van aanvragen voor een huis van het Nederlands spontaan binnengekomen zijn, nog tijdens de rondetafelconferentie van mei jongstleden. Het is echter de bedoeling om volgend jaar het hele Vlaamse land te bestrijken. De huizen van het Nederlands zijn trouwens een formalisering van bestaande initiatieven, ook in de regio van de heer *Karlos Callens*.

De heer *Karlos Callens* besluit dat men vanuit West-Vlaanderen een officiële aanvraag zou moeten doen. De *minister* antwoordt dat deze aanvraag al ingediend werd.

De heer *Dirk De Cock* heeft vernomen dat de federale Kamer heeft gestemd over de toewijzing van een voogd aan minderjarige nieuwkomers. Hij vraagt zich af welke rol die voogden kunnen spelen op het vlak van onderwijs.

De *minister* antwoordt dat het toekennen van een voogd in het verlengde ligt van wat de heer *Martens* zegde over de noodzaak van een grote vrijwilligheid en een grote professionaliteit. Deze kinderen en jongeren hebben behoefte aan een vast ankerpunt. De overheid dient een rol te spelen bij de ondersteuning van deze vrijwilligheid.

Ze is het ermee eens dat de validering van de diploma's lang aansleept. Dat heeft doorgaans te maken met het verkrijgen van documenten uit andere landen en dat sleept lang aan, zelfs in de landen waarmee België veel contact heeft.

De attestering van de inburgeringstrajecten gebeurt met inburgeringsattesten. De *minister* is het ermee eens dat aan dat attest een belangrijker civiel effect moet worden toegekend. Het erkennen van de elders verworven competenties (EVC) is belangrijk. Dat geldt niet alleen in deze kwestie. Ze deelt mee dat de interface tussen de opleidingsverstrekkers bezig is met het uitwerken van modellen voor deze doelgroep. Dat is echter een nieuw element. Het vergt dus veel overleg tussen de opleidingsverstrekkers.

Ze stelt dat de inspectie in de kwaliteitscontrole een belangrijke rol te spelen heeft. In een eerste fase geldt dat ook voor de evaluatie, op langere termijn moet de evaluatie uitbesteed worden aan externen. De evaluatie moet een permanent gegeven zijn. De doelgroep varieert immers zeer sterk naargelang de periode en dat heeft een invloed op de manier waarop de cursussen worden uitgebouwd.

e) Besluiten

De *minister* besluit dat het engagement om alle nieuwkomers op te vangen binnen het onderwijs realistisch is. Men moet wel de tijd krijgen om alles te organiseren. Het is ook een kwestie van budget. Het kan niet de bedoeling zijn dat de nieuwkomers de anderen gaan verdringen. Ook het aantal nieuwkomers speelt daarbij een rol.

Ze stelt vast dat de opmerkingen van de commissieleden redelijk eenduidig waren. Ze stelt voor dat men in de commissie voor Welzijn de boodschap zou brengen dat het engagement van onderwijs –zowel de geldstromen als de opvang van nieuwkomers – belangrijk is. Een grotere transparantie en zekerheid van de sector kan hiervan het gevolg zijn.

De *voorzitter* is het ermee eens dat uit alle vragen een brede eensgezindheid en een grote bezorgdheid blijkt. Het engagement van onderwijs is realistisch, mits men over voldoende budgetten beschikt. De implementatie mag niet overhaast gebeuren. Hij stelt voor dat de verslaggever, de heer Demeulenaere, deze boodschap als advies zou brengen in de Commissie voor Welzijn.

De verslaggever,

Julien DEMEULENAERE

De voorzitter,

Gilbert VANLEENHOVE

BIJLAGE 3

COMMISSIE VOOR ECONOMIE, LANDBOUW, WERKGELEGENHEID EN TOERISME**Gedachtewisseling en formulering van een advies aan de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen, over het ontwerp van decreet betreffende het Vlaams inburgeringsbeleid****Dinsdag 10 december 2002**

De voorzitter vraagt zich af welke lading de term 'allochtoon' dekt. Verder wenst hij ook het verschil tussen het inburgeringsdecreet en het inwerkingsdecreet te kennen.

Hij stelt ook vragen over de problematiek van de derde generatie allochtonen. Kan een inburgeringstraject hen nog helpen aangezien zij hier al een hele tijd leven, wonen en werken? De meeste personen die tot deze derde generatie behoren spreken behoorlijk Nederlands, werken hier of genieten van een vervangingsinkomen.

De voorzitter wil ook weten wat men precies met het begrip 'oudkomers' bedoelt.

Mevrouw Veerle Declercq zegt dat men met 'oudkomers' voornamelijk doelt op achtergestelden. Nieuwkomers die het goed hebben zal men nooit terugvinden in de groep van de 'oudkomers'.

Men mag zich volgens haar ook niet toespitsen op de begrippen allochtoon of autochtoon. Zij geeft hiervoor het voorbeeld van het Gentse bedrijf Volvo. Dit bedrijf wou aanvankelijk een voortrekkersrol spelen in de aanwerving van allochtonen. Een hele groep allochtonen kunnen de door Volvo gestelde eisen echter niet vervullen. Deze allochtonen komen dan ook niet aan bod. Het is dan ook tot hen dat men zich zal moeten richten.

Mevrouw Declercq is tenslotte van oordeel dat de discussie breder moet gezien worden dan de redenen waarom een bepaalde groep geen werk vindt.

De voorzitter herhaalt zijn vraag naar de redenen waarom mensen van de tweede en derde generatie zo moeilijk aan degelijk werk raken. Indien men niet aan bod komt op de arbeidsmarkt is men toch niet ingeburgerd? Heel de discussie gaat bijgevolg niet over nieuwkomers maar over de massa allochtonen die nooit ingeburgerd raakte. Kernvraag bij dit alles is waarom men nooit tot een inburgering kwam. Verder kan men zich afvragen of men dan specifiek een decreet voor inburgering moet uitwerken.

Mevrouw Veerle Declercq meent dat het bij de inburgering over meer dan het louter taalaspect gaat.

De voorzitter wil weten waarom de inburgering niet gelukt is. Ligt het aan de allochtonen of aan de autochtonen?

De heer Guy Sols wenst de discussie duidelijk af te bakenen. Het inburgeringsdecreet is verbonden aan het inwerkingsdecreet. De commissieleden moeten zich enkel uitspreken over de plaats van het aspect werkgelegenheid in het grotere kader van de inburgering. Gebeurt dit niet, dan dreigt heel de discussie te verzanden.

De voorzitter blijft bij zijn vraag en wil weten hoe het komt dat men een inburgeringsdecreet moet uitwerken voor mensen die hier al meer dan 40 jaar verblijven.

De heer Guy Sols benadrukt dat de commissieleden enkel advies moeten geven over werkgelegenheid. Al het overige behoort toe aan de commissie Welzijn.

De voorzitter geeft te kennen dat het inwerkingsdecreet nog niet ter tafel ligt.

De heer Roland Van Goethem onderstreept dat het economische aspect van het inwerkingsdecreet ook niet mag verwaarloosd worden.

De heer Robert Voorhamme zegt dat het inburgeringsdecreet een onthaaldecreet is en in feite een verlengstuk is van heel de immigratiedynamiek. Nieuwkomers moeten onthaald worden ingelicht worden over de taal, de gebruiken en alles wat van hen verwacht wordt. Het inburgeringsdecreet regelt op deze manier een eerste fase. Het kan echter niet gezien worden als een mogelijke oplossing voor de gevolgen van immigratie.

De heer Voorhamme is ook van mening dat er twee aspecten zijn niet mogen gekoppeld worden aan het inburgeringsdecreet.

Vooreerst is het zo dat een onthaalbeleid moet gevolgd worden door een inwerkingsbeleid. Iedere immigrant die hier pas aankomt en die niet zelfstandig wil instaan voor een inkomen, start slecht. In een secundaire fase moet men dus een beroep kunnen doen op een inwerkingsdecreet. Essentieel bij dit decreet is dat men duidelijke tijdsafspraken maakt. Doet men dit niet dan is alles een maat voor niets geweest.

Verder is de heer Robert Voorhamme ook de mening toegedaan dat er ook een reparatiebeleid uitgewerkt moet worden. Er werd immers geen geschikt onthaalbeleid gevoerd. Dit nefaste onthaalbeleid heeft ervoor gezorgd dat ook mensen die hier geboren zijn het nog steeds moeilijk hebben om een plaats op de arbeidsmarkt te veroveren. Verder worden er ontegensprekelijk nog altijd mensen gediscrimineerd.

De heer Voorhamme vindt dat er vanuit de commissie zou moeten op gewezen worden dat de inspanningen voor de nieuwkomers weinig zin hebben zonder gelijkaardige inspanningen voor de "oudkomers". Het onthalen, begeleiden en tewerkstellen van de nieuwelingen, terwijl vroegere immigranten die kansen nooit kregen zou een nieuw gevoel van discriminatie kunnen doen ontstaan. Dit zou een nieuw potentieel kruivat in onze samenleving kunnen zijn.

De spreker stelt dat het duidelijk is dat de meerderheid akkoord gaat met een verplicht inburgeringstraject. Hij vindt dat het enige goede ogenblik om te sanctioneren ergens in het secundaire traject moet liggen : pas dan wordt duidelijk of de wil tot volledige integratie effectief aanwezig is.

Als de overheid de mogelijkheid tot integratie biedt, dan moet daar tegenover staan dat de wil om te integreren er ook is. Als dit niet het geval blijkt kan er tot sanctie overgegaan worden, bijvoorbeeld onder de vorm van inhouding van de werkloosheidsuitkering.

Ten slotte drukt de heer Voorhamme er nogmaals op dat de gelijktijdigheid van een inburgeringstraject voor de nieuwkomers en een "herstellingstraject" voor de oudkomers zeer belangrijk is.

De heer Laurys zegt dat CD&V nog een stap verder wil. Hij pleit voor een geïntegreerd inburgeringsbeleid, waarbij alle aspecten (onderwijs, tewerkstelling, ...) samen bekeken worden. Het apart houden van al die doelstellingen of trajecten zou immers tot een veel te grote versnippering in het beleid leiden.

CD&V meent dat de allereerste behoefte van de nieuwkomers tewerkstelling is ; de eigenlijke maatschappelijke integratie komt pas op de tweede plaats. Daar zou kunnen op ingespeeld worden door het ineen-schuiven van de zogenaamde primaire en secundaire begeleiding zoals het decreet die nu vooropstelt.

CD&V ziet één basistraject, waarin 3 mogelijkheden voorzien zijn naargelang het type nieuwkomer. Het standaardtraject zou bestaan uit een cursus Nederlands, maatschappelijke oriëntering, levensloopbaanbegeleiding en onderzoek naar diploma's en beroepservaring.

Een tweede traject, beperkter, zou zich richten tot die mensen die in hun land van herkomst reeds hoger geschoold waren. Na dit traject zouden de deelnemers onmiddellijk moeten kunnen ingeschreven worden in de lokale werkwinkels.

De derde mogelijkheid zou de uitvoering van het traject op eigen verantwoordelijkheid zijn, voor immigranten die hier maar tijdelijk verblijven.

De drie types van traject zouden een bewijs van deelname moeten afleveren, en eventueel een certificaat NT2. Het bewijs zou toegang verlenen tot onderwijs, beroepsopleiding of begeleiding naar werk, een ver-

volgtraject en naturalisatie. Het bijkomende certificaat NT2 ten slotte zou toegang tot bepaalde overheidsbetrekkingen of een aansluiting met de reguliere onderwijsvormen garanderen.

Het is volgens de heer Laurys essentieel zo snel mogelijk zicht te krijgen op de competentie, de diploma's en de ervaringen van de nieuwkomers. Niet alleen het testen, maar ook het erkennen van verworven competenties is belangrijk : dit zou immers mogelijkheden scheppen tot snelle integratie in het onderwijs en in het arbeidscircuit. Men moet er wel over waken dat de groep immigranten die snel werk krijgt niet automatisch terechtkomt in de knelpuntenberoepen : men moet wel degelijk rekening houden met de competenties, de vaardigheden, de ervaring en de persoonlijke voorkeur. Het moge duidelijk zijn dat evenzeer naar kwalitatieve als naar kwantitatieve criteria moet gekeken worden.

Wellicht zal de VDAB hiervoor extra middelen moeten krijgen : dit kan via de beheersovereenkomst en kan geregeld worden via het decreet op de VDAB. Men zal ook rekening moeten houden met bijkomende problemen als mobiliteit en kinderopvang én de financiële implicaties onder ogen moeten zien.

De heer Laurys stelt dat, als nieuwkomers zeer snel aan een job komen, er een reëel risico bestaat dat zij in die eerste instapjob gaan vastroesten. De arbeidsmarkt moet voldoende flexibel zijn om hen toe te laten een verder inburgeringstraject te volgen, of zich verder te scholen. Anderzijds zouden de inburgeringstrajecten zeker ook 's avonds moeten aangeboden worden voor hen die reeds een plaats op de arbeidsmarkt verwierven.

De heer Laurys is het met de heer Voorhamme eens dat het verplichte karakter van een traject logisch voortvloeit uit de toepassing van de wetgeving. Het samenwerkingsakkoord bevat een voldoende juridische basis voor het verplichte karakter van de trajecten : bij een weigering kan het dossier worden overgemaakt aan de RVA. De heer Laurys merkt op dat trouwens zeer weinig nieuwkomers werkloosheidsvergoedingen ontvangen. Het feit dat nieuwkomers die een traject hebben doorlopen, aanspraak kunnen maken op bepaalde rechten, impliceert echter dat nieuwkomers die afhaken, deze rechten niet hebben, wat op zich ook al een straf is.

De voorzitter vat samen dat de Commissie voor Economie de decreten op de inburgering en de inwerking moeilijk afzonderlijk kan behandelen. Hij benadrukt dat het hier in hoofdzaak om een onthaaldecreet gaat. Omdat bij de vorige migratiegolven een gestructureerd onthaal ontbrak, zijn er nu heel wat problemen. Het is net het uitgangspunt van dit ontwerp van decreet om nieuwe problemen te vermijden.

De voorzitter wijst erop dat er geen nieuwe discriminaties mogen worden ingevoerd, aangezien dit tot nieuwe spanningen kan leiden. Het is volgens hem van cruciaal belang dat de wil om zelfstandig te functioneren en een eigen inkomen te genereren, aanwezig is van bij de aanvang van de inburgering. In het verleden werd te vaak de nadruk gelegd op het sociale vangnet, terwijl het accent moet worden gelegd op de potentie van de arbeidsmarkt.

De voorzitter merkt op zeer blij te zijn dat de term 'positieve discriminatie' nog niet is gevallen. Positieve discriminatie roept immers heel wat negatieve connotaties op. De voorzitter besluit zijn samenvatting met de vaststelling dat over de opmerkingen van CD&V over het traject later nog kan worden gesproken.

De heer Van Goethem merkt op dat hij verschillende keren het woord 'onthaaldecreet' heeft gehoord, maar dat het bestaan van een onthaaldecreet kandidaat-immigranten zal aanmoedigen zich in Vlaanderen te vestigen. Aangezien België sinds 1974 een immigratiestop kent, is er volgens hem geen nood aan een onthaaldecreet. Hij wijst op het economische axioma dat immigratie enkel toelaatbaar is als dit een verrijking van de economie met zich meebrengt. De immigranten in Vlaanderen vormen echter meestal een belasting voor de economie, aangezien verschillenden onder hen in het sociale vangnet zijn terechtgekomen.

Vervolgens gaat de heer Van Goethem in op het gebrek aan sancties. In Nederland bestaat al langer een inburgeringswet, maar komt men tot de vaststelling dat 35 procent van de deelnemers hun taalopleiding van 600 uren niet afmaakt en dat 25 procent van hen na afloop nog niet voldoende Nederlands beheerst om boodschappen te doen. De heer Van Goethem zegt dat er ook onduidelijkheid bestaat over de begrippen. Hij stelt voor om dezelfde classificatie te hanteren als de VDAB, die werkt met etnische Europeanen en et-

nische niet-Europeanen. De heer Van Goethem wijst erop dat de statistieken over de werkloosheid bij allochtonen voornamelijk betrekking hebben op etnische niet-Europeanen.

De heer Van Goethem eindigt met het voorstel een burgerschapsproef in te voeren, die uiteen kan vallen in het toetsen van de taal, van de algemeen geldende regels in Vlaanderen en van de Europese waarden. Volgens hem kan niet worden ontkend dat de waarden uit verschillende culturen met mekaar in botsing komen. Hij verwijst naar de loyaliteitsverklaring die personen die zich in de Verenigde Staten willen vestigen, moeten afleggen.

Het Vlaams Blok meent ten slotte dat de nieuwkomers een groot deel van, zo niet alle kosten van de trajecten ten laste moeten nemen. Canada wordt al te vaak als het paradijs voor inwijkelingen voorgesteld, maar de heer Van Goethem wijst de commissie erop dat nieuwkomers in Canada voor de opgelegde trajecten 250.000 frank moeten ophoesten. De Canadese regering vraagt mensen die in het kader van gezinshereniging in Canada komen wonen, bovendien een borgstelling van de familie in kwestie, dit om te vermijden dat de immigranten ten laste vallen van het sociale systeem.

De heer Sols merkt op dat het advies inderdaad ruimer mag zijn dan een loutere instemming met of afkeuring van het ontwerp van decreet. Het advies moet duidelijk maken dat dit ontwerp van decreet slechts een eerste stap is.

Hij is het volledig met de voorzitter eens dat het woord 'positieve discriminatie' moet worden vermeden. Hij wijst op het belang van de termen 'emancipatorisch' en 'responsabilisering'. Nieuwkomers moeten een eerlijke kans krijgen zich in te burgeren en moeten bereid zijn om hun verantwoordelijkheid op te nemen. Hij zegt dat de VLD nieuwkomers niet wil pesten met allerlei proeven, maar ontkent niet dat de implementatie van het ontwerp van decreet een ontradend effect zal hebben voor immigranten die misbruik willen maken van het socialezekerheidssysteem in ons land.

Dit ontwerp van decreet is volgens de heer Sols een eerlijke poging om iets aan het probleem te doen. Hij richt zich tot de heer Laurys met de uitspraak dat het een verdienste van deze regering is om het probleem te willen aanpakken. Het ontwerp van decreet heeft betrekking op onderwijs, welzijn en werkgelegenheid, wat een goede aanhef is om te slagen in het opzet.

De VLD is voorstander van een onthaal- en inburgeringsproject voor nieuwkomers, maar wil erover waken dat de regels geen dode letter blijven. Afdwingbaarheid impliceert volgens de heer Sols dat bepaalde sancties worden ingeschreven. In Nederland ontbreken die sancties, wat ertoe leidt dat mensen vroegtijdig afhaken.

De heer Sols wijst ook op het bestaan van verschillende soorten nieuwkomers, waarbij er een groot verschil is tussen de politieke asielzoeker en de nieuwkomers die hier komen in het kader van een gezinshereniging. Het is niet altijd even verantwoord om overheidsmiddelen ter beschikking te stellen. De heer Sols oppert de mogelijkheid om bij de aanvatting van een project een waarborgsom te betalen, die na het voleindigen van het traject weer wordt teruggestort.

Op het vlak van sancties erkent de heer Sols dat er inderdaad problemen zijn, aangezien minister Onkelinx niet bereid blijkt te zijn om bepaalde straffen op te leggen. Federale ministers moeten volgens de heer Sols oor hebben voor de opmerkingen van gewesten of gemeenschappen. Zo niet, schort er iets fundamenteels aan de samenwerking.

De heer Sols eindigt met de opmerking dat het werkgelegenheidsdebat voor nieuwkomers geen aanleiding mag vormen voor het opleggen van quota voor de tewerkstelling van allochtonen in bedrijven. Hij vindt het geen enkel probleem dat bedrijven zich uit vrije wil engageren om een bepaald aantal allochtonen aan te werven, maar vindt dat een wettelijke verplichting zeker niet op zijn plaats is.

De heer Van Goethem wijst de heer Sols erop dat de burgerschapsproef niet neerkomt op het pesten van de immigranten. Studenten moeten op het einde van het jaar ook examens afleggen, wat nog niet wil zeggen dat de professoren hen pesten.

De heer Voorhamme is het met de heer Sols eens dat het emancipatorisch karakter van de maatregelen zeer belangrijk is. Integratie komt erop neer dat mensen in staat zijn om volwaardig mee te draaien in de samenleving. Het te volgen traject moet daarom afhangen van de graad van emancipatie die de kandidaat-volger op dat moment al heeft bereikt.

Bij het voorstel van de heer Laurys om het primaire en secundaire circuit samen te voegen, heeft de heer Voorhamme ernstige bedenkingen. Hij zegt voorstander te zijn van een warme koppeling, namelijk een ogenblikkelijke overgang van het ene naar het andere systeem. Volgens hem is het zeer belangrijk een onderscheid te maken tussen degenen die zich bezighouden met het eerste onthaal van nieuwkomers en degenen die zich bezighouden met de uitwerking van inwerkingstrajecten voor zowel nieuw- als oudkomers.

Het onthaalbureau moet zich beperken tot een eerste appreciatie en moet nagaan wat de emancipatiebehoeften van de nieuwkomer zijn, waarna het de nieuwkomer kan doorverwijzen naar een instelling die wel de competenties heeft om zich gericht met arbeid bezig te houden. Hij verwijst naar de problemen die de werkwinkels nu al kennen.

Volgens de heer Robert Voorhamme is het logisch dat men, in de discussie, de nadruk legt op de competenties en het verwerven van competenties. Hij zou echter niet graag hebben dat men, in functie van bepaalde competenties, enkel naar bepaalde betrekkingen zoekt voor iemand. Anders zullen bepaalde knelpuntberoepen nooit voldoende kandidaten hebben.

Nieuwkomers beschikken vaak over een aantal competenties. Al te dikwijls hebben ze echter een gebrekkige talenkennis en weten ze niet wat er allemaal van hen verwacht wordt.

Aangezien de meeste nieuwkomers ook vaak beschikken over competenties en vaardigheden die, op onze arbeidsmarkt vaak nog amper bruikbaar zijn, is het nuttig om hen andere zaken aan te leren. Onze arbeidsmarkt mag in ieder geval niet gericht worden op competenties die elders ter wereld nog nuttig zijn maar bij ons overbodig geworden zijn. Om dit te illustreren geeft de heer Voorhamme een concreet voorbeeld. Een van zijn kinderen geeft lessen Nederlands aan nieuwkomers die ouder zijn dan 18 jaar. Vaak wordt men gedurende deze cursussen geconfronteerd met meisjes die heel wat in hun mars hebben. Het vreemde is echter dat deze jongedames, na het doorlopen van deze taal cursus, vaak opteren voor de opleiding 'snit en naad'. De heer Voorhamme had dan ook graag gezien dat de onderwijsinstellingen zich meer moeite zouden getroosten om de ouders van deze meisjes ervan te overtuigen dat hun dochters meer aankunnen dan een dergelijke opleiding. Deze opleiding biedt, in onze maatschappij, immers geen enkel toekomstperspectief.

De heer Voorhamme is verder van mening dat het inwerkingsdecreet een vertaling moet vinden in de beheersovereenkomst met de VDAB. Deze beheersovereenkomst is trouwens ondergeschikt aan het decreet.

De heer Voorhamme treedt de heer Jan Laurys ook bij wanneer die stelt dat men niet enkel oog moet hebben voor negatieve sancties. Zo kan men het toegankelijk maken van een bepaald aanbod op de arbeidsmarkt beschouwen als een soort van positieve sanctionering.

De heer Roland Van Goethem vraagt zich hierop af wat men zal doen met iemand die slechts de helft, van het af te leggen parcours, bereikt.

De heer Robert Voorhamme repliceert hierop dat men vooraf duidelijk moet maken tot wat voor een resultaat een bepaald traject zal leiden.

Verder moet men ook het principe huldigen dat wetten en regels voor iedereen op dezelfde manier gelden. Indien men afhaakt, kan dit gevolgen hebben voor de werkloosheidsvergoeding. Momenteel bestraft de RVA echter lang niet iedereen. Vaak blijven personen die door de VDAB worden doorverwezen ongestraft.

Het kan ook niet dat de federale minister voor werkgelegenheid een eigen visie heeft op het Vlaamse integratiebeleid. Minister Onkelinx moet er enkel op toezien dat de RVA de wetten strikt naleeft. Anders heeft het beleid geen enkele kans op slagen.

De heer Voorhamme is ook de mening toegedaan dat het nodig is dat men de discussie over het immigratiebeleid durft te voeren. Er is echter een groot verschil tussen de realiteit en de gevoerde discussie.

Volgens de heer Voorhamme zal de immigratiedruk op wereldvlak niet afnemen. Het is dan ook te eenvoudig om te beweren dat men een waterdichte immigratiestop kan doorvoeren. Er moet dus dringend een debat komen over een beheersbaar immigratiebeleid. Dat dit echter allesbehalve makkelijk zal zijn, hoeft geen betoog.

Zelfs indien er een immigratiestop zou doorgevoerd worden, blijft legale immigratie immers mogelijk. Deze kan plaatsvinden door politiek asiel aan te vragen of in het kader van gezinshereniging. Deze beide manieren zijn volkomen wettelijk en zijn dus moeilijk te verbieden. Een degelijk onthaalbeleid is dus onontbeerlijk.

Onder de noemer van gezinshereniging hebben een aantal immigratiegolven plaatsgevonden. Het feit dat er voor de mensen, die in dit kader naar België kwamen, ook geen onthaalbeleid was, maakt de zaak des te erger.

Men mag zich, volgens de heer Voorhamme, ook niet vergalopperen in het voorziene aantal uren taalopleiding. Het tweede deel van deze taalopleiding moet voornamelijk gericht zijn op het utilitaire.

De heer Voorhamme vindt het burgerschap een fundamentele discussie waard, maar dan in een andere zin dan de vorige spreker bedoelde. Hij meent dat het bijzonder moeilijk is om de idee van burgerschap op nieuwkomers over te brengen als er in het gastland zelf een onvoldoende duidelijke consensus over de inhoud van dat begrip bestaat. Zolang men niet zeker is dat al diegenen die vandaag al burger zijn, zullen slagen voor de nieuwe inburgeringsproef, heeft men nog een lange weg af te leggen. Landen als de VS en Canada staan daar veel verder in. Omdat het van oudsher immigratielanden zijn, is de genoemde consensus voor hen ook altijd veel crucialer geweest. Men heeft steeds weer de consensus over het burgerschap van het nieuwe land moeten toetsen. In Europa heeft men het burgerschap vaak gebaseerd op de begrippen volk en bodem. Dat heeft tot vele oorlogen geleid. En ook vandaag nog maakt een identiteit die daarop is gegrondvest, het leven lastig in een wereld die gekenmerkt wordt door migratie. Het volstaat niet, er moet iets aan toegevoegd worden.

Wat de kosten betreft, dacht de spreker dat men binnen de schoot van de commissie Welzijn al tot een overeenkomst was gekomen. Die gaat uit van het principe dat de kosten van de inburgering in elk geval moeten betaald worden, behalve als het om achtergestelden gaat. Men moet er rekening mee houden als mensen niet kunnen betalen. De samenleving heeft er ook alle belang bij dat de betrokkenen het traject wel degelijk volgen. Maar er zijn ook mensen die na de inburgering wel degelijk hun weg vinden. De heer Voorhamme is dan ook van mening dat het onzinnig zou zijn dat de spreekwoordelijke Japanner zijn intake gratis meemaakt.

Het lid bevestigt de eerdere opmerking dat het Nederlandse bestraffingsstelsel de naleving niet ten goede komt. De oorzaken liggen elders. Hij stelt voor de bestraffing te beperken tot de weigering van het inwerkingstraject.

Hij is geen voorstander van quota op de arbeidsmarkt. Zijn fractie neemt het standpunt in dat de sociale partners zelf tot een overeenkomst moeten komen. Maar die mag niet vrijblijvend zijn, in de trant van : vanaf nu zullen wij ons best doen. Dat volstaat niet. In plaats daarvan zijn afgesproken streefcijfers nodig. De nadelen van quota daarentegen overschaduwden de mogelijke resultaten.

De overheid moet de sociale partners wel doen verstaan dat de vrijheid die zij krijgen ook een verantwoordelijkheid met zich meebrengt. Zij moeten afwijkingen van de streefcijfers kunnen verantwoorden. Zij moeten beseffen dat er anders vroeg of laat een strengere instrument komt. Het ergste zou immers zijn dat men door zijn beloften niet hard te maken, de zaak laat verrotten. Wat dan weer niet betekent dat niet over bijsturingen kan gepraat worden.

De heer Roland Van Goethem wijst erop dat ook een democratische staat als Denemarken de gezinshereniging zeer strikt reglementeert. Beide partners moeten minstens 24 jaar oud zijn. Zij moeten ook een

borg van 6700 euro betalen. De heer Voorhamme repliceert dat dit nog niet betekent dat men de gezinshereniging onmogelijk maakt. Hij verzet zich tegen diegenen die de illusie willen verspreiden dat men een totale migratiestop kan realiseren. Ook in het geval van een strikt geregelde gezinshereniging is nog een onthaalbeleid nodig.

Daarop gaat de heer Van Goethem in op de vraag naar de inhoud van de burgerschapsidee. Hij wijst erop dat in een immigratieland als de VS, de oorspronkelijke inwoners nooit inspraak hebben gehad in het debat over het burgerschap waar de heer Voorhamme het over had. Die vindt, in tegenstelling tot sommige andere leden, dat het voorbeeld wel degelijk goed gekozen is. Het is hem opgevallen dat er in de VS problemen zijn met illegale immigratie, maar niet met immigratie op zich. Dat is te danken aan de consensus over maatschappelijke waarden. Bij ons was die er ook ten tijde van de Spaanse en Italiaanse immigratie. De immigratie vanuit buiten-Europese samenlevingen met een andere consensus over normen en waarden, maakt alles veel onduidelijker. De traditionele funderingen van volk en bodem zorgen ervoor dat wie niet tot dat volk behoort, er gewoon niet kan bijhoren. De heer Voorhamme pleit daarom voor een nieuwe consensus.

In verband met de streefcijfers wijst de heer Van Goethem op de mislukking van het systeem bij de stad Antwerpen enige jaren geleden. Men haalde de streefcijfers van het project niet omdat er niet genoeg kandidaten waren. Toch blijft de heer Voorhamme erbij dat dit het beste systeem is. Men moet evenwel tegelijk duidelijk maken dat er nog iets meer achter komt. Anders denkt men te makkelijk dat men nu voor enkele jaren gerust is, en dan wordt er geen vooruitgang geboekt. Op de vraag of de stad Antwerpen, dan gestraft had moeten worden voor het niet halen van de cijfers buiten haar eigen wil, antwoordt de heer Voorhamme ontkennend.

Hij pleit voor een andere houding en stelt dat, als men vaststelt dat men het streefcijfer niet haalt, men dient te onderzoeken wat de redenen daarvoor zijn. Men dient actie te ondernemen om daaraan iets te doen. De voorzitter beaamt dat streven gemakkelijk is, maar het is heel wat moeilijker om dat streven te onderbouwen zodat men resultaten bereikt. Als men niets doet om het streven in daden om te zetten, is men verkeerd bezig.

De heer Voorhamme zegt dat het wantrouwen van de vertegenwoordigers van de allochtone gemeenschap over de streefcijfers zich vertaalt in een vraag naar quota. Men heeft geleerd dat alle afspraken over streefcijfers niet hebben gewerkt. Er is een wantrouwen tegenover algemene overeenkomsten over streefcijfers. Hij is geen voorstander van quota, maar is van mening dat men de streefcijfers met meer diepgang dient in te vullen. De voorzitter wijst erop dat men er voor andersvaliden quota zijn opgenomen in de wetgeving. De heer Van Goethem stelt dat men bij streefcijfers niet mag vervallen in positieve discriminatie.

Mevrouw Veerle Declercq wijst erop dat men de immigratie en het vluchtelingenprobleem niet alleen economisch kan bekijken. Een volk moet open staan voor mensen die op de vlucht zijn en die mogen niet direct als economische vluchtelingen worden beschouwd. Agalev maakt zich zorgen over de illegalen en vooral over de niet begeleide minderjarigen. Ze vindt het voorontwerp van inwerkingdecreet een positief initiatief, maar ze gaat niet akkoord met de verplichting en de bestraffing. Het gaat om een decretale verankering van iets dat al perfect wettelijk is geregeld.

In de transmissieovereenkomst staat wat er moet gebeuren als iemand afhaakt of niet bereidwillig is. Verder is er ook de federale wetgeving. Het is onaanvaardbaar om te raken aan het leefloon. Als men alles afneemt van vluchtelingen, wordt de stap naar de criminaliteit zeer klein. Het is beter om in de gevangenis te zitten dan zonder geld te moeten leven. Wettelijk is alles perfect mogelijk. Agalev is het niet eens met een apart decreet om vluchtelingen verplichtingen op te leggen.

De heer Van Goethem merkt op dat het ook mogelijk is om de verblijfsvergunning in te trekken. Mevrouw Declercq stelt dat Vlaanderen onthaalvriendelijk moet zijn, eens de procedure loopt. Men moet niet jaloers zijn op de vluchtelingen, die vaak worden geconfronteerd met zeer mensonwaardige omstandigheden.

Ze dringt aan op sociale economie en sociale tewerkstelling als doorstroming voor jongeren. Het klopt dat de attitudes van bepaalde jongeren moeten worden bijgestuurd. Tijdelijke sociale tewerkstelling kan een oplossing zijn. De doorstroming mag geen eis zijn, maar een streven.

De heer Jan Laurys stelt dat er vooral nuanceverschillen zijn. Men kan mensen naar knelpuntenberoepen leiden, maar ze mogen daarin niet blijven hangen.

De vraag is wat een burgerschapsproef inhoudt. Het is onmogelijk om aan inburgering en inwerking een resultaatsverbintenis te koppelen, maar het is wel mogelijk om een inspanningsverbintenis te sluiten. Hij vraagt dat de nieuwkomers zich ertoe verbinden om de inspanningen van de overheid te waarderen.

Verder pleit hij voor een realistische en pragmatische aanpak van de werkloosheid. Men dient een stok achter de deur te hebben. Hij verwijst naar een brief van de directeur-generaal van Febeltex. Die heeft vorig jaar samen met de VDAB inspanningen gedaan om alloctonen aan te trekken.

De informatiecampagne was eerst gericht op ongeveer 363 werkzoekenden. Daarop hebben 17 werkzoekenden gereageerd en daarvan waren er 5 geïnteresseerd in een textielopleiding. De tweede informatiecampagne was ruimer. Er werden 734 alloctone werkzoekenden uitgenodigd. De resultaten waren vergelijkbaar. Men mag niet te vrijblijvend zijn anders wordt het systeem op termijn onhoudbaar. Wat de positieve sancties betreft, stelt hij dat, als het inburgeringstraject niet wordt gevolgd of wordt stopgezet, men niet kan doorstromen naar andere opleidingen of andere vormen van tegemoetkoming.

Verder pleit hij voor een koppeling van de nationaliteit en aan het stemrecht en aan het burgerschap. CD&V is er geen voorstander van om het stemrecht van migranten op gemeentelijk vlak onvoorwaardelijk toe te kennen. Het gemeentelijke stemrecht moet worden voorbehouden voor Belgen, maar de nationaliteitswetgeving moet worden aangepast. Iedereen die hier vijf jaar verblijft, geen strafrechtelijk verleden heeft, een vergunning van onbepaalde duur heeft en een serieuze inspanning heeft geleverd om Nederlands te leren, heeft het recht om de Belgische nationaliteit te verwerven. Wie niet voldoet aan die voorwaarden omdat men bijvoorbeeld, zoals een Amerikaan, de eigen nationaliteit moet opgeven, moet het stemrecht kunnen krijgen.

Er is wel een engagementsverklaring nodig. Als men wil stemmen, moet men minstens bereid zijn om deel uit te maken van de groep. Inburgering is ervoor zorgen dat mensen maximale kansen krijgen op de arbeidsmarkt en om zich te integreren. Als men mee wil beslissen, moet men de nationaliteit aanvragen.

De voorzitter stelt dat het debat zeer positief is en dat er nog twee begrippen moeten worden uitgeklaard. Niemand kan duidelijk zeggen wat burgerschap is. Verder is België altijd een gastvrij land geweest. Gastvrijheid kost iets. Wie ervan geniet, mag er geen misbruik van maken. Men moet een evenwicht vinden. Een van de grote problemen is evenwel dat van de illegaliteit. Binnen afzienbare tijd zal er sprake zijn over een opvangdecreet. Hoe gaat men de mensen die op papier niet bestaan, opvangen? Dat is een zwaar probleem. Op termijn zal men dat probleem decretaal moeten aanpakken.

Immigratie is geen uitdovend fenomeen. Over 10 tot 20 jaar zal de migratie uit Oost-Europa fel verminderd zijn, maar uit andere delen van de wereld zullen mensen blijven toestromen. Er zijn altijd migratiegolven geweest. In de Gouden Eeuw was slechts 55 procent van de Antwerpse bevolking autochtoon.

Het ontwerp van decreet creëert rechten en plichten. Een goed doordacht sanctierecht is positief. Zowel inburgering als inwerking moeten gepaard gaan met rechten en plichten. De voorzitter weet nog niet goed wie wat moet betalen. Hij gaat ervan uit dat de meeste nieuwkomers weinig of geen geld hebben. Hoe kan de financiering dan gedeeld worden?

De heer Voorhamme zegt dat de Commissie voor Welzijn en de meerderheidspartijen besloten hebben dat het inburgeringsdecreet voor alle nieuwkomers moet gelden. Daaruit volgde dat niet iedereen gratis het traject kan volgen. Er moet dus een criterium gevonden worden om te bepalen wie de vergoeding moet betalen. Er zijn nieuwkomers die onvoldoende financiële middelen hebben. Onze maatschappij vereist dat sommige mensen zeker ingeburgerd worden. Dat moet nog nader uitgewerkt worden.

Op een vraag van mevrouw Declercq antwoordt de heer Guy Sols dat asielzoekers een andere categorie zijn dan mensen die naar hier komen in het kader van een gezinshereniging. Niet alle asielzoekers kunnen het traject volgen, ze moeten minstens een goedgekeurd ontvankelijkheidsverzoek hebben. Voordien heeft het geen zin.

De voorzitter wijst erop dat nieuwkomers die een goed inburgerings- en inwerkingstraject gevolgd hebben nog niet zeker zijn van werk. Men mag geen loze beloften doen, maar er duidelijk op wijzen dat het enkel gaat over een verhoogde kans op werk.

Mevrouw Veerle Declercq zegt dat er dan ook niet gestraft kan worden. Op haar vraag wat het advies van de commissie zal zijn, antwoordt de voorzitter dat het verslag van de bespreking in de Commissie voor Welzijn zal toegelicht worden.

De heer Guy Sols is niet akkoord dat het krijgen van werk noodzakelijk is om straffen in te voeren. Er is leerplicht tot 18 jaar en nochtans hebben onze jongeren geen zekerheid op werk. Hij begrijpt niet dat de heer Voorhamme geen quota wil, maar wel verplichte streefcijfers. Quota zijn niet goed omdat autochtonen vaak ook trajecten volgen en niet altijd beloond worden.

De heer Robert Voorhamme wil niet dat nieuwkomers bestraft worden als ze geen werk vinden, maar wel als ze geen inspanningen leveren om het traject, opgelegd door hun begeleider, te volgen. Mevrouw Veerle Declercq wijst erop dat dergelijke sancties nu al bestaan.

De heer Robert Voorhamme is tegen quota maar voorstander van streefcijfers. Streefcijfers mogen geen lege doos blijken. De huidige streefcijfers stemmen niet overeen met het aandeel van de allochtonen in de actieve bevolking. De sociale partners hebben echter een haalbaar streefcijfer afgesproken. De spreker vindt dat die doelstelling dan ook gehaald moet worden tenzij er door aantoonbare redenen een economische terugval is. Voorheen werden de cijfers niet gehaald zonder aantoonbare redenen.

Streefcijfers zijn dus niet voldoende, er moet ook een tussentijdse doelstellingen en middelen afgesproken worden.

Het parlement kan een voortdurende monitoring aanbevelen. De sociale partners kunnen voortdurend nagaan of ze op schema zitten, zo niet moeten de redenen van het falen in kaart gebracht worden. Streefcijfers die niet gehaald worden, ondergraven de geloofwaardigheid van de sociale partners en de overheid. Hij pleit dus voor vrijwillig bepaalde, maar wel bereikte streefcijfers.

Mevrouw Veerle Declercq wijst erop dat de overheid het goede voorbeeld moet geven.

De heer Robert Voorhamme beaamt dat. Hij geeft het voorbeeld van het politiekorps van Antwerpen dat slechts 40 allochtonen heeft in een korps van 2.000 agenten. De redenen daarvan moeten bepaald worden en desnoods moeten het systeem, de rechten en de plichten aangepast worden.

De heer Roland Van Goethem vindt een sluitende definitie van het begrip allochtoon nodig. Een werkgever kan de streefcijfers bereiken zonder mensen van Maghrebijnse afkomst aan te nemen. Nochtans zijn zij vooral werkloos. Zijn de nieuwkomers of ook de oudkomers de doelgroep? De derde en vierde generatie kampen immers ook met problemen.

De heer Robert Voorhamme wijst erop dat het ontwerp van inburgeringsdecreet een onthaaldecreet is, maar dat het niet losstaat van een secundair traject, onder andere inwerking en onderwijs.

Het inburgerings- en vervolgtraject enkel aanbieden aan de nieuwkomers zou een grote fout zijn: er moet wel degelijk een instrumentarium voor de begeleiding van de oudkomers komen. Anders zou een gevoel van discriminatie tussen oud- en nieuwkomers kunnen ontstaan, en terecht: veel mensen van de derde generatie, hier geboren én Belg, raken nog altijd niet echt ingeschakeld in onze maatschappij.

De heer Van Goethem brengt hiertegen in dat de kinderen van de derde generatie toch alle kansen krijgen in het onderwijs: waarom moet daarbovenop dan nog eens een inburgeringsbegeleiding komen?

De heer Voorhamme repliceert dat het niet om een inburgerings- maar om een vervolgtraject zou gaan. Veel kinderen missen een normale schoolcarrière zoals men die volgens hun intelligentie zou verwachten omdat hun ouders geen Nederlands kennen. Veelal gaan zij niet naar de kleuterschool en beginnen zij reeds met een achterstand aan het lager onderwijs in een voor hen totaal vreemde taal. Indien hun ouders,

via een inburgeringstraject, het Nederlands machtig waren geweest, zou de taalhandicap van de kinderen heel wat minder groot zijn.

De voorzitter wijst erop dat er dus lessen getrokken zijn uit het verleden.

De heer Van Goethem stelt zich de vraag waarom het probleem veel groter is bij immigranten van Maghrebijnse oorsprong : Spanjaarden van de tweede generatie bijvoorbeeld, zijn meestal perfect ingeburgerd, ook al spreken hun ouders nog steeds Spaans.

De heer Voorhamme wijst op wetenschappelijk onderzoek dat aantoonde dat succes in een schoolcarrière in grote mate afhangt van de scholingsgraad van de ouders. Dit geldt ook voor autochtone kinderen. Het is algemeen geweten dat de laagstgeschoolde immigranten van Marokko komen : het percentage eigenlijke analfabeten is bij hen zeer hoog. Deze lage scholingsgraad van de ouders, in combinatie met het taalprobleem, zorgt meestal voor een fiasco op schools vlak.

Het is overigens zo, gaat de heer Voorhamme verder, dat ook de kinderen van autochtone laaggeschoolden een specifieke aanpak nodig hebben op school. Dat gaan we nu pas gaandeweg ontdekken : we hebben zeer lang gedacht dat ons schoolsysteem het allerbeste was, maar nu, eigenlijk "dankzij" de problematiek met immigranten, wordt duidelijk dat er ook zwakke punten inzitten.

Tot slot wijst de heer Voorhamme er nogmaals op dat we niet mogen toelaten dat de generatie van de "oudkomers" gedoemd zou zijn te allen tijde een verloren generatie te blijven. Dit kan enkel verholpen worden door ook háár alsnog begeleiding aan te bieden.

De voorzitter besluit dat het verslag aan de Commissie voor Welzijn als advies zal overgemaakt worden en dat de verslaggever daar een bondige toelichting zal geven.

De verslaggever,

Robert VOORHAMME

De voorzitter,

André-Emiel BOGAERT
